SIR ARTHUR CHARLES CLARKE (16 decembrie 1917 – 19 martie 2008), autor de science fiction, inventator şi futurolog britanic, rămas celebru pentru seria de romane SF *Odiseea spaţială*. precum și pentru alte romane importante, printre care *Sfârșitul copilăriei* și *Rendez-vous cu Rama*.

S-a născut în Minehead, Somerset, Anglia. După ce a absolvit gimnaziul şi Huish's Grammar School din Taunton, nu şi-a putut permite să urmeze universitatea şi s-a angajat ca auditor la secţia de pensii a Ministerului Educaţiei. În timpul celui de Al Doilea Război Mondial, a servit în Royal Air Force ca instructor şi tehnician radar, fiind trecut în rezervă cu gradul de locotenent. După război a absolvit King's College London, secţia matematică şi fizică.

Clarke a fost preşedintele Societăţii Interplanetare Britanice între anii 1946 şi 1947, respectiv 1951–1953. Deşi nu a iniţiat conceptul de sateliţi geostaţionari (în ciuda legendei care susţine contrarul), a contribuit hotărâtor cu ideea că aceşti sateliţi pot fi relee ideale de telecomunicaţii. În onoarea activităţii sale, International Astronomical Union a recunoscut în mod oficial orbita geostaţionară de deasupra Ecuatorului ca Orbita Clarke.

Între 1937 şi 1945, câteva povestiri de Clarke au apărut în publicaţii minore, dar debutul său ca scriitor a avut loc în 1946, cu textul „Loophole" în revista *Astounding Science Fiction*. Din 1951 s-a dedicat exclusiv carierei de scriitor.

În 1956 a emigrat în Sri Lanka (pe atunci Ceylon), ca să-şi satisfacă pasiunea pentru scufundările subacvatice, şi a locuit acolo până s-a stins din viaţă, în 2008. În 1998 a primit distincţia de Comandor al Ordinului Imperiului Britanic, în anul 2000 regina ia conferit titlul de Sir, iar în 2005 a căpătat cel mai important titlu civil din Sri Lanka: Sri Lankabhimanya. A primit de asemenea Premiul

UNESCO-Kalinga pentru popularizarea ştiinţei în 1961, a fost nominalizat la premiile Oscar în 1969 pentru scenariul filmului *Odiseea spaţială 2001*, scris împreună cu Stanley Kubrick, şi la Premiul Nobel pentru Pace, în 1994.

Premii şi distincţii SF: SFWA Grand Master, trei premii Hugo şi Nebula, câte un premiu Campbell Memorial, Locus, British SF, International Fantasy, Jupiter, Geffen, precum şi două premii Seiun.

ARTHUR C. CLARKE

sfârșitul copilăriei

Ediţia II-a

Traducere din limba engleză
CRISTIANA VIȘAN

NEMIRA

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
CLARKE, ARTHUR C.
Sfârșitul copilăriei / Arthur C. Clarke; trad.: Cristiana Vișan.
— Ed. a 2 a.
— Bucureşti: Nemira Publishing House, 2013
ISBN print: 978 – 606 – 579 – 630 – 0
ISBN epub: 978 – 606 – 758 – 212 – 3
ISBN mobi: 978 – 606 – 758 – 201 – 7

I. Vișan, Cristiana (trad.)
821.111 – 31 = 135.1
Arthur C. Clarke
CHILDHOOD'S END
Copyright © Arthur C. Clarke 1954, 1990
© Nemira, 2012, 2013
Coperta: Gabi DUMITRU
Redactor: Oana IONAȘCU
Tehnoredactor: Stelian BIGAN
Tehnoredactor ebooks: Mihai Eftimescu
Orice reproducere, totală sau parţială, a acestei lucrări, fără acordul scris al editorului, este strict interzisă şi se pedepseşte conform Legii dreptului de autor.
CUPRINS

Despre autor
I Pământul și overlorzii Capitolul 1Capitolul 2Capitolul 3Capitolul 4
II Epoca de aur Capitolul 5Capitolul 6Capitolul 7Capitolul 8Capitolul 9Capitolul 10Capitolul 11Capitolul 12Capitolul 13Capitolul 14
III Ultima generaţie Capitolul 15Capitolul 16Capitolul 17Capitolul 18Capitolul 19Capitolul 20Capitolul 21Capitolul 22Capitolul 23Capitolul 24

I

PĂMÂNTUL ȘI OVERLORZII

CAPITOLUL 1

Vulcanul care înălțase Taratua din adâncurile Pacificului era adormit de o jumătate de milion de ani. Totuși, îşi spuse Reinhold, în curând insula avea să fie scăldată în focuri mai cumplite decât cele care-i însoțiseră naşterea. Aruncă o privire spre baza de lansare şi-şi înălță privirea spre piramida de schele ce înconjurau încă naveta *Columbus*. La șaizeci de metri deasupra solului, prora

navei era scăldată în ultimele raze ale amurgu lui. Aceasta era una dintre ultimele sale nopți: în curând avea să plutească în eterna lumină a spațiului.

Era liniște acolo, sub palmieri, în înălțimile piscului stâncos al insulei. Nu se auzea decât șuieratul intermitent al unui compresor de aer sau strigătele estompate ale unui muncitor. Reinhold îndrăgise aceste pâlcuri de palmieri: aproape în fiecare seară venise aici să-și supravegheze micul imperiu. Se întrista la gândul că acești copaci aveau să fie spulberați de pe fața pământului când *Columbus* se va ridica spre astre, învăluită în flăcări furioase.

La un kilometru și jumătate de recif, transportorul *James Forrestal* îşi aprinsese reflectoarele și scormonea apele întune cate. Soarele dispăruse de tot, iar noaptea tropicală grăbită se pogora dinspre răsărit. Reinhold se întrebă, sarcastic, dacă transportorul se aștepta să găsească submarine rusești așa de aproape de țărm.

Rusia îl făcea să se gândească întotdeauna la Konrad și la acea dimineață din primăvara catastrofală a anului 1945. Trecuseră mai bine de treizeci de ani, dar nu-și putea șterge din minte amintirea acelor ultime zile când Reich-ul se năruia sub valurile venite din est și din vest. Parcă mai vedea și acum ochii albaștri și fazi ai lui Konrad și barba aurie și țepoasă în timp ce-și dădeau mâna și se despărțeau în acel sătuc prusac devastat, prin care tre' ce-au fără încetare convoaiele de refugiați. Fusese o despărțire care simboliza tot ce se întâmplase de atunci în lume: scindarea dintre est și vest. Căci Konrad luase calea Moscovei. Reinhold îl considerase nebun, dar acum nu mai era așa de sigur.

Vreme de treizeci de ani îl crezuse mort pe Konrad. Abia cu o săptămână în urmă primise vestea de la colonelul Sandmeyer, de la Serviciile de Inteligență Tehnică. Nu-i plăcea Sandmeyer și era convins de reciprocitatea sentimentului. Însă niciunul dintre ei nu lăsa ca această aversiune să le afecteze relațiile profesionale.

— Domnule Hoffmann, tocmai am primit niște

informații îngrijorătoare de la Washington, începu colonelul, cu toată poliţe țea formală de care era în stare. Sunt strict confidențiale, firește, dar am hotărât să le dezvăluim grupului de ingineri ca să-și dea seama că trebuie să se grăbească.

Se opri, încercând să-l impresioneze pe Hoffmann, dar gestul său n-avu niciun efect. Acesta știa, cumva, ce urma.

— Rușii aproape că ne-au ajuns din urmă. Au un soi de propulsor atomic, care s-ar putea să fie chiar mai eficient decât al nostru, iar acum construiesc o navă pe malul lacului Baikal. Nu cunoaştem cât de mult au avansat, dar Serviciile Secrete cred că nava ar putea fi lansată anul acesta. Știți deja ce înseamnă asta.

Da, îşi spuse Reinhold: știu prea bine. A început cursa – și-am putea s-o pierdem.

— Știți cine se află la conducerea echipei lor? întrebase el, fără să aștepte, de fapt, un răspuns.

Spre uimirea lui, colonelul Sandmeyer îi întinse o foaie scrisă la mașină, iar acolo, în capul listei, Reinhold dădu peste numele lui Konrad Schneider.

— I-ați cunoscut pe mulți dintre bărbații ăștia la Peenemünde, nu-i așa? întrebă colonelul. Asta ne-ar putea da niște informații despre metodele lor. Mi-ar plăcea să-mi pregătiți niște rapoarte despre cât de mulți puteți: specialitatea fiecăruia, ce idei strălucite aveau etc. Știu că vă cer cam mult, mai ales după atâta vreme, dar vă rog să faceți tot ce vă stă în putinţă.

— Konrad Schneider e singurul care contează, răspunsese Reinhold. Era eminent, pe când ceilalți erau doar niște ingineri competenți. Doar Dumnezeu știe ce-o fi făcut în ultimii treizeci de ani. Țineți seama de faptul că el ne-a văzut, probabil, toate rezultatele, pe când noi nu știm nimic despre ale lui. Asta-i acordă un avantaj serios.

Prin aceste cuvinte nu voise să-i critice pe cei de la Serviciile de Inteligență Tehnică, dar pentru o clipă i se păru că Sandmeyer se simțise jignit. Apoi colonelul dădu

din umeri.

— Care poate că nu-i vor folosi la nimic: chiar dumneavoastră mi-ați spus-o. Schimbul nostru liber de informații înseamnă progres mai rapid, chiar dacă ne scapă câteva secrete. Dar probabil că departamentele de cercetare din Rusia habar nu au, mai mereu, ce anume fac oamenii lor. Le vom demonstra că democrația poate ajunge prima pe Lună.

Democrația! Chiar așa! îşi spuse Reinhold, tăcând însă, spre binele său. Un Konrad Schneider valora un milion de voturi. Și ce făcuse oare Konrad în acest timp, având toate resur sale URSS-ului la dispoziție? Poate că tocmai în acea clipă nava lui se desprindea de Pământ…

Soarele care apusese peste Taratua strălucea încă deasupra Lacului Baikal atunci când Konrad Schneider și comisarul adjunct pentru Știință Nucleară se întorceau agale de la platforma de probe ale motoarelor. Urechile încă le mai huruiau, deși ultimele ecouri tunătoare se stinseseră în apa lacului cu zece minute înainte.

— Ce-i cu fața asta lungă? întrebă brusc Grigorievici. Ar trebui să fii fericit acum. Într-o lună vom fi deja pe drum, iar yan keii o să moară de ciudă.

— Optimist ca de obicei, replică Schneider. Deși motorul funcționează, lucrurile sunt ceva mai complicate. E adevărat că nu văd niciun obstacol serios acum, dar mă îngrijorează veștile din Taratua. Ți-am spus cât de bun e Hoffmann, care are și milioane de dolari la dispoziție. Fotografiile alea cu nava lui nu sunt foarte clare, dar s-ar zice că nu mai au mult până s-o termine. Și știm că și-a testat motorul acum cinci săptămâni.

— Nu-ți face griji, râse Grigorievici. Se vor alege cu o sur priză de zile mari. Nu uita însă că ei nu știu nimic despre noi.

Schneider se întrebă dacă era adevărat, dar apoi îşi zise că era mult prea sănătos să nu exprime nicio îndoială care să-l facă pe Grigorievici să exploreze prea multe

canale sinuoase. Căci dacă existase o scurgere de informații, el însuși va intra într-un bucluc din care îi va veni destul de greu să iasă.

Paznicul îl salută când intră în clădirea administrației. Acolo erau aproape la fel de mulți soldați ca și tehnicieni, îşi spuse el înverșunat. Însă așa lucrau rușii, iar atâta vreme cât nu-i stăteau în cale, n-avea de ce să se plângă. În ansamblu, însă cu excepții exasperante, lucrurile se desfășurau așa cum sperase. Doar viitorul mai putea determina dacă el sau Reinhold făcuseră cea mai bună alegere.

Lucra deja la raportul final, când îl întrerupse ecoul unor strigăte. Pe moment rămase neclintit la biroul său, întrebându-se ce incident ar fi putut tulbura disciplina cazonă îi gidă. Apoi se îndreptă spre fereastră și, pentru prima oară în viaţa sa, se simți copleșit de disperare.

Reinhold coborî colina cu stelele adunate în jurul lui. Pe mare, *Forrestal* încă scruta apele cu degetele sale de lumină, în vreme ce mai departe, de-a lungul plajei, schelele de lângă *Columbus* se transformaseră într-un pom de Crăciun plin de lu' minițe. Doar botul de lansare al navei se ițea ca o umbră întune cată printre astre.

Dintr-un radio se revărsa muzică de dans dinspre zona de locuințe, iar Reinhold, fără să-și dea seama, iuți pasul în ritmul ei.

Aproape că ajunsese la strada îngustă de pe marginea nisipurilor, când o premoniție, un soi de mișcare întrezărită, îl opri locului. Perplex, îşi mută privirea de la uscat la mare și înapoi: abia după câteva clipe se gândi să-și ridice ochii spre cer.

Atunci Reinhold Hoffmann îşi dădu seama, așa cum făcea în aceeași clipă și Konrad Schneider, că pierduse cursa. Și știa că o pierduse nu cu cele câteva săptămâni sau luni așa cum să te muse, ci cu milenii întregi. Umbrele imense și tăcute care se deplasau printre stele, la mai

mulți kilometri deasupra capului decât îndrăznea el să-și imagineze, erau mai presus de micul său *Columbus*, așa cum ar fi fost acesta față de pirogile omului din Paleolitic. Pentru o clipă care păru nesfârșită, Reinhold privi, împreună cu lumea întreagă, cum navele uriașe coborau în măreția lor copleșitoare până când, în cele din urmă, îi ajunse la urechi șuieratul ușor al trecerii lor prin aerul rarefiat al stratosferei.

Nu-l încerca deloc regretul că i se năruise pe loc munca de-o viață. Luptase pentru a-i duce pe oameni către astre, iar în presupusul moment de succes stelele – îndepărtatele și indiferentele stele – veniseră la el. Aceasta era clipa în care istoria îşi ținea ră suflarea, iar prezentul se rupea de trecut așa cum se desprinde un aisberg din înghețatele-i țărmuri din care se născuse și se în dreapta către mare, plutind mândru și singuratic. Toate realizările epocilor anterioare nu mai însemnau nimic de-acum: un singur gând suna și răsuna în mintea lui Reinhold:

Rasa umană nu mai era singură.

CAPITOLUL 2

Secretarul general al Națiunilor Unite stătea neclintit lângă fereastra imensă, uitându-se lung la traficul aglomerat de pe Strada 43. Uneori se întreba dacă era bine ca un om să lucreze la o asemenea înălțime, deasupra semenilor săi. Detașarea era foarte bună, dar s-ar fi putut transforma cu ușurință în indiferență. Sau doar încerca oare să găsească explicații pentru antipa tia sa față de zgârie-nori, încă nedomolită chiar și după douăzeci de ani la New York?

Auzi ușa deschizându-se în spatele său, dar nu se întoarse când Pieter Van Ryberg intră în cameră. Urmă inevitabila tă cere în timp ce Pieter privea dezaprobator termostatul, căci toată lumea glumea adesea cum că secretarului general îi plăcea să trăiască într-un frigider. Stormgren așteptă până când asistentul său i se alătură la fereastră, iar apoi îşi întoarse privi rea de la panorama

cunoscută, dar mereu fascinantă, a străzii.

— Au întârziat, spuse. Wainwright ar fi trebuit să ajungă aici acum cinci minute.

— Tocmai am vorbit cu poliția. Vine cu un adevărat alai după el și au blocat traficul. Trebuie să ajungă dintr-un moment într-altul.

Van Ryberg se opri și apoi adăugă brusc:

— Sunteți *încă* sigur că e o idee bună să vă întâlniți cu el?

— Mă tem că de-acum e cam târziu să mai dau înapoi. La urma urmei, am fost de acord – deși, după cum știți deja, nici măcar n-a fost ideea mea, din capul locului.

Stormgren se apropiase de biroul său și se juca acum cu cele brul lui prespapier de uraniu. Nu era agitat, ci doar nehotărât. Era chiar bucuros că Wainwright întârziase, fiindcă asta avea să-i confere un ușor avantaj moral la începerea întrevederii. Astfel de fleacuri jucau un rol mai însemnat în relațiile umane decât și-ar fi dorit orice persoană care pune bază pe logică și rațiune.

— Uite-i! zise Van Ryberg brusc, lipindu-și fața de geam. Vin pe bulevard – vreo trei mii, aș putea spune.

Stormgren îşi luă carnetul și i se alătură asistentului său. La vreo opt sute de metri distanță, o ceată mică, dar hotărâtă, se de plasa încet către clădirea secretariatului. Purtau pancarte îndes cifrabile de la o asemenea depărtare, însă Stormgren le cunoștea prea bine mesajul. În acel moment se auzea deja ritmul sinistru al corului de voci, înălțându-se peste vuietul traficului. Se simți năpădit de un val neașteptat de dezgust. Oare nu se săturase lumea de manifestațiile gloatei și de sloganuri înverșunate?

De-acum mulțimea ajunsese în fața clădirii; pesemne că știau că el îi urmărea, căci pe ici, pe colo, oarecum intenționat, se ridicau în aer pumni amenințători. Nu-l sfidau pe el, deși fără îndoială că voiau ca Stormgren să le vadă gestul. Ca niște pigmei amenințând un uriaș, așa și acei pumni mânioși se în dreptau direct înspre cer, înspre

norul strălucitor de argint care plutea la cincizeci de kilometri înălțime: vasul amiral al flotei overlorzilor.

Și, foarte probabil, îşi spuse Stormgren, Karellen privea și el aceeași scenă și se amuza teribil, căci această întrevedere n-ar fi avut loc niciodată fără Supraveghetorului.

Era prima dată când Stormgren se întâlnea cu conducătorul Ligii Libertății. Încetase să se mai întrebe dacă era prudent să facă un asemenea pas, fiindcă planurile lui Karellen erau adesea prea subtile pentru înțelegerea oamenilor de rând. Oricât de prost s-ar fi terminat totul, Stormgren nu credea că acea întrevedere i-ar fi dăunat cuiva. Dacă ar fi refuzat să se întâlnească cu Wainwright, Liga s-ar fi folosit de această atitudine împotriva lui.

Alexander Wainwright era un bărbat înalt și arătos, pe la cin cizeci de ani. Era cinstit – și Stormgren știa asta – absolut cin stit și, prin urmare, de două ori mai periculos. Și totuși, tocmai datorită evidentei lui sincerități, era greu să nu-l placi, indiferent ce părere ai fi avut despre cauza pe care o susținea și despre unii dintre cei pe care îi atrăsese în tabăra lui.

Stormgren nu mai pierdu timpul după ce Van Ryberg făcu prezentările într-un mod repezit și oarecum forțat.

— Presupun, începu el, că principalul scop al vizitei dumneavoastră este să exprimați un protest formal față de planul Fede rației. N-am dreptate?

Wainwright încuviință cu un aer grav.

— Aceasta e principala mea obiecție, domnule Secretar. După cum știți, în ultimii cinci ani am încercat să atragem atenţia rasei umane asupra primejdiei cu care se confruntă. A fost o sarcină dificilă, căci majoritatea oamenilor par mulţumiți să-i lase pe overlorzi să conducă lumea după bunul plac. Cu toate acestea, mai bine de cinci milioane de patrioți, din toate țările, ne-au semnat petiția.

— Acesta nu-i un număr impresionant la o populație de două miliarde și jumătate.

— E un număr care nu poate fi ignorat. Și, pentru fiecare persoană care a semnat, mai sunt mulți care au serioase îndoieli în privința înțelepciunii planului Federației, ca să nu mai vorbim de justețea lui. Nici măcar Supraveghetorul Karellen, cu toată puterea lui, nu poate șterge un mileniu de istorie dintr-o trasă tură de condei.

— Și ce știe lumea despre puterile lui Karellen? replică Stormgren. Pe când eram copil, Federația Europei părea doar un vis, care s-a împlinit însă până să ajung eu la maturitate. Iar asta se întâmpla înainte de venirea overlorzilor. Karellen nu face altceva decât să termine ceea ce-am început noi.

— Europa era o entitate culturală și geografică. Pe când lumea, nu. Asta-i diferența.

— Pentru overlorzi, răspunse Stormgren pe un ton sarcastic, Pământul e probabil mult mai mic decât era Europa pentru părinții noștri, iar punctul lor de vedere, trebuie s-o recunosc, e mai evoluat decât al nostru.

— Nu mă opun neapărat ideii de a crea o federație ca obiectiv final, chiar dacă mulți dintre susținătorii mei s-ar putea să nu fie de acord. Însă această idee trebuie să se nască din interior, nu să fie impusă din afară. Trebuie să ne croim singuri propriul destin. Nu mai vrem amestecuri în treburile oamenilor!

Stormgren oftă. Mai auzise toate acestea de sute de ori înainte și știa că nu putea să le dea decât vechiul răspuns pe care Liga Libertății refuzase să-l accepte. El avea încredere în Karellen, dar ei, nu. Asta era diferența fundamentală și în această privință nu se putea face nimic. Din fericire, nici Liga Libertății nu putea să facă nimic.

— Permiteți-mi să vă pun câteva întrebări, zise el. Puteți tăgădui faptul că overlorzii au adus lumii siguranță, pace și prosperitate?

— Asta-i adevărat. Însă ne-au răpit libertatea. Nu doar cu pâine…

— …trăiește omul. Da, știu. Dar aceasta e prima epocă în care toți oamenii au căpătat siguranța că vor

obține măcar atât. În orice caz, ce libertate am pierdut noi, în comparație cu cea pe care ne-au oferit-o overlorzii, pentru prima dată în istoria omenirii?

— Libertatea de a fi stăpânii propriilor noastre vieți, sub în drumarea Domnului.

În sfârșit, îşi spuse Stormgren, am ajuns la miezul problemei. În fond, conflictul e unul religios, oricâte disimulări s-ar fo' losi. Wainwright nu te lăsa niciodată să uiți că fusese preot. Deși nu mai purta sutană, îți lăsa neîncetat impresia că tot cu ea era îmbrăcat.

— Luna trecută, sublinie Stormgren, o sută de episcopi, de cardinali și de rabini au semnat o declarație comună prin care îşi exprimau sprijinul față de politica Supraveghetorului. Religi de lumii sunt împotriva voastră.

Wainwright negă furios din cap.

— Mulți conducători sunt orbi; au fost corupți de overlorzi. Când vor realiza pericolul, s-ar putea să fie prea târziu. Omeni rea îşi va fi pierdut spiritul întreprinzător și va fi devenit o rasă înrobită.

Pentru o clipă se așternu tăcerea. Apoi Stormgren răspunse:

— Peste trei zile, mă voi întâlni iarăși cu Supraveghetorul. Îi voi explica obiecțiile voastre, din moment ce e datoria mea să reprezint opiniile lumii. Însă intervenția mea nu va schimba nimic, puteți fi siguri de asta.

— Ar mai fi ceva, zise Wainwright domol. Avem multe obiec ții la adresa overlorzilor, însă, mai presus de toate, le detestăm tendința de a fi secretoși. Dumneavoastră sunteți singura ființă umană care a vorbit vreodată cu Karellen și nici măcar dumneavoastră nu l-ați văzut! E oare surprinzător să avem îndoieli în privința intențiilor lui?

— În ciuda a tot ceea ce a făcut pentru omenire?

— Da. În ciuda acestor lucruri. Nici nu știu ce anume ne dis place mai mult – omnipotenţa lui Karellen sau caracterul lui secretos. Dacă n-are nimic de ascuns, atunci de ce nu se arată niciodată? Data viitoare când vorbiți cu

Supraveghetorul, domnule Stormgren, întrebați-l asta!

Stormgren rămase tăcut. Nu avea nimic de răspuns la cuvintele lui Wainwright – în orice caz, nimic ca să-și convingă în terlocutorul. Uneori se întreba dacă se convinsese măcar pe sine însuși.

Firește, din punctul lor de vedere nu era decât o operațiune neînsemnată, însă pentru cei de pe Pământ fusese cel mai important lucru care li se întâmplase vreodată. Navele mari începuseră să se reverse din profunzimile necunoscute ale spațiului fără nicio avertizare.

Acea zi fusese descrisă de nenumărate ori în paginile cărți lor, însă nimeni nu crezuse că momentul avea să vină vreodată. Acum clipa aceea sosise, în sfârșit: formele tăcute și strălucitoare suspendate deasupra tuturor țărilor erau simbolul unei ştiinţe pe care Omul nu putea spera s-o atingă decât peste multe secole. Șase zile la rând, navele au plutit deasupra orașelor, fără să dea vreun semn cum că ar fi știut de existența Omului. Însă nici nu mai era nevoie de un asemenea semn, că doar nu din în tâmplare s-ar fi oprit navele acelea mărețe tocmai deasupra unor metropole precum New York, Londra, Paris, Roma, Cape Town, Tokio, Canberra…

Chiar înainte de sfârșitul acelor zile înfiorătoare, unii oameni ghiciseră adevărul. Nu era prima dată când o rasă care nu știa nimic despre omenire încerca să stabilească o legătură. Înă untrul acelor nave tăcute și neclintite, niște experți în psihologie cercetau reacțiile omenirii. Când curba tensiunii avea să-și atingă apogeul, atunci urmau să treacă și ei la acțiune.

Iar în cea de-a șasea zi, Karellen, Supraveghetorul Pământului, s-a prezentat întregii lumi într-o transmisiune care a acoperit toate frecvențele radio. A vorbit într-o engleză atât de impecabilă, încât polemicile pe care le-a generat aveau să traver seze Atlanticul în repetate rânduri, timp de o generație întreagă. Însă contextul discursului

era chiar și mai zguduitor decât declamarea sa. Era, din orice perspectivă, opera unui geniu fără pereche, care dovedea o cunoaştere desăvârșită a problemelor omenirii. Nu încăpea nicio îndoială că erudiția și virtuozitatea sa, amăgitoarele străfulgerări de cunoaştere încă neutilizată, toate erau de liberat plănuite pentru a convinge omenirea că se afla în prezența unei puteri intelectuale covârșitoare. Când Karellen și-a încheiat discursul, națiunile Pământului știau că vremurile lor de suvera nitate nesigură se sfârșiseră. Guvernele locale, interne, aveau să-și păstreze puterea, dar pe planul mult mai amplu al probleme lor internaționale, deciziile supreme nu se mai aflau în mâinile oamenilor. Disputele, protestele, totul era în van.

Părea prea puțin probabil ca toate națiunile lumii să accepte fără opoziție o asemenea limitare a propriilor puteri. Și totuși, rezistența activă prezenta greutăți năucitoare, din moment ce distrugerea navelor overlorzilor, în ipoteza în care o asemenea ofensivă ar fi avut succes, ar fi nimicit orașele aflate dedesubt. Cu toate acestea, o mare putere s-a supus încercării. Poate că responsabilii atacului sperau să împuște doi iepuri dintr-un foc, căci ținta lor plutea deasupra capitalei unei țări vecine și ostile.

În timp ce imaginea navei uriașe se mărea pe monitorul TV din camera secretă de comandă, micul grup de ofițeri și tehnici era probabil că fusese năpădit de multe senzații. Dacă reușeau, cum aveau să reacționeze celelalte nave?

Puteau fi distruse și ele, lăsând omenirea să-și vadă de drum încă o dată? Sau nu cumva Karellen avea să se pogoare cu o răzbunare cumplită asupra celor care-l atacaseră?

Transmisia de pe monitor s-a întrerupt brusc tocmai când proiectilul s-a autodistrus la impactul cu nava, iar imaginea a fost comutată imediat la o cameră suspendată în aer, la câțiva kilometri distanță. În fracțiunea de secundă scursă fără transmisie, globul de foc trebuia să se fi format deja și să umple tot cerul cu flăcările lui solare.

Și totuși, nu se întâmplase absolut nimic. Nava uriașă plu tea nevătămată, scăldată în lumina intensă a soarelui de la hota rele spațiului. Nu numai că bomba nu reușise s-o atingă, dar nimeni nu și-a putut da seama ce se întâmplase cu proiectilul. Mai mult chiar, Karellen n-a trecut la represalii și nici măcar n-a dat de înțeles că știa despre atac. I-a ignorat cu dispreț, lăsându-i să-și facă griji din cauza unei răzbunări care n-a mai sosit niciodată. Acesta a fost însă un tratament mult mai eficient și mai demoralizator decât orice pedeapsă. Guvernul responsabil s-a prăbușit câteva săptămâni mai târziu, din cauza acuzațiilor reciproce.

Existase însă și o anumită rezistență pasivă la politica overlorzilor. În general, Karellen reușise să rezolve această problemă lăsându-i pe cei implicați să-și facă de cap până când îşi dădeau seama că, refuzând să coopereze, îşi făceau singuri rău. O singură dată intervenise în mod direct, împotriva unui cu vern recalcitrant.

Mai bine de o sută de ani, Republica Africa de Sud fusese scena unor conflicte sociale. Oameni de bună credință din ambele tabere încercaseră în zadar să ajungă la o înțelegere conci liantă: temerile și prejudecățile erau prea adânc înrădăcinate pentru a lăsa loc de cooperare. Guvernele succesive se deosebi seră doar prin nivelul intoleranței lor, iar țara fusese otrăvită de ura și de urmările războiului civil.

Când a devenit limpede că nu se va face nicio încercare de a pune capăt discriminării, Karellen și-a emis avertismentul. S-a mulțumit doar să dea o dată și o oră – nimic mai mult. A un mat o oarecare neliniște, însă prea puțină frică sau panică, din moment ce nimeni nu credea că overlorzii aveau să treacă la acţiuni violente sau nimicitoare, care să-i implice deopotrivă pe cei vinovați, cât și pe inocenți.

Și nici n-au făcut așa ceva. Tot ce s-a petrecut a fost că, atunci după ce a trecut de zenit în dreptul orașului Cape Town, soarele a dispărut. A rămas doar o umbră ștearsă, purpurie, abia vizi bilă, care nu dădea nici

căldură, nici lumină. Cumva, acolo în spațiu, lumina soarelui fusese polarizată de două câmpuri lucru cișate, astfel încât să nu treacă nicio radiație. Zona afectată avea cinci sute de kilometri pătrați și era perfect circulară.

Demonstrația a durat treizeci de minute. A fost suficient: a doua zi, guvernul Africii de Sud anunța că minoritatea albă se bucura din nou de toate drepturile sale cetățenești.

Lăsând la o parte asemenea incidente izolate, rasa umană îi acceptase pe overlorzi ca făcând parte din ordinea firească a lucrurilor. Într-un interval neașteptat de scurt, șocul inițial s-a risi pit, iar lumea și-a văzut din nou de treburile ei. Cea mai mare schimbare pe care ar fi observat-o un Rip Van Winkle abia trezit din somn ar fi fost o stare de tăcută expectativă, o privire mentală peste umăr, în vreme ce omenirea aștepta ca overlorzii să se în fățișeze și să coboare din navele lor scânteietoare.

După cinci ani, așteptarea continua încă. Asta, îşi spuse Stormgren, era cauza tuturor problemelor.

Când mașina lui Stormgren ajunse la baza de lansare, acolo se afla deja obișnuita ceată de curioși, cu camerele video pregă câte. Secretarul General schimbă câteva cuvinte cu asistentul său, îşi luă servieta și păși printre spectatori.

Karellen nu-l făcea să aștepte niciodată. Urmă un „Oh!” neaşteptat din mulțime, iar o sferă argintie se înălță către cer cu o vi teză năucitoare. O rafală de aer îi fâlfâi hainele lui Stormgren în timp ce nava micuță se îndrepta către punctul de aterizare, la cincizeci de metri distanță, plutind delicat la câțiva centimetri deasupra solului, de parcă s-ar fi temut ca Pământul să n-o con tamineze. Pe când mergea agale înainte, Stormgren văzu acea cunoscută încrețitură a carcasei metalice fără pic de suturi, iar, după o clipă, înaintea lui apăru deschizătura care îi derutase până și pe cei mai grozavi oameni de știință ai lumii. Păși dincolo, în singura încăpere a navei,

discret luminată. Intrarea dispăru de parcă nici n-ar fi existat vreodată, rupând orice legătură cu sunetele și imaginile lumii de afară.

Cinci minute mai târziu, se deschise din nou. Deși nu avusese nicio senzație de mișcare, Stormgren știa că de-acum se afla la cincizeci de kilometri deasupra Pământului, adânc în interiorul navei lui Karellen. Se afla deja în lumea overlorzilor, care mi sunau în jurul lui, văzându-și de treburile lor misterioase. Se apropiase de ei mai mult decât orice alt om; și totuși, nu știa mai multe despre înfățișarea lor decât oricare dintre milioanele de pământeni din lumea de jos.

Sălița de ședințe de la capătul unui coridor scurt era Nemo bilată, cu excepția unui scaun și a unei mese instalate în fața ecranului. După cum se intenționase, monitorul nu spunea absolut nimic despre creaturile care îl construiseră. Ca de obicei, ecranul era gol în acest moment. Uneori, în visele lui, Stormgren îşi imaginase că suprafața aceea opacă se însufleţea pe neașteptate, dezvăluind secretul care frământa pe toată lumea. Însă visul nu se împlinise niciodată, iar dincolo de acel dreptunghi întunecat se afla un mister impenetrabil. Și totuși, acolo se mai aflau puterea și înțelepciunea și, mai presus de toate, probabil, o simpatie amuzată față de micile creaturi care mișunau pe pla neta de dedesubt.

Din spatele grilajului ascuns se auzi acea voce calmă și domoală pe care Stormgren o cunoștea atât de bine, deși lumea nu o auzise decât o dată. Profunzimea și rezonanța ei – singurele indicii ale aspectului fizic al lui Karellen – lăsau impresia copleșitoare a unei ființe de mari dimensiuni. Karellen era mare – poate mult mai mare decât un om. Într-adevăr, anumiți oameni de știință, după analizarea înregistrării singurului său discurs, sugeraseră că vocea era produsă de o mașinărie. Stormgren nu putuse crede niciodată acest lucru.

— Da, Rikki, ți-am ascultat scurta întrevedere. Ce impresie ți-a făcut domnul Wainwright?

— E un om cinstit, chiar dacă mulți dintre susținătorii lui nu sunt la fel. Ce-o să facem în privința lui? Liga, în sine, nu e periculoasă, dar câțiva dintre extremiști propovăduiesc pe față violenţa. M-am tot întrebat dacă n-ar trebui să-mi pun casa sub pază. Dar sper să nu fie nevoie.

Karellen evită subiectul în maniera enervantă pe care o afișa uneori.

— Detaliile Federației Mondiale se cunosc deja de o lună. A crescut cumva în mod considerabil procentul de șapte la sută care nu mă acceptă sau cel de doisprezece la sută din rândul indecișilor?

— Nu încă. Însă asta n-are importanță, ceea ce mă îngrijorează e sentimentul general, chiar și în rândul susținătorilor voștri, cum că această secretomanie trebuie să înceteze.

Oftatul lui Karellen era perfect din punct de vedere tehnic, dar tot părea lipsit de convingere.

— E și sentimentul tău, nu-i așa?

Întrebarea era atât de retorică, încât Stormgren nici nu se mai deranjă să răspundă.

— Mă întreb dacă îți dai seama cu adevărat, continuă el pe un ton serios, cât de mult îmi complică treaba această stare de fapt?

— Nici pe mine nu mă prea ajută, răspunse Karellen cu o ca fiecare înflăcărare. Mi-aș dori ca oamenii să nu mă mai considere un dictator și să-și aducă aminte că sunt doar un funcționar care încearcă să aplice o strategie colonială la conceperea căreia n-a avut nicio contribuție.

Asta, își spuse Stormgren, era o descriere destul de atrăgătoare. Se întrebă doar cât adevăr conținea acea declarație.

— Puteți să ne dați măcar o mică explicație pentru ce nu vreți să vă arătați? Fiindcă noi nu înțelegem, ne enervează și dă naștere la nesfârșite zvonuri.

Karellen răspunse prin hohotul lui de râs volubil și profund, prea răsunător ca să fie întru totul uman.

— Și acum ce se mai spune că sunt? Teoria cu robotul încă mai stă în picioare? Aș prefera să fiu o masă de diode decât un soi de miriapod – ah, da, am văzut caricatura aceea din numărul de ieri din *Chicago Tribune*! Mă gândesc să solicit originalul.

Stormgren îşi ţuguie buzele cu un aer afectat. Uneori, îşi spuse el, Karellen nu îşi lua mai deloc în serios îndatoririle.

— Este o chestiune gravă, zise el pe un ton de reproș.

— Dragul meu Rikki, răspunse Karellen, dacă mi-a mai rămas vreun crâmpei din puterile mele psihice, odinioară considerabile, asta e doar pentru că nu iau rasa umană în serios!

Stormgren zâmbi fără să vrea.

— Asta nu mă ajută prea mult, nu-i așa? Eu trebuie să mă întorc și să-i conving pe semenii mei că, deși nu te vei arăta, n-ai nimic de ascuns. Nu e o treabă așa de ușoară. Curiozitatea e una dintre trăsăturile umane dominante. N-o s-o poți sfida la nesfârșit.

— Dintre toate problemele cu care ne-am confruntat atunci când am venit pe Pământ, aceasta a fost cea mai dificilă, recunoscu Karellen. Ați avut încredere în înțelepciunea noastră în alte chestiuni… sigur că veți avea încredere în noi și în privința asta!

— Eu am încredere, zise Stormgren, dar Wainwright nu, și nici susținătorii lui. Puteți oare să-i acuzați dacă interpretează greșit lipsa voastră de dorință de a vă arăta?

Urmă o clipă de tăcere. Apoi Stormgren auzi acel sunet surd (să fi fost o pârâitură?) provocat poate de o mișcare ușoară a corpului Supraveghetorului.

— Știi dele lui Wainwright și celor de teapa lui le e frică de mine, nu? întrebă Karellen. Vocea lui era de-acum oamenii, ca o orgă uriașă care-și revarsă notele din naosul înalt al unei cate drale. Găsești bărbați ca el în toate religiile lumii. Ei știu că noi reprezentăm rațiunea și știința și, oricât ar fi de siguri pe credința lor, le e teamă că le vom detrona zeii. Nu neapărat prin vreun act premeditat,

ci într-un mod mai subtil. Știința poate distruge religia atât ignorând-o, cât și infirmând temeinicia doctrinelor sale. Din câte știu eu, nimeni n-a demonstrat vreodată nonexistența lui Zeus sau a lui Thor, dar acești zei au mai puțini adepți acum. Celor ca Wainwright le mai e frică și de faptul că noi știm adevărul despre originile credințelor lor. De cât timp oare – se întreabă ei – ținem noi sub observație omenirea? L-am văzut cumva pe Mahomed în clipa în care și-a început hegira sau pe Moise dându-le evreilor tablele legii? Știm noi oare cât de false sunt poveștile în care cred ei?

— Și știți? şopti Stormgren, mai mult pentru sine.

— Asta, Rikki, e teama care-i frământă, deși n-o vor recunoaşte niciodată în mod deschis. Crede-mă, nu ne face nicio plăcere să distrugem credințele oamenilor, dar nu e cu putinţă ca toate religiile din lume să aibă dreptate – și ei știu asta. Mai de vreme sau mai târziu, omul trebuie să afle adevărul; însă clipa aceea nu a sosit încă. Iar în ceea ce privește discreția noastră, despre care ai dreptate când spui că ne agravează problemele, ei bine, chestiunea îmi depășește atribuțiile. Regret la fel de mult ca tine necesitatea de a rămâne în umbră, dar există suficiente motive. Totuși, voi încerca să obțin de la superiorii mei o declarație care să vă satisfacă și să-i împace, poate, pe cei din Liga Libertății. Iar acum, te rog, putem să revenim la chestiunile noastre la zi și să reluăm înregistrarea?

— Deci? întrebă Van Ryberg cu nerăbdare. Ai avut noroc?

— Nu știu, răspunse Stormgren, obosit, în timp ce-și arunca hârtiile pe birou și se lăsa să cadă pe scaun. Karellen se con sultă cu superiorii lui acum, oricine sau orice vor fi ei. N-a vrut să promită nimic.

— Ascultă, zise Pieter brusc. Tocmai mi-a venit o idee. Ce motive avem să credem că mai există cineva pe lângă Karellen? Să presupunem că toți overlorzii, după cum i-am botezat noi, se află chiar aici, pe Pământ, în navele astea? Poate că n-au unde să se ducă și ascund

lucrul ăsta de noi.

— E o teorie ingenioasă, rânji Stormgren. Dar e în dezacord cu puținul pe care-l știu – sau pe care cred că-l știu – despre mediul din care provine Karellen.

— Și cât de mult știi?

— Ei bine, se referă adesea la poziția lui ca și cum ar fi ceva temporar, care-l împiedică să-și vadă de adevărata lui muncă, despre care cred că e un soi de matematică. Odată i-am pome nit cuvintele lui Acton despre corupția puterii și despre cum puterea absolută corupe în mod absolut. Voiam să văd cum ar reacționa la un asemenea comentariu. A izbucnit în râsul ăla ca vernos și mi-a zis: „Nu există pericolul să mi se întâmple așa ceva și mie. Mai întâi de toate, cu cât mai repede îmi termin treaba aici, cu atât mai repede mă voi putea întoarce în lumea mea, la destul de mulți ani-lumină de aici. Și, în al doilea rând, eu nu dețin puterea absolută, sub nicio formă. Eu sunt doar un Supraveghetor". Desigur, poate voia să mă inducă în eroare. Niciodată nu reușesc să-mi dau seama.

— Dar Karellen e nemuritor, nu?

— După criteriile noastre, da, deși există ceva în viitor de care Karellen pare să se teamă. Nu-mi pot imagina despre ce-ar fi vorba. Și asta-i chiar tot ce știu despre el.

— Nu e prea convingător. Eu aș merge pe ipoteza că mica lui flotă s-a rătăcit în spațiu și poate-și caută o nouă casă. Karellen nu vrea să știm cât de puțini sunt el și tovarășii lui. Poate că toate celelalte nave sunt automate și n-au niciun echipaj la bord. Sunt doar o fațadă impunătoare și nimic mai mult.

— Ai citit prea multe SF-uri, zise Stormgren.

Van Ryberg zâmbi timid.

— Invazia din spațiu nu s-a dovedit a fi așa cum ne așteptam noi, nu-i așa? Teoria mea cu siguranță ar explica de ce Karellen nu se arată niciodată. Nu vrea să aflăm că nu mai există și alți overlorzi.

Stormgren clătină amuzat din cap în semn de

dezacord.

— Ca de obicei, explicația ta e prea ingenioasă ca să fie adevărată. Deși nu putem decât să facem presupuneri, în spatele Su praveghetorului trebuie să existe o mare civilizaţie: una care cunoaşte omul de foarte multă vreme. Karellen însuși probabil că ne studiază de secole întregi. Gândește-te numai la cât de bine stăpânește engleza, de pildă. El m-a învățat cum s-o vorbesc corect!

— Ai descoperit cumva vreodată ceva ce să nu știe Karellen?

— Ah, da, destul de des, însă doar fleacuri. Cred că are o memorie absolut perfectă, dar mai sunt lucruri pe care nu s-a deranjat să le învețe. De exemplu, engleza e singura limbă pe care o înțelege întru totul, deși în ultimii doi ani a prins destulă finlandeză, doar ca să-mi facă mie în ciudă. Și finlandeza nu se învață așa de repede! Poate să citeze pasaje enorme din *Kalevala*, pe când eu trebuie să recunosc cu rușine că nu știu decât câteva rânduri. Mai știe și biografiile tuturor oamenilor de stat în viață, iar uneori reușesc să identific referințele pe care le folosește. Cunoaşterea lui în mate de de istorie și de știință pare completă: doar știi cât de mult am în vățat deja de la el. Totuși, luate în parte, nu cred că aptitudinile lui mentale le depășesc pe cele ale oamenilor. Însă niciun om n-ar fi în stare să facă toate lucrurile pe care le face el.

— Păi, cam asta am zis și eu, consimți Van Ryberg. Ne putem certa la nesfârșit în privința lui Karellen, dar, la urma urmei, ne întoarcem întotdeauna la aceeași întrebare: de ce naiba nu se arată? Până n-o s-o facă, eu o să-mi văd de teoriile mele, iar Liga Libertății o să-și vadă de proteste.

Van Ryberg aruncă o privire răzvrătită înspre tavan.

— Sper, domnule Supraveghetor, că într-o noapte întunecată un reporter o să ajungă într-o rachetă până pe nava dumitale şi-o să intre pe ușa din spate cu o cameră video. Ce bombă de presă ar fi asta! Karellen nu dădu niciun semn că ar fi ascultat discuția. Dar, firește, nici n-o

făcea vreodată.

În primul an după sosirea lor, overlorzii schimbaseră cursul vieții oamenilor mai puțin decât s-ar fi așteptat lumea. Umbra lor plana pretutindeni, dar nu era o umbră supărătoare. Deși erau puține orașele de pe Pământ unde oamenii nu vedeau navele ar gintii scânteind la orizont, după o vreme toată lumea le-a acceptat prezența pe cer așa cum acceptau soarele, luna sau norii. Probabil că mulți pământeni abia și-au dat seama că îmbunătăţirea condițiilor de trai se datora overlorzilor. Când se gândeau la asta – ceea ce se întâmpla foarte rar – înțelegeau că acele nave tăcute aduseseră pacea în toată lumea pentru prima oară în istorie și atunci îi copleșea, în mod cuvenit, recunoștința.

Însă aceste avantaje, impalpabile și deloc spectaculoase, erau trecute în uitare la fel de repede precum fuseseră accetate. Overlorzii se menținеau la distanță, ascunzându-și chipurile de omenire. Karellen putea impune respect și admirație, dar n-avea cum să obțină mai mult atâta vreme cât îşi continua actuala politică. Era greu să nu simți indignare față de acești olimpieni care vorbeau cu oamenii doar prin circuitele radioteletipurilor din sediul Națiunilor Unite. Cele discutate de Karellen și Stormgren nu erau făcute public niciodată, iar Stormgren însuși se întreba uneori de ce Supraveghetorul considera că respectivele întâlniri erau necesare. Poate căsim țea nevoia de contact direct cu cel puțin o ființă umană, poate că-și dădea seama că Stormgren avea nevoie de acest tip de sprijin personal. Dacă aceasta era explicația, secretarul general o aprecia; pe el nu-l deranja că liderii Ligii Libertății îi spuneau, în mod disprețuitor, „curierul lui Karellen”.

Overlorzii nu stabiliseră niciodată legături cu state și cu verne în parte. Luaseră Organizația Națiunilor Unite așa cum o găsiseră la sosirea lor, dăduseră instrucțiuni pentru instalarea echipamentului radio necesar şi-şi comunicaseră ordinele prin intermediul secretarului

general. Delegatul sovietic subliniase, în mod corect, prin discursuri lungi și în repetate rânduri, că această procedură contravenea Cartei ONU. Karellen nu părea să-și facă griji în această privință.

Era uluitor că atât de multe abuzuri, nebunii și rele puteau fi risipite de mesajele venite din cer. Odată cu sosirea overlorzilor, națiunile lumii și-au dat seama că nu mai trebuia să se teamă una de cealaltă și au intuit – chiar dinainte să se facă vreo încercare – că armele pe care le dețineau erau cu siguranță inutile împotriva unei civilizaţii care putea întinde punți stelare. Astfel încât singurul și cel mai însemnat obstacol în calea fericirii omenirii a fost înlăturat foarte repede.

Overlorzii păreau, în mare parte, neinteresați de formele de guvernământ, atâta vreme cât acestea nu erau asupritoare sau corupte. Pământul încă mai avea democrații, monarhii, dictaturi blajine, comunism și capitalism. Aceasta era o sursă de mi rare pentru multe suflete simple și foarte convinse că modul lor de viață posibil era singurul posibil. Alții credeau că Suprave ghetorul nu făcea altceva decât să introducă un sistem menit să stârpească orice formă de societate existentă, motiv pentru care nici nu se deranjase să aplice reforme politice lipsite de importanță. Însă aceasta, la fel ca toate ipotezele despre overlorzi, era doar o simplă supoziție. Nimeni nu le cunoștea motivele și nimeni nu știa către ce viitor păstoreau ei întreaga omenire.

CAPITOLUL 3

Stormgren dormise prost în ultimele nopți, ceea ce era ciu dat, din moment ce în curând avea să lase grijile funcției sale. Slujise omenirea vreme de patruzeci de ani, iar pe stăpânii ei vreme de cinci, și puțini oameni se puteau lăuda cu o viață în care să-și fi împlinit atâtea ambiții. Poate că tocmai aceasta era problema: în anii de pensie, oricât de mulți ar fi fost, n-ar mai avea alte țeluri care să-i condimenteze viața. De când Martha murise, iar

copiii se așezaseră la casa lor, legăturile lui cu lumea păreau să fi slăbit. Era posibil, totodată, să fi început să se identifice cu overlorzii și, astfel, să se detașeze de omenire.

Aceasta era o altă noapte de nesomn, când creierul i se învârtea ca o mașinărie dereglată. Știa că n-avea rost să mai aștepte să-i vină somnul, așa că se dădu jos din pat, fără tragere de inimă, își puse halatul și se urcă tacticos pe terasa apartamentului său modest. Toți subordonații săi direcți aveau case mai luxoase, dar a lui era destul de mare pentru nevoile lui Stormgren. Secretarul general ajunsese într-o poziție în care nici averea și nici ceremoniile oficiale nu-i mai puteau ridica statutul.

Noaptea era caldă, aproape înăbușitoare, însă cerul era senin, iar la sud-vest atârna spre orizont o lună strălucitoare. La zece kilometri distanță, luminile New York-ului licăreau în zare ca niște zori împietriți în timpul răsăritului de ziuă.

Stormgren își înălță privirea deasupra orașului adormit, păcătuind din nou înălțimile pe care doar el, dintre toți oamenii, le străbătuse. Deși se afla destul de departe, zărea totuși fuzelajul navei lui Karellen scânteind în lumina lunii. Se întrebă ce făcea Supraveghetorul, căci nu credea că overlorzii dormeau vreodată.

Sus de tot, un meteorit își azvârli spada sclipitoare pe bolta cerului. Dâra luminoasă străluci slab o vreme, după care dispăru, lăsând doar stelele pe firmament. Simbolul era brutal: peste o sută de ani, Karellen încă va mai conduce omenirea către țelul pe care doar el îl cunoaște, însă, peste patru luni, altcineva va fi secretar general. Acest lucru, în sine, nu-l deranja câtuși de puțin pe Stormgren, dar însemna că îi rămăsese puțin timp dacă trăgea speranță să descopere ce se afla dincolo de acel ecran gros.

Doar în ultimele zile îndrăznise să recunoască și el că mișcarea rul overlorzilor începuse să-l obsedeze. Până de curând, încrederea lui în Karellen îi spulberase toate

îndoielile; dar acum, îşi spuse el oarecum derutat, protestele Ligii Libertății începeau să-și facă efectul asupra lui. Era adevărat că propaganda privind înrobirea omului nu era decât propagandă. Prea puțini îi dădeau crezare sau îşi doreau sincer să revină la zilele de altă dată. Oamenii se obișnuiseră cu stăpânirea imperceptibilă a lui Karellen, dar deveneau tot mai nerăbdători să afle cine îi condu cca. Și nu puteau fi condamnați pentru asta.

Deși era de pe departe cea mai mare dintre toate, Liga Libertăţii era una dintre organizațiile care i se opuneau lui Karellen și, prin urmare, și oamenilor care cooperau cu overlorzii. Obiecțiile și interesele acestor grupuri erau cât se poate de variate: unii sus țineau punctul de vedere religios, în vreme ce alții doar îşi exprimau sentimentul de inferioritate. Se simțeau, pe bună dreptate, cam ca indienii culți din secolul al XIX-lea, în timp ce-l priveau pe rajahul britanic. Invadatorii aduseseră pace și prosperitate pe Pământ, dar cine putea ști cu ce preț? Istoria nu oferea prea multe pilde încurajatoare: până și cele mai pașnice contacte stabilite între rase de diferite grade culturale duseseră adesea la nimicirea societății mai înapoiate. Națiunile, la fel ca indivizii, îşi puteau pierde avântul în fața unei provocări căreia n-aveau cum să-i facă față. Iar civilizaţia overlorzilor, deși învăluită în mister, era cea mai mare provocare cu care se confruntase vreodată Omul.

Din camera de alături se auzi un păcănit ușor de la faxul care scotea raportul trimis la fiecare oră de către agenția Cen tral News. Stormgren intră în încăpere și frunzări foile fără nicio tragere de inimă. În capătul celălalt al lumii, Liga Libertății în spirase un titlu nu foarte original: „E OARE OMUL CONDUS DE MONȘTRI?”, întreba ziarul, continuând cu următorul ci tat: „Adresându-se publicului astăzi, la o întrunire din Madras, dr C.V. Krishnan, președintele filialei orientale a Ligii Libertăţii, a spus: «Explicația pentru comportamentul overlorzilor e cât se poate de simplă: aspectul lor fizic e atât de straniu și de respingător, încât nu îndrăznesc să se arate omenirii. Îl

provoc pe Supraveghetor să-mi dezmintă spusele.»”.

Scârbit, Stormgren aruncă hârtia. Chiar dacă acuzația ar fi fost adevărată, ce importanță avea? Era o idee veche, dar care nu-l neliniștise niciodată. Secretarul general nu credea că exista vreo formă biologică, oricât de ciudată, pe care să n-o poată accepta în timp și pe care, poate, să ajungă s-o considere frumoasă. Tot ce conta era mintea, nu trupul. Măcar dacă ar fi reușit să-l convingă și pe Karellen, atunci overlorzii s-ar putea răzgândi. N-aveau cum să fie nici pe jumătate atât de hidoși pe cât fuse seră prezentați în desenele fanteziste care umpluseră ziarele la scurtă vreme după sosirea lor pe Pământ!

Și totuși, Stormgren știa că nerăbdarea sa de a apuca sfârşitul acestei situații nu se datora doar dorinței sale de a-și scuti succesorul de anumite probleme. Era destul de sincer încât să recunoască, măcar pentru sine, că principalul său motiv, la urma un mei, era simpla curiozitate umană. Ajunsese să-l cunoască și să-l accepte pe Karellen ca pe o persoană și n-avea cum să se simtă mulțumit până când nu descoperea ce fel de creatură era Su praveghetorul.

A doua zi dimineață, când Stormgren nu reuși să ajungă la ora obișnuită, Pieter Van Ryberg rămase surprins și un pic supărat. Deși secretarul general făcea adesea multe vizite de lucru înainte să ajungă la birou, întotdeauna lăsa un mesaj în acest sens. Însă și mai rău era că, în dimineața aceea, sosiseră mai multe mesaje un gente pentru Stormgren. Van Ryberg dădu telefon la vreo șase departamente, încercând să dea de el, dar apoi renunță scârbit.

Pe la prânz începuse deja să se alarmeze și trimise o mașină acasă la Stormgren. După zece minute, tresări speriat la auzul țipătului unei sirene, iar o patrulă de poliție apăru în viteză pe bulevar dul Roosevelt. Probabil că agențiile de presă aveau niște prieteni în mașina aceea, căci în timp ce Van Ryberg o privea cum se apropie, vocea

de la radio dădea de știre întregii lumi că el nu mai era doar asistentul, ci secretarul general interimar al Națiunilor Unite.

Dacă Van Ryberg n-ar fi avut atâtea pe cap, s-ar fi amuzat analizând reacțiile presei la dispariția lui Stormgren. În ultima lună, ziarele lumii se împărțiseră în grupuri bine definite. Per ansamblu, presa occidentală era de acord cu planul lui Karellen de a face din toți oamenii cetățeni ai lumii. Țările estice, pe de altă parte, experimentau răbufniri violente, dar în mare parte artificiale, de mândrie națională. Unele dintre ele fuseseră înde pendente vreme de ceva mai mult de o generație și acum aveau senzația că le era furată victoria. Criticile la adresa overlorzilor erau ample și drastice: după o perioadă inițială de extremă precauție, presa și-a dat repede seama că putea să fie cât voia ea de insolentă cu Karellen, că tot nu se întâmpla nimic. Acum presa ajunsese să se depășească pe sine însăși.

O mare parte dintre aceste atacuri, deși foarte vehemente, nu reprezentau opiniile majorității oamenilor. De-a lungul frontierelor care în curând aveau să dispară pentru totdeauna, paza se dublase, dar soldații se scrutau cu o prietenie încă nearticulată. Politicienii și generalii n-aveau decât să tune și să fulgere, fiindcă milioanele de oameni care așteptau în tăcere aveau senzația că se apropia momentul încheierii unui capitol lung și sângeros din istorie.

Iar acum Stormgren dispăruse și nimeni nu știa unde. Tu multul s-a domolit pe neașteptate, căci lumea și-a dat seama că-l pierduse pe singurul om prin care overlorzii, din motivele lor ciudate, se adresau Pământului. Comentatorii de radio și din presă păreau cuprinși de paralizie, dar în tăcerea așternută, vocea Ligii Libertății îşi declara îngrijorată nevinovăția.

Era întuneric beznă atunci când Stormgren se trezi.

Încă somnoros, nu-și dădu seama cât de ciudată era această negură. Apoi, revenindu-și treptat în fire, sări în picioare și orbecăi după întrerupătorul de lângă patul său.

În întuneric, mâna sa dădu peste un perete gol de piatră, rece la atingere. Rămase înmărmurit, cu mintea și trupul paralizate de surpriză. Apoi, aproape fără să dea crezare propriilor simțuri, îngenunche pe pat și începu să cerceteze cu vârfurile degetelor acel perete uluitor de necunoscut.

După numai o clipă de pipăit, auzi un declic neașteptat, iar o bucată din întuneric se dădu la o parte. Întrezări contururile unui bărbat, schițate pe un fundal slab luminat. Apoi ușa se închise, iar încăperea căzu din nou în beznă. Totul se petrecuse atât de repede încât nici măcar nu apucase să vadă cum arăta camera în care se afla.

După un moment, îl orbi lumina puternică a unei lămpi electrice, care poposi tremurătoare pe chipul lui, îl ținu pe loc o clipă, iar apoi coborî, luminând în întregime patul – care nu era, după cum văzu dintr-odată Stormgren, decât o saltea pusă peste niște scânduri grosolane.

Din întuneric, o voce lină îi vorbi într-o engleză excelentă, dar cu un accent pe care Stormgren nu-l putu identifica la început.

— Ah, domnule Secretar, mă bucur să văd că v-ați trezit. Sper că vă simțiți bine.

Acea ultimă propoziție avea ceva ce-i atrase atenția lui Stormgren, astfel încât întrebările furioase pe care se pregătea să le pună i se stinseră pe buze. Fixă lung întunericul, după care răspunse liniștit:

— Cât timp am fost inconștient?

Celălalt chicoti.

— Câteva zile. Ni s-a promis că nu vor fi efecte secundare. Mă bucur să văd că așa e.

În parte pentru a câştiga timp, în parte pentru a-și testa propriile reacții, Stormgren îşi coborî picioarele peste marginea patului. Era încă în pijama, care arăta însă

foarte șifonată și destul de murdară. Când se mișcă, simți o ușoară amețeală: senzația nu era neplăcută, dar îl convinse că fusese, într-adevăr, drogat.

Se întoarse spre lumină.

— Unde mă aflu? întrebă el pe un ton tăios. Wainwright știe despre asta?

— Ei, hai, nu vă agitați, răspunse silueta din umbră. Nu vom vorbi despre asta încă. Bănuiesc că vă e foame. Îmbrăcați-vă și haideți la masă.

Ovalul de lumină alunecă de-a lungul camerei și, pentru prima oară, Stormgren îşi făcu o idee despre dimensiunile încăperii. Abia s-ar fi putut numi cameră, căci pereții păreau a fi din piatră goală, șlefuită destul de grosolan. Își dădu seama că se afla sub pământ, poate la mare adâncime. Și dacă fusese în conștient zile la rând, se putea afla oriunde pe glob.

Lanterna lumină un maldăr de haine așezate pe o valiză.

— Astea ar trebui să vă ajungă, zise vocea din întuneric. Spă larea rufelor e o adevărată problemă aici, așa că v-am luat doar vreo două costume și vreo șase cămăși.

— Foarte amabil din partea dumneavoastră, spuse Stormgren fără pic de umor.

— Ne cerem scuze pentru lipsa mobilei și a luminii electrice. Locul acesta e convenabil în anumite moduri, dar îi lipsește confortul.

— Convenabil pentru ce? întrebă Stormgren în timp ce-și pu nea cămașa. Atingerea hainelor familiare îi dădea o senzație stranie și liniștitoare.

— Doar… convenabil, răspunse vocea. Și apropo, din moment ce vom petrece o bună vreme împreună, ar fi mai bine să-mi spui Joe.

— În ciuda naționalității… replică Stormgren. Ești polonez, nu-i așa? Cred că ți-aș putea pronunța numele adevărat. N-are cum să fie mai greu decât multe nume finlandeze.

Urmă o scurtă tăcere, iar lumina pâlpâi o clipă.

— Mă rog, ar fi trebuit să mă aștept la așa ceva, spuse Joe pe un ton resemnat. Cu siguranță că aveți multă experiență la asemenea lucruri.

— E un hobby folositor pentru cineva cu funcția mea. La prima vedere, aș zice că ai crescut în Statele Unite, dar n-ai plecat din Polonia până…

— Destul, spuse Joe pe un ton hotărât. Se pare că ai terminat deja cu îmbrăcatul… mulțumesc.

Ușa se deschise și Stormgren se îndreptă spre ea, simțindu-se oarecum mândru de mica lui victorie. În timp ce Joe se dădea la o parte ca să-l lase să treacă, se întrebă dacă temnicerul său era înarmat. Mai mult ca sigur, îşi spuse, și, în orice caz, tovară şi-i lui nu erau probabil prea departe.

Coridorul era slab luminat de lămpi de *gaz* dispuse la anu' mite intervale, iar Stormgren putea să-l vadă bine pe Joe pentru prima oară. Era un bărbat pe la cincizeci de ani și avea peste o sută de kilograme. La el totul era supradimensionat, de la uniforma militară pătată, care ar fi putut proveni de la vreo șase-șapte armate, până la enormul inel cu pecete pe care-l purta la mâna stângă. Probabil că un bărbat de asemenea proporții nici nu se deranja să umble înarmat. N-ar trebui să fie prea greu să-i dea de urmă mai încolo, îşi spuse Stormgren, dacă avea să iasă vreodată din locul acela. Se simți dezamăgit când îşi dădu seama că poate și Joe era perfect conștient de asta.

Pereții din jurul lor, deși acoperiți de ciment pe alocuri, erau aproape în totalitate doar stâncă goală. Lui Stormgren îi era limpede că se afla în vreo mină părăsită și îi mai veneau în minte câteva închi sori aflate încă în folosință. Până în acel moment, răpirea sa nu-l preocupase prea mult. Avusese senzația că, orice s-ar fi întâmplat, enormele resurse ale overlorzilor aveau să-l localizeze și să-l salveze în curând. Acum nu mai era așa de sigur. Dispăruse deja de câteva zile bune și nu se petrecuse nimic. Probabil că până și puterea lui Karellen era limitată

și dacă el chiar se afla îngropat în vreun continent îndepărtat, toată știința overlorzilor n-ar mai fi în stare să-i dea de urmă.

Mai erau încă doi bărbați care stăteau la masă în camera goală și prost luminată. Când Stormgren intră, ridicară privirile cu interes, ba chiar cu destul respect. Unul dintre ei împinse spre el un pa chet de sandvişuri pe care Stormgren îl acceptă cu lăcomie. Deși îi era foarte foame, ar fi preferat o mâncare mai interesantă, dar probabil că nici temnicerii lui nu avuseseră parte de ceva mai rafinat.

În timp ce mânca, îi studie repede pe cei trei bărbați din jurul său.

Joe era de departe personajul cel mai remarcabil și nu doar datorită dimensiunii sale. Ceilalți doi, în mod evident ajutoarele lui, erau niște indivizi șterși, iar Stormgren avea să le poată determina originile dacă-i auzea vorbind.

I se turnase niște vin într-un pahar nu prea aseptic, iar Stormgren îl dădu pe gât împreună cu ultimul sandviş.

Simțindu-se de-acum mai stăpân pe situație, se întoarse că tre' polonezul uriaș.

— Ei bine, zise el cu calm, poate o să-mi explici și ce e toată po vestea asta și ce sperați voi să obțineți astfel.

Joe îşi drese glasul.

— Aș vrea să lămuresc un lucru, spuse el. Asta n-are nimic de-a face cu Wainwright. Ar fi și el la fel de surprins ca toată lumea.

Stormgren se cam așteptase la un asemenea răspuns, deși se întrebă de ce Joe îi confirma bănuielile. De multă vreme se cotea că exista o mișcare extremistă în interiorul – sau la hota rele – Ligii Libertății.

— M-ar interesa să aflu cum m-ați răpit?

Nu se așteptase mai deloc să primească un răspuns la această întrebare și rămase uluit de promptitudinea – ba chiar pofta – de lămuriri a interlocutorului său.

— A fost cam ca într-un film de suspans de la

Hollywood, spuse Joe cu voioșie. Nu eram siguri dacă erai supravegheat de Karellen, așa că ne-am luat niște măsuri de precauție destul de complicate. Ai leșinat din cauza gazului pe care l-am introdus în aparatul de aer condiționat: asta a fost ușor. Pe urmă te-am dus în mașină: n-am întâmpinat niciun obstacol. Toate astea – trebuie s-o spun – n-au fost făcute de oamenii noștri. Am anga jat... ăăă... profesioniști care să se ocupe de partea asta. Karellen poate să-i prindă – de fapt, trebuie să-i prindă –, dar n-are cum să dea de noi. După ce-a plecat de la tine de-acasă, mașina a mers printr-un tunel lung, la vreo o mie de kilometri de New York. A ieșit la capătul celălalt la ora programată, încă ducând un bărbat inconștient, care semăna extrem de tare cu secretarul general. La scurtă vreme, un camion mare, plin cu cutii metalice, apărea din direcția opusă și se îndrepta spre un anumit se rodrom unde cutiile au fost încărcate într-un avion de marfa, cu acte perfect legale. Sunt sigur că proprietarii acelor cutii ar fi îngroziți să afle la ce le-am folosit.

Între timp, mașina care a fost folosită la răpire a luat-o spre granița canadiană, ca manevră de inducere în eroare. Karellen poate că a găsit-o deja; nu știu și nici că-mi pasă. După cum o să vezi – și sper că-mi vei aprecia sinceritatea tot planul nostru depindea de un singur lucru. Suntem cât se poate de siguri că Supraveghetorul Karellen poate să vadă și să audă tot ce se întâmplă la suprafața Pământului, dar nu și dedesubt, decât dacă recurge la vrăjitorii și nu la știință. Așa că n-are cum să știe despre transferul din tunel, sau cel puțin n-o să știe până când va fi prea târziu. Bineînţeles că ne-am asumat niște riscuri, dar aveam și vreo câteva pârghii de siguranță despre care n-o să vorbesc acum. Poate că le vom mai folosi și ar fi mare păcat să le dezvălui. Joe relatase întreaga poveste cu o plăcere atât de evidentă, încât Stormgren nu se putu abține să zâmbească. Dar se simți to todată foarte îngrijorat. Planul era ingenios și se putea prea bine ca Supraveghetorul să fi fost tras pe sfoară. Stormgren nici măcar nu era sigur că overlorzii exercitau vreun soi de

suprave ghere protectoare în privința lui. După cum, în mod vădit, nici Joe nu știa. Poate că tocmai de aceea fusese atât de sincer: pentru că voia să vadă reacțiile lui Stormgren. Ei bine, va încerca să pară sigur pe sine, indiferent ce-ar simți cu adevărat.

— Probabil că sunteți o grămadă de proști, spuse Stormgren batjocoritor, dacă credeți că puteți să-i păcăliți așa de ușor pe overlorzi. În orice caz, la ce vă folosește asta?

Joe îi oferi o țigară, pe care Stormgren o refuză, după care își aprinse una și se așeză pe marginea mesei. Se auzi un scârțâit suspect și uriașul sări de îndată în picioare.

— Motivele noastre ar trebui să fie cât se poate de evidente, începu el. Ni s-a părut că discuțiile sunt inutile și că trebuie să luăm alte măsuri. Au mai existat și înainte mișcări subterane și nici măcar lui Karellen, cu toată puterea pe care ar avea-o, nu-i va fi ușor să trateze cu noi. Suntem hotărâți să luptăm pentru în dependenţa noastră. Nu mă înțelege greșit. N-avem de gând să apelăm la violență, cel puțin nu la început, dar overlorzii sunt nevoiți să recurgă la intermediari umani, așa că le putem face misiunea destul de incomodă.

Începând cu mine, bănuiesc, îşi spuse Stormgren. Se întrebă dacă uriașul nu-i înșirase cumva ceva mai mult decât un crâmpei din toată povestea. Ei chiar credeau că prin metodele astea proprii gangsterilor puteau să-l influențeze câtuși de puțin pe Karellen? Pe de altă parte, era foarte adevărat că o mișcare de rezistență bine organizată putea să reprezinte piedici serioase. Căci Joe pusese degetul pe singura rană din guvernarea overlorzilor. În ultimă instanță, toate ordinele lor erau duse la îndeplinire prin intermediari umani. Dacă aceștia erau terorizați până-i aduceau în pragul nesupunerii, întregul sistem se putea prăbuși. Era doar o posibilitate slabă, căci Stormgren era încrezător că Supraveghetorul avea să găsească o soluție cât de curând.

— Și ce aveți de gând să faceți cu mine? întrebă

Stormgren într-un sfârșit. Sunt ostaticul vostru sau cum?

— Nu-ți bate capul, o să avem noi grijă de tine. Așteptăm niște musafiri în câteva zile, iar până atunci o să te tratăm cât putem noi de bine.

Adăugă ceva în limba lui, iar unul dintre ceilalți aduse un pachet de cărți nou-nouț.

— Le-am luat special pentru tine, explică Joe. Am citit deu năzi în *Time* că ești un bun jucător de poker.

Vocea îi deveni brusc serioasă.

— Sper că ai destui bani în portofel, zise el nerăbdător. Nu ne-a dat prin cap să verificăm. La urma urmei, nu prea putem accepta cecuri.

Copleșit, Stormgren îi privi absent pe temnicerii săi.

Apoi, pe măsură ce se lăsa pătruns de comicul situației, i se păru dintr-odată că scăpase de toate grijile și problemele de la birou. De acum încolo, era treaba lui Van Ryberg. Orice s-ar fi întâmplat, el nu putea să riposteze. Iar acum, acești infractori fabu loși așteptau nerăbdători să joace poker cu el.

Pe neașteptate, lăsă capul pe spate și râse așa cum nu mai râsese de ani buni.

Nu mai încăpea nicio îndoială, îşi spuse morocănos Van Ryberg, că Wainwright spunea adevărul. Poate că-și avea bănu ielile sale, dar nu știa cine îl răpise pe Stormgren. La fel cum nu era de acord nici măcar cu răpirea; Van Ryberg presupunea că, de la o vreme, extremiștii din Liga Libertății făcuseră presiuni asupra lui Wainwright ca să-l facă să adopte o politică mai activă. Acum probabil că trecuseră deja la acțiune.

Răpirea fusese organizată de minune, nu mai încăpea nicio îndoială. Stormgren se putea afla oriunde pe Pământ și nu se prea în trezărea vreo speranță de a-i da de urmă. Și totuși trebuia să facă ceva, se hotărî Van Ryberg, și trebuia s-o facă repede. În ciuda dese lor lui glume, ceea ce simțea cu adevărat față de Karellen era o vene rație copleșitoare. Ideea de a lua direct legătura cu

Supraveghetorul îl umplea de groază, dar se părea că n-avea de ales.

Departamentul de comunicații ocupa în întregime ultimul etaj al clădirii imense. Șiruri de faxuri – unele tăcute, altele bâzâind ocupate – se întindeau până departe. Prin ele curgeau șu voie nesfârșite de statistici: cifre de producție, rezultate ale recensămintelor, plus toate datele contabile ale unui sistem economic global. Undeva pe nava lui Karellen trebuia să existe un echivalent ale acestei încăperi enorme – și Van Ryberg se întrebă înfiorat ce forme mișunau de colo până colo, adunând mesajele trimise de pe Pământ overlorzilor.

Însă astăzi nu era interesat de aceste aparate și de funcțiile lor de rutină. Intră în cămăruța tainică în care numai Stormgren avusese acces. La dispozițiile sale, yala fusese forțată, iar șeful departamentului de comunicații îl aștepta acolo.

— E un telex obișnuit, cu o tastatură tipică de mașină de scris, i se spuse. Există și un fax dacă vreți să trimiteți imagini sau la bele cu date, dar ați spus că nu veți avea nevoie de așa ceva.

Van Ryberg dădu din cap cu un aer absent.

— Asta-i tot. Mersi, zise el. Presupun că nu voi sta mult timp acolo. După aceea încuiați din nou și dați-mi toate cheile.

Așteptă până când ieși șeful de la Comunicații, iar apoi se așeză în fața aparatului. Știa prea bine că telexul era folosit destul de rar, din moment ce Karellen și Stormgren îşi discutau aproape toate problemele în timpul întâlnirilor lor săptămânale. Cum acesta era un fel de circuit de urgență, aștepta să primească un răspuns rapid.

După ce șovăi o clipă, începu să-și scrie mesajul cu degetele-i lipsite de experiență. Aparatul torcea liniștit, iar cuvintele scânteiau câteva momente pe ecranul întunecat.

Apoi se lăsă pe spate și aștepă să primească răspunsul.

La niciun minut, aparatul începu să bâzâie din nou.

Van Ryberg se întrebă – și nu pentru prima oară – dacă Supraveghe torul dormea vreodată.

Mesajul era pe cât de scurt, pe atât de nefolositor.

NICIO INFORMAȚIE. LAS TOTUL ÎN SEAMA TA. K.

Plin de amărăciune și fără nicio satisfacție, Van Ryberg îşi dădu seama câtă responsabilitate fusese aruncată pe umerii lui.

În ultimele trei zile, Stormgren îşi analizase temnicerii cu mare atenție. Joe era singurul important; ceilalți erau niște nulități, adică genul de scursuri pe care te aștepți să le culeagă orice mișcare de gală. Idealurile Ligii Libertății nu însemnau nimic pentru ei, iar sân gura lor preocupare era să-și câştige traiul cu un minimum de efort.

Joe era un individ mult mai complex, deși îi amintea uneori lui Stormgren de un copil supradezvoltat. Partidele lor interminabile de poker erau contrapunctate cu discuții politice violente și în cu rând lui Stormgren îi deveni limpede că uriașul polonez nu se gân disc niciodată serios la cauzele pentru care lupta. Discernământul îi era înceţoșat de emoții și de un conservatorism extrem. Îndelun gata luptă pentru independenţă a țării sale îl condiționase într-atât încât încă trăia în trecut. Era un supravieţuitor pitoresc, unul dintre aceia care n-au nicio nevoie de un stil de viață ordonat. Atunci când cei ca el vor dispărea, dacă asta se va întâmpla vreodată, lumea va fi un loc mai sigur, dar mult mai neinteresant.

În ceea ce-l privea pe Stormgren, nu mai încăpea nicio îndoială că Supraveghetorul Karellen nu reușise să dea de el. Încercase să-și înșele paznicii, dar nu-i convinsese. Era cât se poate de sigur că îl țineau acolo ca să vadă dacă reacționează Karellen, dar cum nu se întâmplase nimic, puteau să-și vadă mai departe de planurile lor.

Stormgren nu rămase surprins când, la patru zile după răpire, Joe îi spuse să se aștepte la musafiri. De la o vreme, grupulețul subteran dădea tot mai multe semne de agitație, iar prizonierul ghici că liderii mișcării veneau în sfârșit să-l ia de-acolo, după ce văzuseră că primejdia trecuse.

Așteptau cu toții, adunați în jurul mesei șubrede, când Joe îi făcu semn să intre în cameră. Stormgren remarcă amuzat că temnicerul său de-acum purta ostentativ un pistol uriaș, pe care nu îl mai văzuse înainte. Cei doi bătăuși dispăruseră și până și Joe pă rea oarecum reținut. Stormgren îşi dădu seama de îndată că se afla în fața unor personaje mai însemnate, iar grupul dinaintea lui îi aminti intens de o fotografie pe care o văzuse pe vremuri, a lui Lenin și a tovarășilor săi, în primele zile ale Revoluției din Rusia. Găsea și la acești șase bărbați aceeași forță intelectuală, aceeași ho tărâre de fier și aceeași cruzime. Joe și cei de teapa lui erau inofen sivi; iată aşadar adevăratele creiere ale organizației.

Cu o scurtă încuviințare din cap, Stormgren se îndreptă că tre' singurul scaun liber și încercă să pară stăpân pe sine. Când el se apropie, bărbatul cel mai vârstnic și voinic, aflat la celălalt capăt al mesei, se aplecă înainte și îl fixă cu niște ochi cenușii sfredelitori. Îl făceau pe Stormgren să se simtă atât de incomod încât vorbi primul – lucru pe care n-avusese de gând să-l facă.

— Presupun că ați venit să discutați niște condiții. Care este prețul răscumpărării mele?

Observă că, în spatele lui, cineva îi stenografia cuvintele. Totul avea un aspect foarte comercial.

Liderul îi răspunse cu un accent muzical de galez.

— Ați putea spune și așa, domnule Secretar General. Dar pe noi ne interesează informațiile, nu banii.

Deci asta era, îşi spuse Stormgren. Era prizonier de război, iar acesta era interogatoriul său.

— Ne cunoaşteți deja motivele, continuă interlocutorul său cu glas ușor cântat. N-aveți decât să ne

considerați o mișcare de rezistenţă, dacă vreți. Noi credem că, mai devreme sau mai târziu, Pământul va trebui să lupte pentru independenţă, dar ne dăm seama că această bătălie nu poate fi dusă decât prin metode indirecte, precum sabotajul și nesupunerea. V-am răpit în parte pentru a-i de monstra lui Karellen că suntem hotărâți și bine organizați, dar mai ales pentru că dumneavoastră sunteți singurul om care ne poate spune ceva despre overlorzi. Sunteți o persoană rezonabilă, domnule Stormgren. Cooperați cu noi și vă veți câştiga libertatea.

— Și ce anume vreți să știți? întrebă Stormgren precaut.

Ochii aceia extraordinari păreau să-i sfredelească mintea până în profunzimi; niciodată nu mai văzuse niște ochi asemănători. Apoi vocea tărăgănată răspunse:

— Știți cine sau ce sunt overlorzii, cu adevărat?

Stormgren aproape că zâmbi.

— Credeți-mă, zise el, sunt la fel de nerăbdător ca și dumneavoastră să aflu asta.

— Atunci ne veți răspunde la întrebări?

— Nu vă promit nimic. Dar s-ar putea.

Joe scoase un scurt oftat de ușurare, iar un freamăt de tulbu rare străbătu încăperea.

— Avem o idee generală, continuă celălalt, despre împrejurările în care vă întâlniți cu Karellen. Dar poate că vreți să ni le descrieți mai în amănunt, fără să lăsați deoparte niciun detaliu important.

Asta era ceva destul de inofensiv, îşi spuse Stormgren. O mai făcuse de nenumărate ori înainte, și astfel putea da impresia de cooperare. Avea de-a face cu niște minți ascuțite, care poate c-ar fi reușit să descopere ceva nou. N-aveau decât să scoată vreo informație inedită din spusele lui, atâta vreme cât îi împărtășeau concluziile lor. Nu crezu niciun moment că explicațiile sale puteau să-i facă vreun rău lui Karellen.

Stormgren se căută prin buzunare și scoase un creion și un plic vechi. Începu să vorbească, desenând

repede în timp ce le explica:

— Știți, firește, că un mic aparat de zbor, fără mijloace de propulsie vizibile, vine după mine la intervale regulate și mă duce pe nava lui Karellen. Pătrunde în navă – în mod sigur ați văzut filmele telescopice ale acestei operațiuni. Ușa se deschide din nou – dacă-i putem spune ușă – și intru într-o cămăruță în care se află o masă, un scaun și un ecran, dispuse cam așa…

Împinse planul camerei către galezul bătrân, dar ochii stranii nu se întoarseră asupra foii. Rămaseră fixați pe chipul lui Stormgren, iar în timp ce acesta îi privea, ceva păru să se schimbe în adâncurile lor. În încăpere se așternuse o tăcere absolută, iar în spatele lui îl auzi pe Joe trăgând dintr-odată aer în piept.

Derutat și enervat, Stormgren îi întoarse privirea străinului, iar în timp ce-l fixa, începu să înțeleagă. În tulburarea care-l cu prinse, mototoli plicul, transformându-l într-un ghem de hârtie, și-l strivi sub tălpi.

Acum înțelegea de ce ochii aceia cenușii avuseseră un asemenea efect straniu asupra lui. Bărbatul din fața sa era orb.

Van Ryberg nu mai făcu alte încercări de a lua legătura cu Karellen. O bună parte din munca departamentului său – retransmite rea datelor statistice, rezumatele presei mondiale și alte treburi asemănătoare – a continuat în mod automat. La Paris, avocații încă se mai certau pe tema Constituției Mondiale propuse, dar asta nu-l privea pe el, pentru moment. Karellen dorea să aibă proiectul final în două săptămâni și dacă nu era gata până atunci, cu siguranţă că Supraveghetorul avea să facă așa cum credea el de cuviință.

Cât despre Stormgren, în continuare nicio veste.

Van Ryberg dicta un raport când începu să sune telefonul de urgențe. Înșfăcă receptorul și ascultă cu uluire crescândă, după care îi dădu drumul din mână și fugi spre fereastra deschisă. În depărtare, de pe străzi se ridicau

strigăte de uimire, iar traficul aproape că se oprise.

Era adevărat: nava lui Karellen, acel simbol constant al overlorzilor, nu se mai afla pe cer. Scrută zarea cât de mult putu și nu dădu de ea. Apoi, dintr-odată, i se păru că se înnoptase brusc. Dinspre nord, cu pântecele umbrit negru ca un nor de furtună, uriașa navă zbura la înălțime joasă pe deasupra turnurilor din New York. Fără să vrea, Van Ryberg se dădu înapoi din calea năvalei monstru lui. Știuse dintotdeauna cât de uriașe erau navele overlorzilor, dar una era să le vezi departe, în spațiu, și cu totul altceva să le privești trecându-ți pe deasupra ca niște nori posedați de diavol.

În întunericul eclipsei parțiale, Van Ryberg urmări cu privi rea nava și umbra ei monstruoasă până o văzu pierzându-se la sud. Nu auzise niciun sunet, nu simțise nici măcar o adiere de vânt și îşi dădu seama că, în ciuda apropierii sale aparente, nava trecuse cel puțin la o mie de metri înălțime. Apoi clădirea se cutre mură o dată sub lovitura undei de șoc, iar de undeva veni clinche tul sticlei sparte în timp ce o fereastră făcu implozie.

În biroul din spatele lui, toate telefoanele începuseră să sune, dar Van Ryberg nu se clinti. Rămase sprijinit de pervazul ferestrei, privind pierdut spre sud, împietrit de prezența puterii nemărginite.

În timp ce vorbea, lui Stormgren i se păru că mintea sa funcţiona pe două nivele simultan. Pe de o parte, încerca să-i să deze pe bărbații care îl sechestraseră, iar de pe alta, spera că aceștia l-ar putea ajuta să descopere secretul lui Karellen. Era un joc periculos și, totuși, spre mirarea sa, îi făcea plăcere.

Galezul orb condusese aproape tot interogatoriul. Era fasci nant să urmărești acea minte ageră încercând variantă după va nantă, probând și respingând toate ipotezele la care Stormgren însuși renunțase cu multă vreme în urmă. Într-un final, se lăsă pe spate, oftând.

— N-ajungem nicăieri, spuse el pe un ton resemnat.

Vrem mai multe date concrete, iar asta înseamnă acțiune, nu discuții.

Ochii orbi păreau să-l fixeze pe Stormgren gânditori. Apoi, pentru o clipă, se apucă să bată darabana pe masă – primul semn de nesiguranță pe care-l observă Stormgren. După care bărbatul continuă:

— Sunt puțin surprins, domnule Secretar, că n-ați făcut nicio dată vreun efort să aflați mai multe despre overlorzi.

— Ce vreți să spuneți? întrebă Stormgren cu răceală, încercând să-și disimuleze interesul. V-am zis că nu există decât o singură ieșire din încăperea în care îmi port discuțiile cu Karellen, iar acea ieșire duce direct înapoi, pe Pământ.

— Îmi închipui, cugetă celălalt, că s-ar putea crea instrumente care să ne poată aduce niște informații. Nu sunt om de știinţă, dar am putea explora această posibilitate. Dacă vă redăm libertatea, sunteți dispus să colaborați la un asemenea plan?

— O dată și pentru totdeauna, replică Stormgren furios, lăsaţi-mă să-mi explic clar poziția. Karellen lucrează pentru o lume unită și nu voi face nimic pentru a-i ajuta pe dușmanii săi. Nu știu care or fi planurile lui finale, dar cred că sunt bune.

— Și ce dovezi avem că așa stau lucrurile?

— Toate acțiunile lui, încă de când navele sale au apărut pe cerul nostru. Vă provoc să-mi pomeniți o singură faptă care să nu se fi dovedit benefică, în ultimă instanță.

Stormgren se opri o clipă, lăsându-și mintea să parcurgă tot ce se petrecuse în ultimii ani. Apoi zâmbi.

— Dacă vreți numai o singură dovadă a… cum să-i spun eu… bunăvoinței esențiale a overlorzilor, amintiți-vă de acel decret împotriva cruzimii față de animale pe care l-au dat la doar o lună după sosirea lor. Dacă înainte aveam niște îndoieli în privința lui Karellen, decretul acela le-a spulberat, deși mie, unul, mi-a adus mai mult probleme decât orice altă măsură de-a overlorzilor!

Nu era deloc o exagerare, îşi spuse Stormgren. Acel incident fusese extraordinar, reprezentase prima divulgare a faptului că overlorzii detestau cruzimea. Asta, precum și pasiunea lor pentru ordine și justiție, păreau să fie emoțiile dominante în viața lor: cel puțin dacă te-ai fi apucat să-i judeci după faptele lor.

Și fusese singura dată când Karellen se arătase mânios, când dăduse impresia de furie. „N-aveți decât să vă omorâți între voi dacă vreți, căci această chestiune rămâne între voi și legile voastre. Dar dacă ucideți, altfel decât pentru hrană sau autoapărare, animalele cu care împărțiți lumea, veți da soco teală în fața mea”, spusese mesajul.

Nimeni nu știa exact care erau limitele acestei interdicții sau ce-ar face Karellen ca s-o aplice. Lumea nici n-a trebuit să aștepte prea mult ca să afle.

Plaza de Toros era plină când matadorii și asistenții lor îşi făcură apariția profesionistă. Totul părea normal: lumina strălu citoare a soarelui scânteia puternic pe costumele tradiționale, iar mulțimea îşi întâmpina cu urale favoriții, așa cum făcuse de sute de ori înainte. Totuși, pe ici, pe colo se observau chipuri ne liniștite, ridicate către cer, către forma argintie suspendată la cincizeci de kilometri deasupra Madridului.

Apoi picadorii și-au ocupat pozițiile, iar taurul a intrat fornăind în arenă. Caii costelivi, cu nările fremătând de groază, avansau în lumina soarelui, în timp ce călăreții îi sileau să-și înfrunte dușma nul. Prima suliță a scânteiat, și-a atins ținta, iar în acel moment s-a produs un sunet care nu se mai auzise niciodată pe Pământ.

Era urletul a zece mii de oameni, care țipau de durerea ace leiași răni; zece mii de oameni care, atunci când și-au revenit din șoc, și-au dat seama că erau nevătămați. Merită amintit faptul că amatorii de coride au rămas atât de zguduiți, încât numai unul din zece și-a mai cerut banii înapoi, iar publicația londoneză *Daily Mirror* a înrăutățit lucrurile, sugerându-le spanioli lor să adopte

cricketul drept noul lor sport național.

— Poate că aveți dreptate, răspunse galezul bătrân. Poate că intențiile overlorzilor sunt bune – conform standardelor lor, care uneori pot coincide cu ale noastre. Însă ei sunt niște în trușI. Nu le-am cerut niciodată să vină aici și să ne întoarcă lumea pe dos, distrugându-ne idealurile – da, și națiunile – pe care generații întregi de oameni au luptat ca să le apere.

— Eu vin dintr-o țară mică, ce a trebuit să lupte pentru libertate, replică Stormgren. Și totuși, sunt de partea lui Karellen: N-aveți de cât să-l enervați, ba chiar să întârziați îndeplinirea scopurilor sale, dar în cele din urmă astea nu vor schimba nimic. Nu mă îndoiesc de sinceritatea credinței dumneavoastră și pot să vă înțeleg teama că tradițiile și culturile țărișoarelor noastre vor fi strivite de sosirea Statului Mondial. Dar vă înșelați: n-are rost să ne agățăm de trecut. Statul suveran era pe moarte chiar dinainte să vină overlorzii pe Pământ. Ei doar i-au grăbit sfârșitul, iar acum nimeni nu-l mai poate salva. Și nici n-ar trebui să încerce nimeni.

Nu veni niciun răspuns. Bărbatul din celălalt capăt al mesei nu se clinti și nu zise nimic. Stătea cu gura întredeschisă, cu ochii de-acum nu numai orbi, ci și lipsiți de viață. În jurul lui, ceilalți erau la fel de nemișcați, de împietriți în poziții forțate și nefirești. Cu un icnet de groază, Stormgren se ridică în picioare și dădu înapoi, spre ușă. Dintr-odată, o voce sparse tăcerea.

— Frumos discurs, Rikki: mulțumesc. Acum cred că putem pleca.

Stormgren se răsuci pe călcâie și căscă ochii înspre corido rul întunecat. O sferă diformă și mică plutea la nivelul ochilor lui – fără îndoială, aceea era sursa forței misterioase la care ape laseră overlorzii. Deși n-avea cum să fie sigur, Stormgren își închipui că auzea un zumzăit slab, ca de stup de albine într-o zi moleșită de vară.

— Karellen! Slavă Domnului! Dar ce-ai făcut?

— Nu-ți face griji, n-au pățit nimic. Îi poți spune

paralizie, dar e ceva mult mai subtil. Ei pur și simplu trăiesc de câteva mii de ori mai încet decât în mod normal. După ce vom pleca, nici nu vor ști ce s-a întâmplat.

— O să-i lași aici până va veni poliția?

— Nu. Am un plan mult mai bun. Îi las să plece nestingheriți.

Stormgren se simți cuprins de un val uimitor de ușurare. Aruncă o ultimă privire de rămas-bun camerei și ocupanților ei împietriți. Joe stătea într-un picior, holbându-se prostește în gol. Dintr-odată, Stormgren izbucni în râs și se scotoci prin buzunare.

— Mersi de ospitalitate, Joe, zise el. Cred c-o să-ți las un suvenir.

Căută printre bucățelele de hârtie până găsi cifrele pe care le dorea. Apoi scrise cu grijă pe o foaie relativ curată:

BANCA MANHATTAN

A se plăti lui Joe suma de o sută treizeci și cinci dolari și cin cizeci cenți ($135.50)

R. Stormgren.

În timp ce punea bucățica de hârtie lângă polonez, vocea lui Karellen întrebă:

— Ce faci acolo?

— Noi, cei din familia Stormgren, ne plătim întotdeauna datoriile. Ceilalți doi au trișat, dar Joe a jucat corect. Sau cel puțin eu nu l-am prins niciodată trișând.

Stormgren se îndreptă spre ușă simțindu-se foarte bine dispus și ușurat, ca și când ar fi avut cu patruzeci de ani mai puțin. Sfera de metal se dădu la o parte ca să-i facă loc să treacă. Bărbatul presupuse că era un soi de robot; astfel se explica și cum reușise Karellen să ajungă la el prin straturile necunoscute de stâncă de deasupra.

— Mergi drept înainte încă vreo o sută de metri, spuse sfera, vorbind cu vocea lui Karellen. Apoi fă la

stânga până când o să-ți dau noi indicații.

Bărbatul se îndreptă înainte cu nerăbdare, deși îşi dădea seama că n-avea de ce să se grăbească. Sfera rămase acolo, plu tind pe coridor, probabil acoperindu-i retragerea.

După un minut, dădu peste o a doua sferă, care îl aștepta la o bifurcație a coridorului.

— Mai ai jumătate de kilometru de mers, se auzi vocea. Ține-o tot la stânga până ne întâlnim din nou.

De șase ori se întâlni Stormgren cu sferele în drumul său că tre' ieșire. La început se întrebă dacă nu cumva robotul reușea să i-o ia înainte, dar apoi îşi spuse că mai mult ca sigur avea de-a face cu o rețea de roboți care formau un circuit complet în adâncurile minei. La intrare, un grup de paznici alcătuiau o structură statuară, supravegheați de un alt grup de sfere omniprezente. La câțiva metri distanță, pe coasta dealului, se afla mica navetă care îl ducea de fiecare dată pe Stormgren pe nava lui Karellen.

Bărbatul se opri o clipă, clipind în lumina soarelui. Apoi observă în jurul său utilajele distruse ale minei, iar, mai departe, o cale ferată părăsită, întinzându-se pe povârniș. La câțiva kilo metri, o pădure deasă acoperea poalele muntelui, iar Stormgren zări în depărtare scânteierea apei unui lac întins. Își închipui că se afla pe undeva în America de Sud, deși nu era ușor de spus ce anume îi dăduse această impresie.

În timp ce se urca în mica navetă, Stormgren aruncă o ultimă privire la intrarea în mină și la bărbații împietriți dimprejur. Apoi ușa se închise în spatele lui și, cu un oftat de ușurare, Stormgren se lăsă să cadă pe canapeaua binecunoscută.

Aşteptă o vreme până îşi veni în fire, după care articulă doar câteva silabe sincere:

— Ei bine?

— Îmi pare rău că nu te-am putut salva mai repede. Dar înţelegi cât de important era să aștept până când toți

liderii aveau să se strângă acolo.

— Vrei să spui, îngăimă Stormgren, că ai știut tot timpul unde mă aflam? Dacă m-aș fi gândit…

— Nu te pripi, răspunse Karellen. Cel puțin lasă-mă să-mi termin explicația.

— Prea bine, răspunse Stormgren pe un ton posomorât. Sunt numai urechi.

Începuse să i se strecoare bănuiala că el nu fusese decât o momeală într-o capcană foarte atent pregătită.

— De mai multă vreme aveam pe urmele tale un… poate „de tectiv” ar fi cuvântul cel mai potrivit, începu Karellen. Deși prietenii tăi recenți aveau dreptate să considere că nu te puteam urmări în subteran, am putut să te monitorizez până la intrarea în mină. Transferul din tunel a fost o idee excelentă, dar când prima mașină n-a mai reacționat, planul a fost dat de gol și în cu rând te-am localizat din nou. Apoi totul s-a redus la așteptare. Știam că, de îndată ce vor crede că te-am pierdut, șefii vor veni aici și-i voi putea prinde pe toți.

— Dar îi lași să scape!

— Până acum, spuse Karellen, n-aveam cum să-mi dau seama care dintre cele două miliarde și jumătate de oameni de pe planeta asta erau adevărații capi ai organizației. Acum că i-am descoperit, le pot urmări mișcările oriunde pe Pământ și le pot urmări atent acțiunile dacă vreau. Ceea ce e mult mai bine decât să-i bag la închisoare. Orice mișcare ar face, o să-și dea de gol și ceilalți tovarăși. Sunt complet neutralizaţi – și o știu și ei. Salvarea ta le va părea ceva inexplicabil, căci, din punctul lor de vedere, te-ai făcut nevăzut chiar în fața ochilor lor.

Ecoul râsului volubil al lui Karellen umplu cămăruța.

— Într-un fel, întreaga poveste a fost o comedie, dar a avut un scop serios. Nu mă preocupă doar cei câțiva capi ai acestei organizații; trebuie să mă gândesc la efectul moral asupra altor grupuri care există în alte părți.

Stormgren rămase tăcut o vreme. Nu era satisfăcut

întru totul, dar înțelegea punctul de vedere al lui Karellen și i se risipise deja o parte din supărare.

— Păcat că sunt nevoit s-o fac în ultimele săptămâni ale mandatului meu, dar de acum încolo îmi voi pune casa sub su praveghere, spuse el în cele din urmă. Data viitoare poate că-l vor răpi pe Pieter. Apropo, el cum s-a descurcat?

— L-am urmărit cu atenție în ultima săptămână și am evitat, în mod intenționat, să-l ajut. În general, s-a descurcat foarte bine – dar nu e omul potrivit să-ți ia locul.

— Mai bine pentru el, spuse Stormgren, încă ușor mâhnit. Și, apropo, ai primit cumva vreun răspuns de la superiorii tăi, referitor la posibilitatea de a vă arăta în fața noastră? De-acum sunt şi gur că acesta e cel mai puternic argument al dușmanilor voștri. Mi-au spus-o în repetate rânduri: n-o să avem încredere în overlorzi până când n-o să-i vedem.

Karellen oftă.

— Nu. Nu mi-au spus nimic. Dar știu cam care ar putea fi răspunsul.

Stormgren nu mai insistă. Altă dată ar fi făcut-o, dar acum, pentru prima oară, imaginea vagă a unui plan începea să prindă contur în mintea lui. Își aminti din nou de cuvintele galezului. Da, poate că s-ar putea inventa niște instrumente…

Ar putea încerca, din proprie voință, ceea ce refuzase să facă sub constrângere.

CAPITOLUL 4

Lui Stormgren nu i-ar fi dat niciodată prin cap, nici măcar cu câteva zile înainte, că ar putea să ia în serios acțiunea pe care o plănuia acum. Această răpire melodramatică până la ridicol, care retrospectiv îi părea o telenovelă siropoasă de mâna a treia, era pe semne unul dintre factorii principali ai noii sale perspective. Pentru prima dată în viață, Stormgren fusese expus violenței fizice, diferită de confruntările verbale din sala de ședințe. Probabil că virusul îi intrase deja în sânge, asta dacă nu

cumva se apropia pur și simplu de a doua copilărie mai repede decât ar fi crezut.

Simpla curiozitate era și ea un motiv serios, dar și hotărârea de a-i răspunde cu aceeași monedă lui Karellen pentru că-l înșe lase. De-acum era absolut limpede că Supraveghetorul îl folosise pe post de momeală, și chiar dacă o făcuse cu cele mai bune intern ții, Stormgren nu se simțea dispus să-l ierte cu una, cu două.

Pierre Duval nu se arătă deloc surprins când Stormgren intră neanunțat în biroul său. Erau vechi prieteni și nu era deloc neobişnuit ca Secretarul General să-i facă o vizită personală șefului Biro ului științific. Cu siguranță că lui Karellen nu i s-ar fi părut ciudat dacă, întâmplător, el sau unul dintre subalternii lui și-ar fi îndreptat instrumentele de supraveghere asupra acelei încăperi.

Pentru o vreme, cei doi bărbați vorbiră despre afaceri și făcură schimb de bârfe politice, după care, cam șovăitor, Stormgren trecu la subiect. În timp ce musafirul său vorbea, bătrânul francez se lăsă pe spate în fotoliul său, arcuindu-și sprâncenele, milimetru cu mili metru, până când aproape că-i intrară sub breton. De vreo două ori păru cât pe ce să vorbească, dar se răzgândi de fiecare dată.

După ce Stormgren termină, savantul privi agitat în jur.

— Crezi că ne ascultă? întrebă el.

— Nu cred că poate. A pus pe urmele mele un „detectiv”, așa îi zice, cică pentru protecția mea. Dar nu funcționează în subte ran, iar acesta e unul dintre motivele pentru care am venit în temniţa asta a ta. Se presupune că e ferită de orice formă de ra diație, nu-i așa? Karellen nu e un vrăjitor. Știe unde sunt, dar nimic mai mult.

— Sper că ai dreptate. Pe lângă asta, n-o să ai nicio problemă când o să descopere ce încerci să faci? Pentru că o s-o facă, știi bine.

— Îmi asum riscul. Plus că ne mai și înțelegem destul

de bine.

Fizicianul se jucă cu creionul și rămase o vreme cu privirea ațintită în gol.

— E o problemă foarte simpatică. Îmi place, zise el pe un ton firesc.

Apoi scormoni printr-un sertar și scoase un blocnotes imens. Stormgren nu văzuse niciodată unul mai mare.

— Bun, începu el, mâzgălind furtunos într-un soi de stenografie personală. Dă-mi voie să mă asigur că am toate detaliile. Spune-mi tot ce poți despre camera în care se desfășoară întâlnirile voastre și nu omite niciun amănunt, oricât de banal ți s-ar părea.

— Nu e mare lucru de descris. E din metal și are aproape opt metri pătrați și patru metri înălțime. Ecranul are latura cam de un metru și chiar sub el se află un birou – uite, ar merge mai re pe de dacă ți-aș desena eu.

Stormgren făcu rapid o schiță a cămăruței pe care o cunoș tea atât de bine și îi întinse desenul lui Duval. Își aduse aminte pe loc, cu un scurt fior, de ultima oară când făcuse asta. Se întrebă ce se întâmplase cu galezul orb și cu complicii lui și cum reacționaseră ei la brusca lui plecare.

Francezul cercetă încruntat desenul.

— Și asta-i tot ce-mi poți spune?

Duval pufni dezgustat.

— Și lumina? Stați pe întuneric? Și ventilația, încălzirea…

Pe Stormgren răbufnirea aceea tipică îl făcu să zâmbească.

— Tot tavanul e luminos și, din câte îmi pot da seama, aerul intră prin masca difuzorului. Nu știu pe unde iese din cameră; poate că fluxul de aer îşi schimbă direcția la anumite intervale, dar n-am observat asta. Nu e nicio instalație de încălzire la vedere, dar temperatura din cameră e întotdeauna normală.

— Ceea ce înseamnă, presupun, că vaporii de apă se con densează, dar nu și dioxidul de carbon.

Stormgren se străduí din greu să nu zâmbească la această glumă răsuflată.

— Cred că ți-am spus totul, sfârși el. Iar în ceea ce privește naveta care mă duce pe nava lui Karellen, spațiul în care călătoresc e la fel de inexpresiv ca o cabină de lift. Dacă n-ar avea fo' toliul și masa, ar putea foarte bine să fie o cabină de lift.

Se așternu tăcerea pentru câteva minute, în timp ce fizicia nul îşi împodobea carnetul cu mâzgăliturí meticuloase și mi croscopice. Privindu-l, Stormgren se întrebă de ce oare un bărbat ca Duval, a cărui minte era incomparabil mai sclipitoare decât a sa, nu ajunsese într-o poziție mai însemnată în lumea științei. Își aduse aminte de un comentariu aspru și probabil ine exact al unui prieten de la Departamentul de Stat american: „Francezii produc cei mai buni mediocri din lume". Duval era genul de persoană care întărea respectiva afirmație.

Fizicianul dădu satisfăcut din cap, ca pentru sine, apoi se aplecă înainte şi-şi îndreptă creionul spre Stormgren.

— Și ce te face să crezi, Rikki, că ecranul lui Karellen, după cum îi spui tu, chiar este cu adevărat un ecran? întrebă el.

— Așa am crezut dintotdeauna pentru că arată exact ca un ecran. Și ce altceva ar fi, mă rog?

— Când spui că arată exact ca un ecran vrei să spui că arată ca un ecran de-al nostru, nu-i așa?

— Bineînţeles.

— Asta mi se pare suspect. Sunt sigur că overlorzii nu folosesc ceva atât de primitiv precum un ecran adevărat – probabil materia lizează imagini direct în spațiu. Dar de ce s-ar deranja Karellen să folosească un sistem TV, la urma urmei? Soluția cea mai simplă e întotdeauna și cea mai bună. Nu ți se pare mult mai probabil ca, de fapt, „ecranul" tău să nu fie altceva decât o oglindă falsă?

Stormgren era atât de supărat pe sine încât, pentru o

clipă, ră mase tăcut, rememorând trecutul. Încă de la bun început, nu se îndoise deloc de ceea ce-i spusese Karellen, dar acum, într-o privire retrospectivă, când vreodată îi zisese Supraveghetorul că utiliza un sistem TV? Luase asta ca pe ceva de la sine înțeles; toată povestea nu fusese decât un șiretlic psihologic, iar el se lăsase păcălit cu totul. Asta, bineînţeles, dacă lua drept corectă ipoteza lui Duval. Dar iarăși se pripea cu concluziile; nimeni nu dovedise încă nimic.

— Dacă ai dreptate, zise el, tot ce trebuie să fac e să sparg oglinda…

Duval oftă.

— Amatorii ăștia care nu știu nimic de știință! Chiar crezi că e făcută dintr-un material pe care să-l poți zdrobi fără explozi bili? Și dacă reușești, îți închipui că și Karellen respiră același aer ca noi? N-ar fi plăcut pentru niciunul dintre voi dacă el trăieşte într-o atmosferă de clor.

Stormgren se simți stânjenit. Ar fi trebuit să se gândească la asta.

— Ei bine, și ce propui? întrebă el cam exasperat.

— Vreau să mă mai gândesc. În primul rând, trebuie să verifi căm dacă ipoteza mea e corectă și, dacă chiar e, va fi nevoie să aflăm din ce material e făcut ecranul acela. O să-i pun la treabă pe câțiva oameni de-ai mei. Apropo, presupun că mergi cu o ser vietă când îl vizitezi pe Supraveghetor. E cumva cea de aici?

— Da.

— E destul de mare. Nu vrem să atragem atenția schimb bând-o, mai ales dacă Karellen s-a obișnuit cu ea.

— Și ce vrei să fac eu? întrebă Stormgren. Să iau cu mine, pe ascuns, un aparat de raze X?

Fizicianul rânji.

— Nu știu încă, dar o să găsesc eu ceva. O să te anunț în două săptămâni.

Chicoti ușor.

— Știi de ce-mi aduce aminte situația asta?

— Da, răspunse prompt Stormgren. De perioada când construiau aparate radio ilegale, în timpul ocupației germane.

Duval arăta dezamăgit.

— Mă rog, presupun c-am mai vorbit despre asta, o dată sau de două ori. Dar mai e ceva…

— Ce anume?

— Dacă ești prins, eu n-am știut pentru ce era aparatura.

— Cum? După ce te-ai agitat atâta pe tema responsabilității sociale a savanților față de invențiile lor? Zău așa, Pierre, mă faci de rușine!

Cu un oftat de ușurare, Stormgren lăsă jos teancul gros de foi scrise la mașină.

— Slavă Domnului că-i gata, în sfârșit! zise el. Ce ciudat când te gândești că aceste câteva sute de pagini conțin viitorul omenirii. Statul Mondial! N-aș fi crezut niciodată că o să trăiesc momentul ăsta!

Își puse dosarul în servietă, al cărei dos se afla la nici zece centimetri de dreptunghiul întunecat al ecranului. Din când în când, degetele i se jucau cu încuietorile servietei, într-un soi de reacție nervoasă aproape inconștientă, însă nu avea de gând să apese declanşatorul ascuns până la încheierea întrevederii. Exista riscul ca lucrurile să ia o turnură nefavorabilă. Deși Duval se jurase că Supraveghetorul n-avea să detecteze nimic, niciodată n-ai de unde să știi.

— Bun, mi-ai spus că ai niște vești pentru mine, continuă Stormgren, cu o nerăbdare pe care şi-o ascundea cu greu. E vorba despre…

— Da, răspunse Karellen. Acum câteva ore am primit o decizie.

Ce voia să spună cu asta? se întrebă Stormgren. Mai mult ca sigur nu era cu putinţă ca Supraveghetorul să fi luat legătura cu casa lui îndepărtată, aflată la un număr necunoscut de ani-lumină care-l despărțeau de baza lui. Sau poate – aceasta era ipoteza lui Van Ryberg – nu făcuse

altceva decât să se consulte cu un computer uriaș, care putea prezice rezultatul oricărei acțiuni politice.

— Nu cred, continuă Karellen, că Liga Libertății și asociații ei vor fi prea satisfăcuți, dar ar trebui să contribuie la reducerea tensiu nii. Apropo, nu vom înregistra asta. Rikki, tu mi-ai spus adesea că, oricare ar fi aspectul nostru fizic, rasa umană se va obișnui repede cu noi. Asta demonstrează o lipsă de imaginație din partea ta. Se prea poate să fie adevărat în cazul tău, dar nu uita că cea mai mare parte a omenirii nu e încă educată la un nivel rezonabil și se ghidează după prejudecăți și superstiții care ar putea fi eradicate abia peste zeci de ani. Trebuie să recunoști că știm câte ceva despre psihologia umană. Știm cu destulă precizie ce s-ar întâmpla dacă ne-am arăta lumii, în stadiul ei de dezvoltare actual. Nu pot intra în amănunte, nici măcar cu tine, așa că va trebui să-mi accepți ana Liza pe încredere. Totuși, noi vă putem face această promisiune clară, care ar trebui să vă dea o oarecare satisfacție. În cincizeci de ani – peste două generații – vom coborî din navele noastre și omenirea ne va vedea, în cele din urmă, așa cum suntem.

Stormgren rămase tăcut o vreme, sorbind cuvintele Supraveghetorului. Nu simțea mai nimic din satisfacția pe care declarația lui Karellen i-ar fi produs-o altă dată. Într-adevăr, era cam derutat de succesul său parțial, iar pentru o clipă hotărârea lui se clătină. Adevărul avea să vină odată cu trecerea timpului; toate uneltirile sale erau de prisos și, poate, nechibzuite. Dacă alegea să meargă totuși mai departe, ar fi făcut-o doar dintr-un motiv egoist: că n-avea să mai fie în viață încă cincizeci de ani.

Karellen probabil că îi simțise nehotărârea, căci continuă:

— Îmi pare rău dacă asta te dezamăgește, dar cel puțin problemele politice din viitorul apropiat nu vor mai fi responsabilitatea ta. Poate că tu crezi că temerile noastre sunt neîntemeiate, dar crede-mă că am avut dovezi convingătoare în privința primejdiei cu care ne-am confrunta dacă am proceda altfel.

Stormgren se aplecă înainte, răsuflând greu.

— Deci oamenii v-au mai văzut!

— N-am spus asta, răspunse Karellen imediat. Lumea voastră nu e singura planetă pe care am supravegheat-o.

Stormgren n-avea de gând să cedeze așa de ușor.

— Au existat multe legende care dau de înțeles că Pământul a mai fost vizitat, în trecut, de alte rase.

— Știu, am citit raportul secției de Cercetare istorică. Lasă impresia că Pământul ar fi răscrucea Universului.

— Poate că au mai fost și vizite despre care voi nu știți nimic, zise Stormgren, încă insistând optimist. Deși, din moment ce voi ne observați de mii de ani, presupun că e destul de puțin probabil.

— Presupun că da, răspunse scurt Karellen, pe tonul lui cel mai descurajator.

Iar în acel moment Stormgren se hotărî.

— Karellen, spuse el brusc, voi redacta declarația și ţi-o voi trimite spre aprobare. Dar îmi rezerv dreptul să te bat la cap în continuare și, dacă s-ar ivi prilejul, să fac tot ce-mi stă în putere pentru a-ți afla secretul.

— Sunt perfect conștient de asta, replică Supraveghetorul, cu un ușor râset înfundat.

— Și nu te deranjează?

— Câtuși de puțin – deși trag linie și mă opun folosirii de arme nucleare, gaze toxice sau orice alte instrumente care ne-ar putea strica prietenia.

Stormgren se întrebă dacă Supraveghetorul o fi bănuit ceva – și ce anume. Dincolo de zeflemeaua lui Karellen recunoscuse o urmă de înțelegere, poate – cine știe? – chiar de încurajare.

— Mă bucur să aud, răspunse Stormgren încercând să pară cât de calm cu putinţă.

Se ridică în picioare și închise servieta. Degetul mare îi alunecă peste încuietoare.

— Voi redacta de îndată declarația și ţi-o voi trimite pe telex în cursul zilei de astăzi, repetă el.

În timp ce vorbea, apăsă butonul şi-şi dădu seama imediat că toate temerile sale fuseseră neîntemeiate. Simțurile lui Karellen nu erau mai agere decât cele ale oamenilor. Suprave ghetorul nu percepuse nimic, căci Stormgren nu detecta nicio schimbare în vocea lui, pe când îşi luau rămas-bun și pronunța obișnuitele cuvinte-cod care deschideau ușa încăperii.

Și totuși Stormgren se simți ca un hoț care iese dintr-un ma gazin sub privirile responsabilului de securitate. Așa că răsuflă ușurat când peretele neted se închise ermetic în urma sa.

— Recunosc, spuse Van Ryberg, că unele dintre teoriile mele n-au fost prea reușite. Dar spune-mi ce crezi despre asta.

— Chiar trebuie? oftă Stormgren.

Pieter nu păru să remarce reacția Secretarului General.

— De fapt, nu e ideea mea, zise el cu modestie. Am împrumutat-o dintr-o povestire de-a lui Chesterton. Cum ar fi dacă overlorzii ar ascunde faptul că n-au nimic de ascuns?

— Mi se pare puțin cam complicat, spuse Stormgren, în ce când să simtă un ușor interes.

— Uite ce vreau să spun, continuă nerăbdător Van Ryberg. Cred că, sub aspect fizic, sunt ființe umane, la fel ca noi. Își dau și ei seama că suportăm să fim conduși de creaturi pe care ni le imaginăm, ei bine, stranii și foarte inteligente. Dar la cum e rasa umană, n-o să accepte pur și simplu să fie dirijată de ființe din aceeași specie.

— Foarte ingenioasă, la fel ca toate teoriile tale, spuse Stormgren. Ce bine ar fi dacă le-ai numerota, așa mi-ar fi mai ușor să țin pa sul cu ele. Obiecțiile mele față de această ipoteză…

Dar în acel moment fu anunțată sosirea lui Alexander Wainwright.

Stormgren se întrebă la ce se gândea oare șeful Ligii

Libertăţii. Se mai întrebă și dacă Wainwright luase legătura cu bărbaţii care-l răpiseră. Se îndoia de asta, căci credea că Wainwright dezaproba în mod sincer violența. Extremiștii din mișcarea lui se discreditaseră cu totul și avea să treacă mult timp până ca lumea să audă din nou de ei.

Conducătorul Ligii Libertății ascultă cu atenție în timp ce i se citea declarația. Stormgren spera ca Wainwrigh să-i aprecieze gestul, care fusese ideea lui Karellen. Restul lumii nu avea să afle decât peste douăsprezece ore despre promisiunea făcută nepoților lor.

— Cincizeci de ani, zise Wainwright cu un aer gânditor. E o așteptare destul de lungă.

— Pentru omenire poate, dar nu și pentru Karellen, răspunse Stormgren.

Abia acum începea să înțeleagă subtilitatea soluției overlorzilor. Astfel obțineau răgazul pe care îl considerau nece sar și totodată le-o luau înainte celor din Liga Libertății. Nu-și imagina că Liga va capitula, dar poziția ei avea să fie serios șu brezită. Cu siguranță că și Wainwright înțelegea acest lucru.

— În cincizeci de ani, zise el cu amărăciune, faptul va fi deja consumat. Cei care și-ar mai aduce aminte de vremurile independenţei noastre vor fi morți, iar omenirea îşi va fi uitat moștenirea.

Vorbe, vorbe goale, îşi spuse Stormgren. Vorbe pentru care oamenii s-au luptat și au murit altă dată, dar pentru care n-aveau să mai moară sau să se mai lupte în viitor. Iar lumea va fi mai bună astfel.

În timp ce-l privea pe Wainwright plecând, Stormgren se întrebă câte necazuri va mai provoca Liga Libertății în anii următori. Și totuşi, îşi spuse el mai ușurat, aceasta era problema succesorului său.

Doar timpul putea vindeca anumite lucruri. Oamenii răi pot fi distruși, dar nu se poate face nimic cu oamenii buni care s-au lăsat amăgiți.

— Uite-ți servieta, spuse Duval. E ca și nouă.

— Mersi, răspunse Stormgren, cercetând-o totuși cu atenție. Poate că acum o să-mi spui și despre ce-a fost vorba și ce-o să facem mai departe.

Fizicianul părea mai interesat de propriile gânduri.

— Ceea ce nu pot să înțeleg, continuă el, e ușurința cu care am scăpat. Dacă aș fi fost în locul lui Kar…

— Dar nu ești. Treci la subiect. Ce-am descoperit?

— Of, rasele astea nordice, nervoase și hipersensibile! oftă Duval. Am folosit un soi de radar de putere redusă. Pe lângă un dele radio de frecvență foarte înaltă, aparatul acesta mai utilizează și infraroșii: toate acestea fiind, de fapt, unde pe care suntem siguri că nicio ființă nu le-ar putea vedea, oricât de buni i-ar fi ochii.

— Și de unde ești așa sigur? întrebă Stormgren, intrigat de problema tehnică, deși n-ar fi vrut.

— Păi… nu putem fi chiar siguri, recunoscu Duval fără tragere de inimă. Dar Karellen te vede într-o lumină normală, nu-i așa? Deci ochii lui trebuie să fie foarte asemănători cu ai noștri în privința spectrului perceput. Ecranul are o grosime de vreo trei centimetri, iar spațiul din spatele lui e cel puțin de vreo zece metri. N-am putut detecta niciun ecou dinspre peretele opus, dar nici nu ne puteam aștepta la așa ceva, ținând cont de puterea redusă pe care-am îndrăznit s-o folosim. În orice caz, am obținut asta.

Duval îi arătă o bucată de hârtie fotografică pe care se vedea o singură linie unduită. Într-un loc apărea un nod, ca graficul unui cutremur de slabă intensitate.

— Vezi nodul ăsta mic?

— Da. Ce e?

— Karellen.

— Doamne Sfinte? Ești sigur?

— E o ipoteză destul de sigură. Stă jos sau în picioare – sau oricum o sta –, la vreo doi metri de ecran. Dacă rezoluția ar fi fost un pic mai bună, i-am fi putut calcula și dimensiunea.

Stormgren se simți derutat în timp ce privea lung la

acea inflexiune abia vizibilă a undei. Până acum, nu avusese nicio dovadă dacă trupul lui Karellen era compus din materie. Dovada tot era indirectă, dar o acceptă fără se mai îndoiască.

— Ce-am mai făcut, spuse Duval, a fost să calculăm transmisia luminii obișnuite prin ecran. Credem că am căpătat o noțiune rezonabilă despre asta – dar oricum nu contează dacă ne-am înșelat, chiar și înzecit. Îți dai seama, firește, că nu există de fapt nicio oglindă falsă. E doar o chestiune de pregătire a lumi nii. Karellen stă într-o încăpere întunecoasă, iar lumina cade pe tine – asta-i tot, chicoti Duval. Ei bine, o să schimbăm raportul!

Cu aerul unui magician care scoate la iveală o droaie de iepu rași albi, întinse mâna spre biroul său și scoase o lanternă enormă. Unul dintre capete se lărgea și se termina cu o duză amplă, astfel încât întregul dispozitiv semăna mai degrabă cu o flintă.

Duval rânji.

— Nu e chiar așa de periculos pe cât pare. Nu trebuie să faci altceva decât să îndrepți duza spre ecran și să apeși pe trăgaci. O să producă o rază foarte puternică de lumină, care o să fiu reze zece secunde, timp în care vei putea s-o miști și să te uiți bine la ce e prin încăpere. Iar raza va trece prin ecran și-l va lu' mina de minune pe prietenul tău.

— Nu-i va face rău lui Karellen?

— Nu, dacă ai grijă s-o ațintești în jos și să urci treptat. Asta îi va da timp ca ochii să i se obișnuiască – presupun că are reflexe ca ale noastre; și nu vrem să-l orbim.

Stormgren se uită cu îndoială la armă și o cântări în mână. În ultimele săptămâni, avusese mustrări de conștiință. Karellen îl tratase dintotdeauna cu vădită afecțiune, în ciuda sincerității sale ocazionale și devastatoare, iar acum, când se apropia clipa des părțirii, nu voia să facă nimic care să le strice relația. Însă Su praveghetorul fusese avertizat deja, iar Stormgren era

convins că, dacă ar fi fost după el, Karellen s-ar fi arătat cu multă vreme în urmă. Acum aveau să aleagă alții în locul lui: la sfârșitul ulţi mei lor întâlniri, Stormgren avea să-i vadă chipul lui Karellen.

Bineînţeles, asta în cazul în care Karellen avea un chip.

Agitația pe care o simțise Stormgren la început se risipise de mult. Karellen aproape că monopolizase discuția, urzindu-și fra zele acelea complicate pe care era înclinat să le folosească uneori. Odinioară, Stormgren considerase că acesta era cel mai minunat și, negreșit, cel mai neașteptat talent al lui Karellen. Acum nu-i mai părea așa de minunat, căci știa că și aceasta, la fel ca mai toate aptitudinile Supraveghetorului, era simplul rezultat al puterii intelectuale și nu vreun har special.

Când îşi încetinea gândurile la ritmul vorbirii umane, Karellen avea timp să facă oricâte întorsături de frază.

— Nu e nicio nevoie ca tu sau succesorul tău să vă faceți griji neîntemeiate din cauza Ligii Libertății, nici măcar când îşi va reveni din declinul actual. A fost foarte liniștită în ultima lună și, deși se va regenera, nu va mai reprezenta un pericol în anii următori. Într-adevăr, cum întotdeauna e bine să știi ce-ți fac dușmanii, Liga e o instituție foarte folositoare. Aș putea chiar s-o subvenționez, dacă ar ajunge să aibă vreodată probleme financiare.

Lui Stormgren nu-i fusese niciodată ușor să-și dea seama când glumea Karellen. Rămase nepăsător și continuă să asculte.

— Cât de curând, Liga îşi va pierde încă un argument. S-a cri ticat destul de mult, într-un mod cam pueril, poziția specială pe care ai avut-o în ultimii ani. Mi-a fost foarte folositoare la începutul administrației mele, dar acum, când lumea se află pe făga să-l pe care l-am prevăzut, ea poate înceta. Pe viitor, toate legăturile mele cu Pământul vor fi indirecte, iar funcția de Secre iar General va reveni, în mare, la forma sa anterioară. În

următorii cincizeci de ani vor interveni multe crize, care vor trece însă. Structura viitorului e destul de clară, iar într-o bună zi toate aceste dificultăți vor fi date uitării – chiar și de o rasă ca a voastră, cu amintiri atât de îndepărtate.

Karellen pronunțase ultimele cuvinte cu o intensitate atât de deosebită, încât Stormgren încremeni pe loc. Era sigur că Supraveghetorul nu avea scăpări accidentale – până și indiscrețiile sale erau calculate la zecimală. Însă nu avu timp de întrebări, care oricum n-aveau să primească niciun răspuns, căci Supraveghe torul schimbă subiectul din nou.

— M-ai întrebat adesea despre planurile noastre pe termen lung, continuă el. Întemeierea Statului Mondial este, firește, doar primul pas. Vei trăi să-l vezi desăvârșit, dar schimbarea va fi atât de imperceptibilă încât prea puțini o vor observa la acel moment. Pe urmă va veni o perioadă de consolidare lentă, în care rasa voastră se va pregăti să ne primească. Și apoi va sosi ziua pe care v-am promis-o. Îmi pare rău că nu vei fi acolo.

Stormgren, cu ochii larg deschiși, privea fix, dincolo de bari era întunecată a ecranului. Privea spre viitor, închipuindu-și ziua pe care n-avea s-o apuce, când navele imense ale overlorzilor vor coborî, în sfârșit, pe Pământ și se vor deschide în fața lumii care-i va aștepta.

— În ziua aceea, continuă Karellen, rasa umană va trece printr-o discontinuitate psihologică, fiindcă nu pot s-o numesc altfel. Însă nu se va produce nicio daună permanentă; oamenii acelor vremuri vor fi mult mai echilibrați decât bunicii lor. Vom fi făcut mereu parte din viața lor, iar când ne vor vedea, nu le vom mai părea atât de… stranii – precum v-am părea voua.

Stormgren nu-l simțise niciodată pe Karellen într-o dispoziţie atât de meditativă, dar asta nu-l mira deloc. Nu credea că observase vreodată decât vreo câteva fațete ale personalității Supraveghetorului; adevăratul Karellen îi era necunoscut și poate că nici nu putea fi cunoscut de către

oameni. Stormgren avu din nou senzația că adevăratele preocupări ale Supraveghetorului erau în altă parte și că acesta cârmuia Pământul doar cu o fracțiune din mintea sa, la fel de ușor precum ar juca dame un ma estru de șah tridimensional.

— Și pe urmă? întrebă Stormgren domol.

— Pe urmă ne vom putea începe adevărata muncă.

— M-am întrebat adesea ce fel de muncă ar fi asta. Orândui rea lumii și civilizarea rasei umane e doar un mijloc. Trebuie să aveți și un scop. O să putem ieși în spațiu vreodată, să vă vedem universul, ba chiar și să vă ajutăm în treburile voastre?

— Poți s-o spui și așa, răspunse Karellen, iar în vocea lui se simțea o urmă limpede, deși inexplicabilă, de tristețe, care-l tul bură pe Stormgren într-un mod ciudat.

— Dar ce se întâmplă dacă, la urma urmei, experimentul vostru cu oamenii va da greș? Am mai pățit-o și noi, în relațiile cu rasele umane primitive. Cu siguranță că ați avut și voi parte de eșecurile voastre.

— Da, spuse Karellen, atât de încet încât Stormgren abia îl auzi. Am avut și noi eșecurile noastre.

— Și atunci ce faceți?

— Așteptăm… și încercăm din nou.

Urmă un răstimp de tăcere care dură poate cinci secunde. Când Karellen vorbi din nou, cuvintele sale fiind atât de neașteptate, pentru o clipă, Stormgren nu reacționă deloc.

— Rămas-bun, Rikki!

Karellen îl păcălise – probabil era deja prea târziu. Încremeni rea lui Stormgren ținu doar un moment. Apoi, dintr-o singură mișcare rapidă și bine exersată, scoase lanterna și o lipi de ecran.

Pinii ajungeau până aproape de malul lacului, lăsând de-a lungul țărmului doar o fâșie îngustă de iarbă de câțiva metri lățime.

În fiecare seară când era destul de cald, Stormgren, în ciuda celor nouăzeci de ani ai săi, se plimba pe această fâșie până la debarcader, privea soarele cum apunea în apă și apoi se întorcea în casă, înainte să-l ajungă din pădure noaptea răcoroasă. Acest ritual simplu îi dădea o mare satisfacție și avea de gând să-l urmeze cât îl mai țineau puterile.

În depărtare, dinspre cealaltă parte a lacului, se apropia ceva de la vest, zburând repede, la joasă înălțime. Avioanele erau rare în părțile locului, cu excepția zborurilor de linie transpolare care treceau pe deasupra capului la fiecare oră din zi și din noapte. Însă nimic nu le anunța prezența, în afară de o dâră de vapori de-a lungul stratosferei albastre. Acest aparat era un elicopter de mici dimensiuni și se apropia de Stormgren cu vădită hotărâre.

Bărbatul aruncă o privire pe plajă şi-şi dădu seama că n-avea nicio cale de scăpare. După care ridică din umeri și se așeză pe banca de lemn din capătul debarcaderului.

Reporterul era atât de politicos încât Stormgren rămase uimit. Aproape că uitase că nu era doar un bătrân om de stat, ci și un personaj aproape legendar în afara țării sale.

— Domnule Stormgren, începu intrusul, îmi pare foarte rău să vă deranjez, dar mă întrebam dacă n-ați dori să comentați o știre pe care tocmai am auzit-o despre overlorzi.

Stormgren se încruntă ușor. Chiar și după atâția ani, tot mai împărtășea aversiunea lui Karellen față de acel cuvânt.

— Nu cred că aș putea adăuga mare lucru la ceea ce s-a scris deja, zise el.

Reporterul îl privea cu o încordare curioasă.

— Cred că ați putea. Ne-a ajuns recent la urechi o poveste cam ciudată. Se pare că, în urmă cu aproape treizeci de ani, unul dintre tehnicienii de la Biroul științific v-a construit niște aparate remar cabile. Ne întrebam dacă ne-ați putea spune ceva despre asta.

Stormgren rămase tăcut o clipă, cu gândurile fugind către trecut. Nu se mira că secretul fusese dezvăluit. De fapt, era sur prinzător că nu se aflase nimic atâta vreme.

Se ridică în picioare și începu să se plimbe pe debarcader, cu reporterul la câțiva pași pe urmele sale.

— Povestea are un oarecare sâmbure de adevăr, zise el. La ultima mea vizită pe nava lui Karellen, am luat cu mine niște echipamente, în speranța de a-l putea vedea pe Supraveghetor. A fost o decizie cam prostească, dar, mă rog, aveam doar șaizeci de ani pe atunci.

Chicoti în sinea lui și apoi continuă.

— Nu e o poveste atât de bună încât să merite să veniți până aici. Vedeți, n-a funcționat.

— N-ați văzut nimic?

— Nu, absolut nimic. Mă tem că va trebui să aștept; dar, la urma urmei, n-au mai rămas decât douăzeci de ani!

Încă douăzeci de ani. Da, Karellen avusese dreptate. Până la momentul întâlnirii, lumea avea să fie pregătită, așa cum nu era cu treizeci de ani în urmă, atunci când îi spusese aceeași minciună lui Duval.

Karellen avusese încredere în el, iar Stormgren nu-i trădase încrederea. Era cât se poate de sigur că Supraveghetorul știuse de planul lui de la bun început și că prevăzuse fiecare clipă a actului final. Altfel, de ce ar fi fost deja gol acel scaun uriaș când raza de lumină a căzut asupră-i? În același moment, omul a început să învârtă lanterna, temându-se că era deja prea târziu. Ușa de metal, de două ori mai înaltă decât un om, se închidea re pe de când Stormgren dăduse cu ochii de ea – se închidea re pe de dar totuși nu suficient de repede.

Da, Karellen avusese încredere în el, nu voise să-l vadă parcurgându-și lungul amurg al vieții obsedat de un mister pe care nu l-ar fi putut dezlega niciodată. Karellen nu îndrăznise să sfideze puterile necunoscute cărora li se supunea (erau oare din aceeași rasă?), dar făcuse tot ce putuse. Dacă le-a nesocotit vrerea, n-aveau cum s-o demonstreze. Aceasta era dovada finală a afecțiunii lui

Karellen pentru el, iar Stormgren o știa. Deși poate că se asemăna cu afecțiunea unui om pentru un câine credincios și inteligent, nu era mai puțin sinceră din cauza asta, iar Stormgren nu prea avusese parte, în toată viața lui, de vreo satisfacție mai mare.

— Am avut și noi eșecurile noastre.

Da, Karellen, foarte adevărat. Și oare tu ai fost cel care a dat greș, înainte de zorii istoriei omenirii? Trebuie să fi fost într-adevăr un eșec, îşi spuse Stormgren, pentru ecourile sale să răzbată de-a lungul veacurilor și să-i tulbure pe copiii de toate rasele. Chiar și în cincizeci de ani, ai putea să înfrângi puterea tuturor miturilor și legendelor lumii?

Și totuși, Stormgren știa că n-avea să mai existe un al doilea eșec.

Când cele două rase se vor întâlni din nou, overlorzii vor fi câştigat deja încrederea și prietenia omenirii și nici măcar șocul recunoaşterii nu va putea rupe această legătură. Vor păși împreună către viitor, iar tragedia necunoscută care probabil că a um brit trecutul va fi uitată pentru totdeauna pe coridoarele întunecate ale vremurilor preistorice.

Și Stormgren spera că, atunci când Karellen va putea călca din nou nestingherit pe Pământ, avea să vină într-o zi în aceste păduri nordice și să se oprească o clipă lângă mormântul primu’ lui om care-i fusese prieten.

II

EPOCA DE AUR

CAPITOLUL 5

„A sosit ziua!”, șopteau radiourile în sute de limbi. „A sosit ziua!”, trâmbițau titlurile miilor de ziare. „A sosit ziua!”, îşi spune-au cameramanii în timp ce-și verificau iarăși și iarăși echipamentul instalat în imensul spațiu gol pe care avea să aterizeze nava lui Karellen.

De-acum nu mai exista decât o singură navă,

suspendată deasupra New York-ului. Într-adevăr, după cum tocmai aflase omenirea, navele de deasupra celorlalte capitale ale lumii nu existaseră niciodată. Cu o zi înainte, marea flotă a overlorzilor dispăruse în neant, risipindu-se ca ceața sub soarele dimineții.

Navele de alimentare, care soseau și plecau departe în spaţiu, fuseseră cât se poate de reale, însă norii argintii care pluti seră atâta vreme deasupra capitalelor Pământului fuseseră niște iluzii. Nimeni nu știa cum se realizase asta, dar se pare că toate na vele acelea nu fuseseră decât niște imagini ale navei lui Karellen. Și totuși, mirajul nu se reducea la un joc de lumină, căci și radarele fuseseră păcălite și mai erau încă oameni care se jurau că au auzit țiuitul aerului despicat de flota care cobora prin atmosfera Pământului.

Nu mai avea importanță; tot ce conta era că Supraveghetorul nu mai simțea nevoia să-și etaleze acea desfășurare de forțe. Își lăsase la o parte armele psihologice.

— Nava se mișcă! sosi vestea, transmisă imediat în toate col țurile lumii. Se îndreaptă spre vest!

Cu o viteză de mai puțin de o mie de kilometri pe oră, cobo rând încet din înălțimile goale ale stratosferei, nava se îndrepta către întinderea câmpiilor și către cea de-a doua întâlnire a sa cu istoria. Coborî docilă în fața camerelor de filmat și a miilor de spectatori înghesuiți, dintre care prea puțini puteau vedea mai bine decât milioanele de oameni adunați în fața televizoarelor.

Pământul ar fi trebuit să se crape și să se cutremure sub colosala greutate, dar nava era încă susținută de forțele care o conduseseră printre stele. Sărută pământul la fel de blând ca un fulg de nea.

Peretele arcuit al navei oprite la o înălțime de douăzeci de metri deasupra solului păru să se miște și să sclipească; acolo unde mai devreme se vedea doar o suprafață netedă și strălucitoare apăruse o deschidere imensă. Nu se zărea nimic înăuntru, nici măcar prin

lentilele atente ale camerelor de filmat. Era la fel de întunecată și de umbrită ca intrarea într-o peșteră.

Din acest orificiu ieși o rampă largă și scânteietoare, care coborî hotărâtă spre pământ. Părea o foaie solidă de metal mărgi nită de balustrade. N-avea trepte, ci era abruptă și netedă ca un tobogan, dând impresia că era la fel de imposibil s-o urci și s-o cobori în chip firesc.

Lumea se uita la portalul întunecat, de unde nu se percepea nicio mișcare. Apoi, dintr-o difuzor ascuns, începu să curgă lin vocea rar auzită, și totuși memorabilă, a lui Karellen. Mesajul lui nici c-ar fi putut să fie mai neașteptat.

— La piciorul rampei sunt niște copii. Aș vrea ca doi dintre ei să vină sus la mine.

Urmă o clipă de tăcere, după care un băiat și o fetiță se desprinseră din mulțime și păși ră, aproape fără nicio sfială, către rampă și, de acolo, direct în istorie. Îi urmară și alții, dar se opriră când dinspre navă se auzi chicotitul lui Karellen.

— Doi sunt de ajuns.

Așteptând cu nerăbdare aventura, copiii – care n-aveau mai mult de șase ani – săriră pe panta metalică. Apoi se produse primul miracol.

Făcând veseli din mână mulțimii de dedesubt și părinților lor îngrijorați – care îşi amintiseră probabil, dar prea târziu, de legenda Flautistului din Hamelin – copiii începură să urce ra pid pe panta abruptă. Totuși, picioarele le rămâneau nemișcate, iar în curând era deja limpede că și trupurile lor erau înclinate în unghiul potrivit urcării pe acea rampă specială, care avea o gravitație proprie, independentă de cea a Pământului. Când dispărură în interiorul navei, copiii se mai bucurau încă de această experiență inedită, întrebându-se ce-i atrăgea în sus.

O tăcere nemărginită se așternu asupra întregii lumi preț de douăzeci de secunde – deși, ulterior, nimănui nu-i venea să creadă că intervalul fusese așa de scurt. Apoi întunericul din deschiderea imensă păru să se miște

înainte, iar Karellen păși în lu' mina soarelui. Băiatul stătea pe brațul său stâng, iar fata, pe dreptul. Erau amândoi prea ocupați să se joace cu aripile lui Karellen pentru a băga de seamă mulțimea care-i privea.

Psihologia overlorzilor și lungii ani de pregătire meritaseră efortul, fiindcă doar câteva persoane au leșinat. Și nu puțini au fost totuși aceia care, oriunde în lume, au simțit străvechea groază ieșind la suprafață pentru o clipă cruntă, înainte ca rațiunea s-o izgonească pentru totdeauna.

Nu era nicio greșeală. Aripile elastice ca de piele, cornițele, coada țepoasă – nu lipsea nimic. Cea mai înfiorătoare legendă a lumii prinsese viață din străfundurile trecutului necunoscut. Dar iată-l acum zâmbind, în măreția-i de abanos, cu trupul enorm scăldat în lumina soarelui și cu câte un pui de om așezat încrezător pe fiecare braț.

CAPITOLUL 6

O lume și locuitorii ei pot fi schimbați în numai cincizeci de ani, într-atât de mult încât să devină de nerecunoscut. Pentru asta nu e nevoie decât de cunoștințe profunde de inginerie soci ală, de o viziune clară a scopului propus și de… putere.

Overlorzii aveau toate aceste atuuri. Deși scopul lor rămânea ascuns, cunoștințele deținute erau evidente; la fel și puterea lor.

Acea putere a luat multe forme, dar foarte puține dintre ele au fost remarcate de popoarele ale căror destine le guvernau de-acum overlorzii. Forța reprezentată de mărețele lor nave fusese destul de evidentă pentru toată lumea. Dar dincolo de acea paradă de putere latentă, se aflau și alte arme, mult mai subtile.

— Toate problemele politice pot fi rezolvate prin aplicarea corectă a puterii, îi spusese odinioară Karellen lui Stormgren.

— Pare o remarcă destul de cinică, răspunsese

Stormgren cu inima îndoită. Seamănă prea mult cu credința că dreptatea e de partea celui puternic. În trecutul nostru, folosirea puterii s-a dove dit a fi o cale extrem de nereușită în rezolvarea oricăror probleme.

— Cuvântul cheie este „eficace”. Voi n-ați avut niciodată pute rea adevărată sau cunoaşterea de care e nevoie pentru a aplica pute rea. Ca la toate problemele, există abordări eficace și ineficace. Să zicem, de pildă, că una dintre țările voastre, guvernată de un condu cător fanatic, ar încerca să se răzvrătească împotriva mea. Răspun sul ineficace la o asemenea amenințare ar fi câteva miliarde de cai putere sub forma unor bombe atomice. Dacă aș folosi destule bombe, soluția ar fi totală și finală. Dar, după cum am remarcat, ar mai fi și ineficace – chiar dacă acesta ar fi singurul său defect.

— Și soluția eficace?

— Pentru așa ceva e nevoie doar de puterea unui mic transmițător radio – și de niște abilități similare pentru a o pune în apli care. Căci ceea ce contează e aplicarea puterii și nu cantitatea ei. Câtă vreme crezi că ar fi durat cariera lui Hitler de dictator al Germaniei, dacă ar fi avut o voce care să-i șușotească domol în ureche, oriunde s-ar fi dus? Sau dacă mintea i-ar fi fost bombar dată, zi și noapte, de o notă muzicală constantă, dar destul de puternică încât să acopere toate celelalte sunete, nelăsându-l să doarmă? Nimic brutal, după cum vezi. Totuși, în ultimă în stanță ceva la fel de irezistibil precum o bombă de tritiu.

— Înțeleg, zise Stormgren. Și n-ar exista nicio ascunzătoare?

— Niciun loc unde n-aș putea să-mi trimit… ăăă… dispoziti vele, dacă sunt într-adevăr hotărât s-o fac. Acesta e și motivul pentru care nu va trebui să recurg niciodată la metode realmente drastice pentru a-mi păstra poziția.

Așadar, navele uriașe nu fuseseră decât niște simboluri, iar acum lumea știa că toate, în afară de una singură, erau doar fantome.

Totuși, prin simpla lor prezență, schimbaseră istoria

Pământului. Acum îşi îndepliniseră misiunea, iar reușita lor continua să răsune de-a lungul secolelor.

Estimările lui Karellen fuseseră corecte. Șocul repulsiei tre' cuse repede, deși mulți oameni se lăudaseră cu lipsa lor de pre judecăți, totuși nu se arătaseră niciodată în stare să dea ochii cu un overlord. Era ceva ciudat la mijloc, ceva ce depășea raţiunea sau logica.

În Evul Mediu, oamenii credeau în diavol și se temeau de el. Dar acesta era secolul XXI – era oare cu putinţă să existe, la urma urmei, un soi de memorie rasială?

Firește, se credea, în mod universal, că overlorzii – sau fiin tele din aceeași specie – intraseră într-un conflict violent cu oamenii din vremurile străvechi. Întâlnirea se desfășurase mai mult ca sigur în trecutul foarte îndepărtat, căci nu lăsase nicio urmă în istoria consemnată. Aceasta era o altă enigmă, iar Karellen n-avea să contribuie la dezlegarea ei.

Deși se arătaseră deja oamenilor, overlorzii îşi părăseau nava doar rareori. Poate că prezența pe Pământ li se părea incomodă, fizic vorbind, căci dimensiunea lor și aripile indicau faptul că proveneau dintr-o lume cu o gravitație mult mai redusă. Nu erau văzuți niciodată fără o centură împodobită cu un mecanism.com plex, care, după cum credea toată lumea, le controla greutatea și-i ajuta să comunice între ei. Lumina directă a soarelui le făcea rău și n-o suportau niciodată mai mult de câteva secunde. Când trebuiau să stea în aer liber mai mult timp, purtau ochelari întune cați, care le dădeau un aspect cam caraghios. Deși se părea că pu te-au respira aerul terestru, aveau întotdeauna cu ei niște cilindri mici de gaz, cu care se înviorau din când în când.

Poate că toate aceste probleme de natură strict fizică erau răspunzătoare pentru izolarea lor. Doar un mic segment din omenire se întâlnise de-a adevăratelea cu un overlord și nimeni nu știa câți extratereștri se aflau pe nava lui Karellen. Niciodată nu fuseseră văzuți în grupuri

de peste cinci, dar poate că pe acea navă imensă mai erau sute de overlorzi, poate chiar mii.

În multe feluri, apariția lor provocase mai multe probleme decât rezolvase. Originea le rămânea necunoscută, iar biologia lor era o sursă de interminabile speculații. Ofereau informații de bunăvoie în multe privințe, iar într-altele, comportamentul lor nu putea fi descris decât ca misterios. Totuși, per ansamblu, asta-i deranja numai pe savanți. Omul de rând, deși poate c-ar fi preferat să nu-i întâlnească pe overlorzi, le era recunoscător pentru ceea ce făcuseră în această lume.

Judecând după criteriile tuturor vremurilor trecute, aceasta era epoca utopiei. Ignoranța, bolile, sărăcia și teama practic dispăruseră. Amintirea războiului începea să se piardă în ceața trecutu lui, așa cum un coșmar se împrăștie la sosirea zorilor; în curând, avea să dispară din existența și memoria oamenilor în viață.

Cu toată energia omenirii canalizată în mod constructiv, lumea se schimbase la față cu totul. Era, aproape literalmente, o lume nouă. Orașele considerate destul de bune de generaţiile anterioare fuseseră reconstruite sau părăsite și lăsate pe post de exemplare de muzeu, atunci când încetaseră să mai ser vească vreunui scop. Multe orașe fuseseră deja abandonate în acest fel, căci întreaga structură a industriei și a comerțului se schimbase complet. Producția devenise, în mare parte, auto mată: din fabricile robotizate se revărsau bunuri de consum în valuri atât de nesfârșite, încât toate necesitățile obișnuite ale vie ții erau practic acoperite. Oamenii lucrau pentru a-și asigura obiectele de lux dorite – sau nu lucrau deloc.

Era o Singură Lume. Numele vechilor țări erau încă folosite, dar numai pentru a desemna sectoarele poștale. Nu mai era nimeni care să nu cunoască engleza, care să nu știe să citească sau care să nu se fi uitat niciodată la televizor și care să nu poată ajunge în capătul celălalt al lumii în douăzeci și patru de ore.

Infracțiunile încetaseră, practic. Deveniseră atât inutile, cât și imposibile. Când nu îți lipsește nimic, n-ai de ce să furi. Mai mult chiar, toți delincvenţii potențiali știau că n-aveau cum să scape de supravegherea overlorzilor. La începutul cârmuirii lor, interveniseră atât de eficient de partea legii și a ordinii, în cât lecția nu fusese uitată niciodată.

Crimele pasionale, deși nu dispăruseră cu totul, erau extrem de rare. Cum foarte multe dintre problemele sale psihologice fuse seră înlăturate, omenirea era mult mai sănătoasă și mai puțin iraţională. Și ceea ce ar fi trecut drept viciu în alte epoci era de-acum doar excentricitate sau, în cel mai rău caz, proastă creștere.

Una dintre cele mai vizibile schimbări fusese încetinirea ritmului nebunesc ce caracterizase secolul XX. Viața era mai tih nită decât fusese generații la rând. Prin urmare, era mai puțin savuroasă pentru unii, dar mult mai liniștită pentru majoritatea. Omul occidental învățase din nou un lucru pe care restul lumii nu-l uitase niciodată: că relaxarea nu era deloc un păcat atâta vreme cât nu degenera în absolută trândăvie.

Orice probleme ar fi adus viitorul, timpul nu mai era o po vară pe umerii omenirii. Educația era de-acum mult mai serioasă și mai extinsă. Foarte puțini se lăsau de facultate înainte de vârsta de douăzeci de ani – iar acesta era doar primul stadiu, din moment ce, în mod normal, o reluau pe la douăzeci și cinci pentru cel puțin încă trei ani, după ce călătoriile și experiența le lărgiseră orizonturile. Chiar și atunci, mulți se apucau de cursuri de recapitulare, din când în când, pentru a studia anumite subiecte care îi interesau în mod deosebit.

Această prelungire a educației oamenilor dincolo de pragul maturității fizice făcuse loc multor schimbări sociale. Generații la rând avuseseră nevoie de unele dintre aceste schimbări, dar oamenii refuzaseră să se confrunte cu problema sau pretinseseră că nu exista nicio problemă. Modificase mai ales, în mod radi cal, obiceiurile sexuale – în măsura în care se poate vorbi despre un singur tip de

obiceiuri sexuale în trecut. Acestea fuseseră spul berate de două invenții, care, în mod destul de ironic, erau strict de proveniență umană și n-aveau nimic de-a face cu overlorzii.

Prima invenție consta într-un anticonceptional oral infaili bil, iar cea de-a doua era o metodă la fel de desăvârșită: la fel de sigură precum amprentarea și bazată pe analiza foarte detaliată a sângelui: e vorba despre procedura de identificare a paternită ții oricărui copil. Efectul acestor două invenții asupra societății umane putea fi descris ca nimicitor, din moment ce risipise până și ultimele rămășițe ale aberațiilor puritane.

O altă schimbare importantă era extraordinara mobilitate a noii societăți. Datorită perfecțiunii transportului aerian, Omul putea merge oriunde și în orice moment. În cer era mai mult spaţiu decât fusese vreodată pe șosele, iar secolul XXI repetase, la o scară mai amplă, marea realizare a societății americane care pusese toată țara pe roți. Dăduse aripi omenirii!

Deși nu chiar literalmente. Avionul obișnuit de uz privat sau aerocarul nu avea deloc aripi și nici suprafețe de control vizibile. Dispăruseră până și elicele grosolane ale elicopterelor.

Și totuși, oamenii nu descoperiseră încă antigravitația; doar overlorzii stăpâneau acel secret suprem. Aerocarele oamenilor erau propulsate de forțe pe care frații Wright le-ar fi înțeles. Turbinele de reacție, folosite atât în mod direct, cât și în forma mai subtilă a controlului straturilor-limită hidrodinamice, propulsau avioanele și le mențineau în aer. Așa cum n-ar fi reușit nici legile și nici edictele overlorzilor, micuțele aerocare omniprezente înlăturaseră până și ultimele bariere dintre diferitele triburi ale omenirii.

Se petrecuseră și lucruri mai profunde. Era o epocă absolut seculară. Dintre credințele care existaseră înainte de sosirea overlorzilor nu supravieţuise decât o formă de budism purificat – poate cea mai austeră dintre toate

religiile. Crezurile bazate pe minuni și pe revelații se năruiseră cu totul, risipindu-se pe mă sură ce creștea nivelul de educație, dar, pentru o vreme, overlorzii nu interveniseră deloc în această transformare. Deși lui Karellen i se cerea adesea să-și exprime opiniile în privința religiei, el ce răspundea doar că era treaba oamenilor în ce alegeau să creadă, atâta vreme cât religia lor nu afecta libertatea celorlalți.

Poate că vechile credințe ar mai fi dăinuit încă vreo câteva generații, dacă n-ar fi fost curiozitatea omenească. Se știa că overlorzii aveau acces la trecut și, de mai multe ori, istoricii au apelat la Karellen pentru a rezolva vreo veche controversă. Poate că Supraveghetorul s-a săturat la un moment dat de aceste cereri, dar e mult mai probabil ca el să fi știut exact care avea să fie rezultatul generozității sale…

Instrumentul pe care îl împrumutase pe termen nelimitat Fun dației de Istorie a Lumii nu era decât un televizor cu un set compli cât de butoane pentru a stabili coordonatele spațiale și temporale. Era cu siguranță conectat cumva la o mașinărie mult mai.com plexă, ce funcționa pe nava lui Karellen, după principii pe care nimeni nu și le-ar fi putut imagina. Utilizatorul nu trebuia decât să regleze valorile și de îndată se deschidea o fereastră către trecut. Aproape toată istoria omenirii din ultimii cinci mii de ani deve ni se accesibilă într-o clipită. Aparatul nu funcționa cu perioade an terioare celor cinci milenii mai recente, iar de-a lungul diferitelor epoci din istorie rămăseseră spații goale și derutante. Probabil că fenomenul se datora vreunei cauze naturale, deși poate că era vorba despre o cenzură deliberată din partea overlorzilor.

Deși mințile raționale știuseră dintotdeauna că textele religioase ale lumii nu puteau fi adevărate, șocul a fost, totuși, profund. Acum aveau parte de o revelație de care nimeni nu se putea îndoi și pe care niciun om n-ar fi putut s-o tăgăduiască; printr-un act de magie necunoscută a științei overlorzilor, omenirea putea să vadă adevăratele

începuturi ale tuturor credințelor mari ale lumii. Multe dintre ele erau nobile și înălțătoare, dar asta nu era de-ajuns. În numai câteva zile, toți mântuitorii omenirii îşi pierduseră caracterul divin. Sub lumina intensă și rece a adevărului, credințele care înflăcăraseră milioane de oameni vreme de peste două mii de ani se topiseră ca roua dimineții. Tot binele și rău produse de ele a fost azvârlit pe dată în trecut, fără să mai poată atinge vreo dată sufletul oamenilor.

Lumea îşi pierduse zeii străvechi, iar de-acum era destul de matură încât să nu mai aibă nevoie de alții.

Deși puțini oameni îşi dădeau seama, pierderea religiei fusese însoțită de un declin al științei. Lumea avea destui tehnologi, dar prea puțini gânditori originali care să amplifice hotarele cunoaşte rii umane. Curiozitatea încă persista, ca și dorința de a-i da curs, însă cercetarea științifică fundamentală rămăsese fără miez. Pă rea inutil să-ți petreci o viață întreagă căutând secretele pe care overlorzii le descoperiseră, probabil, cu multă vreme în urmă.

Acest declin fusese mascat, în parte, de o înflorire fără prece dent a științelor descriptive precum zoologia, botanica și observaţia astronomică. Nu mai existaseră niciodată atâția savanți amatori, care să adune date științifice doar pentru propriul amuzament, însă erau prea puțini teoreticieni care să coreleze aceste date.

Sfârșitul rivalităților și al conflictelor de tot soiul mai reprezenta și sfârșitul propriu-zis al artei creatoare. Existau mii de interpreți, amatori și profesioniști, dar de o generație întreagă nu mai apăruseră, totuși, noi capodopere ale literaturii, muzicii, picturii sau sculpturii. Lumea încă se hrănea din meritele unui trecut dispărut pentru totdeauna.

În afară de câțiva filosofi, nimeni nu-și făcea griji. Omenirea era prea concentrată să-și savureze libertatea recent descoperită și n-avea chef să privească dincolo de plăcerile prezentului. Ve ni se, în sfârșit, era utopiei, iar

elementul său de noutate nu fusese încă doborât de inamicul suprem al tuturor utopiilor: plictiseala.

Poate că overlorzii dețineau un răspuns la această problemă, așa cum aveau și la toate celelalte. La o generație după sosirea acestora pe Pământ, oamenii tot nu le cunoșteau scopul ultim. Ajunseseră să aibă încredere în ei și să accepte fără întrebări al truismul supraomenesc care-i ținuse pe Karellen și pe ai săi în acest îndelungat exil.

Dacă era realmente vorba de altruism. Căci încă mai erau oameni care se întrebau dacă politica overlorzilor avea să coin cidă mereu cu adevărata bunăstare a omenirii.

CAPITOLUL 7

Invitațiile la petrecere trimise de Rupert Boyce au străbătut un număr impresionant de kilometri. De pildă, primii doisprezece oaspeți erau familiile Foster din Adelaide, Shoenberger din Ha îţi, Farran din Stalingrad, Moravia din Cincinnati, Ivanko din Pa râs și Sullivan, aceștia din urmă aflați în apropiere de Insula Paștelui, dar la aproape patru kilometri sub nivelul oceanului. Pentru Rubert, era un compliment remarcabil că, deși invitase treizeci de oaspeți, îşi făcuseră apariția peste patruzeci, cam tot atîţia cât s-ar fi așteptat. Nu lipsea decât familia Krause, dar asta pentru că cei doi uitaseră de fusul orar internațional, se sind cu douăzeci și patru de ore mai târziu.

Pe la amiază, în parc se adunase un număr impresionant de aerocare, iar cei care sosiseră prea târziu au avut destul de mult de mers după ce și-au găsit loc de aterizare. Cel puțin lor li se păruse că aveau mult de mers, într-o zi cu cer înnorat și cu mercurul din termometre indicând 43 de grade. Printre vehiculele adunate în parc se regăseau Broscuțe zburătoare de o singură persoană și Cadillacuri pentru întreaga familie, care semănau mai degrabă cu niște palate aeriene decât cu niște aparate de

zbor practice. Totuşi, în această epocă, din mijloacele de transport nu se mai putea deduce nimic despre poziția socială a oaspeților.

— E o casă foarte urâtă, spuse Jean Morrel în timp ce apara tul Meteor cobora în spirală. Arată mai curând ca o cutie pe care a călcat-o cineva în picioare.

George Greggson, care avea o aversiune demodată față de ale rizările automate, reglă viteza de coborâre înainte să răspundă.

— Cam greu de apreciat din unghiul acesta, răspunse el cu destul bun-simț. De la nivelul solului s-ar putea să arate diferit. Oh, Doamne!

— Ce s-a întâmplat?

— Familia Foster e aici. Aș recunoaşte oriunde gama aia de culori.

— Ei bine, nu ești obligat să vorbești cu ei, dacă nu vrei. Ăsta-i unul dintre avantajele petrecerilor lui Rupert – poți să te ascunzi oricând în mulțime.

George alesese un loc de aterizare și acum se îndrepta hotărât către el. Opri între un alt aparat Meteor și unul pe care nu-l pu te-au identifica. Părea foarte rapid și, îşi spuse Jean, foarte inco mod. L-o fi construit vreunul dintre prietenii tehnologi ai lui Rupert, conchise ea. Din câte îşi amintea, parcă exista și o lege care interzicea așa ceva.

Când coborâră, căldura îi izbi ca suflul încins al unui arzător. S-ar fi zis că le absorbea toată umezeala din corp, iar George îşi simți pielea crăpându-se. În parte, era vina lor, firește.

Plecaseră din Alaska în urmă cu trei ore și-ar fi trebuit să-și aducă aminte să regleze cum trebuia temperatura din cabină.

— Cum să trăiești într-un asemenea loc! suspină Jean. Credeam că aici clima e controlată.

— Păi, așa și este, răspunse George. Înainte, aici se întindea deșertul. Și ia te uită acum. Hai, înăuntru o să fie bine!

Vocea lui Rupert, ceva mai stridentă decât de obicei, le ră suna vesel în urechi. Gazda lor stătea lângă aparatul de zbor, cu câte un pahar în fiecare mână, privindu-i de sus cu o expresie strengară.

Îi privea astfel pentru simplul fapt că avea cam trei metri și jumătate înălțime; mai era și semitransparent. Puteai să vezi prin el fără nicio greutate.

— Ce frumos din partea ta să-ți primești oaspeții cu un asemenea șiretlic! protestă George, înșfăcând băuturile, la care abia putea ajunge.

Bineînţeles, mâna lui trecu pur și simplu prin ele.

— Sper că o să ai ceva mai consistent pentru noi când intrăm în casă!

— Nu-ți face griji! râse Rupert. Spune-mi de-acum ce vrei și o să fie deja gata până ajungi tu.

— Două beri mari, răcite în aer lichid, răspunse George imediat. Ajungem îndată.

Rupert dădu din cap, puse unul dintre pahare pe o masă invizibilă, reglă o valoare la fel de imperceptibilă și apoi se făcu ne văzut.

— Bun! zise Jean. E prima dată când văd un aparat dintr-alea în funcțiune. Cum o fi pus Rupert mâna pe el? Credeam că doar overlorzii le aveau.

— L-ai văzut vreodată pe Rupert să nu pună mâna pe ceva ce-și dorește? replică George. Asta-i tocmai jucăria potrivită pentru el. Poate să stea bine-mersi în atelierul lui și în același timp să colinde jumătate din Africa. Fără căldură, fără insecte, fără efort – plus un frigider mereu la îndemână. Mă întreb ce-ar fi zis Stanley și Livingstone.

Soarele puse capăt conversației și cei doi îşi continuară drumul spre casă în tăcere. În timp ce se apropiau de ușa din față (care nu era prea ușor de recunoscut în cadrul peretelui de sticlă din fața lor), aceasta se deschise automat, în sunet de trompetă. Jean îşi spuse, pe bună dreptate, că fanfara aceea avea s-o scoată din minți până la sfârșitul zilei.

Actuala doamnă Boyce îi întâmpină în răcoarea

delicioasă a vestibulului. La drept vorbind, ea era principalul motiv pentru care îşi făcuseră apariția atâția invitați. Poate că jumătate dintre ei ar fi venit oricum să vadă noua casă a lui Rupert, dar nehotărâții se deciseseră pe dată când auziseră zvonurile despre noua ne vastă a lui Rupert.

Un singur adjectiv o putea descrie corect: era tulburătoare. Chiar și într-o lume în care frumusețea se banalizase deja, bărbaţii tot îşi mai întorceau capetele când o vedeau intrând în cameră. Femeia era, după cum intui George, cam un sfert negresă, dar trăsăturile ei era aproape grecești, iar părul, lung și lucios. Doar pielea smeadă și strălucitoare – singurul cuvânt potrivit ar fi tocitul „ciocolatie” – îi dezvăluia originea metisă.

— Sunteți Jean și George, nu-i așa? le zise femeia, întinzându-le mâna. Mă bucur să vă cunosc. Rupert face ceva compli cât cu băuturile… haideți să-i vedeți și pe ceilalți musafiri.

Femeia avea o voce amplă de contralto, care-l înfioră pe George din cap până în picioare, ca și cum cineva l-ar fi jucat pe degete ca pe un flaut. O privi neliniștit pe Jean, care reușise să afișeze un zâm bet cam artificial, iar apoi, într-un sfârșit, îşi recuperă glasul.

— Încântat… încântați de cunoștință, zise el slab. Abia aşteptam să venim la această petrecere.

— Petrecerile lui Rupert sunt întotdeauna foarte drăguțe, în interveni Jean.

Din felul în care pronunțase acel „întotdeauna”, îți dădeai seama imediat că voia să spună „de fiecare dată când se însoară”. George se îmbujoră ușor și-i aruncă lui Jean o privire de reproș, dar gazda lor nu dădu niciun semn c-ar fi băgat de seamă remarca tăioasă. Era amabilitatea întruchipată în timp ce-i poftea în salonul principal, care era deja pe jumătate plin cu o adunătură reprezentativă de prieteni de-ai lui Rupert. Acesta stătea la consola unui aparat care semăna cu unitatea de control a unui televizor. Din câte presupuse George, acesta era

aparatul care proiectase imaginea de adineauri a lui Rupert, cea care-i în tâmpinase. Prietenul lor era foarte prins de demonstrație, surprin zând încă două sosiri în timp ce musafirii coborau în spațiul de parcare, dar se opri îndeajuns încât să-i salute pe Jean și pe George și să le ceară scuze că dăduse altcuiva băuturile lor.

— Mai găsiți destule pe aici, spuse el, făcând un semn vag cu mâna în spate, în timp ce, cu cealaltă, manevra aparatul. Simțiți-vă ca acasă. Cunoaşteți deja aproape pe toată lumea… Maia vi-i va prezenta pe ceilalți. Mersi că ați venit.

— Mersi de invitație, spuse Jean, fără prea multă convingere în glas.

George pornise deja către bar, așa că o luă pe urmele lui, schimbând saluturi cu cei pe care-i recunoștea. Aproape trei sferturi dintre invitați erau oameni necunoscuți, lucru absolut normal la petrecerile lui Rupert.

— Hai să pornim în explorare, îi spuse ea lui George după ce se înviora seră cu câte o băutură și după ce-și salutaseră cunoscuţii. Vreau să văd cum arată casa.

George o urmă, aruncând cu coada ochiului o privire destul de fățișă către Maia Boyce. Avea o privire pierdută care lui Jean nu-i plăcu deloc. Ce lucru enervant că bărbații sunt poli gami înnăscuți. Pe de altă parte, dacă n-ar fi… Da, poate că, la urma urmei, era mai bine așa.

George îşi veni în fire foarte repede, în timp ce cercetau minunățiile din noua locuință a lui Rupert. Casa părea foarte mare pentru două persoane, ceea ce era, de fapt, foarte nimerit, ținând cont de frecventa supra-încărcare la care urma să fie su pusă. Avea două niveluri, etajul fiind mult mai mare, astfel încât ieșea în afară, umbrind de jur-împrejur parterul. Gradul de mecanizare era considerabil, iar bucătăria semăna destul de bine cu carlinga unui avion de pasageri.

— Biata Ruby! spuse Jean. Cum i-ar mai fi plăcut casa asta!

— Din câte am auzit, spuse George, care nu o prea

simpatiza pe fosta doamnă Boyce, se simte foarte bine cu iubitul ei australian.

Toată lumea știa asta și, fiindcă n-avea cum să-l contrazică, Jean schimbă subiectul.

— E extrem de frumușică, nu-i așa?

George era destul de vigilent încât să evite capcana.

— Ah, presupun că da, replică el indiferent. Asta, bineînțe les, dacă-ți plac brunetele.

— Care ție nu-ți plac, din câte înțeleg, spuse Jean pe un ton mieros.

— Nu fi geloasă, dragă, chicoti George, mângâindu-i părul platinat. Hai să vedem și biblioteca. La ce etaj crezi c-o fi?

— Trebuie să fie aici sus, că la parter n-ar avea cum. Plus că se potrivește cu planul general al casei. La parter se desfășoară tot ce ține de stat, mâncat, dormit, și așa mai departe. Aici sus e sectorul de distracție și jocuri, deși tot cred că-i o idee nebunească să ai o piscină la etaj.

— Presupun c-o avea un motiv întemeiat, spuse George, deschizând o ușă, la întâmplare. Mai mult ca sigur Rupert a apelat la niște experți când a construit casa asta. Sunt convins că singur n-ar fi reușit.

— Probabil că ai dreptate. Dacă ar fi făcut-o singur, am fi găsit camere fără uși și scări care n-ar fi dus nicăieri. De fapt, mie mi-ar fi frică să pun piciorul într-o casă pe care Rupert a proiec iat-o de unul singur.

— Uite-o, spuse George cu mândria unui explorator la vede rea pământului. Iată fabuloasa colecție Boyce în noul ei sălaș. Mă întreb cam câte o fi citit Rupert, în realitate.

Biblioteca ocupa întreaga lățime a casei, dar era practic în părțită în șase sălițe, separate de rafturile enorme și pline de cărți care îi brăzdau spațiul. Dacă George îşi aducea bine aminte, aici se aflau vreo cincisprezece mii de volume – aproape orice carte importantă care fusese publicată vreodată pe temele vagi ale magiei, cercetării psihicului, prezicerii viitorului,

telepatiei și unei game întregi de fenomene inefabile adunate în categoria numită parafizică. Era un hobby foarte special pentru orice persoană ajunsă la vârsta rațiunii. Probabil că era pur și simplu forma de evadare a lui Rupert.

George observă mirosul de îndată ce intră în cameră. Era slab, dar bine definit și mai degrabă derutant decât neplăcut. Și Jean îl remarcase și stătea încruntată, încercând să-l identifice. Acid acetic, îşi spuse George – cu asta aducea cel mai mult. Dar mai are încă ceva…

Biblioteca se termina cu un mic spațiu deschis, în care încă peau doar o masă, două scaune și niște pernițe. Probabil că acesta era locul în care Rupert îşi parcurgea majoritatea lecturi lor. Cineva citea acolo tocmai în acel moment, ba chiar într-o lu' mină nefiresc de slabă.

Jean icni ușor și-l apucă strâns de mână pe George. Reacția ei era oarecum scuzabilă. Una era să te uiți la imaginile de la televi zor și alta era să dai ochii cu realitatea. George, care era luat prin surprindere rareori, se ridică imediat la înălțimea situației.

— Sper că nu v-am deranjat, domnule, spuse el politicos. Nici prin cap nu ne trecea c-ar fi cineva aici. Rupert nu ne-a spus niciodată…

Overlordul lăsă cartea din mână, îi privi cu atenție și apoi îşi reluă lectura. Reacția lui n-avea nimic nepoliticos, din moment ce venea din partea unei ființe care putea să citească, să vorbească și – probabil – să facă multe alte lucruri în același timp. Totuși, pentru un observator uman, spectacolul era alar mant de schizofrenic.

— Mă numesc Rashaverak, spuse overlordul amabil. Mă tem că nu par foarte sociabil, dar nu e deloc ușor să te desprinzi de biblioteca lui Rupert.

Jean reuși să-și înăbuşe un chicotit nervos când îşi dădu seama că neașteptatul oaspete citea o pagină la două se cunde. Nu se îndoia că el asimila fiecare cuvânt, dar se întrebă dacă ar fi putut să parcurgă câte o carte cu fiecare ochi. „Și apoi, desigur, s-ar putea apuca să învețe Braille,

ca să-și folosească și degetele”, îşi spune în sinea ei. Imaginea mentală care se înfi râpa era prea nostimă ca să se simtă în largul ei, așa că încercă să şi-o înlăture din minte participând la conversație. La urma urmei, n-aveai în fiecare zi ocazia să vorbești cu unul dintre stăpânii Pământului.

După ce făcu prezentările, George o lăsă să turuie, sperând că n-o să spună ceva lipsit de tact. La fel ca Jean, nici el nu cunoscuse vreodată un overlord în carne și oase. Deși overlorzii purtau conversații cu reprezentanți ai guvernelor, cu oameni de știință și alte persoane sus-puse cu care aveau diverse legături, prezența la o petrecere privată era ceva nemaiauzit. Atunci îi dădu prin cap că poate această petrecere nu era atât de privată pe cât părea. Un indiciu în acest sens ar fi fost că Rupert deținea un aparat de-al overlorzilor, iar George începu să se întrebe, cu ma juscule, Ce. Se p Petrecea. Va trebui să-l ia la bani mărunți pe Rupert, când l-o putea încolți.

Din moment ce scaunele erau prea mici pentru el, Rashaverak stătea pe podea, unde s-ar fi zis că se simțea în largul lui, căci nici nu băgase de seamă pernițele aflate la un metru de el. Drept urmare, capul îi ajungea la doar doi metri înălțime, dându-i lui George ocazia unică de a analiza biologia extraterestră. Din pă cate, la cât de puțin știa despre biologia terestră, nu putu să afle mai multe decât cunoștea deja. Singura noutate era mirosul particular și deloc neplăcut de acid. Se întrebă cum percepeau overlorzii mirosul oamenilor și speră că nu prea rău.

Rashaverak n-avea, de fapt, nimic antropomorfic. George putea să înțeleagă cum, văzuți de departe de către sălbatici ignoranţi și îngroziți, overlorzii putuseră fi confundați cu niște oameni înaripați, conturându-se astfel portretul convențional al diavolului. Totuși, de la o asemenea apropiere, o parte din iluzie se risi prea. Cornițele (ce funcție or fi îndeplinit? se întrebă George) erau ca în descrierile făcute, însă trupul nu aducea nici cu cel al omului și nici al vreunui animal cunoscut vreodată pe

Pământ. Proveniți dintr-un arbore evolutiv complet străin, overlorzii nu erau nici mamifere, nici insecte, nici reptile. Nici măcar nu era sigur dacă erau vertebrate; învelișul lor extern dur ar fi putut să fie singurul lor schelet de susținere.

Aripile lui Rashaverak erau strânse, așa că George nu le putu studia serios, dar coada, care semăna cu un burlan blindat, stătea încolăcită sub el. Renumitul capăt ascuțit era mai degrabă un romb mare și turtit decât un vârf de săgeată. Se credea că scopul ei era să dea stabilitate în timpul zborului, precum penele lungi din coada unei păsări. Bazându-se pe asemenea date și ipoteze insuficiente, savanții ajunseseră la concluzia că overlorzii veneau dintr-o lume cu o atmosferă foarte densă și cu o gravitație redusă.

Vocea lui Rupert răsună brusc, dintr-un difuzor ascuns.

— Jean! George! Unde naiba vă ascundeți? Haideți jos ia pe trecere. Lumea a început să șușotească pe seama voastră.

— Poate c-aș face bine să merg și eu, zise Rashaverak, punându-și cartea la loc, pe raft. Făcuse asta cu mare ușurință, aproape fără să se ridice de pe jos, iar George observă pentru prima dată că overlordul avea două degete mari opozabile, cu câte cinci degete între ele. Ce îngrozitor ar fi să socotești, îşi spuse George, într-un sistem în baza paisprezece.

Ridicat în picioare, Rashaverak era un spectacol impunător, iar când se aplecă pentru a nu se lovi de tavan deveni limpede că, oricât de mult și-ar fi dorit să socializeze cu oamenii, overlorzii trebuiau să facă față unor dificultăți practice considerabile.

În ultima jumătate de oră sosiseră mai multe transporturi de oaspeți, iar de-acum salonul era aproape ticsit. Apariția lui Rashaverak înrăutăți și mai mult situația, căci toată lumea din ce lelalte camere dădu buzna să-l vadă. Rupert era vizibil încântat să facă atâta senzație.

Jean și George erau mai puțin mulțumiți, căci nimeni nu-i băgase în seamă. De fapt, foarte puțini invitați puteau să-i vadă, din moment ce stăteau în spatele overlordului.

— Vino încoace, Rashy, să faci cunoștință cu oamenii, strigă Rupert. Stai pe canapea, așa n-o să te mai freci de tavan.

Cu coada petrecută peste umăr, Rashaverak traversă camera ca un spărgător de gheață, croindu-și drum cu grijă prin mulțime. Când se așeză lângă Rupert, salonul păru dintr-odată mai mare, iar George oftă ușurat.

— Îmi dădea o senzație de claustrofobie când stătea în picioare. Mă întreb cum de-o fi reușit Rupert să-l aducă – petrecerea asta pare de-a dreptul interesantă.

— Și ce ciudat ca Rupert să i se adreseze așa – și în public, pe deasupra. Dar nu s-ar fi zis că-l deranja. E cât se poate de bi zar totul.

— Pun pariu cu tine că-l deranja. Problema cu Rupert e că-i place să se dea mare; și n-are pic de tact. Dar, apropo, ce întrebări ai mai putut să-i pui și tu!

— Cum ar fi?

— Mă rog – „De cât timp sunteți aici?” „Cum vă înțelegeți cu Supraveghetorul Karellen?” „Vă place Pământul?” Zău așa, dragă! Pur și simplu nu poți să vorbești în felul ăsta cu overlorzii!

— Nu înțeleg de ce nu. A cam venit momentul s-o facă cineva.

Înainte ca discuția lor să devină caustică, cei doi se treziră abordați de soții Shoenberger, iar separarea se produse imediat. Femeile o luară într-o parte ca să vorbească despre doamna Boyce, iar bărbații, în cealaltă, făcând întocmai același lucru, dar din alt punct de vedere. Benny Shoenberger, care era unul dintre cei mai vechi prieteni ai lui George, avea o grămadă de informaţii despre ea.

— Pentru numele lui Dumnezeu, nu mai spune nimănui, zise el. Ruth nu știe asta, dar eu le-am făcut cunoștință.

— Cred că e prea bună pentru Rupert, remarcă George pe un ton invidios. În orice caz, n-are cum să dureze. O să se satură de el foarte curând.

Gândul acesta păru să-l înveselească destul de mult.

— Nici prin gând să nu-ți treacă! Pe lângă faptul că e așa frumoasă, mai e și o persoană foarte amabilă. Ar cam fi momentul să se ocupe cineva de Rupert, iar ea pare fata potrivită.

De-acum, atât Rupert, cât și Maia stăteau alături de Rashaverak, primindu-și oaspeții cu mare pompă. Petrecerile lui Rupert nu prea aveau un punct central de atracție, constând de obicei în vreo șase-șapte grupuri independente, care-și vedeau de propriile treburi și interese. Totuși, de data aceasta, întreaga adunare era polarizată către un singur punct de atracție.

Lui George îi cam părea rău pentru Maia. Aceasta ar fi trebuit să fie petrecerea ei, dar Rashaverak o eclipsase parțial.

— Auzi? zise George, mușcând dintr-un sandviș. Cum naiba crezi că s-a făcut Rupert cu un overlord? N-am auzit niciodată de așa ceva, dar el se pare c-o ia drept ceva firesc. N-a suflat o vorbă atunci când ne-a invitat.

Benny chicoti.

— Încă o surpriză de-a lui. Mai bine l-ai întreba direct pe el. Dar asta nu e prima dată când se petrece așa ceva, la urma un mei. Karellen a mai participat la petreceri, la Casa Albă și la Pa latul Buckingham, și…

— Ei, na, asta-i altceva! Rupert e un cetățean de rând.

— Și poate că Rashaverak e un overlord destul de neînsemnat. Dar mai bine i-ai întreba pe ei.

— Așa o să fac, zise George. De îndată ce-l prind pe Rupert de unul singur.

— Atunci va trebui să aștepți cam multișor.

Benny avea dreptate, dar cum atmosfera petrecerii începea să se încingă, nu-i venea greu să aștepte. Ușoara paralizie pe care o provocase apariția lui Rashaverak în

mijlocul adunării se consumase de-acum. În jurul overlordului încă mai zăbovea un grupuleț, dar în rest mulțimea se împărţise deja în bisericuțe și toată lumea se purta foarte firesc. Sullivan, de pildă, vorbea unui public interesat despre ultimele lui cercetări submarine.

— Nu suntem siguri încă, spuse el, cât de mari cresc.

— Aproape de baza noastră e un canion unde trăiește unul cu adevărat uriaș. L-am zărit o dată și aș zice că avea vreo treizeci de metri, cu tentaculele întinse. O să mă duc după el, săptămâna viitoare. Nu vrea nimeni un animal de casă realmente inedit?

Una dintre femei scoase un țipăt de groază.

— În! Mi se face pielea de găină numai când mă gândesc. Probabil că ești nemaipomenit de curajos.

Sullivan se arătă foarte surprins.

— Nu m-am gândit niciodată la asta, zise el. Bineînţeles, îmi iau măsurile de precauție corespunzătoare, dar n-am fost nici când realmente în pericol. Calamarii știu că nu pot să mă mă nânce, iar atâta vreme cât nu mă apropii prea mult, nici nu mă bagă în seamă. Majoritatea creaturilor marine te lasă în pace dacă nu le faci nimic.

— Dar totuși, întrebă cineva, nu crezi că mai devreme sau mai târziu tot o să dai peste un calamar care să te creadă comestibil?

— Ah, răspunse Sullivan nepăsător, mi se mai întâmplă, din când în când. Încerc să nu le fac rău, fiindcă, în fond, țin neapărat să-mi fac prieteni. Așa că dau pur și simplu jeturile la maxim și, de obicei, durează doar un minut-două până mă eliberez. Asta rezolvă problema și calmarii respectivi nu mă mai deranjează niciodată.

Un lucru e sigur: la petrecerile lui Rupert dai peste niște oameni foarte interesanți, îşi spuse George în timp ce trecea la următorul grup.

Poate că gusturile literare ale lui Rupert erau specializate, dar amicii săi erau cât se poate de variați. Fără să se deranjeze să întoarcă măcar capul, George zări

un renumit producător de film, un poet mai puțin important, un matematician, doi actori, un inginer de la o centrală atomică, un pădurar, un editor al unui săptămânal de știri, un statistician de la Banca Mondială, un virtuoz al viorii, un profesor de arheologie și un astrofizician. Nu era niciun alt reprezentant al profesiei lui George – scenograf de televiziune – și era mai bine așa, căci chiar voia să scape de discuțiile specifice breslei. Îi plăcea munca lui: la drept vorbind, în acea epocă, pentru prima oară în istoria omeni rii, nimeni nu mai muncea în domenii care să nu-l intereseze, însă George era unul dintre aceia care reușesc să se desprindă mental de slujba lor, când îşi termina treaba la sfârșitul zilei.

În cele din urmă îl încolți pe Rupert în bucătărie, în timp ce încerca să prepare niște cocteiluri. Era păcat să-l aducă iar cu picioarele pe pământ, când avea o privire atât de absentă, dar George putea fi nemilos la nevoie.

— Uite ce e, Rupert, începu el, așezându-se pe cea mai apropiată masă. Cred că ne datorezi tuturor o explicație.

— Hmm, făcu Rupert gânditor, plimbându-și limba prin gură. Cred c-am pus prea mult gin, din păcate.

— Nu te eschiva și nu te preface că te-ai îmbătat, pentru că știu prea bine că ești treaz. De unde l-ai scos pe acest prieten overlord și ce caută el aici?

— Nu ți-am zis? replică Rupert. Credeam c-am zis la toată lumea. Poate că nu erai prin preajmă – ah, da, te ascundeai în bibliotecă, adăugă el, într-un fel care i se păru jignitor lui George. Să știi că biblioteca l-a adus pe Rashy aici.

— Ce ciudat!

— De ce?

George se opri, dându-și seama că trebuia să procedeze cu tact. Rupert era foarte mândru de cărțile din biblioteca sa.

— Ăăă… mă rog, când te gândești câte știu overlorzii despre știință, nu-ți vine ușor să ți-i imaginezi interesați de

fenomene psihice și de genul ăsta de prostii.

— Prostii sau nu, răspunse Rupert, ei sunt interesați de psiholo gia umană și eu am niște cărți din care se pot învăța multe. Chiar înainte să mă mut aici, m-a căutat un overlord adjunct sau un soi de subaltern al overlorzilor, care m-a întrebat dacă n-aș putea să le împrumut vreo cincizeci de cărți dintre volumele mele de rari tăți. Se pare că-l trimisese la mine un curator de la British Museum. Bineînţeles, îți dai și tu seama ce i-am răspuns.

— Nu, nici nu-mi imaginez.

— Ei bine, i-am răspuns foarte politicos că mi-a luat douăzeci de ani să-mi pun la punct biblioteca. Și că erau bineveniți să-mi cerceteze cărțile, dar c-ar face bine să se miște ei până aici. Așa că a venit Rashy, care parcurge cam douăzeci de volume pe zi. Mi-ar face mare plăcere să știu la ce concluzii ajunge.

George se gândi la spusele prietenului său, după care ridică din umeri dezgustat.

— Sincer, spuse el, buna mea părere despre overlorzi a început să scadă. Credeam că au lucruri mai bune de făcut.

— Ești un materialist incorigibil, nu-i așa? Nu cred că Jean va fi de-acord cu tine. Dar până și din punctul tău de vedere atât de practic, povestea tot are sens. Mai mult ca sigur și tu ai studia superstițiile oricărei rase primitive cu care ai avea de-a face!

— Presupun că da, răspunse George fără prea multă convingere.

Masa i se părea cam tare, așa că se dădu jos. Deacum Rupert terminase de preparat cocteilurile și, spre satisfacția sa, se pregătea să se întoarcă la oaspeți. Deja se auzeau voci cârco tașe care-i solicitau prezența.

— Hei! protestă George. Înainte să dispari, mai am o între bare. Cum ai pus mâna pe televizorul ăla cu transmisie – recep ție cu care ai încercat să ne sperii?

— N-a fost nevoie decât de nițică tocmeală. Am subliniat cât de valoros ar fi pentru cineva cu o slujbă ca a

mea, iar Rashy le-a comunicat această sugestie celor în măsură să ia o decizie.

— Iartă-mă că sunt așa de obtuz, dar care-i noua ta slujbă? Presupun, de bună seamă, că are de-a face cu animalele.

— Întocmai. Sunt un superveterinar. Am în grijă aproape zece mii de kilometri pătrați de junglă, iar cum pacienții nu vin la mine, trebuie să-i caut eu pe ei.

— O slujbă destul de încărcată, îmi închipui.

— Ah, desigur că nu e prea practic să-ți bați capul cu plevușcă. Doar lei, elefanți, rinoceri și așa mai departe. În fiecare dimineață, îmi setez aparatul să caute de la o înălțime de o sută de metri, mă așez în fața ecranului și străbat regiunea. Când dau peste vreun animal aflat la ananghie, mă urc în aparatul meu de zbor și sper că abordarea mea va da roade. Uneori e mai complicat. Leii și animalele de teapa lor nu prezintă dificultăți, dar să nimerești un rino cer din aer cu o săgeată anestezică e o muncă drăcească.

— Rupert! strigă cineva din încăperea alăturată.

— Ia uite ce-ai făcut! Am uitat de oaspeți. Hai, ia tu tava de acolo. Paharele alea sunt cu vermut și nu vreau să se amestece cu celelalte.

Cu puțin înainte de asfințit, George reuși să evadeze pe acoperiș. Din nenumărate motive, avea o ușoară durere de cap și simțea nevoia să scape de zgomotul și agitația de la parter. Jean, care era o dansatoare mult mai bună decât el, părea să se distreze încă de minune și refuză să plece. Iar asta îl enervă pe George, care începu să se simtă moleșit de la alcool, așa că se hotărî să stea îmbufnat în liniște, sub lumina stelelor.

Pe acoperiș se ajungea luând scara rulantă până la etaj și, de acolo, urcând scara în spirală care dădea roată aparatului de aer condiţionat. Treptele se terminau la o ușă care dădea pe acoperișul lat și neted. Într-un capăt era parcat aparatul de zbor al lui Rupert; în cea tru se afla o grădină, care dădea deja semne de neglijență, iar restul

era o platformă de observație cu câteva șezlonguri, pe ici, pe colo. George se așeză pe unul dintre ele și aruncă o privire imperială în jur. Se simțea ca și cum ar fi domnit peste un ținut întins cât vedea cu ochii.

Iar priveliștea era, fără exagerare, nemaipomenită. Casa lui Rupert fusese construită pe marginea unei depresiuni, care cobora spre răsărit, către mlaștinile și lacurile aflate la cinci kilo metri distanță. Spre vest, regiunea era netedă, iar jungla se desfășura aproape până la ușa casei. Însă dincolo de junglă, la o depărtare de cel puțin cincizeci de kilometri, se vedea un lanț muntos care părea un zid uriaș, pierzându-se în zare atât înspre nord, cât și înspre sud. Piscurile muntoase erau brăzdate de zăpadă, iar norii de deasupra lor păreau niște limbi de foc în ulţi mele raze ale soarelui în ultimele minute ale drumului său zilnic. Pe când se uita la acel bastion îndepărtat, George se simți copleșit de o sobrietate bruscă.

Stelele care se iviră într-o pripă indecentă, de îndată ce soarele dispăru, îi erau complet străine. Căută din priviri Crucea Sudului, dar nu reuși s-o găsească. Deși știa foarte puține despre astronomie și nu putea recunoaşte decât câteva constelații, absența prietenilor apropiați îl deranja. La fel ca și zgomotele care răzbăteau din junglă, incomod de aproape. Gata cu aerul ăsta proaspăt, îşi spuse George. Mai bine mă întorc la petrecere înainte ca un liliac vampir sau vreo lighioană la fel de plăcută să vină în zbor de recunoaştere.

Tocmai se pregătea să se înapoieze, când un alt oaspete îşi făcu apariția pe ușa acoperișului. De-acum era atât de întuneric în cât George nu putea să vadă cine era, așa că i se adresă direct:

— Bună. Te-ai săturat și tu?

Tovarășul său invizibil izbucni în râs.

— Rupert a început să-și etaleze filmele. Le-am văzut pe toate.

— Poftim o țigară, zise George.

— Mersi.

La lumina flăcării brichetei – George se dădea în vânt după asemenea vechituri îl recunoscu pe celălalt oaspete, un negru tânăr și incredibil de frumos. Deși li se făcuseră prezentările ceva mai devreme, George îi uitase deja numele, la fel ca și pe cele ale celor peste douăzeci de necunoscuți de la petrecere. Totuși, chi pul lui avea ceva familiar, iar George bănui pe dată adevărul.

— Nu cred că am mai stat de vorbă până acum, zise el, dar nu ești cumva noul cumnat al lui Rupert?

— Ba da. Sunt Jan Rodricks. Toată lumea zice că eu și Maia semănăm destul de bine.

George se întrebă dacă era cazul să-și exprime compătimi rea față de Jan pentru rubedenia recent dobândită. Până la urmă, se hotărî să-l lase pe bietul om să descopere adevărul de unul singur; în fond, era totuși posibil ca Rupert să se potolească de data aceasta.

— Eu sunt George Greggson. Ești pentru prima oară la una dintre faimoasele petreceri ale lui Rupert?

— Da. Fără îndoială, ținând-o tot așa, ajungi să cunoști o mulțime de oameni.

— Și nu doar oameni, adăugă George. E prima dată când am dat ochii, în societate, cu un overlord.

Celălalt șovăi o clipă înainte să răspundă, iar George se întrebă ce coardă sensibilă atinsese. Dar răspunsul nu dezvălui nimic.

— Nici eu n-am mai văzut vreunul înainte, decât la televi zor, bineînţeles.

Apoi conversația ajunse într-un punct mort, iar după o clipă George îşi dădu seama că Jan voia să rămână singur. Oricum se făcea frig, așa că-și luă rămas-bun și se întoarse la petrecere.

Jungla se potolise de-acum. Jan se aplecă peste peretele arcuit al conductei de aer: singurul sunet care-i ajungea la urechi era freamătul slab al casei care respira prin plămânii săi meca nici. Se simțea foarte singur, așa cum și voia să fie. Dar se mai simțea și extrem de frustrat, lucru pe care-l detesta.

CAPITOLUL 8

Nicio utopie nu poate mulțumi permanent pe toată lumea.

Pe măsură ce condițiile materiale se îmbunătățesc, oamenii devin mai ambițioși și mai nemulțumiți de puterile și averile care odinioară li s-ar fi părut mai presus de orice închipuire. Până și atunci când lumea exterioară a oferit tot ce-a putut, per sistă încă iscodirile minții și tânjirile inimii.

Deși nu-și aprecia norocul decât rareori, Jan Rodricks ar fi fost chiar și mai nemulțumit într-o epocă anterioară. Cu un secol în urmă, culoarea pielii sale ar fi reprezentat un handicap groaz nic, poate chiar covârșitor. În prezent, nu mai însemna nimic. Inevitabila reacție care le dăduse negrilor de la începutul secolului XXI o ușoară senzație de superioritate trecuse deja. Adecvatul cuvânt „negrotei” nu mai era un tabu în societatea aleasă, fiind folosit fără jenă de toată lumea. Nu avea mai multă încărcătură emoțională decât denumirile de republican sau metodist, con servator sau liberal.

Tatăl lui Jan fusese un scoțian încântător, deși cam slab de in ger, care-și făcuse un nume ca magician profesionist. Moartea lui, la vârsta de numai patruzeci și cinci de ani, fusese grăbită de consumul excesiv al celui mai faimos produs al țării sale. Deși Jan nu-și văzuse niciodată tatăl bând, nu era sigur că l-ar fi văzut vreodată treaz.

Doamna Rodricks, care era încă plină de viață, ținea cursuri despre teoria avansată a probabilității la Universitatea din Edinburgh. Era tipic pentru extrema mobilitate a oamenilor din secolul XXI ca doamna Rodricks, care era neagră ca tăciunele, să se fi născut în Scoția, în vreme ce soțul ei blond și expatriat îşi petrecuse mai toată viața în Haiti. Maia și Jan nu avuseseră niciodată un singur cămin, ci se trambalaseră între casele părinţilor lor ca doi fluturași de badminton. Firește, se distraseră de

minune, dar asta nu-i ajutase să corecteze instabilitatea pe care o moșteniseră amândoi de la tatăl lor.

La douăzeci și șapte de ani, Jan încă mai avea înainte câțiva ani de viață studențească, înainte să fie nevoit să se gândească serios la o carieră. Își dăduse licențele fără nicio greutate, unmând un plan de învățământ care ar fi părut foarte bizar cu un secol înainte. Principalele sale materii fuseseră matematica şi îl zica, dar alesese, în plan secund, să studieze filosofia și muzica. Chiar și după criteriile severe ale epocii sale, putea fi considerat un pianist amator de categoria întâi.

Peste trei ani, avea să-și dea doctoratul în fizică aplicată, cu astronomia ca disciplină secundară. Iar asta presupunea multă muncă, lucru care îl încânta pe Jan. Își urma studiile într-o instituţie care se afla, probabil, în cel mai frumos loc din lume – Universitatea din Cape Town, așezată la poalele Muntelui Masa.

N-avea niciun fel de griji materiale, dar era totuși nemulțu mit și nu găsea niciun leac pentru suferința sa. Pe deasupra, fericirea Maiei – deși nu o invidia deloc – îi accentuase motivul principal al propriului necaz.

Căci Jan suferea încă de pe urma iluziei romantice (sursă de mult mister și multă poezie) că toți oamenii au parte de o singură dragoste adevărată în viață. La o vârstă neobișnuit de târzie, Jan se îndrăgostise, pentru prima dată, de o doamnă renumită mai cu rând pentru frumusețea decât pentru fidelitatea sa. Rosita Tisen pretindea, pe bună dreptate, că prin venele ei curgea sângele în părații manciurieni. Încă mai avea mulți supuși, inclusiv majoritatea studenților de la Facultatea de Știință din Cape Town. Jan rămăsese vrăjit de frumusețea ei delicată și florală, iar relaţia durase destul de mult încât să-i facă deznodământul și mai sfâșietor. El nu-și putea imagina unde dăduse greș.

Avea să-și revină, firește. Și alți bărbați au supravieţuit unor catastrofe similare fără să sufere daune iremediabile și chiar au ajuns în faza în care să poată

spune: „Sunt sigur că n-aveam cum să iau în serios vreodată relația cu o asemenea femeie!” Însă Jan mai avea mult de așteptat până să atingă această detașare și, pentru moment, se simțea foarte supărat pe viață.

Celălalt motiv de nemulțumire al lui era mai greu de reme diat, căci avea de-a face cu impactul overlorzilor asupra proprii lor sale ambiții. Jan nu era romantic doar cu inima, ci și cu mintea. Așa cum făcuseră mulți alți tineri încă de la cucerirea se rului, îşi lăsase visele și imaginația să cutreiere mările neexplorate ale spațiului.

Cu un secol înainte, omul pusese piciorul pe scara care avea să-l conducă la stele. Însă chiar în acel moment – să fi fost doar o coincidență oare? – poarta către planete îi fusese închisă în față. Overlorzii impuseseră foarte puține interdicții pozitive asupra oricăror tipuri de activități umane (cea mai mare excepţie fiind, probabil, războiul), însă cercetarea în domeniul aerona uticii încetase aproape cu desăvârșire. Știința overlorzilor părea imposibil de atins. Pentru moment, cel puțin, omul se demorali zase și îşi îndreptase atenția asupra altor domenii de activitate. N-avea niciun sens să construiască rachete când overlorzii aveau mijloace de propulsie infinit superioare, bazate pe principii pe care nu le dezvăluiseră niciodată.

Câteva sute de oameni ajunseseră pe lună, cu scopul de a pune bazele unui observator lunar. Călătoriseră ca pasageri pe o navetă împrumutată de la overlorzi și propulsată de rachete. Era evident că nu se putea învăța nimic din cercetarea acestui vehi cul primitiv, chiar dacă proprietarii lui îl cedaseră fără șovăire savanților pământeni iscoditori.

Așadar, omul era încă un prizonier al propriei sale planete. Iar aceasta era o planetă mult mai frumoasă, deși mult mai mică decât în urmă cu un secol. Când overlorzii aboliseră războiul, foametea și bolile, aboliseră totodată și aventura.

Luna se înălța pe firmament, aruncând pe cer, spre răsărit, o lumină palidă și lăptoasă. Jan știa că acolo sus se

afla baza principală a overlorzilor, între bastioanele planetei Pluto. Deși navele de alimentare probabil că veneau și plecau de mai bine de șaptezeci de ani, doar în vremea lui Jan se renunțase la orice secrete, iar pleca rea lor începuse să se vadă de pe Pământ. Cu un telescop de cinci metri, se puteau vedea bine umbrele navelor uriașe când soarele dimineții sau al serii le proiecta pe câmpiile întinse de pe Lună.

Din moment ce tot ce făceau overlorzii era de mare interes pentru omenire, venirile și plecările lor erau monitorizate cu atenție, începând să se contureze astfel tiparul comportamentului lor (deși nu și motivul acestui comportament). Una dintre acele um bre enorme dispăruse cu câteva ore în urmă. Jan știa că asta însemna că undeva dincolo de Lună se afla o navă de-a overlorzilor, desfășurând operațiunile de pregătire pentru demararea călăto noi către planeta lor natală, îndepărtată și necunoscută.

Nu văzuse niciodată vreuna dintre acele nave în timpul Ian sării către astre. Pe vreme bună, se puteau zări din celălalt capăt al lumii, dar Jan nu avusese niciodată acest noroc. N-aveai cum să știi când plecau aceste nave, iar overlorzii nu dădeau nimănui de veste. Se hotărî să mai aștepte zece minute, după care să se întoarcă la petrecere.

Ce se vedea acolo? Doar un meteorit care traversa constelația Eridanus. Jan se destinse, îşi dădu seama că țigara i se stinsese și îşi aprinse alta.

O fumase deja pe jumătate când, la cinci sute de mii de kilo metri distanță, Nava stelară porni la drum. Din miezul clarului de lună, o scânteie îşi începu urcușul spre zenit. Inițial, mişcarea era atât de domoală încât abia putea fi percepută, dar vi teza creștea secundă după secundă. Pe măsură ce urca, devenea din ce în ce mai strălucitoare, după care se făcu nevăzută. După o clipă, reapăru, sporindu-și viteza și scânteierea. Aprinzându-se și stingându-se într-un ritm aparte, urca tot mai repede pe cer, lăsând o dâră fluctuantă printre stele. Chiar și dacă n-ai fi știut la ce distanță se afla cu adevărat, impresia de

viteză era năucitoare; când știai că nava aceea trecuse deja de Lună, mintea ame țea calculându-i viteza și energia consumată.

Jan știa că ceea ce vedea era un derivat neînsemnat al acelor energii. Nava în sine era invizibilă, aflându-se deja mult mai departe de acea dâră luminoasă ascendentă. Așa cum un avion cu reacție ce zboară la mare înălțime poate lăsa în urmă o dâră de vapori, la fel și nava hotărâtă a overlorzilor îşi lăsa propria dâră specială. Teoria universal acceptată – și nu prea existau îndoieli în privința ei – era că accelerația colosală a Navei stelare provoca o deformare locală a spațiului. Jan știa că ceea ce vedea nu era decât lumina astrelor îndepărtate, strânse și surprinse de privirea lor oriunde nava întâmpina condiții favorabile în drumul ei. Era o dovadă vizibilă a relativității – curbura luminii în prezența unui câmp gravitațional enorm.

De-acum capătul acelei enorme lentile, în formă de creion, pă rea să se miște mai încet, însă asta se datora doar perspectivei. De fapt, nava îşi sporea încă viteza; deși calea sa părea mai scurtă, ea se grăbea spre stele. Jan știa că probabil multe telescoape o urmă reau, căci savanții de pe Pământ încercau să descopere secretele Navei stelare. Pe acest subiect fuseseră deja publicate zeci de lucrări și fără îndoială că overlorzii le citiseră cu mare interes.

Lumina fantomatică începea să dispară: de-acum era doar o dâră ștearsă, îndreptată spre centrul constelației Carina, exact așa cum Jan bănuise că avea să se întâmple. Planeta natală a overlorzilor se afla pe undeva pe acolo, rotindu-se în jurul uneia dintre miile de stele din acel sector al spațiului. Nu se putea calcula ce distanţă era între steaua aceea și sistemul solar.

Totul se sfârșise. Deși nava abia îşi începuse călătoria, ochii oamenilor nu mai puteau percepe nimic. Însă în mintea lui Jan încă ardea amintirea acelei căi luminoase, ca un far care nu se va stinge niciodată, atâta vreme cât el îşi păstra ambiția și dorința.

Petrecerea se sfârșise. Aproape toți oaspeții luaseră din nou calea aerului și se împrăștiaseră deja în cele patru colțuri ale lu' mii. Mai erau, totuși, câteva excepții.

Una era Norman Dodsworth, poetul, care se îmbătase într-un mod foarte neplăcut, dar avusese bunul-simț de a cădea lat înainte să se impună vreo intervenție violentă. Fusese depus, fără prea multă blândețe, pe peluză, unde lumea spera să-și facă apariția o hi enă și să-i dea ocazia unei deșteptări brutale. Așadar, putea fi considerat absent, din toate motivele practice.

Ceilalți oaspeți care nu plecaseră încă erau George și Jean. Nu fusese deloc ideea lui George, care voia să meargă acasă. Nu privea cu ochi buni prietenia dintre Rupert și Jean, deși nu din motivul obișnuit. George se mândrea că are un caracter practic și echilibrat și considera că interesul care-i unea pe Jean și Rupert nu era doar copilăresc în această epocă a științei, ci și destul de nesănătos. Faptul că exista cineva care să creadă, chiar și în cel mai mic grad, în supranatural i se părea extraordinar, iar după ce-l găsise pe Rashaverak acolo, încrederea în overlorzi i se clătinase.

De-acum era limpede că Rupert plănuise o surpriză, probabil cu complicitatea lui Jean. George se resemnă posomorât la orice prostie i s-ar fi pregătit.

— Am încercat tot soiul de lucruri până m-am hotărât pentru acesta, spuse Rupert cu mândrie. Marea problemă e să reduci forța de frecare, astfel încât să te poți bucura de o libertate de plină de mișcare. Clasicul aranjament cu masa lustruită și paha rul nu-i așa de rău, dar a fost folosit atâtea secole și eram sigur că știința modernă poate mai mult. Și iată rezultatul. Apropiaţi-vă scaunele… ești sigur că nu vrei să participi, Rashy?

Overlordul păru să ezite o fracțiune de secundă. Apoi clătină din cap (oare căpătase acest obicei pe Pământ? se întrebă George).

— Nu, mulțumesc, răspunse el. Prefer să mă uit. Poate altă dată.

— Prea bine, ai destul timp să te răzgândești.

Nu zău? îşi spuse George, uitându-se morocănos la ceas.

Rupert îşi adunase prietenii în jurul unei măsuțe masive și perfect rotunde. Avea un capac neted de plastic, pe care îl ridică, scoțând la iveală o mare strălucitoare de bile de rulmenți bine în ghesuite. Muchia ușor înălțată a mesei le împiedica să se reverse, iar George nu-și putea imagina la ce foloseau. Sutele de puncte de lumină reflectată formau un model fascinant și hipnotic, care-l făcu să se simtă cam amețit.

După ce-și apropiară scaunele, Rupert scoase de sub masă un disc cu un diametru de vreo zece centimetri, pe care îl puse pe suprafața rulmenților.

— Poftim, zise el. Puneți-vă degetele aici și o să se miște fără nicio rezistență.

George se uită la dispozitiv cu profundă neîncredere. Observă că literele alfabetului erau plasate la intervale regulate – deși nu într-o ordine anume – de-a lungul circumferinței mesei, în plus, mai văzu și numerele de la unu la nouă, împrăștiate la întâmplare printre litere, și două bilete care conțineau cuvintele „DA” și „NU”, așezate în poziții diametral opuse.

— Toate astea mi se par o mare aiureală, bodogăni el. Mă mir că le mai ia cineva în serios în zilele noastre.

Se simți un pic mai bine după acest protest slab, care fusese în dreptat atât împotriva lui Jean, cât și a lui Rupert, care nu pretindea să aibă decât un interes detașat și științific față de aceste fenomene. Era destupat la minte, dar nu credul. Jean, pe de altă parte… ei bine, George îşi făcea griji uneori în privința ei. Părea să creadă că toată povestea cu telepatia și clarviziunea conținea ceva real.

Abia după ce făcuse respectiva observație, George îşi dădu seama că afirmația lui implica și o critică la adresa lui Rashaverak. Aruncă o privire neliniștită în jur, dar overlordul nu reacționa deloc. Ceea ce, firește, nu demonstra absolut nimic.

De-acum toată lumea îşi ocupase poziția. În sensul acelor de ceasornic, la masă stăteau Rupert, Maia, Jan, Jean, George și Benny Shoenberger. Ruth Shoenberger se așezase în afara cercu lui, cu un caiet în mână. Din câte se părea, nu voise să ia parte la ședință, iar asta îl făcuse pe Benny să arunce câteva remarci sarcastice despre oamenii care încă mai luau în serios Talmudul. Totuși, ea părea foarte dispusă să joace rolul de grefier.

— Acum ascultați la mine, începu Rupert. Spre folosul scepticilor precum George, hai să lămurim lucrurile. Indiferent dacă e ceva supranormal la mijloc sau nu, chestia asta funcționează. Eu, unul, cred că există o explicație strict mecanică. Atunci când ne punem mâinile pe disc, chiar dacă încercăm să nu-i în fluențăm mișcările, subconștientul nostru începe să ne joace feste. Am analizat nenumărate ședințe și niciodată n-am obținut răspunsuri pe care cineva din grup să nu le știe sau să nu le intuiască – deși, uneori, nici măcar nu erau conștienți de asta. Totuşi, aș vrea să desfășurăm experimentul în prezența acestor împrejurări mai degrabă… ăăă… stranii.

Împrejurarea Stranie se uita la ei în tăcere, dar negreșit cu un anume grad de interes. George se întrebă ce anume credea Rashaverak despre bufoneriile astea. Oare reacțiile lui erau ace le-a ale unui antropolog care observă un ritual religios primitiv? Întreaga scenă era realmente fantastică, iar George se simți mai jenat decât se simțise vreodată.

Dacă și ceilalți erau la fel de stingheriți, îşi ascundeau bine trăirile. Doar Jean arăta îmbujorată și tulburată, deși, în noaptea aceea, băuturile ar fi putut să fie de vină.

— Toată lumea e gata? întrebă Rupert. Prea bine.

Făcu o pauză teatrală, după care, fără să i se adreseze cuiva anume, strigă:

— E cineva aici?

George simți discul tremurându-i ușor sub degete. Asta nu-l miră deloc, ținând cont de presiunea exercitată

asupra lui de cele șase persoane din cerc. Alunecă pe masă, trasând cifra opt, după care se opri din nou, în mijlocul mesei.

— E cineva aici? repetă Rupert, după care adăugă, pe un ton mai firesc: adeseori trec și zece sau cincisprezece minute înainte să vină un răspuns, dar alteori…

— Șșșt! făcu Jean.

Discul se mișca. Începu să traseze un arc amplu între bile tele „Da” și „Nu”. George abia reuși să-și înăbușe râsul. Ce s-ar fi dovedit, se întrebă el, dacă răspunsul ar fi fost „Nu”? îşi aminti un banc vechi, în care un hoț de găini era prins la furat, iar la întrebarea țăranului „Cine-i acolo?”, el răspundea din co teț: „Doar noi, găinile, domnule”.

— *Da*, veni însă răspunsul.

Discul se întoarse rapid în mijlocul mesei. De-acum părea aproape însuflețit, așteptând următoarea întrebare. Cu toate că nu voia, George începu să fie impresionat.

— Cine ești? întrebă Rupert.

Numele se formă fără ezitare, literă cu literă. Discul țâșnea pe masă ca și cum ar fi prins viață, mișcându-se atât de repede în cât lui George i venea greu uneori să-și țină degetele pe el. Ar fi putut să jure că nu contribuia la mișcare. Aruncând o privire ful gerătoare în jurul mesei, nu zări nimic suspect pe fețele prieteni lor săi. Toți păreau la fel de concentrați și de nerăbdători ca și el.

— SUNT TOTUL, scrise discul, după care se întoarse în punctul său de echilibru.

— Sunt totul, repetă Rupert. E un răspuns tipic. Vag, dar încura jator. Probabil înseamnă că aici nu există nimic decât mințile noastre combinate.

Se opri o clipă, evident gândindu-se ce întrebare să pună. După care se adresă din nou aerului:

— Ai vreun mesaj pentru cineva de-aici?

— NU, răspunse repede discul.

Rupert aruncă o privire în jurul mesei.

— Depinde de noi; uneori oferă informații din proprie inițiativă, dar de data aceasta va trebui să punem întrebări precise. Cine vrea să înceapă?

— Va ploua mâine? întrebă George în glumă.

— Ce întrebare prostească, îl mustră Rupert. Trebuie să plouă undeva, așa cum în altă parte nu va cădea nicio picătură de ploaie. Nu puneți întrebări care pot atrage răspunsuri ambigue.

George se simți nimerit în plin și se hotărî să lase locul altcuiva.

— Care e culoarea mea preferată? întrebă Maia.

— ALBASTRUL, veni imediat răspunsul.

— Foarte adevărat.

— Dar nu demonstrează nimic. Cel puțin trei oameni de la masă știau asta, sublinie George.

— Care-i culoarea preferată a lui Ruth? întrebă Benny.

— ROȘUL.

— Așa e, Ruth?

Grefiera îşi ridică privirea din caiet.

— Da, așa e. Dar Benny știe asta și el e deja în cerc.

— Nu știam, i-o întoarse Benny.

— Păi, ar trebui s-o știi prea bine, ți-am zis-o de destule ori.

— Memoria subconștientă, murmură Rupert. Se întâmplă adesea. Dar n-avem și întrebări mai inteligente, vă rog? Acum că a început așa de bine, nu vreau să stricăm totul.

În mod curios, însăși banalitatea fenomenului începea să-l impresioneze pe George. Totuși era sigur că nu exista nicio explicație supranaturală: după cum spusese și Rupert, discul râs pundea la mișcările musculare inconștiente ale participanților.

Însă acest lucru în sine era uimitor și impresionant, căci n-ar fi crezut niciodată că se puteau obține răspunsuri atât de precise și de prompte. O dată încercă să vadă dacă

putea influența discul să-i scrie numele. Obținu litera „G”, dar nimic mai mult – restul era o aiureală. Își spuse că era practic imposibil ca o persoană să preia controlul fără ca restul celor din cerc să-și dea seama.

După jumătate de oră, Ruth notase peste douăsprezece răspun suri, unele dintre ele fiind foarte lungi. Apăreau uneori și greșeli de ortografie și ciudățenii gramaticale, dar prea puține. Oricare ar fi fost explicația, George era deja convins că el nu contribuia în mod conștient la rezultate. De mai multe ori, în timpul scrierii unui cuvânt, anticipase următoarea literă și, prin urmare, sensul mesajului. Iar de fiecare dată discul o luase într-o direcție cu totul neașteptată, trasând un cuvânt absolut diferit. Într-adevăr, uneori – din moment ce nu exista nicio pauză care să indice sfârşitul unui cuvânt și începutul altuia – întregul mesaj părea lipsit de noimă până când era complet, iar Ruth îl citea din nou.

Întreaga experiență îi dădea lui George impresia stranie că se afla în contact cu o minte hotărâtă și independentă. Și totuși nu exista nicio dovadă decisivă care să încline balanța într-o parte sau într-alta. Răspunsurile erau atât de banale, atât de am bigue. Ce se putea înțelege, de pildă, din:

CREDEȚIÂNOMNATURAESTECUVOI

Totuși, alteori aceste cuvinte sugerau adevăruri profunde și chiar tulburătoare:

AMINTIȚIVĂOMULNUESINGURLÂNGĂOMELUMEA ALTORA

Firește, toți știau asta – dar cum să fie siguri dacă mesajul se referea pur și simplu la overlorzi?

Lui George i se făcea somn din ce în ce mai tare. Era momentul, își spuse el moleșit, să plece spre casă. Toată povestea asta era foarte uimitoare, dar nu ducea nicăieri și deja se sărea ca lui. Aruncă o ocheadă celor de la masă. Benny părea să-i împărtășească sentimentele, Maia și Rupert aveau privirile ușor împăienjenite, iar Jean – ei bine, ea luase totul mult prea în serios de la bun început.

Expresia ei îl îngrijoră pe George: s-ar fi zis că-i era teamă să se oprească, dar și să meargă mai departe.

Mai rămânea doar Jan. George se întrebă ce credea acesta despre excentricitățile cumnatului său. Tânărul inginer nu pusese nicio întrebare și nici nu se arătase surprins la vreunul dintre răspunsuri. Părea să studieze mișcarea discului de parcă ar fi fost doar un alt fenomen științific.

Rupert se smulse din letargia în care se părea că alunecase.

— Hai să mai punem o ultimă întrebare, după care încheiem, zise el. Ce zici, Jan? N-ai fost deloc curios.

În mod surprinzător, Jan nu șovăia niciodată. Era ca și cum s-ar fi hotărât cu mult timp în urmă și-ar fi așteptat doar prilejul s-o dovedească. Îi aruncă o privire impasibilului și voluminosu lui Rashaverak, după care spuse cu o voce limpede și domoală:

— Ce stea e soarele overlorzilor?

Rupert scoase un fluierat de surpriză. Maia și Benny nu reacționară deloc. Jean stătea cu ochii închiși și părea adormită. Rashaverak se aplecă în față, astfel încât să poată privi peste umărul lui Rupert, la ce se întâmpla pe masă.

Iar apoi discul începu să se miște.

Când se opri din nou, urmă o scurtă tăcere, după care Ruth întrebă, cu o voce derutată:

— Ce înseamnă NGS 549672?

Nu primi niciun răspuns, căci în același timp George spuse neliniștit:

— Dați-mi o mână de ajutor cu Jean. Mă tem c-a leșinat.

CAPITOLUL 9

— Bărbatul acesta, Boyce. Spune-mi tot ce știi despre el, zise Karellen.

Supraveghetorul n-a folosit întocmai aceste cuvinte,

bine în teles, căci gândurile exprimate de el erau mult mai pătrunzătoare. Un interlocutor uman ar fi auzit o izbucnire scurtă de sunete modulate repede, nu foarte diferite de un transmițător Morse de mare viteză. Deși se înregistraseră multe mostre din limbajul overlorzilor, toate sfidau analiza prin extrema lor.com plexitate. Viteza de transmisie era atât de mare, încât niciun interpret n-ar fi putut ține pasul cu overlorzii pe firul discuției lor normale, oricât de bine ar fi stăpânit elementele lingvistice.

Supraveghetorul Pământului stătea cu spatele la Rashaverak, privind în gol la abisul multicolor al Marelui Canion. La zece kilometri distanță, abia ascunse de vălul depărtării, terasele muntoase reflectau din plin razele soarelui. Un șir de măgari îşi croia încet drumul prin adâncurile văii, la sute de metri de margi nea versantului umbrit unde se afla Karellen. Ce ciudat, îşi spuse Supraveghetorul, că atâția oameni încă profită de orice ocazie pentru a reveni la comportamente primitive. Puteau ajunge pe fundul canionului într-o fracțiune de secundă și într-un mod mult mai confortabil, dacă ar fi vrut. Totuși, preferau să suporte hur ducăturile unui drum care poate că era la fel de periculos pe care părea.

Karellen schiță un gest imperceptibil cu mâna. Măreața pa noramă se risipi de îndată, lăsând în urmă doar un gol sumbru de o adâncime imposibil de determinat. Realitatea funcției și a poziției sale îl copleși din nou.

— Rupert Boyce e un personaj cam ciudat, răspunse Rashaverak. La nivel profesional, răspunde de animalele dintr-un sector important al principalei rezervații africane. E foarte eficient și interesat de munca sa. Din moment ce trebuie să supravegheze câteva mii de kilometri pătrați, beneficiază de unul dintre cele cincisprezece vizoare panoramice pe care le-am dat cu împrumut până acum – cu obișnuitele pârghii de protecție, firește. Din întâmplare, acesta este singurul în stare să emită tot soiul de proiecții, de care Boyce a știut să se folosească foarte bine, așa că i-am lăsat aparatul.

— Care a fost argumentul lui?

Voia să apară în fața diferitelor animale sălbatice ca să se obișnuiască cu el și să nu-l mai atace când era prin preajma lor. Teoria a funcționat chiar foarte bine în cazul animalelor care îşi folosesc mai mult vederea decât mirosul – deși probabil că într-o zi o să-i vină de hac. Și, bineînţeles, mai era un motiv pentru care i-am lăsat aparatul.

— Ca să coopereze cu noi?

— Întocmai. La început, l-am contactat pentru că deține una dintre cele mai bune biblioteci din lume cu cărți despre parapsihologie și alte subiecte asemănătoare. A refuzat politicos, dar ferm, să ne împrumute vreo carte, așa că alter nativa era vizita la domiciliu. I-am citit deja jumătate din bibliotecă. A fost un chin îngrozitor.

— Îmi închipui, zise Karellen pe un ton sec. Ai descoperit ceva printre toate prostiile alea?

— Da. Unsprezece cazuri sigure de trecere parțială și douăzeci şi șapte probabile. Totuși, materialul este atât de selectiv încât nu poate fi folosit în scopuri statistice. Iar dovezile se amestecă adesea cu misticismul – poate cea dintâi aberație a minții umane.

— Și care a fost atitudinea lui Boyce în această privință?

— Pretinde că e lipsit de prejudecăți și sceptic, dar e limpede că n-ar fi investit atâta efort și timp în acest domeniu dacă n-ar fi avut o anumită credință subconștientă. L-am provocat și a recunoscut că probabil aveam dreptate. I-ar plăcea să găsească o dovadă convingătoare. De-asta și efectu cază toate experimentele, deși susține că nu sunt decât jocuri.

— Ești sigur că nu bănuiește că interesul tău nu e doar academic?

— Cât se poate de sigur. În multe feluri, Boyce e remarcabil de obtuz și de nătâng, ceea ce-i face cam patetice tentativele de a desfășura cercetări tocmai în acest domeniu, dintre toate. Nu e nevoie să luăm nicio

măsură în ceea ce-l privește.

— Înțeleg. Și ce-i cu femeia care a leșinat?

— Asta-i partea cea mai interesantă. Jean Morrel a fost, mai mult ca sigur, canalul prin care ne-a parvenit informația. Dar are douăzeci și șase de ani – e prea matură ca s-o putem considera un prim contact, conform experiențelor noastre anterioare. Așadar, trebuie să fie cineva foarte legat de ea. Concluzia e evidentă. Nu mai avem mulți ani de așteptat. Trebuie s-o transfe rămân Categoria Purpuriu: s-ar putea să fie cea mai importantă ființă umană în viață.

— Așa o să fac. Și ce-i cu tânărul care a pus întrebarea? A fost curiozitate întâmplătoare sau a avut cumva vreo altă intenție?

— A ajuns acolo din pură întâmplare: sora lui tocmai să mă ritat cu Rupert Boyce. Nu-i cunoștea dinainte pe ceilalți invitați. Sunt sigur că n-a fost ceva premeditat, ci mai degrabă ceva inspirat de împrejurările neobișnuite – și, probabil, de prezența mea. Ținând cont de acești factori, nu e deloc surprinzător că s-a comportat astfel. Marea lui pasiune e astronautica: e secretarul unui grup ce are ca obiect de studiu călătoriile interplanetare, la Universitatea din Cape Town, și e limpede că are de gând să-și dedice viața acestui domeniu.

— Cariera lui ar trebui să fie interesantă. Între timp, ce crezi că va face? Și ce-ar trebui să facem noi în privința lui?

— Va face negreșit niște verificări, de îndată ce va putea. Dar n-are cum să dovedească exactitatea informației sale și e prea puțin probabil s-o poată publica, dată fiind originea ei neobişnuită. Și chiar dacă o face, ne-ar afecta asta câtuși de puțin?

— Voi cere să fie evaluate ambele posibilități, răspunse Karellen. Deși Directiva noastră interzice dezvăluirea bazei, în formația n-are cum să fie folosită împotriva noastră.

— De acord cu tine. Rodricks are o informație a cărei

veridi citate e îndoielnică și care e lipsită de valoare practică.

— Așa s-ar zice, răspunse Karellen. Dar hai să nu fim atât de şi guri. Oamenii sunt incredibil de ingenioși și cariera domnului Rodricks va fi interesant de urmărit. Trebuie să mă mai gândesc la asta.

Rupert Boyce nu-i dăduse niciodată de cap. După ce oaspeții au plecat, cu mai puțină zarvă decât de obicei, Rupert a împins gânditor masa la locul ei din colț. Aburii alcoolului îl împiedicau să facă o analiză profundă a celor întâmplate, dar chiar și datele efective păreau să se piardă deja în ceață. Avea o idee vagă că se petrecuse ceva de o importanță considerabilă, dar greu de definit, și se întrebă dacă ar trebui să discute problema cu Rashaverak. Apoi îşi spuse că ar fi lipsit de tact din partea lui. La urma un mei, cumnatul său provocase incidentul, iar Rupert era cam supărat pe tânărul Jan. Însă era oare vina lui Jan? Era oare vina cuiva? Simțindu-se cu musca pe căciulă, Rupert îşi aminti că fusese ideea lui să facă experimentul, așa că se hotărî, cu destul succes, să uite toată povestea.

Poate că ar fi făcut ceva dacă s-ar fi găsit ultima pagină din caietul lui Ruth, dar foaia dispăruse în toiul confuziei din final. Jan se prefăcuse mereu că era nevinovat – și, la urma urmei, nimeni nu-l prea putea acuza pe Rashaverak. Și oricum nimeni nu-și mai amintea exact ce cuvânt trasase discul, ci doar că pă ruse lipsit de noimă.

Pe moment, persoana cea mai afectată fusese George Greggson. N-avea cum să uite groaza care-l cuprinsese când Jean se prăbuşi se fără vlagă în brațele sale. Neputința ei bruscă o transformase, în acea clipă, dintr-o tovarășă amuzantă, în obiect de afecțiune și tandrețe. Femeile leșinaseră – nu întotdeauna fără premeditare – din vremuri imemoriale, iar bărbații reacționaseră, fără excepţie, în modul dorit. Leșinul lui Jean fusese absolut spontan, dar nici c-ar fi putut să fie plănuit mai bine. În

clipa aceea, după cum avea să-și dea seama mai târziu, George luă una dintre cele mai importante decizii din viața lui. Jean era categoric fata care conta cel mai mult, în ciuda ideilor ei bizare și a prietenilor ei și mai bizari. N-avea intenția să le abandoneze complet pe Naomi, Joy, Elsa sau pe – cum o chema oare?

— Denise, dar sosise momentul pentru o legătură mai durabilă. Nu se îndoia că Jean va fi de acord cu el, căci sentimentele ei fuseseră destul de evidente încă de la început.

Decizia lui mai era determinată de încă un factor, de care George nu era conștient. Incidentul din seara aceea îi redusese disprețul și scepticismul față de ciudatele interese ale lui Jean. N-avea s-o recunoască niciodată, dar așa era, iar acest lucru în depărta și ultimul obstacol dintre ei doi.

O privi pe Jean zăcând palidă, dar calmă, pe scaunul rabata bil din avion. Sub ei se întindea întunericul, iar deasupra, stelele. Pe o rază de o mie de kilometri, George habar n-avea unde se afla, dar nici nu-i păsa. Asta era treaba robotului care-i ducea spre casă și care avea să se ocupe de aterizare peste cincizeci și șapte de minute, după cum anunțase panoul de control.

Jean îi zâmbi şi-şi retrase ușor mâna din strânsoarea lui.

— Lasă-mi sângele să circule, îl rugă ea, frecându-și degetele. Aș vrea să nu te îndoiești când îți spun că mă simt foarte bine acum.

— Atunci ce crezi că ți s-a întâmplat? Chiar nu-ți amintești nimic?

— Nu – absolut nimic. L-am auzit pe Jan punând întrebarea, iar apoi următorul lucru pe care mi-l aduc aminte e că voi toți vă agitați în jurul meu. Sunt sigură că a fost un soi de transă. La urma urmei…

Se opri, iar apoi se hotărî să nu-i spună lui George că mai pă ţi se așa ceva. Știa ce părere avea el despre aceste lucruri și n-avea de gând să-l supere și mai tare – sau

poate să-l sperie de tot.

— La urma urmei, ce? întrebă George.

— Ah, nimic. Mă întreb ce-o fi crezut overlordul despre toată povestea asta. Probabil că i-am dat mai mult material decât se așteptase.

Jean se înfioră ușor, iar ochii i se împăienjeniră.

— Mi-e frică de overlorzi, George. Of, nu vreau să spun că sunt răi sau vreo prostie de genul ăsta. Sunt sigură că au intenții bune și că fac ceea consideră că e mai bine pentru noi. Dar mă întreb care or fi planurile lor, de fapt.

George se foi neliniștit.

— Oamenii îşi tot pun întrebarea asta de când au venit overlorzii pe Pământ, zise el. O să ne spună adevărul când vom fi pregătiți să-l auzim. Și, sincer vorbind, eu nu sunt o fire iscoditoare. În plus, am lucruri mult mai importante la care să mă gândesc.

Se întoarse către Jean și-i luă mâinile într-ale sale.

— Ce-ai zice dacă am merge la Arhive mâine și-am semna un contract pentru… cinci ani?

Jean îl privi fix și decise că, per ansamblu, îi plăcea ceea ce vedea.

— Hai să fie zece, spuse ea.

Jan îşi socoti timpul. Nu avea nicio grabă și voia să se gân deascâ. Era ca și cum s-ar fi temut să facă vreo verificare, ca nu cumva să se risipească prea repede speranța fantastică ce îi înmugurise în minte. Deși era încă nesigur, cel puțin putea să viseze.

Mai mult chiar, dacă voia să verifice informația, trebuia să meargă la bibliotecara Observatorului, care îl știa și îi cunoștea preocupările și căreia mai mult ca sigur cererea lui avea să-i stârnească curiozitatea. Probabil că nu conta prea mult, dar Jan era hotărât să nu lase nimic la voia sorții. Avea să dea peste o oca zie mai bună într-o săptămână. Devenise excesiv de precaut, o știa bine, însă astfel aventura lui căpăta un suspans școlăresc. Pe de altă

parte, căderea în ridicol îl speria la fel de mult ca orice amenințare de-a overlorzilor menită să-l pună la locul lui. Dacă proiectul lui avea să fie o absolută pierdere de vreme, cel puțin nimeni n-ar afla vreodată.

Avea un motiv foarte întemeiat ca să meargă la Londra; călătoria era deja pregătită de săptămâni întregi. Deși prea tânăr și prea lipsit de experiență pentru a fi delegat, era unul dintre cei trei studenți care reușiseră să se intre în grupul oficial ce avea să participe la congresul Uniunii Astronomice Internaționale. Aflase de locurile libere și ar fi fost păcat să irosească un asemenea prilej, mai ales că nu mai fusese la Londra din copilărie. Știa că aveau să-l intereseze prea puține dintre zecile de lucrări ce urma să fie prezentate la congres, chiar dacă le-ar fi putut înțelege. Ca orice delegat la o reuniune științifică, avea să participe la conferințele ce păreau interesante și să-și petreacă restul timpului discutând cu colegii mai entuziaști sau pur și simplu vizitând orașul.

Londra se schimbase enorm în ultimii cincizeci de ani. Acum avea doar vreo două milioane de locuitori și de o sută de ori mai mulți roboți. Nu mai era un port însemnat, căci, din moment ce fiecare țară avea o producție autosuficientă, se modificase întreaga structură a comerțului internațional. Cu toate că unele țări încă excelau în producția de anumite bunuri, acestea erau trimise direct pe calea aerului către destinațiile lor. Rutele comerciale care se intersectau odinioară în marile porturi, iar mai târziu, în marile aeroporturi, se dispersaseră, transformându-se într-o rețea complexă ce acoperea întreaga lume, fără noduri principale.

Totuși, unele lucruri nu se schimbaseră. Orașul încă mai era un centru administrativ, artistic, universitar. În aceste privințe, n-avea pereche între capitalele europene – nici măcar Parisul nu-l putea egala, cu toate că unii susțineau contrariul. Un londonez din secolul anterior ar fi putut să se orienteze foarte bine prin oraș – prin centru, cel puțin. Între timp se ridicaseră noi poduri peste Tamisa, pe vechile locuri însă. Gările imense și sinistre

dispăruseră: fuseseră izgonite în zonele mărginașe. Însă Parlamentul era neschimbat; ochiul solitar al lui Nelson încă fixa pa latul Whitehall, cupola catedralei St Paul se ridica încă pe Ludgate Hill, deși între timp apăruseră clădiri mai înalte, care-i sfidau superioritatea.

Iar garda încă mai defila în pas de marș prin fața vechiului Palat Buckingham.

Toate acestea mai pot aștepta, îşi spuse Jan. Sosise la Londra în perioada de vacanță și fusese cazat, împreună cu cei doi colegi ai săi, într-unul dintre căminele universității. Nici Bloomsbury nu-și schimbase înfățișarea în ultimul secol: era încă o insulă de hoteluri și pensioane, care nu mai păreau așa de înghesuite precum odinioară și nici nu mai formau acele șiruri lungi și identice de cărămidă înnegrită de funingine.

Prilejul lui Jan se ivi abia în a doua zi a congresului. Comunicările principale erau citite în imensul amfiteatru al Centrului științific, la mică distanță de sala Concert Hall, care contribuise atât de mult la transformarea Londrei în metropola muzicală a lumii. Jan dorea să asculte prima conferință a zilei, despre care se zvonea că avea să spulbere teoria existentă despre formarea planetelor.

Poate că așa și era, dar Jan nu știa asta la pauză, când plecă din sală. Dădu fuga la panoul cu planul clădirii și căută sălile dorite.

Un funcționar cu simțul umorului pusese Societatea Astronomică Regală la ultimul etaj al imensei construcții, gest pe care membrii Consiliului îl apreciaseră foarte mult, din moment ce le asigura o priveliște magnifică a Tamisei și a întregii părți nordice a orașului. Nu părea să fie nimeni prin preajmă, dar Jan – ținându-și strâns legitimația de membru ca pe un pașaport, în cazul în care l-ar fi oprit cineva – descoperi cu ușurință biblioteca.

Îi luă aproape o oră să găsească ceea ce căuta și să afle cum să folosească enormele cataloage stelare, cu milioanele lor de înregistrări. Când mai avea puțin până la încheierea căutării, îşi dădu seama că tremura ușor și se

bucură că nu era nimeni în jur să-l vadă așa de agitat.

Puse catalogul la loc pe raft și rămase nemișcat o vreme, uitându-se în gol spre peretele de cărți din fața lui. Apoi se în dreptă agale spre coridoarele tăcute, trecu de secretariat (acum era cineva înăuntru, despachetând de zor coletele pline de cărți) și o luă în jos pe scări. Evită liftul, căci voia să fie liber și neîngrădit.

Mai avea o conferință la care dorea să asiste, dar asta nu mai conta de-acum.

Gândurile îi clocoteau încă în timp ce se îndrepta spre para pet şi-şi lăsa privirea să urmeze cursul domol al Tamisei către mare. Oricărei persoane cu educația lui științifică tradițională i-ar fi venit greu să accepte dovada pe care pusese mâna. N-avea să fie sigur niciodată de veridicitatea ei și, totuși, probabilitatea era copleșitoare. În timp ce mergea agale de-a lungul malului, recapitulă ceea ce știa.

Unu: nimeni de la petrecerea lui Rupert n-ar fi putut să știe că el urma să pună acea întrebare. Nici măcar el însuși nu știuse: fusese o reacție spontană la împrejurări. Prin urmare, nimeni n-ar fi putut să pregătească un răspuns sau să-l aibă deja în minte.

Doi: „NGS 549672” probabil că avea sens doar pentru un astronom. Deși uriașul catalog National Geographic Survey fusese completat cu cincizeci de ani în urmă, de existența sa nu știau decât câțiva specialiști. Și n-avea importanță pe cine ar fi abordat: niciunul dintre ei nu i-ar fi putut spune unde anume în spațiu se afla steaua care-l interesa pe el.

Însă – iar cu asta ajungea la numărul trei, ceva ce tocmai descoperise – mica și neînsemnata stea cunoscută sub numele de NGS 549672 se afla tocmai în locul potrivit: în centrul con stelației Carina, la capătul acelei dâre luminoase pe care el însuşi o văzuse, cu câteva nopți în urmă, ducând din sistemul solar al Pământului până în adâncurile spațiului.

Era o coincidență imposibilă. NGS 549672 trebuia să

fie planeta overlorzilor. Și totuși, recunoaşterea acestui fapt intra în opoziție cu respectul lui Jan față de metodele științifice. Prea bine, gata cu respectul. Trebuia să admită faptul că experimentul bizar al lui Rupert scosese cumva la iveală o sursă de informații necunoscută până atunci.

Rashaverak? Asta părea cea mai probabilă explicație. Overlordul nu se aflase în cerc, dar acesta era un detaliu minor. Totuși, pe Jan nu-l interesa mecanismul parafizicii, ci doar folosirea rezultatelor.

Se știa prea puțin despre NGS 549672: nu putea fi deosebită prin nimic de alte milioane de stele. Însă catalogul îi preciza dimensiunea, coordonatele și tipul spectral. Jan trebuia să facă o mică cercetare și câteva calcule simple: după aceea avea să afle, cel puțin aproximativ, cât de departe de Pământ se afla planeta overlorzilor.

Un zâmbet înflori încet pe chipul lui Jan în timp ce lăsa Tamisa în urmă și se îndrepta spre fațada albă și strălucitoare a Centrului Științific. Cunoaşterea însemna putere, iar el era singurul om de pe fața Pământului care cunoștea originea overlorzilor. Nu-și dădea seama cum ar fi putut folosi acea informație. Avea s-o păstreze în siguranță în mintea sa, așteptând momentul potrivit.

CAPITOLUL 10

Rasa umană continua să trândăvească în lunga și senina amiază de vară a păcii și prosperității. Avea să mai vină vreo dată o iarnă? Părea de neconceput. Epoca rațiunii, prematur să lutată de conducătorii Revoluției Franceze cu două secole și jumătate în urmă, sosise cu adevărat. De data aceasta, nu mai era nicio greșeală la mijloc.

Firește, mai existau anumite dezavantaje, care erau totuși acceptate de bunăvoie. Trebuia să fii foarte bătrân ca să-ți dai seama că ziarele tipărite prin telex în fiecare casă erau destul de plictisitoare. Trecuse vremea crizelor stârnite odinioară de titlurile polemice. Nu mai existau

crime misterioase care să deruteze poliția și să trezească în mii de piepturi acea indignare morală care adesea era doar invidie reprimată. Când se mai produceau, acestea nu erau deloc misterioase: de-acum nu trebuia decât să apeși un buton și să vezi reconstituirea crimei. Existența acestor instrumente stârnise o panică uriașă chiar și în rândurile oameni lor cu frica legii – lucru la care overlorzii nu se așteptaseră, deși ajunseseră să cunoască o bună parte a subterfugiilor psihologiei umane, dar nu chiar pe toate. A fost nevoie să se explice cât se poate de clar că niciun curios n-avea voie să-și spioneze semenii și că puținele instrumente aflate la dispoziția oamenilor erau con trolate atent de overlorzi. Proiectorul lui Rupert Boyce, de pildă, nu funcționa dincolo de hotarele rezervației, așa că el și Maia erau singurele persoane din raza sa de acțiune.

Nici măcar puținele infracțiuni grave care se petreceau nu mai aveau parte de vreo atenție specială în presă. Căci, la urma urmei, pe oamenii cultivați nu-i interesează să citească despre gafele sociale ale altora.

Săptămâna medie de lucru era de-acum de aproape două zeci de ore, însă aceste douăzeci de ore nu erau chiar floare la ureche. Munca mecanică, de rutină, se redusese considerabil. Mințile umane erau prea prețioase pentru a fi irosite pe activi tăți care puteau fi efectuate de câteva mii de tranzistori, niște ce tale fotoelectrice plus un metru cub de circuite imprimate. Existau fabrici care funcționau săptămâni în șir fără ca un singur om să pună piciorul la fața locului. Prezența oamenilor era necesară doar pentru depanări, pentru luarea deciziilor și pentru conceperea de noi planuri. Roboții făceau restul.

În urmă cu un secol, atâta timp liber ar fi generat probleme grave. Educația le depășise în mare parte, căci o minte bine echipată nu cade pradă plictiselii. Standardul general de cultură atinsese un nivel care ar fi părut ireal odinioară. Nu exista nicio dovadă că inteligența rasei umane ar fi sporit, dar, pentru prima oară în istorie, toată lumea avea parte de șansa deplină de a-și folosi mintea.

Majoritatea oamenilor aveau două case, în părți

foarte înde părtate ale lumii. Acum că regiunile polare deveniseră accesi bile, o parte însemnată a rasei umane se muta din zona arctică în Antarctica la fiecare șase luni, pe urmele îndelungatei veri po tare, când soarele nu apunea niciodată. Alții luaseră calea deșertului, a muntelui sau chiar a mării. Nu mai existau locuri pe planetă unde știința și tehnologia să nu le poată oferi oamenilor un cămin confortabil, dacă și-l doreau așa de mult.

Unele dintre cele mai excentrice case deveneau subiect de știri. Accidentele se produc până și în societățile perfect orânduite. Poate că era un semn bun că oamenii simțeau că merită riscul de a-și pune capul la bătaie, ba chiar de a și-l pierde, de dragul de a trăi în vreo vilă comodă de pe vârful Everest sau în spatele cascadei Victoria. Drept urmare, tot timpul trebuia să fie salvat câte un om de pe undeva: devenise un fel de sport, aproape un sport planetar.

Oamenii îşi puteau permite asemenea capricii, căci de-acum aveau și timpul, și banii s-o facă. Abolirea forțelor armate aproape că dublase imediat disponibilul bănesc al lumii și producția sporită făcuse restul. Prin urmare, era greu să compari ni velul de trai al omului din secolul XXI cu cel al predecesorilor săi. Totul era atât de ieftin încât necesitățile vieții erau gratuite, oferite sub formă de servicii publice comunitare, așa cum se în tâmpla odinioară cu străzile, apa, iluminatul stradal și canaliza rea. Omul putea călători oriunde dorea, putea să mănânce orice poftea – fără să plătească bani pentru asta. Deoarece îşi câști gase acest drept fiind un membru productiv al comunității.

Desigur, mai existau și trântori, însă numărul de oameni realmente hotărâți să se lase în voia unei vieți de absolută trândăvie era mult mai mic decât se credea. Întreținerea acestor paraziți era considerată o povară în mai mică măsură decât cea a nenumăraților controlori de bilete, vânzători la magazine, funcţionari bancari, agenți de bursă etc. a căror principală funcție, analizată dintr-o perspectivă globală, era să transfere elemente dintr-un

registru într-altul.

Se calculase că aproape un sfert din activitatea totală a omenirii consta de-acum în sporturi de toate felurile, de la ocupații sedentare precum șahul, la aventuri periculoase precum schiatul prin văile munților. Un rezultat neașteptat al acestui fenomen era dispariția sportivilor profesioniști: existau prea mulți amatori excepționali, iar condițiile economice modificate transformaseră vechiul sistem într-unul demodat.

Pe lângă sport, cea mai mare industrie era cea a divertismentului, cu toate ramurile sale. Mai bine de o sută de ani, unii oameni chiar crezuseră că Hollywood-ul era centrul lumii. Acum aveau și mai multe motive să creadă asta, dar se putea spune fără echivoc că majoritatea producțiilor din 2050 ar fi părut extrem de pretențioase și erudite în anii ’50 ai secolului XX. Se fă cuseră unele progrese: încasările nu mai făceau legea în această industrie, așa cum se întâmpla pe vremuri.

Totuși, în ciuda amuzamentelor și a distracțiilor unei pla nete care de-acum părea pe cale să devină un enorm teren de joacă, mai existau oameni care-și găseau încă timp să repete o întrebare străveche și rămasă încă fără răspuns:

— Încotro ne îndreptăm în felul ăsta?

CAPITOLUL 11

Jan se sprijini de elefant și-i atinse pielea aspră ca o scoarță de copac. Se uită la colții de fildeș uriași și la trompa îndoită, surprinse de îndemânarea taxidermistului în momentul provo căni sau al salutului. Ce creaturi stranii, se întrebă el, și din ce lumi necunoscute aveau să se uite, într-o bună zi, la acest exilat de pe Pământ?

— Câte animale le-ai trimis overlorzilor? îl întrebă el pe Rupert.

— Cel puțin cincizeci, deși, bineînţeles, ăsta e cel mai mare. Magnific, nu-i așa? Celelalte, în mare parte, au fost destul de mici: fluturi, șerpi, maimuțe și așa mai departe.

Totuși, anul trecut am prins un hipopotam.

Jan zâmbi crispat.

— E o idee morbidă, dar presupun că au deja în colecția lor un grup de *homo sapiens* împăiați. Mă întreb cine-a avut onoarea.

— Probabil ai dreptate, spuse Rupert cu o oarecare indiferență. Ar fi destul de ușor de obținut prin intermediul spitalelor.

— Ce s-ar întâmpla, continuă Jan gânditor, dacă cineva s-ar oferi să meargă pe post de exemplar viu? În ipoteza că eventu' ăla întoarcere ar fi asigurată, firește.

Rupert râse înțelegător.

— E cumva o ofertă? Să i-o transmit lui Rashaverak?

Jan cumpăni o clipă ideea, aproape în serios. Apoi scutură din cap.

— Aăă… nu. Doar gândeam cu voce tare. Cu siguranță că m-ar refuza. Apropo, te-ai mai întâlnit recent cu Rashaverak?

— Mi-a făcut o vizită acum vreo șase săptămâni. Tocmai găsise o carte pe care mi-am dorit-o de mult… Destul de frumos din partea lui.

Jan se plimba agale în jurul monstrului împăiat, admirând îndemânarea care-l încremenise pe veci în acel moment de mare forță.

— Ai apucat să afli ce anume căuta? întrebă el. Mă rog, pare atât de greu să împaci știința overlorzilor cu interesul pentru esoteric.

Rupert îi aruncă lui Jan o privire ușor bănuitoare, întrebându-se dacă nu cumva cumnatul său îşi bătea joc de pasiunea lui.

— Explicația pe care mi-a dat-o pare corectă. Ca antropolog, e interesat de toate aspectele culturii noastre. Nu uita că ei au tot timpul s-o facă. Pot intra în mai multe detalii decât ar reuși vreodată orice cercetător uman. Parcurgerea întregii mele bibli oteci probabil că a fost un efort destul de mic pentru Rashy.

Poate că acesta era răspunsul, dar Jan nu se lăsa convins.

Uneori se gândise să-i spună lui Rupert secretul său, dar îl reținuse precauția sa înnăscută. Probabil că, atunci când avea să se întâlnească din nou cu prietenul său overlord, Rupert s-ar da de gol: ispita ar fi prea mare ca să nu-i cedeze.

— Că tot veni vorba, spuse Rupert, schimbând brusc subiectul. Dacă tu crezi că am o slujbă importantă, ar trebui să vezi ce post a obținut Sullivan. A promis să livreze două creaturi, cele mai mari dintre toate: un cașalot și un calamar uriaș. Vor fi împăiate într-o poziție de luptă pe viață și pe moarte. Îți dai seama ce tablou!

Jan nu răspunse imediat. Ideea care îi explodase în minte era prea atroce, prea excentrică s-o ia în serios. Totuși, poate c-ar da rezultate, fiind așa de temerară.

— Ce-ai pățit? întrebă Rupert neliniștit. Te-a toropit căldura?

Jan se scutură din visare, revenind la realitate.

— N-am nimic, zise. Mă întrebam doar cum ar face overlorzii ca să ridice un colet așa de mare.

— Ah, făcu Rupert. Una dintre navele alea de transport ale lor va coborî, va deschide o trapă și-l va ridica la bord.

— Exact la asta mă gândeam și eu, replică Jan.

Ar fi putut fi cabina unei nave spațiale, dar nu era. Pereții erau acoperiți cu cadrane și instrumente de măsurat, iar ferestrele lipseau cu desăvârșire: exista doar un ecran enorm, în fața pilotului. Nava putea duce șase pasageri, dar Jan era singurul, pentru moment.

Se uita atent la ecran, sorbind fiecare scânteiere a acelei re giuni stranii și necunoscute în timp ce i se perinda prin fața ochi lor. Necunoscută – da, pe atât de necunoscută pe cât se putea găsi dincolo de stele, dacă planul lui nebunesc ar fi avut succes. Pătrundea pe tărâmul unor creaturi de coșmar, care se vânau între ele

într-un întuneric netulburat încă de la începuturile lumii. Un tărâm deasupra căruia oamenii navigaseră vreme de mii de ani, aflat la mai puțin de un kilometru sub carenele corăbiilor lor. Totuși, până în urmă cu un secol știau mai puțin despre acest ținut decât despre fața vizibilă a lunii.

Pilotul cobora din înaltul oceanului spre imensitatea încă neexplorată a bazinului Pacificului de Sud. Jan știa că nava mer gea pe urmele unei rețele invizibile de unde sonore produse de balizele de pe fundul oceanului. Navigau încă atât de departe de acesta ca și norii de la suprafața Pământului…

Nu prea avea ce vedea: scanerele submarinului scotoceau apa în zadar. Agitația produsă de turbinele lor de propulsie speriase probabil peștii mai mici: dacă vreo creatură se apropia curioasă, trebuia să fie atât de mare încât să nu știe de frica nimănui.

Cabina micuță vibra de putere – acea putere care reușea să se poarte greutatea apei de deasupra lor și să întrețină balonul de lu' mină și aer în care puteau trăi oamenii. Dacă acea putere se năruia, îşi spuse Jan, ei ar fi devenit niște prizonieri într-o criptă de metal, îngropați în nămolul din adâncuri, de pe fundul oceanului.

— E timpul să ne oprim, spuse pilotul.

Manevră câteva comutatoare și submarinul începu să se oprească încet, în timp ce turbinele îşi încetau propulsia. Nava ră mase nemișcată, plutind în echilibru ca un balon în atmosferă.

Dură numai un moment până pilotul verifică poziția cu ajutorul sonarului. După ce îşi termină de citit măsurătorile instrumentelor de bord, spuse:

— Înainte să pornim din nou motoarele, hai să vedem dacă reușim să auzim ceva.

Din difuzor se revărsă în cabina silențioasă un sunet slab și continuu. Jan nu putea distinge vreun zgomot aparte: era un șuvoi liniștit, în care se amestecau toate sunetele separate. Jan știa că asculta murmurul miilor de creaturi ale mării care vor beau la unison: ca și cum s-ar fi

aflat în mijlocul unei păduri care mișuna de viață: doar că acolo ar fi recunoscut vreo câteva glasuri. Aici, nu putea desprinde și identifica niciun fir din țesătura de sunete: era ceva atât de străin, de diferit de orice cunoscuse el vreodată, încât se simți înfiorat din cap până în picioare. Și totuși, lumea aceasta subacvatică făcea parte din propria lui lume…

Țiuitul despică fundalul vibrant ca un fulger luminând un nor gros de furtună. Se disipă repede într-o tânguire ca a ielelor, o unduire ce se diminuă și se stinse, deși repetată, după numai o clipă, dintr-un loc mai îndepărtat. Apoi izbucni un cor de țipete, un infern ce-l făcu pe pilot să întindă repede mâna către butonul de volum.

— Ce Dumnezeu a fost asta? îngăimă Jan.

— Ciudat, nu-i așa? E un grup de balene, la vreo zece kilo metri de aici. Știam că se află prin apropiere și mi-am zis că ți-ar plăcea să le auzi.

Jan se cutremură.

— Și eu care am crezut mereu că marea e o lume a tăcerii! De ce fac larma asta?

— Presupun că vorbesc între ele. Sullivan ți-ar putea explica: se spune că el e în stare să identifice balenele după glas, dar mie-mi vine greu să cred. Hei, avem musafiri!

Un pește cu niște fălci incredibil de mari apăruse pe ecran: părea enorm, dar cum Jan nu știa la ce scală erau reproduse imaginile, n-avea cum să-și dea seama. De sub branhii îi atârna un apendice lung, care se termina cu un organ în formă de clopot, imposibil de identificat.

— Suntem pe infraroșu acum, zise pilotul. Hai să trecem pe imagine normală.

Peștele dispăru cu totul. Rămase la vedere doar apendicele, în tens fosforescent. Apoi, doar pentru o clipă, forma creaturii licări vizibilă când un șir de lumini scăpărară în lungul corpului său.

— E un pește undițar, iar aia e momeala cu care

prinde alți pești. Extraordinar, nu-i așa? Ce nu înțeleg eu e de ce momeala lui nu atrage și pești destul de mari încât să-l mănânce pe el. Hai că nu putem să așteptăm aici toată ziua. Stai cu ochii pe el cât dau eu drumul la turbine.

Cabina vibră din nou, în timp ce submarinul o lua din loc. Peștele enorm și scânteietor scăpără dintr-odată cu toate lumi nile sale, într-un semnal de alarmă înnebunit, și se îndepărtă ca un meteorit în întunericul abisului.

Abia după alte douăzeci de minute de coborâre lentă, de getele invizibile ale scanerului dădură de fundul oceanului. Sub ei, la mare adâncime, se zărea, în trecere, un șir de dealuri joase, cu contururi ciudat de moi și rotunjite. Toate asperitățile pe care poate că le avuseseră altă dată fuseseră șterse de mult de ploaia neîncetată din înălțimile acvatice. Chiar și aici, în mijlocul Pacificului, departe de marile estuare care erodau încet continen tele, ploaia aceea nu se oprea niciodată. Venea din versanții mătu rați de furtuni ai Anzilor, din trupurile miliardelor de vietăți, din praful meteoriților care străbătuseră spațiul atâta amar de vreme și poposiseră, în sfârșit, în acest loc. Iar aici, în noaptea veșnică de pe fundul oceanului, puneau temelia viitoarelor tărâmuri.

Dealurile rămaseră în urmă. După cum vedea Jan pe hărți, acestea erau avanposturile unei câmpii vaste, care se întindea la o adâncime prea mare, la care scanerele nu puteau ajunge.

Submarinul îşi continuă coborârea lină. Pe ecran începea să se contureze o altă imagine: datorită unghiului vizual, trecu o vreme până când reuși și Jan să înțeleagă ce avea în fața ochi lor. Apoi îşi dădu seama că se apropiau de un munte scufundat, ieșind în afara câmpiei ascunse.

De-acum vedea mai clar: la distanța aceasta mică, sporea precizia scanerelor, iar imaginea era aproape la fel de limpede ca și când ar fi produs-o niște unde luminoase. Jan putea să observe detalii subtile, reușea să vadă peștii stranii care se urmă reau printre stânci. La un moment dat, îi trecu prin fața ochilor o vietate aparent veninoasă,

care înota, cu fălcile larg deschise, printr-o fisură parțial ascunsă. Dintr-odată, se ivi un tentacul lung care, cu o rapiditate imposibil de urmărit de către ochiul uman, trase spre moarte un pește ce se zbătea.

— Mai avem puțin, îl informă pilotul. Într-un minut o să vezi și laboratorul.

Treceau încet pe deasupra unei stânci ascuțite, care se ițea dinspre poalele muntelui. Câmpia de dedesubt începea să se vadă. Jan presupuse că nu se aflau decât la câteva sute de metri de fundul oceanului. Apoi, cam la un kilometru în față, văzu un mănunchi de sfere așezate pe un fel de trepiede și unite prin tu buri conectoare. Arătau exact la fel ca rezervoarele unei uzine chimice și fuseseră construite, într-adevăr, după aceleași principii de bază. Singura diferență era că aici trebuia să facă față presiunii externe, și nu celei interne.

— Ce-i asta? izbucni brusc Jan.

Arătă cu degetul tremurând spre cea mai apropiată sferă. Modelul ciudat al liniilor de pe suprafața ei se dispersase într-o rețea de tentacule uriașe. Pe măsură ce submarinul se apropia, Jan observă că aceste tentacule aveau la capăt un sac mare și cărnos, din care se ițea o pereche de ochi uriași.

— Probabil Lucifer, răspunse indiferent pilotul. Cineva l-a hrănit din nou.

Trase de un comutator și se aplecă peste panoul de control.

— S.2 către laborator. Mă pregătesc de cuplare. Puteți să vă luați dihania de-aici?

Răspunsul veni imediat.

— Laboratorul către S.2. Prea bine, faceți cuplarea. Lucey o să se dea la o parte.

Pereții din metal arcuiți începură să umple ecranul. Înul tima clipă, Jan zări un braț uriaș, presărat cu ventuze, îndepărtându-se rapid din calea lor. Apoi auzi un zăngănit surd și o serie de scrâșnituri, în timp ce cleștii bazei căutau punctele de cu plare de pe carena ovală și netedă a

submarinului. În câteva mi nu te, vehiculul se lipi puternic de peretele bazei, cu cele două porturi de intrare îmbinate și înaintând pe lângă carenă, la capă tul unui dispozitiv care arăta ca o șurubelniță uriașă. Se auzi semnalul „presiune compensată”, ecluzele se deschiseră, iar pasagerii porniră spre Laboratorul Suboceanic Unu.

Jan îl găsi pe profesorul Sullivan într-o cămăruță dezordonată, care părea să îndeplinească funcțiile de birou, atelier și laborator. Se uita printr-un microscop la ceea ce părea a fi o bombă mică: probabil era vorba despre o capsulă de înaltă presiune care conținea niște specimene de vietăți ale adâncurilor, ce încă înotau fără griji în mediul lor normal, cu o presiune de câteva tone pe centimetrul pătrat.

— Ei bine, zise Sullivan, îndepărtându-se de vizor. Ce mai face Rupert? Și cum îți putem fi de folos?

— Rupert e bine, răspunse Jan. Îți trimite salutări și zice că ţi-ar face o vizită cu mare plăcere, dacă n-ar fi claustrofob.

— În cazul ăsta s-ar simți cam incomod aici, cu cinci kilo metri de apă deasupra. Apropo, pe tine nu te deranjează?

Jan ridică din umeri.

— Nu mai mult decât dacă aș fi într-o rachetă stratosferică. Dacă s-ar întâmpla ceva, rezultatul ar fi același în ambele cazuri.

— Perfect adevărat, dar e uluitor cât de puțini oameni văd lucrurile așa.

Sullivan se jucă cu butoanele microscopului, după care îi aruncă lui Jan o privire iscoditoare.

— Mi-ar face mare plăcere să-ți arăt laboratorul, zise el. Dar trebuie să mărturisesc că am rămas puțin surprins când Rupert mi-a transmis cererea ta. Nu reușeam să înțeleg de ce l-ar interesa munca noastră pe un fanatic al spațiului, așa ca tine. Nu ai luat-o cumva pe drumul greșit?

Scoase un chicotit amuzat.

— Eu, unul, n-am priceput de ce vă grăbiți așa tare să

ajungeți în spațiu. O să mai treacă multe sute de ani până să trasăm hărțile și să clasificăm corect tot ce se află în adâncurile oceanelor.

Jan trase adânc aer în piept. Îi părea bine că Sullivan abordase primul acest subiect, căci asta îi ușura treaba. În ciuda zeflemelei ihtiologului, aveau destul de multe în comun. Nu trebuia să-i fie prea greu să și-l apropie pe Sullivan, să-i câştige simpatia și să obțină astfel ajutorul lui. Era un om cu imagina ție – altminteri nu s-ar fi apucat niciodată să invadeze această lume subacvatică. Însă Jan trebuia să fie prudent, căci cererea pe care avea s-o facă era cel puțin neobișnuită.

Ceva îi dădea însă încredere: chiar dacă Sullivan ar fi refu zat să coopereze, cu siguranță că ar fi păstrat secretul lui Jan. Iar aici, în acest mic birou de pe fundul Pacificului, nu părea să existe pericolul ca overlorzii, oricât de stranii ar fi fost puterile lor, să le poată asculta discuția.

— Profesore Sullivan, începu el, dacă te-ar interesa foarte mult oceanul, dar overlorzii ți-ar interzice să te apropii de el, cum te-ai simți?

— Din cale afară de supărat, fără îndoială.

— Sunt convins. Și dacă, să zicem, într-o bună zi ai avea prilejul să-ți atingi scopul, fără ca ei să știe, ce-ai face? Ai profita de oportunitate?

Sullivan nu șovăia niciodată.

— Bineînţeles. Și m-aș certa cu ei pe urmă.

Te-am prins! îşi spuse Jan. De-acum nu mai poate să dea înapoi; decât dacă îi e frică de overlorzi. Dar mă îndoiesc că lui Sullivan îi e frică de ceva. Se aplecă peste dezordinea de pe masă și se pregăti să-și expună planul.

Profesorul Sullivan nu era deloc prost. Înainte ca Jan să deschi dă gura, buzele savantului se strâmbară într-un zâmbet sarcastic.

— Deci așa stau lucrurile, nu? zise el domol. Foarte, foarte interesant! Acum dă-i drumul și zi-mi de ce-ar trebui să te ajut.

CAPITOLUL 12

Într-o epocă anterioară, profesorul Sullivan poate c-ar fi fost considerat un lux excesiv. Activitățile lui costau aproape la fel de mult ca un mic război: într-adevăr, putea fi asemuit cu un general care ducea o campanie permanentă împotriva unui duș man ce nu se domolea nicicând. Dușmanul profesorului Sullivan era marea, care i se împotrivea cu armele frigului și ale întunericului, dar, mai ales, ale presiunii. La rândul său, îşi contraataca adversarul cu inteligența și priceperea sa tehnică. Repurtase multe victorii, dar marea avea răbdare: ea putea să aștepte. Sullivan știa că, într-o zi, avea să facă și el o greșeală.

Cel puțin se consola cu ideea că, în mod sigur, n-avea să se înece. Moartea ar fi survenit mult mai repede la o asemenea adâncime.

Refuzase să-și asume vreun angajament atunci când Jan îi ceruse ajutorul, dar știa ce urma să-i răspundă. I se prezentase prilejul pentru un experiment foarte interesant. Mare păcat că n-avea să afle niciodată rezultatul; totuși, asta se întâmpla destul de des în cercetarea științifică, iar el mai demarase și alte proiecte care aveau să dureze zeci de ani.

Profesorul Sullivan era o persoană curajoasă și inteligentă, dar la o privire retrospectivă asupra carierei sale, îşi dădea seama că nu-i adusese renumele care-i asigură unui om de știință nemu rirea, de-a lungul secolelor. Și iată că se ivise un prilej, absolut neașteptat și de aceea și mai atrăgător, de a-și întipări cu adevărat numele în cărțile de istorie. N-ar fi recunoscut în fața nimănui că avea această ambiție și, la drept vorbind, l-ar fi ajutat pe Jan chiar dacă rolul său în complot ar fi rămas ascuns pe veci.

În ceea ce-l privea pe Jan, acesta începea să aibă îndoieli. Elanul descoperirii sale inițiale îl purtase, aproape fără niciun efort, până în acest punct. Își făcuse

verificările, dar nu întreprinsese nimic pentru a-și transforma visul în realitate. Totuși, peste câteva zile trebuia să ia o decizie. Dacă profesorul Sullivan era de acord să-l ajute, nu mai avea cum să dea înapoi. Trebuia să-și înfrunte viitorul ales, cu toate consecințele sale.

În cele din urmă, îl făcu să se hotărască gândul că, dacă ar fi irosit această incredibilă oportunitate, n-avea să şi-o ierte nicio dată. Avea să-și petreacă restul zilelor regretând amarnic: și nimic nu putea fi mai rău decât asta.

Răspunsul lui Sullivan îi parveni câteva ore mai târziu, iar în acel moment știu că zarurile fuseseră deja aruncate. Începu să-și pună treburile în ordine încet, căci mai avea încă destul timp.

„Dragă Maia (începea scrisoarea)

Asta o să fie o surpriză pentru tine, ca să nu zic mai mult. Când vei primi această scrisoare, eu nu voi mai fi pe Pământ. Prin asta nu vreau să spun că plec pe Lună, așa cum au făcut-o mulți alții. Nu: voi fi în drum către planeta overlorzilor. Voi fi primul om care va părăsi sistemul nostru solar.

Îi dau această scrisoare prietenului care mă ajută; el o va păstra până când va ști că planul meu n-a dat greș – în primă fază, cel puțin – și că e prea târziu ca overlorzii să mai intervină. Eu voi fi atât de departe, călătorind la o asemenea viteză, încât mă îndoiesc că mă va putea ajunge din urmă vreun ordin de întoarcere. Și chiar de s-ar putea, e destul de puțin probabil ca nava să poată reveni pe Pământ. Oricum, mă îndoiesc sincer că aș fi atât de important.

Mai întâi, lasă-mă să-ți explic cum s-a ajuns aici. Știi că m-au interesat dintotdeauna călătoriile în spațiu și că m-amsim țit frustrat mereu fiindcă nu ni s-a permis să mergem pe alte pla nete sau să învățăm ceva despre civilizaţia overlorzilor. Dacă ei n-ar fi intervenit niciodată, poate că până acum am fi ajuns deja pe Marte sau pe Venus. Recunosc că la fel de bine s-ar fi putut să ne

distrugem cu bombe de cobalt și cu alte arme globale care se construiau în secolul XX. Totuși, uneori mi-aș dori să fi avut șansa să ne descurcăm singuri.

Probabil că overlorzii au motivele lor să ne țină în creșă și probabil că sunt întemeiate. Dar chiar și dacă le-aș cunoaşte motivele, tot mă îndoiesc că ele mi-ar schimba cumva sentimentele și acțiunile.

Totul a început, de fapt, la petrecerea lui Rupert. (Apropo, habar n-are, deși tocmai el m-a îndrumat pe calea aceasta). Îți mai aduci aminte de ședința aia prostească pe care a inițiat-o și cum s-a sfârșit totul când fata aceea (am uitat cum o cheamă) a leșinat? Eu întrebasem de pe ce stea au venit overlorzii, iar răspunsul a fost «NGS 549672». Nu mă așteptasem să primesc vreun răspuns și, până în acel moment, luasem toată povestea drept o glumă. Însă când mi-am dat seama că acela era un număr dintr-un catalog ste l-ar m-am hotărât să fac niște verificări. Am descoperit că steaua se afla în constelația Carina, iar unul dintre puținele lucruri pe care le știm despre overlorzi este că ei vin din acea direcție.

Nu pretind acum că înțeleg cum ne-a parvenit această informație sau de unde anume. Oare să-i fi citit cineva gândurile lui Rashaverak? Dacă așa a fost, e puțin probabil ca el să fi știut nu mărul de referință al soarelui lor în cataloagele noastre. E un mister absolut, pe care-l las să-l dezlege cei ca Rupert – dacă pot cumva! Sunt doar mulțumit că am obținut informația și că pot acționa în consecință.

După ce le-am observat decolările, știm foarte multe despre vi teza navelor overlorzilor. Părăsesc sistemul nostru solar cu acele rații atât de colosale încât se apropie de viteza luminii în mai puțin de o oră. Asta înseamnă că overlorzii probabil au un soi de sistem de propulsie care acționează în mod egal asupra tuturor atomilor de pe nava lor, astfel încât nimic să nu fie strivit într-o clipită. Mă întreb de ce folosesc accelerații atât de fabuloase, când au tot spaţiul la dispoziție și și-ar putea spori viteza într-un ritm mai lent.

Ipoteza mea e că se folosesc cumva de câmpurile de energie din jurul stelelor și că, astfel, trebuie să decoleze și să ateri zeze doar în apropierea unui soare. Dar asta-i cam tot ce știu…

Ceea ce contează cu adevărat e că am verificat ce distanță trebuie să parcurgă până acasă și, prin urmare, cât ar dura călătoria. NGS 549672 se află la patruzeci de ani lumină de Pământ. Navele overlorzilor ating peste 99% din viteza luminii, așa că o călătorie de-a lor trebuie să dureze cam patruzeci de ani de-ai noștri. De-ai noștri: asta-i esența problemei.

După cum probabil că ai auzit și tu, când te apropii de viteza luminii se întâmplă lucruri ciudate. Timpul însuși începe să se scurgă în alt ritm: mai lent, astfel încât lunile de pe Pământ ar deveni doar zile pe nava overlorzilor. Efectul e fundamental și a fost descoperit de marele Einstein acum mai bine de o sută de ani.

Am făcut niște calcule pornind de la ceea ce știm despre Nava stelară și folosind rezultatele ferm dovedite ale teoriei re lativității. Din punctul de vedere al pasagerilor de pe o navă de-a overlorzilor, călătoria spre NGS 549672 nu va dura mai mult de două luni, deși pe Pământ vor fi trecut patruzeci de ani. Știu că pare paradoxal, dar dacă te consolează cu ceva, problema asta le-a dat bătăi de cap celor mai luminate minți de pe Pământ încă de când a formulat-o Einstein.

Poate că exemplul acesta îți va arăta cam ce s-ar putea în tâmpla și-ți vei face o idee mai clară despre situația asta. Dacă overlorzii mă trimit înapoi pe Pământ, când voi ajunge, voi fi mai bătrân cu doar patru luni. Dar pe Pământ vor fi trecut deja optzeci de ani. Așa că înțelegi, Maia, că, orice s-ar întâmpla, această scrisoare e de rămas-bun.

Prea puține lucruri mă leagă de această lume, după cum știi prea bine, așa că pot să plec cu inima împăcată. Nu i-am spus încă mamei: ar deveni isterică și n-aș putea suporta. E mai bine așa. Deși am încercat să fac concesii,

mai ales după moartea ta tei – of, n-are niciun rost să redeschidem subiectul!

Mi-am încheiat studiile și am anunțat autoritățile că mă mut în Europa, din rațiuni familiale. Am aranjat deja totul și n-ar mai trebui să-ți faci griji.

Cred că deja mă consideri nebun, din moment ce pare imposibil ca să ajungă cineva pe o navă de-a overlorzilor. Dar eu am găsit o cale. Nu se întâmplă prea des, iar după ce-o s-o fac eu, se prea poate să nu se mai întâmple niciodată, căci sunt convins că Karellen nu face aceeași greșeală de două ori. Știi legenda calului de lemn cu care au pătruns soldații greci în Troia? Mai e și o pildă din Vechiul Testament care ar fi și mai potrivită…”

— Oricum vei sta mult mai confortabil decât Iona, spuse Sullivan. N-avem nicio dovadă că el ar fi avut lumină electrică sau instalații sanitare. Dar tu vei avea nevoie de o grămadă de provizii și văd că-ți iei și oxigen cu tine. Poți să duci destul, într-un spațiu așa de mic, pentru o călătorie de două luni?

Își trecu degetul peste schițele migăloase pe care le întinsese Jan pe masă. Într-un capăt pusese microscopul, pe post de prespapier, iar în celălalt, țeasta unui pește neverosimil.

— Sper că n-o să am nevoie de oxigen, spuse Jan. Știm că overlorzii pot respira în atmosfera noastră, dar nu pare să le placă prea mult și s-ar putea ca eu să nu mă descurc deloc în atmosfera lor. Iar în ceea ce privește proviziile, folosirea narcosaminei va rezolva problema. E cât se poate de sigură. Când vom porni la drum, voi lua o doză care să mă adoarmă timp de șase săptămâni, plus minus câteva zile. La trezire, aproape că vom fi ajuns. De fapt, nu mâncarea și oxigenul mă îngrijorau, ci plictiseala.

Profesorul Sullivan dădu din cap cu un aer gânditor.

— Da, narcosamina e destul de sigură și poate fi dozată extrem de bine. Dar ai grijă să-ți pui multă mâncare la îndemână, căci vei fi hămesit când o să te trezești și

slăbit din cale afară. Cum ar fi să mori de foame pentru că ești prea vlăguit și nu poți să deschizi o cutie de conserve?

— M-am gândit și la asta, zise Jan, ușor jignit. O să mă hrănesc cu zahăr și ciocolată.

— Bun, mă bucur să văd că te-ai gândit serios și că nu tratezi problema ca pe o aventură din care te poți retrage în orice moment, dacă nu-ți place. La mijloc e viața ta și nu mi-ar plăcea de loc să rămân cu sentimentul că te-am ajutat să te sinucizi.

Apucă țeasta de pește şi-o ridică de pe masă, cu un aer absent. Jan înșfăcă planul ca nu cumva să i se facă sul.

— Din fericire, continuă profesorul Sullivan, n-ai nevoie de cât de un echipament standard, care va putea fi gata, în atelierul nostru, în câteva săptămâni. Și dacă vei vrea să te răzgândești…

— N-o s-o fac, interveni Jan.

„… mi-am socotit bine toate riscurile pe care mi le asum și nu cred că planul are vreun cusur. După șase săptămâni, voi ieși din ascunzătoare ca orice pasager clandestin și mă voi preda singur. În acel moment – în timpul meu, nu uita – călătoria va fi pe sfârșite. Vom fi foarte aproape de lumea overlorzilor.

Firește, ceea ce se va întâmpla atunci depinde doar de ei. Probabil că voi fi trimis acasă cu următoarea navă, dar mă aştept să văd ceva, cel puțin. Am o cameră video de patru mili metri și mii de metri de film: n-o să fie vina mea dacă n-o s-o pot folosi. Chiar și în cel mai rău caz, voi fi demonstrat că omul nu poate fi ținut pe veci în carantină. Voi fi creat un precedent care-l va obliga pe Karellen să ia măsuri.

Asta-i tot ce aveam de spus, draga mea Maia. Știu că n-o să-ți fie prea dor de mine, hai să fim cinstiți și să recunoaştem că n-am fost niciodată prea apropiați, iar acum, când te-ai mări tat cu Rupert, vei fi destul de fericită în propriul tău univers personal. Cel puțin, așa sper.

Rămas-bun, aşadar, și noroc. Sper să mă întâlnesc într-o bună zi cu nepoții tăi: o să le povestești despre mine,

nu-i așa?

Fratele tău iubitor.

Jan”.

CAPITOLUL 13

Când Jan văzu pentru prima oară scheletul de metal, îi veni greu să creadă că nu se uita la asamblarea fuzelajului unui avion de mici dimensiuni: avea douăzeci de metri lungime, era perfect aerodinamic și înconjurat de schele ușoare pe care se cățăraseră muncitorii, înarmați cu unelte de mare precizie.

— Da, spuse Sullivan, răspunzând la întrebarea lui Jan. Folosim tehnici aeronautice standard, iar acești bărbați provin, în mare parte, din industria aeronautică. E greu de crezut că există vreo vietate de o asemenea dimensiune, nu-i așa? Sau că poate plonja așa de ușor din apă, după cum le-am văzut făcând.

Era cât se poate de fascinant, dar lui Jan nu-i stătea mintea la așa ceva. Analiza din priviri enormul schelet, în căutarea unei ascunzători potrivite pentru celula sa micuță – „sicriul cu aer condiționat”, după cum o botezase Sullivan. Dintr-un anu mit punct de vedere, se simțea liniștit: în ceea ce privea spațiul, era loc și pentru doisprezece pasageri clandestini.

— Scheletul pare aproape gata, spuse Jan. Când o să puneți pielea pe el? Presupun că ați prins deja balena, altminteri n-ați fi știut cât de mare să faceți scheletul.

Sullivan părea foarte amuzat de această observație.

— N-avem nici cea mai vagă intenție să prindem o balenă. În orice caz, n-au piele pe ele, nu în sensul obișnuit al cuvântului. N-ar fi deloc practic să înfășurăm scheletul ăsta într-un strat de grăsime de douăzeci de centimetri grosime. Nu, vom imita pielea cu materiale din plastic și apoi o vom vopsi ca să arate cum trebuie. Când o să terminăm, nimeni n-o să-și dea seama că nu e o balenă adevărată.

În cazul ăsta, îşi spuse Jan, ar fi fost mai logic ca

overlorzii să ceară fotografii și să facă prototipuri la scară reală, odată ajunși pe planeta lor. Dar poate că navele lor de aprovizionare se întorce-au goale și o nimica toată precum un cașalot de douăzeci de metri nu-i incomoda cu nimic. Când dispui de asemenea puteri și resurse, nu-ți bați capul cu fleacuri precum micile economisiri ale spațiului.

Profesorul Sullivan stătea lângă una dintre marile statui care sfidaseră arheologia, încă de la descoperirea lor, pe Insula Paștelui. Rege, zeu sau orice ar fi fost, privirea sa fără ochi pă rea s-o urmeze pe-a lui, de fiecare dată când îşi cerceta capodo prea. Era mândru de rezultat: mare păcat că în curând avea să fie izgonită pentru totdeauna din fața oamenilor.

Tabloul ar fi putut reprezenta creația unui artist nebun, într-un delir indus de droguri. Și totuși era o copie fidelă a realității: natura însăși era artistul, în acest caz. Înainte de perfecționarea fil mării sub apă, puțini oameni văzuseră o asemenea scenă și doar pentru câteva secunde, cu acele rare prilejuri când adversarii şi gantici ieșeau la suprafață în timpul confruntărilor. Aceste lupte se purtau în noaptea veșnică din adâncurile oceanului, acolo unde cașaloții îşi vânau prada. O pradă care se opunea din toate puterile să fie mâncată de vie…

Mandibula lungă și plină de dinți ascuțiți a balenei se căsca larg, pregătindu-se să se repeadă asupra prăzii. Capul vietății era aproape ascuns sub rețeaua răsucită de brațe albe și cărnoase cu care calamarul uriaș se zbătea disperat să-și salveze viața. Niște urme vi nete de ventuze, cu diametrul de vreo douăzeci de centimetri, acopereau pielea balenei, acolo unde se lipiseră brațele caracatiței. Unul dintre tentacule era deja redus la un ciot și nu mai încăpea nicio îndoială în privința rezultatului încleștării. Când se luptau aceste două creaturi, cele mai mari de pe pământ, cașalotul ieșea de fiecare dată victorios. În ciuda forței enorme a desișului său de tenta cule, singura speranță a calamarului era să scape înainte ca acele fălci

scrâșninde să-l facă bucăți. Ochii lui enormi și lipsiți de expresie, cu un diametru de jumătate de metru, îşi fixau călăul – deși, după toate probabilitățile, niciuna dintre cele două vietăți n-avea cum s-o zărească pe cealaltă în întunericul adâncurilor.

Întregul exponat avea peste treizeci de metri lungime și fusese îngrădit cu grinzi de aluminiu, de care se prinseseră cârli gele macaralelor. Totul era gata, așteptând ordinele overlorzilor. Sullivan spera că aceștia să nu mai întârzie mult: suspansul începea să-l incomodeze.

Cineva ieșise din birou în lumina orbitoare a soarelui, în mod evident căutându-l pe savant. Sullivan îşi recunoscu șeful de echipă și se îndreptă spre el.

— Bună, Bill, care-i problema?

Omul ținea în mână un bilet și părea mulțumit.

— Vești bune, profesore. Ce onoare pe noi! Supraveghetorul însuși vrea să vină și să arunce o privire la capodopera noastră înainte de expediere. Numai gândiți-vă ce publicitate ne face astfel! Ne va fi de mare folos când vom aplica pentru o nouă finan ţarc. Speram să ni se întâmple așa ceva.

Profesorul Sullivan înghiți în sec. Nu se opusese niciodată publicității, dar acum se temea că le-ar depăși așteptările.

Karellen stătea lângă capul balenei și se uita în sus, la botul mare și turtit și la fălcile cu dinți ca de fildeș. Ascunzându-și stânjeneala, Sullivan se întrebă la ce se gândea Supravegheto rul. Comportamentul lui nu dădea de înțeles c-ar fi bănuit ceva, iar vizita putea trece cu ușurință drept una firească. Dar Sullivan n-avea să se simtă mulțumit decât după plecarea overlordului.

— Pe planeta noastră nu există creaturi atât de mari, spuse Karellen. De aceea v-am și rugat să ne faceți acest exponat. Ăăă… compatrioților mei li se va părea fascinant.

— La gravitația scăzută de acolo, mi-aș fi închipuit că aveți niște animale foarte mari, răspunse Sullivan. La urma

urmei, numai dacă ne uităm cât de mari sunteți în comparație cu noi…

— Da, dar nu avem oceane. Iar în ceea ce privește mărimea, uscatul nu poate concura cu marea.

Perfect adevărat, îşi spuse Sullivan. Din câte știa el, aceasta era o informație nou-nouță despre lumea overlorzilor. Jan, na iba să-l ia, ar fi foarte interesat.

În acel moment, tânărul se afla într-o baracă, la un kilome tru depărtare, privind neliniștit scena printr-un binoclu. Își tot repeta că n-avea de ce să se teamă.

Secretul balenei nu putea fi descoperit, nici măcar dacă cineva o studia de aproape. Dar, pe de altă parte, mai exista și posibilitatea ca Supraveghetorul să fi bănuit ceva, iar acum să se joace cu ei.

Această bănuială prindea tot mai mult contur în mintea lui Sullivan când Karellen aruncă o privire în gâtul cavernos al creaturii.

— În Biblia voastră, spuse Karellen, există o poveste remar cabilă despre un profet evreu, un anume Iona, care a fost înghiţit de o balenă și purtat astfel, în deplină siguranță, până pe uscat, după ce fusese aruncat de pe o corabie. Credeți că o asemenea legendă ar putea avea vreo bază reală?

— Cred că există un caz destul de bine verificat, cu un vână tor de balene care a fost înghițit și regurgitat mai apoi, fără să pățească nimic. Firește, dacă ar fi stat mai mult de câteva se cunde înăuntrul balenei, ar fi murit sufocat. Și trebuie să fi avut un mare noroc ca să scape de dinți. E o poveste aproape încredi bilă, dar nu chiar imposibilă.

— Foarte interesant, spuse Karellen.

Se mai uită o clipă la mandibula enormă, după care trecu la cercetarea calamarului. Sullivan speră că nu-i auzise oftatul de ușurare.

— Dacă aș fi știut prin ce urma să trec, spuse profesorul Sullivan, te-aș fi dat afară din biroul meu încă

din clipa în care ai încercat să mă infectezi cu nebunia ta.

— Îmi pare rău, răspunse Jan. Dar am scăpat basma curată.

— Așa sper. Îți urez noroc, în orice caz. Dacă vrei să te răzgândești, mai ai încă cel puțin șase ore.

— N-am nevoie de ele. De-acum, numai Karellen mă mai poate opri. Mulțumesc pentru tot ce-ai făcut. Dacă o să mă întorc vreo dată și o să scriu vreo carte despre overlorzi, ţi-o voi dedica ție.

— De parcă o să-mi folosească la ceva, zise Sullivan îmbufnat. O să fiu mort și dat uitării până atunci.

Spre mirarea și ușoara lui consternare, căci nu era o persoană sentimentală, profesorul îşi dădu seama că această despărțire începea să-l afecteze. Ajunsese să-i placă de Jan, în săptămânile în care complotaseră împreună. Mai mult chiar, începuse să se teamă că juca rolul de complice la o sinucidere complicată.

Se uita atent la scara pe care Jan urca spre maxilarul enorm al balenei, ocolind atent contururile ascuțite ale dinților. În lumina lanternei electrice, îl văzu pe Jan întorcându-se și făcându-i cu mâna, după care se făcu nevăzut în cavitatea întunecoasă. Se auzi sunetul unei trape aeriene deschizându-se și închizându-se și, după aceea, se așternu tăcerea.

În lumina lunii, care transformase lupta aceea încremenită într-o scenă de coșmar, profesorul Sullivan se îndreptă agale spre biroul lui. Își cântărea însemnătatea faptei sale și consecin tele ei. Dar, firește, n-avea s-o afle niciodată. Poate că Jan va mai călca prin aceste locuri, după ce-și va petrece doar câteva luni din viață călătorind către planeta overlorzilor și înapoi, pe Pământ. Și chiar dacă avea s-o facă, totul se va petrece de partea cealaltă a barierei insurmontabile a Timpului, căci până atunci aveau să treacă optzeci de ani.

Lumina se aprinse în micul cilindru de metal de îndată ce Jan închise ușa trapei. Nu stătu deloc pe gânduri,

ci începu imediat verificarea de rutină pentru care se pregătise deja. Depozitase cu zile în urmă toate obiectele și proviziile, dar o verificare finală avea să-l liniștească, asigurându-l astfel că nu mai rămăsese nimic de făcut.

După o oră, se simțea satisfăcut. Se întinse pe salteaua din burete și îşi trecu în revistă planurile. Nu se auzea decât bâzâitul slab al ceasului-calendar electric, care trebuia să-l înștiințeze când călătoria se apropia de final.

Știa că nu avea cum să simtă nimic din celula lui, căci for tele colosale care propulsau navele overlorzilor erau echilibrate perfect. Sullivan se asigurase de asta, avertizându-i că expona tul său se va prăbuși dacă va fi supus la o presiune de peste că te va atmosfere. Clienții săi îi dăduseră asigurări că nu exista niciun pericol în această privință.

Totuși, nava urma să treacă printr-o schimbare uriașă a presi unii atmosferice. Dar asta n-avea importanță, din moment ce mo delele goale pe dinăuntru puteau „respira” prin mai multe orificii. Înainte să iasă din celulă, Jan trebuia să uniformizeze presiunea și presupusese că atmosfera de pe nava overlorzilor avea să fie irespirabilă – lucru care se rezolva cu o simplă mască de gaze și cu un tub de oxigen: nu era nevoie de ceva mai complicat. Dacă putea respira fără ajutorul aparatelor, cu atât mai bine.

N-avea rost să mai aștepte: îşi punea nervii la încercare degeaba. Scoase seringa micuță, deja umplută cu soluția atent pre parată. Narcosamina fusese descoperită în timpul unor cercetări privind hibernarea animalelor; nu era adevărat că inducea o stare de suspendare a proceselor vitale. Era doar un fenomen de anabioză, deși metabolismul continua, la un nivel redus. Era ca și cum ai fi acoperit cu cenușă focul vieții, transformându-l într-un jar ce ardea mai departe, mocnit. Dar apoi, după săptămâni sau luni, când trecea efectul drogului, flăcările aveau să izbucnească din nou, iar cel adormit s-ar fi trezit la viață. Narcosamina nu era deloc dăunătoare: natura o folosise vreme de milioane de ani

pentru a-și proteja mulți copii de foametea iernilor sterpe.

Așa că Jan adormi. Nu simți deloc smuciturile cablurilor când uriașul schelet de metal începu să fie ridicat la bordul na vei de transport a overlorzilor. Nu auzi trapele închizându-se ca să nu se mai deschidă decât după trei sute de milioane de milioane de kilometri. Nu auzi deloc țipătul de protest al atmosfe rei Pământului, răzbătând îndepărtat și slab prin pereții groși, când nava urcă repede spre elementul ei natural.

Și nu simți deloc Nava stelară croindu-și drum prin spațiu.

CAPITOLUL 14

Sala de conferințe era întotdeauna plină la aceste întruniri săptămânale, dar în ziua aceea era atât de ticsită încât reporterii abia reușeau să scrie. Pentru a suta oară, bodogăneau între ei critici la adresa conservatorismului și a lipsei de considerație proprii lui Karellen. Oriunde în lume li s-ar fi permis să vină la con ferința de presă cu camerele de filmat, cu reportofoanele și celelalte dispozitive tipice breslei lor ultramecanizate. Dar aici erau siliți să recurgă la unelte arhaice, precum pixul și hârtia – ba chiar și la stenografie, oricât de incredibil ar părea.

Bineînțeles, se mai făcuseră încercări de a intra pe ascuns cu reportofoane. Însă la ieșire, interiorul fumegând al aparate lor le demonstrase jurnaliștilor inutilitatea experimentului. Atunci au înțeles toți de ce fuseseră avertizați mereu că era spre binele lor să-și lase ceasurile și celelalte obiecte metalice ia intrarea în sala de conferințe.

Ca să facă lucrurile și mai nedrepte, Karellen însuși înregis tra discuțiile. Reporterii care se făceau vinovați de neglijență sau de-a dreptul de denaturarea informațiilor (deși asta se în tâmpla foarte rar) erau convocați la întruniri scurte și neplăcute cu subalterni de-ai lui Karellen, care îi puneau să asculte cu atenție înregistrarea cu discursul Supraveghetorului. După aceea nu mai era

nicio nevoie să se repete lecția.

Era ciudat cum circulau aceste zvonuri. Nu se făcea niciun anunț în prealabil, dar de fiecare dată sala era plină ochi ori de câte ori Karellen avea de făcut vreo declarație importantă – lucru care se întâmpla, în medie, de două-trei ori pe an.

Tăcerea se pogorî peste mulțimea murmurătoare: ușa se deschise larg și Karellen se îndreptă spre podium. Lumina era slabă – similară, fără îndoială, celei a soarelui îndepărtat al overlorzilor așa că Supraveghetorul Pământului renunțase la ochelarii de soare pe care îi purta de obicei când ieșea afară.

Răspunse corului neregulat de saluturi cu un „Bună dimineața tuturor" formal, după care se întoarse către silueta înaltă și distinsă din fața mulțimii. Domnul Golde, decanul Clubului de Presă, semăna cu personajul ce-i inspirase unui majordom replica: „Trei reporteri, milord, și un domn de la *The Times*". Se îmbrăca și se purta ca un diplomat de școală veche: toată lumea i se destăinuia fără șovăială și nimeni nu-și regretase vreodată aceste mărturisiri.

— Ce de oameni astăzi, domnule Golde. Probabil că e mare penurie de știri.

Gentlemanul de la *The Times* zâmbi şi-şi drese glasul.

— Sper că veți remedia asta, domnule Supraveghetor.

Se uită atent la Karellen în timp ce acesta îşi cumpănea răspun sul. Reporterului i se părea foarte nedrept că fețele overlorzilor, încremenite ca niște măști, nu trădau nicio urmă de emoție. Ochii mari și larg deschiși, cu pupilele puternic contractate chiar și pe acea lumină atât de slabă, fixau ochii curioși ai oamenilor cu o privire insondabilă. Cele două orificii respiratorii de pe obraji (dacă acele curbe scobite și parcă de bazalt puteau fi considerate obraji) scoteau un șuierat aproape imperceptibil când plămânii ipotetici ai lui Karellen aspirau aerul rarefiat de pe Pământ. Golde mai că vedea perdeaua de firișoare albe fâlfâind înainte și înapoi, în mod

complet nesincronizat, răspunzând ciclului rapid și dublu al respirației Supraveghetorului. Se presupunea că acestea erau filtre de praf, iar pe baza lor delicată se dezvoltaseră teorii.com plicate despre atmosfera de pe planeta overlorzilor.

— Da, am niște vești pentru voi. După cum sigur că știți deja, una dintre navele mele de aprovizionare a părăsit recent Pământul pentru a se întoarce la bază. Tocmai am descoperit că la bord se afla un pasager clandestin.

O sută de pixuri se opriră dintr-odată, o sută de perechi de ochi se fixară asupra lui Karellen.

— Ați spus un pasager clandestin, domnule Supraveghetor? întrebă Golde. Ne puteți spune cine era – și cum a ajuns la bord?

— Îl cheamă Jan Rodricks și este student la inginerie la Universitatea din Cape Town. Mai multe detalii puteți afla cu siguranţă pe cont propriu, prin sursele dumneavoastră de informații atât de eficiente.

Karellen zâmbi; zâmbetul lui era foarte ciudat. Efectul era produs mai mult cu ajutorul ochilor: gura inflexi bilă și fără buze abia dacă se mișca. Să fi fost acesta, se întrebă Golde, un alt obicei uman dintre multele pe care Karellen le copi a se cu atâta îndemânare? Căci efectul de ansamblu era, fără indo iată, cel al unui surâs, iar mintea umană îl accepta repede ca atare.

— Iar în ceea ce privește modalitatea prin care s-a strecurat la bord, aceasta are o importanță secundară, continuă Suprave ghetorul. Pot să vă asigur – pe dumneavoastră sau pe orice po tențiali astronauți – că nu există nicio posibilitate de repetare a acestei isprăvi.

— Ce se va întâmpla cu tânărul respectiv? insistă Golde. Va fi trimis înapoi, pe Pământ?

— Asta nu mai ține de mine, dar cred că se va întoarce cu următoarea navă. Condițiile din locul unde a ajuns i se vor părea prea… stranii și incomode. Și astfel am ajuns la principalul motiv al întâlnirii noastre de astăzi.

Karellen se opri, iar tăcerea deveni și mai profundă.

Am remarcat un oarecare val de nemulțumire, în rândurile populației voastre mai tinere și mai romantice, legat de interzicerea accesului în spațiu. Am avut motivele noastre s-o facem, este evident că nu dăm interdicții numai pentru că ne-ar face plăcere. Dar v-ați gândit vreodată cum s-ar fi simțit un om din Epoca voastră de piatră, dacă s-ar fi trezit vreodată într-un oraș modern (scuzată fie-mi analogia ușor ofensatoare)?

— Există însă o diferență fundamentală, firește, protestă reprezentantul publicației *The Herald Tribune*. Acum suntem obișnuiți cu știința. Cu siguranță că în lumea voastră există ne numărate lucruri pe care poate că nu le-am înțelege, dar tot nu ni s-ar părea că e vreo vrăjitorie la mijloc.

— Sunteți chiar așa de sigur? răspunse Karellen, atât de încet încât aproape că nu se auzi. Doar o sută de ani despart epoca electricității de cea a aburului, însă ce-ar fi înțeles un inginer victorian care-ar fi dat cu ochii de un televizor sau de-un.com putea? Și cât de mult ar fi trăit el dacă s-ar fi apucat să le cerce teze funcționarea? Prăpastia dintre două biologii poate deveni cu ușurință atât de mare încât să fie… mortală.

(„Bună”, îi şopti reporterul de la Reuters celui de la B.B.C. „Avem noroc azi. O să facă o declarație politică importantă. Recunosc simptomele.”)

— Și mai există și alte motive pentru care le-am interzis oamenilor să plece de pe Pământ. Priviți.

Lumina scăzu până se stinse de tot. În același timp, în mijlocul camerei se înfiripa o opalescență lăptoasă, din care se în chegă un vârtej de stele – o nebuloasă spiralată văzută de la mare distanță față de cel mai îndepărtat soare al său.

— Nicio ființă umană n-a văzut această scenă până acum, spuse vocea lui Karellen din întuneric. Vă uitați la propriul vostru Univers, la insula galactică din care face parte soarele vostru, la o distanță de jumătate de milion de

ani lumină.

Se așternu o lungă tăcere. Apoi Karellen continuă, iar de-acum glasul său avea ceva ce nu era chiar milă, dar nici dispreț.

— Rasa voastră a demonstrat o remarcabilă neputință de a face față problemelor propriei planete mici. Când am ajuns noi, vă aflați pe punctul de a vă autodistruge cu ajutorul puterii pe care v-o dăduse în mod nesăbuit știința. Fără intervenția noastră, Pământul ar fi azi o pustietate radioactivă. Însă acum aveți o lume pașnică și o rasă unită. În curând veți fi destul de civilizaţi încât să vă guvernați planeta fără ajutorul nostru. Poate că, în cele din urmă, veți ajunge chiar să vă ocupați de problemele unui întreg sistem solar sau, hai să zicem, de cincizeci de luni și de planete. Dar chiar vă în chipulți că ați putea face față vreodată la așa ceva?

Nebuloasa se dilată: de-acum stelele treceau repede, apă rând și dispărând la fel de repede ca scânteile de la un aparat de sudură. Iar fiecare dintre aceste scântei efemere era un soare, cu cine știe câte lumi rotindu-se în jurul său…

— În această galaxie, murmură Karellen, există optzeci și șapte de mii de milioane de sori. Nici măcar acest număr nu vă poate da decât o vagă idee a imensității spațiului. Sfidând-o, veți fi ca niște furnici care încearcă să clasifice toate firele de nisip din toate deșerturile lumii. Rasa voastră, în stadiul actual de evoluție, nu poate face față acestei provocări copleșitoare. A fost una dintre îndatoririle mele să vă protejez de puterile și forțele aflate între astre – forțe pe care niciun om nu și le-ar putea închipui.

Imaginea galaxiei cu vârtejul său de sori dispăru; lumina se aprinse din nou în tăcerea care domnea în sala imensă.

Karellen dădu să plece; declarația se terminase. În dreptul ușii, se opri și aruncă o privire mulțimii amuțite.

— E o idee dureroasă, dar trebuie s-o acceptați.

Poate că într-o zi veți stăpâni planetele. Dar stelele nu sunt pentru oameni.

„Stelele nu sunt pentru oameni”. Da, se vor supăra pentru că li s-au închis în nas porțile cerului. Dar trebuie să se obișnu iască cu adevărul: sau cu crâmpeiele de adevăr care li se puteau oferi, cu indulgență.

Din înălțimile solitare ale stratosferei, Karellen se uita la lumea de jos și la oamenii care îi fuseseră încredințați în grijă, fără să şi-o dorească prea mult. Se gândi la tot ce li se așternea înainte și la cum avea să fie această lume peste doar doisprezece ani.

N-aveau să știe niciodată cât de norocoși au fost. De-o viață întreagă, oamenii cunoscuseră o fericire mai mare ca a oricărei rase. Aceasta fusese Epoca lor de Aur. Însă aurul era și culoarea amurgului, a toamnei, și numai urechile lui Karellen puteau per cepe primele tânguiri ale furtunilor de iarnă.

Și numai Karellen știa cu ce repeziciune inexorabilă se apropia de sfârșit Epoca de Aur.

III

ULTIMA GENERAŢIE

CAPITOLUL 15

— Ia uită-te aici! izbucni George Greggson, azvârlindu-i lui Jean ziarul care, în ciuda efortului ei de a-l prinde, se opri larg deschis pe masa din bucătărie.

Jean îl șterse cu răbdare de gem și începu să citească pasa jul jignitor, făcând tot posibilul să afișeze semne de dezapro bare. Nu se prea pricepea la asta, căci i se întâmpla prea des să fie de acord cu criticii. De obicei, îşi păstra pentru ea opiniile eretice – și n-o făcea doar de dragul liniștii și armoniei. George era perfect dispus să accepte elogiile ei (sau ale oricui), dar dacă Jean îndrăznea să-i critice vreo lucrare, se alegea cu o mus trare copleșitoare la adresa ignoranței sale artistice.

Citi cronica de două ori, după care se dădu bătută. Arăta destul de favorabilă, lucru pe care i-l și spuse lui George.

— Se pare că i-a plăcut reprezentația. De ce te tot plângi acolo?

— De-asta, mormăi George, punându-și degetul în mijlocul coloanei. Citește din nou.

— „Delicata culoare verde pastel a fundalului în scena cu un mărul de balet era deosebit de plăcută la vedere”. Așa, și?

— Nu era verde! Am stat o grămadă de timp chinuindu-mă să obțin tocmai nuanța aia de albastru? Și cu ce m-am ales? Fie vreun inginer nenorocit din camera de control dereglează echilibrul culorilor, fie criticul ăsta idiot are un aparat defect. Auzi, ce culoare se vedea la aparatul nostru?

— Ăăă… nu-mi mai aduc aminte, recunoscu Jean. Poppet a început să plângă tocmai în momentul ăla și a trebuit să mă duc să văd ce avea.

— Of, spuse George, căzând într-o stare de calm mocnit.

Jean știa că putea să se aștepte în orice clipă la o nouă răbufnire.

Când sosi momentul, izbucnirea se dovedi destul de moderată.

— Am inventat o nouă definiție pentru televizor, bombăni el morocănos. E un aparat pentru împiedicarea comunicării dintre artist și public.

— Și ce vrei să faci? replică Jean. Să reinstaurezi teatrul de sală?

— De ce nu? întrebă George. Exact la asta m-am și gândit. Mai ții minte scrisoarea pe care am primit-o din Noua Atenă? Am mai primit una. De data asta am de gând să răspund.

— Zău? zise Jean, ușor alarmată. Mie oamenii ăia mi se par o adunătură de țicniți.

— Ei bine, atunci nu există decât o singură cale de a

verifica. Am de gând să mă duc să-i văd în următoarele două săptămâni. Trebui să spun că operele pe care le montează mi se par absolut rezonabile. Și printre ei se află și oameni de valoare.

— Dacă te aștepți să mă vezi gătind la un foc de lemne sau în vățând să mă îmbrac în piei de animale, o să ai…

— Hai, nu spune prostii! Poveștile alea sunt absurde. Colo mă lor are tot ce le trebuie pentru o viață civilizată. N-or crede ei în zorzoane inutile, dar asta-i tot. În orice caz, să tot fie vreo doi ani de când n-am mai traversat Pacificul. Va fi o călătorie frumoasă pentru amândoi.

— Cu asta sunt de acord, spuse Jean. Dar nu vreau ca Junior și Poppet să se transforme în doi sălbatici polinezieni.

— N-o să se întâmple așa ceva, spuse George. Îți dau cuvântul meu.

Avea dreptate, deși nu în felul în care crezuse el.

— După cum ați observat în timpul zborului încoace, spuse omulețul din capătul celălalt al verandei, colonia e formată din două insule, unite printr-un pod rutier. Aceasta e Atena, iar pe cealaltă am botezat-o Sparta. E destul de sălbatică și stâncoasă: un loc minunat pentru sport sau exerciții.

Privirea îi poposi o clipă pe talia oaspetelui său, iar George se foi ușor pe scaunul de trestie.

— Apropo, Sparta e un vulcan stins. Cel puțin așa zic geologii, ha-ha! Dar hai să revenim la Atena. Ideea coloniei, după cum ați și înțeles, este să clădească un grup cultural independent și stabil, cu propriile sale tradiții artistice. Trebuie să subliniez că s-au făcut cercetări consistente înainte să inițiem acest proiect. E realmente o mostră de inginerie socială aplicată, bazată pe niște matematici extrem de complexe pe care nu pretind că le înțeleg. Tot ce știu e că sociologii matematicieni au calculat cât de mare ar trebui să fie colonia, câte tipuri de

oameni să conțină și, mai presus de toate, ce constituție să se adopte pentru a-i da stabilitate pe termen lung. Suntem conduși de un consiliu format din opt directori, reprezentând Producția, Puterea, Ingineria Socială, Arta, Economia, Știința, Sportul și Filosofia. Funcția de președinte nu e permanentă, man datul fiind preluat, prin rotație, de fiecare director, o dată pe an. Populația noastră actuală e ușor peste cincizeci de mii, adică ceva mai puțin decât cifra optimă dorită. De aceea suntem încă în căutare de noi recruți. Și, firește, mai avem și pierderi: nu avem destule talente specializate. Pe insula aceasta încercăm să salvăm un crâmpei din independenţa omenirii, din tradițiile sale artistice. Nu suntem dușmanii overlorzilor: pur și simplu vrem să fim la staţi în pace, să ne vedem de drumul nostru. Când au distrus vechile națiuni și stilul de viață pe care îl avuseseră oamenii încă de la începuturile istoriei, au desființat și multe lucruri bune odată cu cele rele. Lumea de azi e monotonă, uniformă și moartă din punct de vedere cultural: de la venirea overlorzilor, nu s-a mai creat nimic cu adevărat nou. Motivul e evident: nu mai avem pentru ce să luptăm, mai ales când există atâtea forme de distracție și de divertisment. Vă dați seama că, zi de zi, pe diferitele canale curg vreo cinci sute de ore de emisiuni de radio și de televiziune? Dacă n-ați dormi deloc și nici n-ați face altceva, oricum n-ați putea urmări decât a douăzecea parte din programele de divertisment disponibile în zilele noastre! Cum să te mai miri că oamenii devin niște bureți pasivi care absorb tot, dar nu creează nimic! Știi ați că timpul mediu petrecut de o persoană în fața televizorului e de trei ore pe zi acum? În curând oamenii nici măcar n-o să-și mai trăiască propriile vieți. Totul se va reduce la urmărirea diferitelor seriale de familie de la televizor! Aici, în Atena, divertismentul îşi are locul său. Mai mult chiar, se desfășoară în timp real, nu e înregistrat. Într-o comunitate de aceste dimensiuni e posibil să obții participarea întregului public aproape, cu tot ce înseamnă asta pentru interpreți și artiști. Că tot veni vorba, avem o orches tră simfonică foarte bună – probabil

printre primele șase din lume. Dar nu vreau să credeți că așa stau lucrurile doar pentru că așa zic eu. De obicei, potențialii cetățeni vin și stau aici câteva zile, luând pulsul locului. Dacă se hotărăsc să ni se alăture, atunci îi la săm să treacă prin setul de teste psihologice care constituie, de fapt, principala noastră metodă de apărare. Cam o treime din can didați sunt respinși, de obicei din motive care nu-i afectează direct și care n-ar avea nicio importanță în restul lumii. Cei care trec testele se întorc acasă să-și aranjeze treburile, apoi revin la noi. Uneori, se răzgândesc chiar ajunși în stadiul acesta, dar e ceva foarte neobișnuit, care se întâmplă, aproape fără excepție, din motive personale ce nu țin de voința lor. Testele noastre sunt practic sută la sută sigure în acest moment: oamenii care le trec sunt chiar cei pe care ni-i dorim aici.

— Și ce se întâmplă dacă cineva se răzgândește mai târziu? întrebă Jean neliniștită.

— Pot pleca. N-ar fi nicio problemă. S-a întâmplat o dată sau de două ori.

Urmă o tăcere îndelungată. Jean se uită la George, care îşi freca gânditor favoriții, deveniți foarte la modă în cercurile ar tistice. Atâta vreme cât se puteau retrage oricând, nu-și făcea prea multe griji. Colonia părea un loc interesant și nu era deloc plină de țicniți, așa cum se temuse ea. Iar copiilor le-ar plăcea la nebunie. În ultimă instanță, asta era tot ce conta.

După șase săptămâni, s-au mutat în colonie. Casa lor, constru ită pe un singur nivel, era mică, dar destul de potrivită pentru o familie care n-avea de gând să depășească numărul de patru membri. Toate aparatele importante de uz casnic erau la vedere: Jean recunoscu că măcar nu exista pericolul să se întoarcă la vremurile întunecate ale corvezilor domestice. Totuși, rămase ușor tulburată la vederea bucătăriei cu care era utilată casa. Într-o comunitate de aceste dimensiuni, te-ai fi așteptat să formezi numărul de la Cantina Cen trală, să aștepți cinci

minute și apoi să primești felul de mâncare pe care îl aleseseră cei de acolo. Jean n-avea nicio problemă cu indi vidualismul, dar se temea că asta împingea lucrurile prea departe. Se întrebă posomorâtă dacă va trebui să țească hainele familiei și să mai și gătească. Însă cum nu văzu nicio roată de tors între maşina de spălat vase automată și aparatul radar, îşi spuse că pentru moment nu trebuia să-și facă griji în această privință…

Desigur, restul casei arăta încă destul de gol și pustiu. Ei erau primii locatari și avea să treacă o vreme până când curățenia ei asep tică să fie transformată într-un cămin uman primitor. Copiii, fără îndoială, aveau să catalizeze acest proces într-un mod foarte eficient.

Jean se apropie de fereastra încă lipsită de draperii și privi colonia. Era un loc superb, nu mai încăpea nicio îndoială. Casa fusese construită pe povârnișul apusean al unui delușor care de mina insula Atena, în lipsa altor culmi care să-i amenințe poziția. La doi kilometri spre nord, se zărea podul suspendat: o linie subțire ca o muchie de cuțit ce despărțea apele, ducând spre Sparta. În sula aceea stâncoasă, cu conul ei vulcanic amenințător, o speria uneori prin contrastul față de acest loc liniștit. Se întrebă cum de puteau fi așa de siguri oamenii de știință că vulcanul n-avea să se trezească la viață și să-i înghită pe toți.

Îi atrase atenția o siluetă șovăitoare care urca povârnișul, ținându-se precaut la umbra palmierilor, deși încălca astfel regulile de circulație. Era George, care se întorcea de la prima sa ședință. Ve ni se momentul să-și încheie visarea și să treacă la trebăluit.

O bufnitură metalică anunță sosirea bicicletei lui George.

Jean se întrebă cât timp avea să le ia amândurora să învețe să meargă pe două roți. Acesta era un alt aspect neașteptat al vieții de pe insulă. Mașinile personale nu erau permise – fiind, într-adevăr, inutile – din moment ce distanța cea mai mare pe care ai fi putut s-o parcurgi în

linie dreaptă nu atingea cincisprezece kilometri. Existau vehicule publice, deținute de comuntate: camioane, ambulanțe și mașini de pompieri, însă, cu excepția cazurilor de urgență, și acestea trebuiau să respecte restricția de cincizeci de kilometri pe oră. Prin urmare, locuitorii din Atena mergeau mult pe jos, iar pe insulă nu existau străzi congestionate și nici accidente de circulație.

George îşi sărută în grabă soția și se prăbuși pe cel mai apropiat scaun, cu un oftat de ușurare.

— Of, zise el, încruntându-se. Când urcam dealul, toată lumea m-a depășit, deci presupun că la un moment dat chiar te obișnuiești. Cred c-am dat jos zece kilograme deja.

— Cum ți-a mers azi? întrebă Jean din politețe, sperând ca George să nu fie atât de obosit încât să n-o ajute la despachetat.

— Foarte stimulativă. Bineînţeles, nu-mi amintesc nici jumtate dintre oamenii pe care i-am cunoscut, dar mi s-au părut cu toţii foarte agreabili. Iar teatrul e pe măsura așteptărilor mele. Ne apucăm de muncă săptămâna viitoare, cu „Înapoi la Matusalem” de Shaw. Scenografia îmi revine în exclusivitate mie. Va fi ceva inedit, din moment ce n-o să mai am doisprezece oameni pe cap care să-mi spună ce nu pot să fac. Da, cred că o să ne placă aici.

— În ciuda bicicletelor?

George îşi adună puterile ca să zâmbească.

— Da, zise el. În vreo două săptămâni nici n-o mai bag de seamă delușorul ăsta al nostru.

Nu credea nici el ce spunea, dar se dovedi adevărat. Totuşi, trecu încă o lună până când Jean încetă să mai ducă dorul mașinii și descoperi câte lucruri se puteau face când aveai o bu cătărie proprie.

Noua Atenă nu apăruse în același mod firesc și spontan ca și orașul al cărui nume îl purta. Totul era atent plănuit în colonie, fiind rezultatul multor ani de cercetări desfășurate de un grup de oameni remarcabili. Proiectul începuse ca o conspirație fățișă împotriva overlorzilor, o

sfidare implicită a politicii, dacă nu chiar a puterii lor. În primă instanță, sponsorii coloniei erau mai mult ca siguri că Supraveghetorul Karellen avea să le dejoace cu dibăcie planurile, dar acesta nu intervenise deloc – absolut deloc. Însă asta nu-i liniștea pe cât s-ar fi așteptat. Karellen avea tot timpul la dispoziție: poate că pregătea un contraatac întârziat. Sau poate că era atât de sigur de eșecul proiectului încât nici nu simțea nevoia să întreprindă vreo acțiune ca să-l submineze.

Aproape toată lumea prezisese eșecul coloniei. Și totuși, în trecut, cu mult înainte să se cunoască dinamica socială, existaseră multe colonii dedicate unor scopuri religioase ori filosofice. Adevărat că rata mortalității lor fusese ridicată, dar unele supravieţuiseră. Iar bazele Noii Atene erau pe atât de sigure pe cât le putea face știința modernă.

Avuseseră multe motive să aleagă o insulă: nu în ultimul rând psihologice. În epoca transportului aerian universal, oceanul nu mai reprezenta o barieră fizică, dar dădea încă o senzație de izo tare. Mai mult chiar, n-ar fi fost cu putinţă ca prea mulți oameni să conviețuiască într-o colonie dintr-o zonă de uscat limitată. Populaţia maximă fusese fixată la o sută de mii: dacă s-ar fi depășit această cifră, s-ar fi pierdut avantajele inerente vieții într-o comuntate mică și compactă. Unul dintre țelurile întemeietorilor era ca membrii coloniei să-i cunoască pe toți cetățenii care aveau aceleaşi interese, plus unu sau doi la sută din rândul celorlalți.

Omul care dăduse viață Noii Atene fusese evreu și, la fel ca Moise, nu ajunsese să calce pe pământul făgăduinței, căci colonia se întemeiase la trei ani după moartea lui. Se născuse în Israel, ultima națiune care îşi căpătase independenţa în lume – și, prin urmare, cea mai puţin longevivă. Sfârșitul suveranității naționale fusese resimțit în această țară cu mai multă amărăciune, poate, decât în restul lumii, căci nu e ușor să pierzi un vis împlinit după secole de strădanii.

Ben Salomon nu era un fanatic, însă amintirile sale

din copilărie probabil că îi influențaseră, în destul de mare măsură, filosofia pe care avea s-o pună în practică. Încă îşi mai amintea cum era lumea înainte de sosirea overlorzilor și nu voia să revină la ea. La fel ca mulți alți oameni inteligenți și bine intenţionați, aprecia ceea ce făcuse Karellen pentru rasa umană, dar era totuși nemulțumit de intențiile finale ale Supraveghetoru lui. Era oare cu putinţă, se întreba el uneori, ca în ciuda colosa lei lor inteligențe, overlorzii să nu-i înțeleagă cu adevărat pe oameni și să facă o greșeală îngrozitoare, deși cu cele mai bune intenții? Cum ar fi fost dacă, în pasiunea lor altruistă pentru dreptate și ordine, overlorzii s-ar fi hotărât să reformeze lumea, însă fără să-și dea seama că astfel distrugeau sufletul omului?

Declinul abia începuse, dar primele simptome ale decă derii erau ușor de depistat. Salomon nu era artist, însă știa să aprecieze arta și știa că această epocă nu avea să egaleze în niciun domeniu realizările secolelor anterioare. Poate că lucrurile s-ar fi îndreptat în timp, când s-ar fi atenuat șocul întâlnirii cu civilizaţia overlorzilor. Dar poate că nu, iar un om prudent trebuia să-și ia niște măsuri de siguranță.

Noua Atenă era acea măsură de siguranță. Întemeierea ei du rase douăzeci de ani și costase câteva miliarde de lire zecimale – aşadar, o parte relativ neînsemnată din bogăția totală a lumii. În primii cincisprezece ani, nu se întâmplase nimic: totul se petrecuse în ultimii cinci ani.

Misiunea lui Salomon ar fi fost imposibilă dacă n-ar fi reușit să-i convingă pe câțiva dintre cei mai renumiți artiști din lume că planul său era solid. Aceștia îl sprijiniseră pentru că ideea le gî dila orgoliile și nu fiindcă ar fi fost importantă pentru rasă. Însă, odată convinși, lumea îi ascultase și le oferise atât sprijinul moral, cât și cel material. Dincolo de această spectaculoasă fațadă de talent temperamental, adevărații arhitecți ai coloniei și-au pus planurile în aplicare.

O societate este alcătuită din ființe umane al căror

comportament ca indivizi e imprevizibil. Însă dacă se iau destule grupuri de bază, încep să apară anumite legi, după cum au descoperit, cu multă vreme în urmă, companiile de asigurări de viață. Nimeni nu poate calcula când va muri cineva, însă numărul total al morților poate fi prezis cu o exactitate remarcabilă.

Mai există și alte legi mai subtile, intuite la începutul secolu lui XX de matematicieni precum Weiner și Rashavesky. Aceștia susțineau că anumite evenimente, între care crizele economice, rezultatul curselor înarmării, stabilitatea grupurilor sociale, alegerile politice etc., ar putea fi analizate prin aplicarea tehnici lor matematice corecte. Marea dificultate consta în numărul uriaș de variabile, multe dintre ele greu de definit în termeni numerici. Nu poți trasa o serie de grafice pentru a afirma în mod categoric: „Când se va atinge această linie, va izbucni războiul”. Și nici nu aveai cum să ții seama de evenimente extrem de imprevizibile, precum asasinarea unui personaj important sau urmările unei noi descoperiri științifice și, cu atât mai puțin, dezastrele naturale, precum cutremurele sau inundațiile, care ar putea avea efecte profunde asupra unui număr mare de oameni și asupra grupurilor sociale în care trăiesc aceștia.

Totuși, se puteau face multe, datorită cunoștințelor acumu late cu răbdare în ultimele sute de ani. Misiunea ar fi fost imposi bilă fără ajutorul computerelor enorme care puteau face munca a mii de oameni în doar câteva secunde. La întemeierea coloniei, se folosise din plin acest tip de asistență.

Dar chiar și așa, fondatorii Noii Atene nu puteau oferi decât terenul și climatul în care ar fi putut înflori sau nu planta pe care doreau s-o sădească. După cum observase Salomon însuși: „Ta lentul îl avem deja asigurat; sperăm să obținem și geniul”. Dar era rezonabil să speri că într-o asemenea soluție concentrată se vor produce reacții interesante. Puțini artiști prosperă în singurătate și nimic nu e mai stimulator decât conflictul minților cu în terese asemănătoare.

Între timp, acest conflict produsese rezultate lăudabile în de menii precum sculptura, muzica, cinematografia și critica lite rară. Era încă prea devreme pentru a ști dacă grupul dedicat cercetării istorice avea să împlinească dorințele inițiatorilor săi, care năzuiau sincer să-i redea omenirii încrederea în propriile realizări. Pictura lâncezea încă, fapt ce venea în sprijinul opinii lor acelora care credeau că formele statice și bidimensionale ale artei nu mai aveau niciun viitor.

Era limpede (deși nu se găsise o explicație satisfăcătoare) că timpul juca un rol esențial în cele mai reușite realizări artist tice ale coloniei. Până și sculptura era uneori rigidă. Volumele și curbele șocante ale lui Andrew Carson se schimbau încet în fața ochilor privitorilor, conform unor structuri complexe pe care mintea le putea aprecia, chiar dacă n-avea cum să le înţeleagă întru totul. Carson susținea, cu o oarecare doză de adevăr, că purtase „mobilele” secolului anterior spre expresia lor finală, unind astfel sculptura și baletul.

Multe dintre experimentele muzicale ale coloniei erau legate, în mod conștient, de ceea ce s-ar putea numi „dimensiunea tem porală”. Care era cea mai scurtă notă ce putea fi percepută de mintea umană? Sau cea mai lungă notă pe care s-o suporte omul fără să se plictisească? Putea fi modificat rezultatul prin condiționare sau prin folosirea orchestrației potrivite? Aceste probleme erau discutate la nesfârșit, iar argumentele nu erau strict academice. Unele chiar stătuseră la baza unor compoziții extrem de interesante.

Dar cele mai reușite experimente ale cetățenilor din Noua Atenă priveau arta desenelor animate, cu toate posibilităţile sale nemărginite. Din epoca lui Disney, cu peste un veac în urmă, se făcuseră prea puține în acest domeniu, cel mai flexibil dintre toate. Sub aspectul strict realist, se puteau obține rezultate identice cu cele ale artei fotografice, lucru care stârnea disprețul celor ce creau desene animate în forme mai abstracte.

Grupul de artiști și de oameni de știință care

realizase până atunci cele mai puține lucruri era cel care atrăgea cel mai mult atenția – și teamă totodată. Era vorba despre echipa care lucra la „identificarea totală” și care își extrăsese ideile din istoria ci nematografiei. Mai întâi sunetul, apoi culoarea, apoi stereoscopia și apoi cinerama apropiaseră tot mai mult de realitate vechiul „cinema”. Unde avea să se ajungă? În mod sigur, stadiul final era cel în care publicul ar uita că este public și ar participa la acțiune. Pentru aceasta era necesară implicarea tuturor simțurilor, ba poate chiar și a hipnozei, însă se credea că așa ceva era cu putinţă. Spectatorul avea să devină – pentru un răstimp, cel puțin – altcineva, putând lua parte la orice aventură imagina bilă, fie ea reală sau închipuită. Putea chiar să fie o plantă sau un animal, dacă s-ar dovedi posibilă surprinderea și înregistra rea senzațiilor altor vietăți. Iar la încheierea „programului”, ar fi rămas cu o amintire la fel de intensă ca orice experiență din viața reală: într-adevăr, o trăire aidoma cu una reală.

Proiectul era năucitor. Unii îl considerau de-a dreptul îngrozitor și sperau ca încercarea să dea greș. Dar știau, în adâncul inimii, că odată ce știința declara că un lucru era posibil, atunci nimic nu mai putea sta în calea realizării lui…

Așadar astfel era Noua Atenă, cu câteva dintre visurile ei. Spera să devină ceea ce-ar fi putut deveni vechea Atenă, dacă ar fi avut mașinării în loc de sclavi și știință în loc de superstiții. Dar era prea devreme pentru a ști dacă experimentul avea să dea roade.

CAPITOLUL 16

Jeffrey Greggson era un insular care nu demonstrase încă niciun interes față de estetică sau știință, principalele pasiuni ale celor mai în vârstă decât el. Însă aproba din toată inima viața din colo ale, din motive strict personale. Marea, care se afla la doar câțiva kilometri, indiferent în ce direcție s-ar fi îndreptat, îl fascina. Își petrecuse cea mai mare parte din scurta-i viață pe uscat și încă nu se

obișnuise cu această noutate – de a trăi înconjurat de apă. Era un bun înotător și pornea adesea, cu alți copii, luându-și masca și la bele de înot, ca să exploreze apele puțin adânci ale lagunei. La început, Jean nu fusese prea încântată, dar pe urmă participase și ea la câteva scufundări și își pierduse frica de mare și de creaturile ei ciudate, așa că acum îl lăsa până și pe Jeffrey să se distreze după bunul plac, atâta vreme cât nu înota niciodată singur.

Celălalt membru al familiei Greggson care părea foarte mulţumit de această schimbare era Fey, superbul labrador auriu care îi aparținea, pe hârtie cel puțin, lui George, dar care nu se desprindea nici în ruptul capului de Jeffrey. Cei doi erau de nedespărțit, atât noaptea, cât și ziua, asta dacă Jean n-ar fi pus piciorul în prag. Fey rămânea acasă doar când Jeffrey pleca cu bicicleta, iar atunci cățeaua se așeza apatică lângă ușă, cu botul pe labe și cu ochii umezi și triști ațintiți către stradă.

Asta îl cam stânjenea pe George, care plătise un preț destul de ridicat pentru Fey și pedigree-ul său. S-ar fi zis că va trebui să aș trepte următoarea generație – care avea să sosească pe lume în trei luni – ca să aibă un câine doar al lui. Jean nu-i împărtășea opinia: îi plăcea de Fey, dar considera că un câine în casă era de-ajuns.

Numai Jennifer Anne nu se hotărâse încă dacă îi plăcea în colonie. Ceea ce nu era deloc surprinzător, totuși, căci ea nu vă zuse mai nimic din lumea care se întindea dincolo de tăbliile din plastic ale pătuțului ei și nici măcar nu-și închipuia c-ar fi existat un asemenea loc.

George Greggson nu se gândea prea des la trecut: era prea ocupat cu planurile de viitor, prea prins cu munca și cu copiii lui. Rareori i se întâmpla ca mintea să i se îndrepte, peste ani, că tre’ seara aceea din Africa; și niciodată nu vorbea cu Jean despre asta. De comun acord, cei doi evitau subiectul, iar din ziua aceea nu-i mai vizitaseră pe soții Boyce, în ciuda invitațiilor primite în

repetate rânduri. De câteva ori pe an îl sunau pe Rupert cu tot felul de scuze pentru că nu mai dădeau pe acolo, iar înul tima vreme acesta încetase să-i mai bată la cap. Căsnicia lui cu Maia, spre mirarea tuturor, părea să fie încă înfloritoare.

Una dintre urmările acelei seri fusese că Jean îşi pierduse tot cheful de a se mai cufunda în misterele aflate la hotarele ştiinţei cunoscute. Mirarea naivă şi ingenuă care o apropiase de Rupert şi de experimentele sale dispăruse cu desăvârşire. Poate că se convinsese şi nu mai avea nevoie de dovezi; George prefera să nu-i pună întrebări. Era la fel de probabil ca grijile mater nităţii să-i fi alungat din minte aceste interese.

George ştia că n-avea niciun rost să-şi bată capul cu o enigmă care nu putea fi dezlegată. Şi totuşi, uneori, în toiul nop ţii, se trezea şi cădea pe gânduri. Îşi amintea de întâlnirea sa cu Jan Rodricks pe acoperişul casei lui Rupert şi de puţinele cuvinte pe care le schimbase cu singura fiinţă umană ce reuşise să sfideze interdicţia overlorzilor. De pe tărâmul supranaturalului, îşi spunea George, nimic nu putea fi mai sinistru decât adevărul ştiinţific şi limpede că, deşi trecuseră aproape zece ani de când vorbise cu Jan, acel călător aflat acum la mare depărtare îmbă trântise cu numai câteva zile între timp.

Universul era enorm, dar dimensiunea lui i se părea mai puţin înfiorătoare decât misterul său. George nu avea obiceiul să mediteze profund asupra unor asemenea lucruri, dar uneori i se părea că oamenii erau ca nişte copiii care se distrau pe un teren de joacă îngrădit, protejaţi de realităţile cumplite ale lumii exterioare. Lui Jan Rodricks îi displăcuse această ocrotire şi scă pase de ea, deşi nimeni nu ştia unde. Însă, în această privinţă, George se afla de partea overlorzilor. N-avea niciun chef să se confrunte cu ceea ce stătea la pândă în bezna necunoscută, din colo de cerculeţul de lumină răspândită de felinarul ştiinţei.

— Cum se face că Jeff umblă brambura de fiecare dată când se întâmplă să fiu eu acasă? spuse George pe un

ton plângăreț. Unde s-a mai dus azi?

Jean își ridică privirea de la tricotat, o ocupație arhaică ce reapăruse recent, bucurându-se de mult succes. Modele acestea apăreau și dispăreau de pe insulă destul de repede. Principala urmare a acestei manii aparte era că bărbații purtau de-acum pu lovere multicolore, mult prea groase pentru căldura din timpul zilei, dar numai bune la căderea nopții.

— S-a dus până în Sparta cu niște prieteni, răspunse Jean. Mi-a promis că se întoarce înainte de cină.

— Eu, de fapt, m-am întors acasă să mai fac niște treabă, spuse George gânditor. Dar e o zi frumoasă și cred c-o să mă duc până acolo, să înot și eu. Ce fel de pește ai vrea să-ți aduc?

George nu prinsese niciodată nimic, iar peștii din lagună erau prea vicleni ca să muște momeala. Jean tocmai se pregătea să sublinieze asta când tăcerea după-amiezii fu spulberată de un sunet care, până și în această epocă liniștită, reuși să le în ghețe sângele în vine și să le zbârlească părul de groază.

Era șuieratul unei sirene care urca și cobora, răspândindu-și spre mare, în cercuri concentrice, mesajul de primejdie.

Aici, în întunericul fierbinte din adâncuri, de sub fundul oceanului, presiunea se acumulase treptat în ultimul secol. Deși canionul subacvatic se formase cu multe ere geologice în urmă, stâncile chinuite nu se împăcaseră niciodată cu noile lor poziții. Straturile scrâșniseră de nenumărate ori, mișcându-se sub po vara extraordinară a apei care le tulburase echilibrul precar. Iar acum erau cât pe ce să se miște din nou.

Jeff explora băltoacele stâncoase de-a lungul îngustei plaje din Sparta, ocupație care i se părea întotdeauna fascinantă. N-aveai de unde să știi peste ce creaturi exotice puteai să dai, ascunse acolo de valurile care măturau neîncetat Pacificul ca să se spargă de recif. Era

un tărâm de basm pentru orice copil, iar pe moment, era doar al lui, căci prietenii săi o luaseră în sus, pe dealuri.

Ziua era liniștită și plăcută. Nu se simțea nicio adiere de vânt și până și murmurul veșnic de dincolo de recii se transformase într-o șoaptă surdă. În înaltul cerului se ridicase un soare orbitor, dar trupul bronzat al lui Jeff era de-acum imun la razele sale arzătoare.

Plaja era în acel loc o fâșie îngustă de nisip care cobora abrupt spre lagună. Uitându-se în apa limpede precum cristalul, Jeff văzu stâncile scufundate care îi erau la fel de cunoscute ca orice formaţiuni de pe pământ. La vreo zece metri mai jos, coastele acoperite de alge ale unei goelete străvechi se arcuiau către lumea pe care o părăsiseră cu aproape două veacuri în urmă. Jeff și prietenii săi exploraseră adesea epava, dar nu li se împliniseră speran tele de a găsi acolo vreo comoară ascunsă. Tot ce descoperiseră fusese o busolă încrustată cu scoici.

Pe neașteptate, ceva apucă strâns plaja și o zgudui o singură dată. Trepidația încetă atât de repede încât Jefi se întrebă dacă nu fusese doar în închipuirea lui. Poate că fusese o amețeală de moment, căci în jurul lui totul arăta absolut la fel. Apele lagu noi erau netulburate, iar pe cer nu se zărea nicio urmă de nor sau de amenințare. Dar apoi se întâmplă ceva foarte straniu.

Apa începu să se retragă mult mai repede decât la orice ma ree. Jeff privea încremenit, profund derutat și câtuși de puțin speriat, în timp ce nisipurile umede și scânteietoare ieșeau la iveală în lumina soarelui. O luă pe urmele oceanului, hotărât să profite la maxim de miracolul care îi deschisese porțile lu’ mii submarine. De-acum valurile se retrăseseră atât de mult în cât catargul frânt al epavei se înălța în aer, cu algele atârnându-i fără vlagă, după ce-și pierduseră sprijinul lichid. Jeff dădu fuga înainte, nerăbdător să vadă ce alte minunății aveau să fie dezvăluite în continuare.

Atunci îi ajunse la urechi acel sunet dinspre recif. Nu

mai auzise niciodată ceva asemănător și se opri să cumpănească problema, cu picioarele goale cufundându-se încet în nisipul umed. La câțiva metri depărtare, un pește uriaș se zvârcolea în chinurile morții, dar Jeff aproape că nu-l băgă de seamă. Stătea cu ure chile ciulite, ascultând sunetul dinspre recif, care continua să crească în intensitate în jurul său.

Era ca un fel de gâlgâit sau ca o aspirare, de parcă un râu ar fi dat năvală printr-un canal îngust. Era glasul mării care se retrăgea protestând, mânioasă că-și pierdea, chiar și pentru un moment, pământul pe care îl deținea de drept. Prin ramurile mlădioase ale coralului, prin peșterile subacvatice ascunse, milioane de tone de apă se scurgeau din lagună, către imensitatea Pacificului.

Foarte curând – și foarte rapid – aveau să se întoarcă.

După câteva ore, una dintre echipele de salvare îl găsi pe Jeff pe un banc uriaș de corali care fusese azvârlit la douăzeci de metri deasupra nivelului normal al apei. Nu părea din cale afară de îngrozit, deși era supărat că-și pierduse bicicleta. Era totodată mort de foame, căci distrugerea parțială a podului îl izolase de casă. Când îl găsiră, se gândea să înoate tocmai până în Atena și, dacă nu s-ar fi schimbat radical curenții, ar fi reușit, cu siguranță, să traverseze întinderea de apă fără prea mari probleme.

Jean și George văzuseră cu ochii lor întreaga scenă când tsunami-ul lovise insula. Deși în zonele mai joase din Atena se produseseră daune grave, nu murise nimeni. Seismografele nu dăduseră decât o avertizare de cincisprezece minute, care fusese însă suficientă pentru ca toată lumea să părăsească zona de pericol. Acum colonia își lingea rănile și strângea o mulțime de legende care aveau să devină din ce în ce mai înfiorătoare odată cu trecerea anilor.

Jean izbucni în lacrimi când își recăpătă fiul, căci fusese cât se poate de convinsă că îl înghițiseră apele.

Privise cu ochi îngroziți în timp ce peretele de apă întunecat și înspumat se apropiase mu gând din depărtări pentru a îneca poalele insulei în spumă și bură. I se părea incredibil că Jeff putuse ajunge la timp într-un loc ferit.

Nu era deloc ciudat că băiatul nu era în stare să ofere o rela tare prea rațională a celor întâmplate. După ce mâncă și se vârî în pat, Jean și George veniră lângă el.

— Culcă-te, scumpule, și nu te mai gândi la asta, zise Jean.

— Acum ești în siguranță.

— Dar a fost distractiv, mami, protestă Jeff. Nu mi-a fost de loc frică.

— Foarte bine, spuse George. Ești un băiat curajos și e mare lucru că ți-ai dat seama și ai fugit la timp. Am mai auzit despre valurile astea uriașe. Mulți oameni se înecă pentru că se reped pe plaja dezvelită ca să vadă ce s-a întâmplat.

— Păi, asta am făcut și eu, mărturisi Jeff. Mă întreb cine oare m-o fi ajutat?

— Ce vrei să spui? Nu mai era nimeni cu tine. Ceilalți băieți urcaseră pe deal.

Jeff arăta derutat.

— Dar cineva mi-a spus să fug.

Jean și George se priviră oarecum alarmați.

— Vrei să spui că ți-ai închipuit c-ai auzit ceva?

— Of, nu-l mai bate la cap acum, zise Jean neliniștită și ușor prea grăbită.

Însă George era încăpățânat.

— Vreau să înțeleg. Spune-mi ce s-a întâmplat, Jeff.

— Păi, eram chiar pe plajă, lângă epava aia veche, când am auzit vocea.

— Ce ți-a spus?

— Nu-mi mai aduc aminte prea bine, dar era ceva de genul: „Jeffrey, du-te pe deal cât de repede poți. Dacă rămâi aici, te vei îneca”. Sunt sigur că mi-a spus Jeffrey și nu Jeff. Deci nu putea fi nimeni cunoscut.

— Era o voce de bărbat? De unde venea?

— Era din ce în ce mai aproape de mine. Și părea a fi de bărbat…

Jeff șovăi o clipă, iar George îl îndemnă să continue:

— Zi mai departe: închipuie-ți că ești din nou pe plajă și spune-ne exact ce s-a întâmplat.

— Păi, nu semăna cu niciun glas pe care să-l mai fi auzit vreodată. Cred că era un bărbat foarte mare.

— Și asta-i tot ce-a zis vocea?

— Da. Asta până când am început să urc dealul. Atunci s-a mai întâmplat ceva nostim. Știi cărarea către vârf?

— Da.

— Eu urcam în fugă pe acolo, pentru că e drumul cel mai scurt. De-acum știam ce se întâmpla, căci văzusem valul uriaș apropiindu-se. Mai făcea și un zgomot îngrozitor. Și apoi am dat cu ochii de o stâncă uriașă, în mijlocul potecii. Nu se aflase acolo înainte și n-am putut să trec de ea.

— Probabil că o fi doborât-o acolo cutremurul, spuse George.

— Șșșt! Zi mai departe, Jeff.

— Nu știam ce să fac, dar auzeam valul din ce în ce mai aproape. Apoi vocea mi-a spus: „Închide ochii, Jeffrey și acoperă-ți fața cu mâinile”. Părea ceva amuzant, așa că m-am con format. Și apoi a urmat un fulger uriaș – l-am simțit prin tot corpul, iar când am deschis ochii din nou, stânca dispăruse.

— Dispăruse?

— Exact: pur și simplu nu mai era acolo. Așa că m-am pus din nou pe fugă și atunci aproape că mi-am ars picioarele, pentru că poteca era foarte încinsă. Apa a sfârâit când a trecut peste ea, dar pe mine n-a mai putut să mă prindă: eram prea sus, pe vârf. Și asta-i tot. Am coborât de-acolo când s-au oprit valurile. Și pe urmă mi-am dat seama că bicicleta dispăruse și că drumul spre casă se prăbușise.

— Nu-ți mai bate capul cu bicicleta, scumpule, zise Jean, strângându-și fiul în brațe cu recunoștință. O să-ți luăm alta. Tot ce contează e că ești bine. N-o să ne mai gândim cum s-a întâmplat.

Ceea ce nu era adevărat, firește, căci discuțiile începură de îndată ce ieșiră din camera copilului. Nu ajunseră la nicio conclu zie, dar se produseră două urmări. A doua zi, fără să-i spună lui George, Jean îşi luă băieţelul și-l duse la expertul în psihologie infantilă al co Ioniei. Acesta ascultă cu grijă în timp ce Jeff repeta povestea, fără să pară deloc speriat de noul decor în care se afla. Apoi, în timp ce pacientul său neștiutor respingea, una după alta, toate jucăriile din camera de alături, doctorul o liniști pe Jean.

— Nu e nimic pe fișa lui care să indice vreo anormalitate mentală. Nu uitați că a trecut printr-o experiență îngrozitoare, din care a ieșit incredibil de bine. E un copil cu o imaginație de bordantă și probabil că-și crede propria poveste. Așa că acceptaţi-o și nu vă mai faceți griji decât dacă mai apar și alte simptome. Iar în acest caz, vă rog să mă anunțați imediat.

În seara aceea, Jean îi comunica verdictul soțului ei, care nu păru într-atât de ușurat cum sperase ea, așa că puse îngrijorarea lui pe seama daunelor suferite de dragul său teatru. George se mulțumi să mormăie un „Foarte bine” și se apucă să studieze ulţi mul număr al revistei *Scena și Studioul*. S-ar fi zis că-și pierduse tot interesul față de această poveste, ceea ce o cam supără pe Jean.

Însă, după trei săptămâni, exact în ziua redeschiderii podu’ lui, George o porni repede cu bicicleta spre Sparta.

Plaja era încă răvășită și presărată cu bucăți de coral zdro bit, iar într-un loc reciful însuși părea să se fi fisurat. George se întrebă cât timp le-ar lua miilor de polipi răbdători ca să repare stricăciunile.

Era doar o cărare care ducea spre vârful falezei, iar George începu s-o urce, după ce-și trase sufletul. Câteva bucăți uscate de alge, prinse printre stânci, indicau până

unde se ridicaseră apele învolburate.

George Greggson rămase vreme îndelungată pe poteca pus ţie, privind peticul de stâncă topită de la picioarele lui. Încercă să-și spună că era vreun capriciu al vulcanului stins demult, dar renunță în curând la această tentativă de autoamăgire. Mintea îi zbură spre noaptea aceea, din urmă cu mulți ani, când el și Jean participaseră la experimentul absurd al lui Rupert. Nimeni nu în telesese vreodată cu adevărat ce se petrecuse atunci, iar George știa că, într-un fel, exista o legătură între aceste două întâmplări. Mai întâi fusese Jean, iar acum, fiul ei. Nu știa dacă să se simtă bucuros sau îngrozit, așa că rosti în sinea lui o rugăciune mută:

„Mulțumesc, Karellen, pentru ce-au făcut oamenii tăi pentru Jeff. Dar mi-aș dori să știu și de ce-au făcut-o”.

Apoi o luă încet spre plajă, cu pescărușii albi și uriași dându-i târcoale, supărați că nu adusese mâncare să le arunce în timp ce se învârteau în văzduh.

CAPITOLUL 17

Deși fusese așteptată încă de la întemeierea coloniei, cere rea lui Karellen căzu ca o bombă. Reprezenta, pentru toată lumea, o criză în viața Atenei și nimeni nu-și putea da seama dacă urmările aveau să fie pozitive sau nefaste.

Până în acel moment, colonia îşi văzuse de treburile ei fără niciun fel de intervenții din partea overlorzilor. Aceștia o lăsaseră în pace, căci chiar ignorau mai toate activitățile umane care nu erau subversive și nu încălcau codurile de comportament impuse de ei. Era neclar dacă scopurile coloniei puteau fi numite subver sive. Erau apolitice, însă reprezentau o chemare la independenţă intelectuală și artistică. Iar din așa ceva cine știa ce putea ieși? Poate că overlorzii erau în stare să prevadă viitorul Atenei mai clar decât întemeietorii ei și poate că nu le plăcea ce vedeau.

Bineînţeles, dacă Supraveghetorul dorea să trimită un observator, un inspector sau oricum s-o numi el, nimeni

nu se putea împotrivi. Cu douăzeci de ani în urmă, overlorzii anunțaseră că îşi opriseră toate dispozitivele de supraveghere, astfel încât omenirea nu trebuia să se mai considere spionată. Totuși, simpla existență a acestor dispozitive însemna că overlorzilor nu li se putea ascunde nimic, dacă ar fi vrut să știe ceva.

Pe insulă erau și oameni care priveau cu ochi buni această vi ezită, văzând-o ca pe un prilej de a clarifica o mică problemă a psihologiei extratereștrilor: atitudinea lor față de artă. O considerau cumva o aberație puerilă a rasei umane? Aveau și ei oare propri de lor forme de artă? În acest caz, scopul acestei vizite era pur es tetic sau nu cumva Karellen avea motive mai puțin inocente?

Toate aceste chestiuni erau dezbătute la nesfârșit în timp ce se făceau pregătirile pentru vizită. Nu se știa nimic despre overlordul care avea să vină, dar se presupunea că acesta putea asimila cantități nelimitate de creații culturale. Cel puțin aveau să-și ducă la capăt experimentul, iar reacțiile victimei aveau să fie observate cu interes de un batalion de minți foarte agere.

Președintele în exercițiu al consiliului era filosoful Charles Yan Sen, un bărbat ironic, dar voios în esență, care nu ajunsese încă la șaizeci de ani și era, aşadar, încă în floarea vârstei. Platon l-ar fi acceptat drept pildă de filosof-politician, deși Sen nu-l accepta cu totul pe Platon, pe care îl bănuia că ar fi denaturat învățăturile lui Socrate. Președintele era însă unul dintre insularii hotărâți să profite la maxim de pe urma vizitei, fie și numai pentru a le arăta overlorzilor că oamenii mai aveau încă destulă inițiativă și nu erau „complet domesticiți”, după cum se exprima el.

În Atena nu se făcea nimic fără aprobarea unui comitet – acea piatră de temelie a sistemului democratic. Într-adevăr, cineva definise odată colonia drept o rețea de comitete înlănțuite. Însă siste mul era funcțional, datorită studiilor perseverente ale psihologilor sociali care fuseseră adevărații întemeietori ai Atenei. Din moment ce comunitatea nu era prea mare, toată lumea putea lua parte

la guvernarea ei și putea fi cetățean în adevăratul sens al cuvântului.

Era aproape inevitabil ca George, în calitate de membru marcant al ierarhiei artistice, să fie inclus în comitetul de primire. Dar el se asigurase de asta, trăgând câteva sfori. Dacă overlorzii voiau să studieze colonia, și George voia la fel de mult să-i studieze pe ei. Jean nu era prea încântată de asta.

Încă din seara aceea de la petrecerea soților Boyce, simțise o vagă ostilitate față de overlorzi, deși nu găsea nicio explica ție în această privință. Ar fi preferat să aibă de-a face cu ei în cât mai mică măsură, iar una dintre principalele atracții ale insulei fusese, pentru ea, posibila independenţă a coloniei. Acum să te mea că această independenţă se afla în pericol.

Overlordul sosi fără pompă, într-un aparat de zbor obișnuit și construit de om, spre dezamăgirea celor care speraseră să asiste la ceva mai spectaculos. Putea să fie și Karellen însuși, căci nimeni nu reușise vreodată să facă diferența, în mod cert, între overlorzi. Păreau cu toții niște copii după un model original unic. Poate că, prin anumite procese biologice necunoscute, așa și erau.

După prima zi, insularii încetară să mai acorde prea multă atenție când mașina oficială traversa colonia, în vizitele sale turistice. Numele corect al oaspetelui – Thanthalteresco – se de vedi mult prea dificil pentru a fi folosit în mod constant, așa că în curând overlordul se alese cu apelativul „Inspectorul”. Era un nume destul de potrivit, căci curiozitatea și apetitul lui pentru statistici erau insațiabile.

Charles Yan Sen era destul de epuizat atunci când, după miezul nopții, trebui să-l ducă pe Inspector până la avionul ce-i servea drept bază. Fără îndoială că acolo avea să-și continue munca de-a lungul nopții, în timp ce gazdele sale umane se la sau pradă slăbiciunii somnului.

Doamna Sen îşi salută neliniștită soțul la întoarcere.

Cei doi formau un cuplu iubitor, în ciuda obiceiului lui

ju căuș de a o numi Xantipa în prezența musafirilor. Ea îl amenin țase mai demult să-i răspundă cu aceeași monedă, preparându-i o cană de cucută, dar, din fericire, această băutură din ierburi era mai puțin întâlnită în Noua Atenă decât în cea antică.

— A mers bine? îşi întrebă ea soțul în timp ce acesta se așeza să servească o masă târzie.

— Cred că da, însă n-ai de unde să știi ce se petrece în min ţi le lor remarcabile. S-a arătat, desigur, interesat, ba chiar ne-a făcut niște complimente. Apropo, eu mi-am cerut scuze că nu l-am invitat aici. Mi-a zis că înțelege prea bine și că n-are chef să dea cu capul de tavanul nostru.

— Și ce i-ai arătat astăzi?

— Latura materială a coloniei, care nu i s-a părut la fel de plictisitoare cum mi se pare mie, de fiecare dată. Mi-a pus toate întrebările posibile despre producție, despre cum ne echilibrăm bugetul, despre resursele minerale, despre rata natalității, despre cum ne obținem hrana și așa mai departe. Noroc că l-am avut cu mine pe secretarul Harrison, care luase cu el toate ra poartele anuale întocmite încă de la întemeierea coloniei. Ar fi trebuit să-i auzi făcând schimb de statistici… Inspectorul a în prumutat tot teancul și pot să pun pariu că mâine, când vom da ochii cu el, ar fi în stare să ne citeze orice cifră din rapoarte. Ge nul ăsta de putere mentală mi se pare îngrozitor de deprimant.

Căscă și începu să ciugulească din mâncare, fără poftă.

— Mâine ar trebui să fie mai interesant. Mergem să vedem școlile și Academia. De data asta o să-i pun și eu niște întrebări. Mi-ar plăcea să știu cum îşi cresc overlorzii copiii – bineînțe les, în ipoteza că fac copii.

Charles Sen nu află răspunsul la această întrebare, dar inspectorul se dovedi extrem de vorbăreț în alte privințe. Ocolea întrebările dificile într-o manieră foarte agreabilă și care apoi, pe neașteptate, începea să inspire încredere.

Primul moment adevărat de intimitate avu loc pe când se aflau în mașină, după ce plecaseră de la școala care era unul dintre principalele motive de mândrie ale coloniei.

— E o mare responsabilitate să pregătești mințile tinere pentru viitor, observă dr Sen. Din fericire, ființele umane au o rezistenţă extraordinară: e nevoie de o educație extrem de proastă că să se producă daune ireparabile. Chiar și dacă scopurile ne-ar fi greșite, micile noastre victime ar reuși, probabil, să le depăşească. După cum ați văzut, par cât se poate de fericite.

Se opri o clipă, după care aruncă o privire jucăușă înspre şi lueta impunătoare a pasagerului său. Inspectorul era îmbrăcat din cap până în picioare într-un material argintiu sclipitor, astfel în cât niciun centimetru de piele nu era expus la soare. Dr Sen știa că, din spatele ochelarilor întunecați, ochii mari ai overlordului îl priveau lipsiți de emoție – sau reflectând emoții pe care el nu le-ar fi putut înțelege niciodată.

— Referitor la educarea acestor copii, îmi închipui că problema noastră seamănă destul de mult cu a voastră, atunci când v-ați văzut confruntați cu rasa umană. Sunteți de acord?

— În unele privințe, recunoscu overlordul pe un ton grav. În altele, o analogie mai bună cred că poate fi găsită în istoria puterilor voastre coloniale. Din acest motiv, dintotdeauna ne-au în teresat foarte mult Imperiile Roman și Britanic. Mai ales cazul Indiei este plin de învățăminte. Principala diferență dintre noi și britanicii din India e că ei n-aveau motive reale să fie acolo: adică n-aveau obiective conștiente, în afară de cele obișnuite și temporare precum comerțul ori dușmănia cu alte puteri europene. S-au trezit stăpâni peste un imperiu înainte să știe la ce folosește și n-au fost fericiți cu adevărat până n-au scăpat de el.

— Dar voi, întrebă dr Sen, care nu putea pierde prilejul de a-i pune întrebarea, voi veți scăpa de imperiul vostru când va sosi momentul?

— Fără cea mai mică ezitare, răspunse Inspectorul.

Dr Sen nu insistă asupra subiectului. Francheța răspunsului nu era întru totul măgulitoare. Plus că deacum ajunseseră la Academie, unde se adunaseră deja pedagogii, doritori să-și încerce ascuțimea minții pe un overlord adevărat, în carne și oase.

— După cum v-a spus probabil distinsul nostru coleg, principalul nostru scop este să menținem în alertă mințile oamenilor noștri și să-i ajutăm să-și dezvolte tot potențialul, spuse profeso rul Chance, decanul Universității din Noua Atenă. Dincolo de insula aceasta – gestul lui indica și respingea totodată restul globului – mă tem că rasa umană și-a pierdut inițiativa. Are parte de pace, de bogăție – dar nu mai are orizonturi.

— Pe când aici, firește… interveni cu blândețe overlordul.

Profesorul Chance, care era lipsit de simțul umorului și îşi dădea seama de asta doar vag, se uită bănuitor la oaspetele său.

— Aici, continuă el, nu suferim de obsesia străveche potrivit căreia trândăvia e imorală. Dar nici nu credem că e suficient să fim niște receptori pasivi ai divertismentului. Pe insula aceasta, avem cu toții o singură ambiție, care poate fi rezumată foartesim plu: e ambiția de a face ceva mai bine decât oricine altcineva, ori cât de neînsemnat ar fi ceea ce facem. Dar în lumea aceasta modernă, ceea ce contează e să ai un ideal. Atingerea lui e mult mai puțin importantă.

Inspectorul nu părea dispus să comenteze. Își dăduse jos ha ina protectoare, dar încă mai purta ochelarii întunecați, chiar și în lumina slabă din cancelarie. Decanul se întrebă dacă acele acce sorii erau necesare din punct de vedere fiziologic sau dacă nu erau cumva doar un camuflaj. Un lucru era sigur: făceau aproape imposibilă misiunea și așa destul de grea de a-i citi gândurile overlordului. Totuși, el nu părea să ridice obiecții în privința de clarațiilor oarecum provocatoare care îi fuseseră adresate sau a

criticilor implicite aduse politicii rasei sale față de pământeni.

Decanul era pe punctul de a relua atacul, când profesorul Sperling, șeful Catedrei de știință, se hotărî să intre și el în luptă.

— După cum negreșit știți, domnule, una dintre marile probleme ale culturii noastre a fost dihotomia dintre artă și știință.

Mi-ar face mare plăcere să vă aflu punctul de vedere. Sunteți de acord cu opinia că toții artiștii sunt anormali? Că munca lor – impulsul care o produce, în orice caz – e rezultatul unei profunde nemulțumiri psihice?

Profesorul Chance își drese glasul ca și când s-ar fi pregătit să intervină, dar Inspectorul i-o luă înainte.

— Mi s-a spus că toți oamenii sunt artiști într-o anumită mă sură, așa că oricine e în stare să creeze ceva, chiar dacă numai la un nivel rudimentar. De pildă, am observat ieri, la școlile voastre, accentul pus pe expresia personală în desen, pictură și mo delare. Impulsul părea destul de universal, chiar și printre cei cărora le era în mod evident menită o carieră de specialiști în știință. Așa că, dacă toți artiștii sunt anormali și toți oamenii sunt artiști, obținem un silogism interesant…

Toată lumea aștepta ca overlordul să-și termine fraza. Dar când le convenea, extratereștrii puteau dovedi un tact impecabil.

Inspectorul rezistă cu brio la concertul simfonic, ceea ce nu se prea putea spune despre mulți oameni din sală. Singura con cesie făcută gustului public fusese „Simfonia Psalmilor” de Straviński; restul programului era agresiv de modernist. Indiferent de meritele muzicii, interpretarea fusese superbă, căci colo mă nu se mândrea degeaba că-i avea pe unii dintre cei mai buni muzicieni din lume. Existaseră numeroase dispute între diferiții compozitori rivali care râvneau la onoarea de a fi incluși în program, deși câțiva cinici se întrebaseră dacă era măcar vorba

despre o onoare. Căci nimeni n-avea de unde să știe dacă nu cumva overlorzii erau complet afoni.

Totuși, lumea observă că, după concert, Thanthalteresco îi că ută pe cei trei compozitori prezenți la eveniment și-i felicită pe toți pentru „marea lor ingeniozitate”, ceea ce-i făcu să se retragă cu niște expresii încântate, dar ușor încurcate.

Abia în a treia zi avu și George Greggson ocazia să se întâlnească cu Inspectorul. Teatrul pregătise un soi de ghiveci în loc de un platou simplu: două piese într-un singur act, o scenetă a unui imitator de renume mondial și un moment coregrafic. Încă o dată, toate aceste opere avură parte de o interpretare superbă și de infirmarea previziunii unui critic: „Acum cel puțin vom afla dacă overlorzii pot să caște”. Într-adevăr, Inspectorul râse de mai multe ori și numai în momentele potrivite.

Cu toate acestea, nimeni nu putea fi sigur. Poate că overlordul juca un rol minunat, urmărind reprezentația doar prin prisma logi cu și păstrându-și intacte propriile emoții stranii, ca un antropo log care ia parte la un ritual primitiv. Faptul că scosese sunetele potrivite și că reacționase adecvat nu demonstra, în realitate, ab solut nimic.

Deși George luase hotărârea să discute cu Inspectorul, planul nu-i reuși deloc. După reprezentație, schimbară câteva cuvinte de prezentare, după care publicul îl răpi pe oaspete. Era cu neputință să-l desprindă de anturajul său, iar George se întoarse acasă extrem de frustrat. Nici măcar nu era sigur ce-ar fi vrut să-i spună dacă ar fi avut ocazia, însă își dădea cumva seama că ar fi îndreptat discuția asupra lui Jeff. Dar de-acum pierduse prilejul.

Două zile îi dură proasta dispoziție. Avionul Inspectorului decolase deja, printre numeroase declarații solemne de respect reciproc; abia apoi se produse recidiva. Nimănui nu-i dăduse prin cap să-l interpeleze pe Jeff, iar băiatul probabil că se gân disc destul de mult

înainte să-l abordeze pe George.

— Tati, îi zise el, chiar înainte de culcare. Îl știi pe overlordul care-a venit la noi?

— Da, răspunse George posomorât.

— Păi, a trecut pe la școală și l-am auzit vorbind cu unii dintre profesori. N-am înțeles prea bine ce zicea, dar cred că i-am recunoscut vocea. El e cel care mi-a zis să fug când venea valul uriaș.

— Ești sigur?

Jeff șovăi o clipă.

— Nu chiar, dar dacă n-a fost el, a fost alt overlord. M-am întrebat dacă ar trebui să-i mulțumesc. Dar de-acum a plecat, nu-i așa?

— Ba da, răspunse George. Mă tem c-a plecat deja. Totuși, poate că vom mai avea ocazia. Acum treci la culcare ca un băiat bun ce ești și nu-ți mai bate capul cu asta.

După ce se convinse că Jeff și Jenny au adormit, Jean se întoarse și se așeză pe covoraș, lângă scaunul lui George, rezemându-se de picioarele lui. Era un obicei care lui i se părea enervant de sentimental, dar nu credea că merita să facă o scenă din cauza asta. Se mulțumi să-și așeze genunchii astfel încât poziția ei să fie cât mai incomodă.

— La ce te gândești acum? întrebă Jean cu vocea obosită și monotonă. Chiar crezi că s-a întâmplat cu adevărat?

— S-a întâmplat, răspunse George, dar poate că ne facem griji aiurea. La urma urmei, orice părinte ar fi recunoscător – și, bine înțeles, și eu le sunt recunoscător. Explicația s-ar putea să fie extrem de simplă. Știm că pe overlorzi a început să-i intereseze colonia, așa că în mod sigur au ținut-o sub observație cu instrumentele lor – în ciuda promisiunii pe care ne-au făcut-o. Să zicem că unul dintre ei tocmai ne supraveghea cu unul dintre dispozitivele lor de observație și a văzut valul apropiindu-se. Ar fi destul de firesc să avertizeze pe oricine s-ar afla în

pericol.

— Dar nu uita că știa cum îl cheamă pe Jeff. Nu, să știi că ne ține sub observație. Avem noi ceva ciudat, ceva ce le atrage atenţia. Am simțit asta încă de la petrecerea lui Rupert. E amuzant dacă stai să te gândești cum ne-a schimbat viața seara aceea.

George o privi cu simpatie, dar nimic mai mult. Era ciudat cât de mult se putea schimba cineva într-un timp atât de scurt. Ți nea la ea: îi făcuse doi copii și reprezenta o parte din viața lui. Dar cât mai rămânea oare din dragostea pe care George Greggson cel de atunci, o persoană de care nu-și prea aducea aminte, osim ţi se odinioară pentru un vis estompat pe nume Jean Morrel?

Acum dragostea lui era împărțită între Jeff și Jennifer, pe de o parte, și Carolle, de cealaltă parte. Nu credea că Jean știa despre Carolle și avea de gând să-i spună el înainte s-o facă altcineva. Dar, dintr-un motiv sau altul, nu prea găsise momentul potrivit.

— Prea bine: Jeff e urmărit – ocrotit, de fapt. Nu crezi că asta ar trebui să ne facă mândri? Poate că overlorzii i-au pregătit un viitor măreț. Mă întreb care o fi acela.

Își dădea și el seama că vorbea doar ca s-o liniștească pe Jean. Nu se simțea îngrijorat, ci doar descumpănit și încurcat. Și dintr-odată un alt gând îi încolți în minte, ceva ce-ar fi trebuit să-i dea prin cap mult mai devreme. Își întoarse automat privirea spre camera copiilor.

— Mă întreb dacă nu cumva doar Jeff îi interesează, zise el.

La momentul potrivit, Inspectorul îşi prezentă raportul. În sularii ar fi dat orice să-l vadă. Toate statisticile și registrele lor fuseseră trecute în memoria insațiabilă a computerelor imense care reprezentau o parte dintre puterile nevăzute ale lui Karellen. Totuși, chiar înainte ca aceste minți electronice imper sonale să ajungă la o concluzie, Inspectorul îşi prezentase propriile sugestii. Exprimate în gândurile și cuvintele rasei umane,

acestea se desfășurau după cum urmează:

„Nu e nevoie să întreprindem nicio acțiune în privința colo mei. E un experiment interesant, dar care nu poate afecta în niciun fel viitorul. Strădaniile ei nu ne privesc și nu există nicio dovadă că ar desfășura vreo cercetare științifică pe căi primejdioase.

Conform planului, am reușit să văd fișa școlară a subiectu lui Zero, fără să trezesc curiozitatea nimănui. Anexez statisti cele relevante, din care se va vedea că nu există încă semnele vreunei dezvoltări neobișnuite. Totuși, după cum știm, Trece rea e doar rareori însoțită de avertismente prealabile.

M-am întâlnit și cu tatăl subiectului și am rămas cu impresia că voia să vorbească cu mine. Din fericire, am reușit să evit discuția. Nu încape nicio îndoială că bănuiește ceva, deși, bineînţeles n-are cum să intuiască adevărul și nici cum să influențeze, în vreun fel, rezultatul.

Îi compătimesc din ce în ce mai mult pe oamenii aceștia”.

George Greggson ar fi fost de acord cu verdictul Inspectoru lui – și anume că Jeff n-avea nimic neobișnuit. Doar acel unic incident derutant, la fel de uimitor ca un tunet solitar într-o zi lungă și senină. Iar după aceea, nimic.

Jeff avea toată energia și curiozitatea unui copil de șapte ani. Era inteligent (când avea chef), dar nu se afla în pericol de a deveni un geniu. Uneori, îşi spunea Jean cam epuizată, era întruchiparea băiețelului tipic: „un zgomot înconjurat de murdărie”. Nu c-ar fi putut cu ușurință să fie sigură în privința murdăriei, care trebuia să se adune multă vreme înainte să se observe peste bronzul normal al lui Jeff.

Băiatul se arăta uneori drăgăstos, alteori morocănos, câte o dată rezervat, altă dată debordant. N-avea nicio preferință vă dită pentru vreunul dintre părinți, iar la sosirea pe lume a surioarei sale nu dăduse semne de

gelozie. Fișa sa medicală era impecabilă; nu fusese bolnav nici măcar o zi în toată viața lui. Dar în acea epocă și într-un asemenea mediu, situația lui nu era deloc neobișnuită.

Spre deosebire de unii băieți, Jeff nu se plictisea prea re pe de in compania tatălui său și nu-l abandona cu fiecare ocazie ca să stea cu tovarăși de vârsta lui. Era limpede că moștenise la lentele artistice ale lui George și, aproape de îndată ce începuse să meargă, devenise un vizitator permanent în culisele teatrului coloniei. Într-adevăr, teatrul îl adoptase pe post de mascotă neoficială, iar de-acum era foarte priceput să înmâneze buchete de flori celebrităților scenei și ecranului care apăreau inspecta colele de pe insulă.

Da, Jeff era un băiat cât se poate de normal. Asta îşi spunea George ca să se liniștească de fiecare dată când mergeau împreună la plimbare pe jos ori cu bicicleta pe insula destul de mărgi nită. Discutau așa cum o făcuseră tații și fiii încă de la începuturile timpului: doar că în epoca lor aveau mai multe subiecte de discuţie. Deși Jeff nu părăsise niciodată insula, vedea tot ce dorea din lumea exterioară prin ochiul omniprezent al televizorului. Ca toți coloniștii, simțea un ușor dispreț față de restul omenirii. Ei erau elita, avangarda progresului. Ei aveau să ducă omenirea pe înălțimile atinse de overlorzi – și poate chiar mai departe. Nu mâine, firește, ci într-o bună zi.

N-aveau de unde să știe că acea zi avea să vină foarte curând.

CAPITOLUL 18

Visele începură șase săptămâni mai târziu.

În bezna nopții subtropicale, George Greggson înota încet, ridicându-se spre suprafața conștiinței. Nu știa ce anume îl tre’ zise și, pentru o clipă, rămase întins în pat, cufundat într-o de rută totală. Apoi îşi dădu seama că era singur. Jean se sculase și se îndreptase pe nesimțite către camera copiilor. Vorbea în șoaptă cu Jeff, dar George nu putea să audă ce-i spunea.

Se ridică din pat și se duse după ea. Aceste excursii nocturne erau destul de obișnuite, din cauza lui Poppet, dar până acum nu se mai întâmplase ca pe el să nu-l trezească gălăgia copilului. De data aceasta, ceva era diferit și George se întrebă ce-i tulbu rase somnul soției sale.

Singura lumină din camera copiilor venea de la desenul cu vopsea fluorescentă de pe pereți. La strălucirea lui slabă, George o zări pe Jean stând pe marginea patului lui Jeff. Femeia se întoarse când îl auzi intrând și-i şopti:

— Ai grijă să n-o trezești pe Poppet.

— Ce se întâmplă?

— Am simțit că Jeff avea nevoie de mine și asta m-a trezit din somn.

Simplitatea acelei afirmații îi dădu lui George o senzație de neliniște grețoasă. „Am simțit că Jeff avea nevoie de mine”. Și cum ai simțit, se întrebă el. Dar ei nu-i spuse decât:

— A avut vreun coșmar?

— Nu sunt sigură, replică Jean, dar acum pare să fie bine. Însă când am intrat era speriat.

— Nu eram speriat, mami, se auzi un glăscior indignat. Dar era un loc așa de ciudat.

— Unde anume? întrebă George. Ia povestește-mi tot.

— Erau munți, spuse Jeff ca prin vis. Erau așa de înalți și n-aveau zăpadă pe ei, ca munții pe care i-am văzut eu. Unii dintre ei ardeau.

— Vrei să zici… vulcani?

— Nu, nu chiar. Ardeau peste tot, cu niște flăcări albastre și nostime. Și, în timp ce mă uitam la ei, a răsărit soarele.

— Zi mai departe. De ce te-ai oprit?

Jeff îşi întoarse privirea derutată către tatăl său.

— Ăsta e alt lucru pe care nu-l înțeleg, tati. A răsărit așa de re pe de și era mult prea mare. Și… nici n-avea culoarea care trebuie. Era de-un albastru așa de frumos.

Se așternu o tăcere îndelungată și înfiorătoare. Apoi George adăugă domol:

— Asta-i tot?

— Da. Am început să mă simt cam singur și atunci a venit mami și m-a trezit.

George ciufuli părul răvășit al fiului său cu o mână, în timp ce cu cealaltă îşi strângea pe el halatul de noapte. Dintr-odată i se făcu frig și se simți mic de tot. Însă asta nu i citi în voce atunci când i se adresă lui Jeff:

— E doar un vis aiurea: ai mâncat prea mult la cină. Uită tot și culcă-te la loc, ca un copil cuminte.

— Bine, tati, răspunse Jeff – se opri o clipă, după care adă rugă gânditor: cred că o să încerc să mă întorc acolo.

— Un soare albastru? întrebă Karellen, după câteva ore. De taliul acesta trebuie să fi facilitat destul de mult identificarea.

— Da, răspunse Rashaverak. Nu mai încape nicio îndoială: e vorba despre Alphanidon Doi. O confirmă munții de pucioasă. Și e interesant de remarcat distorsiunea temporală. Planeta se rotește destul de încet, așa că probabil a văzut mai multe ore în doar câteva minute.

— Asta-i tot ce poți afla?

— Da, dacă nu-l interpelăm direct pe copil.

— Nu putem face așa ceva. Evenimentele trebuie să-și urmeze cursul firesc, fără ca noi să intervenim. Când părinții lui ne vor aborda – poate că atunci îi vom putea pune niște întrebări.

— Dar poate că ei n-o s-o facă niciodată. Sau poate c-o s-o facă prea târziu.

— Mă tem că n-avem încotro. N-ar trebui să uităm că, în aceste chestiuni, curiozitatea n-are nicio importanță. Nu e mai importantă nici măcar decât fericirea omenirii.

Întinse mâna să întrerupă legătura.

— Continuați supravegherea, bineînţeles, și raportați-

mi toate rezultatele. Dar să nu interveniți cu niciun chip.

Totuși, după ce se trezi, Jeff părea același dintotdeauna.

Măcar pentru asta putem fi recunoscători, îşi zise George. Însă groaza îi creștea în suflet.

Pentru Jeff, nu era decât un joc: încă nu începuse să-l spe de. Visele erau doar vise, indiferent cât de stranii ar fi părut. Nu se mai simțea singur în lumile pe care somnul i le punea la picioare. Doar în acea primă noapte, mintea lui o chemase pe Jean de peste prăpăstiile necunoscute care-i despărțeau. Acum colinda singur și neînfricat prin universul care i se deschidea în fața ochilor.

Dimineața, părinții îl luau la întrebări, iar el le povestea ce-și mai aducea aminte. Uneori, nu-și găsea cuvintele în timp ce încerca să descrie scene care nu numai că-i depășeau toată experiența, dar depășeau și imaginația umană. Părinții îl ajutau cu cuvinte noi, îi arătau poze și culori pentru a-i împrospăta memoria, apoi reconstruiau ce se putea din răspunsurile lui. Adesea nu se închega nimic în urma discuţiei, deși s-ar fi zis că, în mintea lui Jeff, lumile sale onirice erau absolut clare. Pur și simplu nu era în stare să le descrie părinți lor săi. Și totuși unele dintre ele erau destul de limpezi…

Spațiul: nicio planetă, niciun peisaj în jur, nicio lume sub tălpi. Doar stelele în noaptea de catifea, iar în fața lor, un soare imens și roșu care bătea ca o inimă. Enorm și rarefiat la un moment dat, se va micșora încet, strălucind totodată ca și cum focurile sale lăuntrice ar fi fost alimentate cu combustibil proaspăt. Apoi culoarea lui va străbate toate culorile spectrului, oprindu-se la o nuanță de galben, după care ciclul se va inversa, iar steaua se va dilata și se va răci, redevenind un nor zdrențuit și roșu ca flacăra…

(– Un pulsar variabil tipic, spuse Rashaverak nerăbdător. Văzut, totodată, cu o incredibilă accelerație

temporală. Nu pot s-o identific cu precizie, dar steaua cea mai apropiată care se potrivește descrierii e Rhamsandron 9. Ar putea să fie și Pharanidon 12.

— Oricare ar fi ea, îi răspunse Karellen, băiatul se îndepărtează tot mai mult de casă.

— Din ce în ce mai mult, zise Rashaverak…)

Ar fi putut să fie Pământul: un soare alb, suspendat pe un cer albastru presărat cu nori, care goneau la apropierea furtunii. Un deal cobora lin spre oceanul înspumat de vântul aprig. Nu mai că nimic nu se clintea: scena era încremenită ca o imagine zărită brusc în lumina unui fulger. Iar în depărtare, spre linia ori zontului, apărea ceva ce nu era de pe Pământ: un șir de coloane cețoase, care se subțiau ușor de la ieșirea din mare până când se pierdeau printre nori. Erau spațiate cu o precizie desăvârșită de-a lungul marginii planetei: prea mari pentru a fi artificiale, totuşi prea simetrice pentru a fi naturale.

(– Sideneus 4 și Pilaștrii Zorilor, spuse Rashaverak, cu vo cea încărcată de uimire. A ajuns în centrul Universului.

— Și abia și-a început călătoria, răspunse Karellen).

Planeta era absolut plată. Gravitația sa colosală zdrobise, în urmă cu multă vreme, toți munții de la începuturile sale incandescente, transformându-i într-o câmpie uniformă: niște munți ale căror culmi nu avuseseră niciodată mai mult de câțiva metri înălțime. Și totuși, exista viață acolo, căci suprafața planetei era acoperită de mii de figuri geometrice care se târau, se mișcau și îşi schimb bău culoarea. Era o lume bidimensională, populată de ființe care nu puteau avea decât o fracțiune de centimetru în grosime.

Iar pe cerul ei se afla un soare pe care niciun consumator de opiu nu și l-ar fi putut imagina, nici măcar în cele mai fanteziste vise. Prea fierbinte ca să fie alb, era ca o fantomă dogoritoare la hotarele ultravioletului, aruncând asupra planetelor sale radiații care le-ar fi fost

fatale oricăror forme de viață de pe Pământ. Pe milioane de kilometri în jurul său, se întindeau văluri uriașe de gaz și praf, care căpătau nenumărate nuanțe fluorescente când erau străbătute de rafalele de ultraviolete. În comparație cu această stea, soarele palid al Pământului ar fi fost la fel de plăcând ca un licurici la amiază.

(– Hexanerax 2, deja în afara universului cunoscut, spuse Rashaverak. Doar câteva dintre navele noastre au ajuns până acolo și niciodată nu s-au riscat să aterizeze, căci cine ar fi cre zut că există viață pe asemenea planete?

— Se pare, răspunse Karellen, că voi, savanții, n-ați fost așa de eminenți pe cât credeați. Dacă aceste… figuri sunt inteligente, problema comunicării va fi interesantă. Mă întreb dacă ele știu ceva despre existența celei de-a treia dimensiuni).

Era o lume care n-avea cum să cunoască sensul zilelor și al nopților, al anilor sau al anotimpurilor. Pe cerul său pluteau șase sori colorați, astfel încât nu era niciodată întuneric, ci existau doar variații ale luminii.

Din cauza încleștării și smucirii câmpurilor gravitaționale opuse, planeta se deplasa pe buclele și curbele unui orbite inimarginabil de complexe, fără să străbată aceeași traiectorie de două ori. Fiecare clipă era unică, iar configurația celor șase sori aflați în acel moment pe cer n-avea să se mai repete niciodată.

Dar și aici exista viață. Deși planeta ar fi putut să fie pârjolită de focurile stelare într-o singură eră și apoi înghețată în decursul următoarei epoci, ea adăpostea totuși viață inteligentă. Cristalele uriașe și multifațetate se grupau formând figuri geometrice complicate, care rămâneau neclintite în epocile de îngheț, crescând ușor din venele minerale atunci când lumea se încălzea din nou. Chiar dacă le-ar fi luat o mie de ani ca să închege un singur gând. Universul era încă tânăr, iar timpul se întindea la infinit înaintea lor…

(– Am căutat în toate înregistrările noastre, spuse Rashaverak. N-avem nicio informație despre o asemenea lume sau despre o asemenea combinație de sori. Dacă ar fi existat în universul nostru, astronomii ar fi detectat-o, chiar dacă s-ar fi aflat dincolo de raza de detecție a navelor noastre.

— Atunci a ieșit deja din galaxie?

— Da. Cu siguranță că se apropie timpul.

— Cine știe? El doar visează. Când se trezește, este neschim bat. Aceasta e abia prima fază. În curând vom ști când va fi în cepe schimbarea).

— Ne-am mai întâlnit și înainte, domnule Greggson, spuse grav overlordul. Numele meu e Rashaverak. Vă amintiți, fără îndoială.

— Da, zise George. La petrecerea aceea a lui Rupert Boyce. N-aș putea să uit. Și am crezut dintotdeauna că ne vom reîntâlni.

— Spuneți-mi: de ce ați solicitat această întrevedere?

— Cred că știți deja.

— Poate că da; însă ne va fi de folos amândurora dacă-mi veți spune, cu propriile dumneavoastră cuvinte. S-ar putea să vă mire foarte mult, dar și eu încerc să înțeleg, iar, în anumite privințe, ignoranţa mea e la fel de mare.

George se uită lung la overlord, copleșit de uimire. Nicio dată nu-i trecuse prin cap așa ceva. Presupusese, în mod subcon știent, că overlorzii dețineau toată cunoaşterea și toată puterea: că ei înțelegeau și că erau probabil responsabili pentru tot ceea ce i se întâmpla lui Jeff.

— Îmi închipui, continuă George, că ați văzut rapoartele pe care i le-am înmânat psihologului de pe insulă, deci știți despre vise.

— Da, știm despre ele.

— N-am crezut niciodată că ar fi doar niște fantezii de copil. Păreau atât de incredibile – știu că asta sună ridicol – încât trebuiau să aibă o bază reală.

Se uită neliniștit la Rashaverak, fără să știe dacă să se aștepte la o confirmare sau la o tăgăduire. Overlordul nu spuse nimic, se mulțumi să-l privească cu ochii săi mari și calmi. Stăteau aproape față în față, căci camera, care fusese în mod evident construită pentru asemenea întrevederi, avea două niveluri, scaunul ma siv al overlordului fiind cu câțiva metri mai jos decât cel al lui George. Era un gest prietenesc și liniștitor pentru oamenii care solicitau aceste întâlniri și care rareori veneau într-o stare de spirit degajată.

— La început ne-am făcut griji, dar nu ne-am alarmat. Jeff arăta cât se poate de normal când se trezea, iar visele astea nu păreau să-l tulbure. Iar apoi, într-o noapte… – ezită și-i aruncă overlordului o privire defensivă. N-am crezut niciodată în supranatural: nu sunt un om de știință, dar cred că pentru orice există o explicație rațională.

— Există, spuse Rashaverak. Știu ce-ați văzut pentru că am văzut și eu.

— Am bănuit asta dintotdeauna. Dar Karellen a promis că nu ne veți mai spiona niciodată cu instrumentele voastre. De ce v-ați încălcat promisiunea?

— N-am încălcat-o. Supraveghetorul a zis că rasa umană nu se va mai afla sub observație. Ne-am ținut această promisiune. Eu îi urmăream pe copiii voștri, nu pe voi.

Trecură câteva secunde înainte ca George să înțeleagă implicaţiile cuvintelor lui Rashaverak. Apoi sângele i se scurse din obraji.

— Vreți să spuneți…? îngăimă el, dar vocea i se stinse și trebui să-și reia fraza. Atunci ce Dumnezeu sunt copiii mei?

— Asta încercăm să aflăm și noi, răspunse solemn Rashaverak.

Jennifer Anne Greggson, poreclită în ultima vreme Poppet, stătea pe spate cu ochii strâns închiși. Nu îi deschisese de mult timp: n-avea să-i mai deschidă

niciodată, căci pentru ea vede rea era deja la fel de inutilă ca și pentru creaturile din adâncurile întunecate ale oceanelor. Era conștientă de lumea din jurul său: de fapt, era conștientă de mult mai mult de-atât.

Un singur reflex îi rămăsese din scurta sa pruncie, datorată probabil unui necunoscut capriciu al dezvoltării. Morișca aceea care o încânta odinioară suna neîncetat acum, alcătuind un ritm complex și variabil în pătuțul ei. Acesta fusese zgomotul ritmat și straniu care o trezise din somn pe Jean și o făcuse să dea fuga în camera copiilor. Dar nu numai sunetul acela o făcuse să strige după George, ci vederea moriștii banale și intens colorate, mișcându-se neîncetat în aer, suspendată la jumătate de metru de orice punct de sprijin, în vreme ce Jennifer Anne, cu degețelele ei dolofane încleștate, stătea întinsă pe spate cu un zâmbet de mulțumire pe chip.

Ea începuse mai târziu, dar progresa foarte repede. În curând avea să-și întreacă fratele, căci avea mult mai puține de uitat.

— Ai făcut bine că nu te-ai atins de jucăria ei, spuse Rashaverak. Nu cred c-ai fi putut s-o urnești din loc, dar dacă ai fi reușit, fetița s-ar fi supărat foarte tare. Și nu știu ce s-ar fi putut întâmpla apoi.

— Vreți să spuneți că nu puteți face nimic? întrebă George, consternat.

— Nu vă voi înșela: noi putem studia și observa, așa cum facem deja. Dar nu putem interveni, fiindcă nu reușim să înțelegem.

— Și atunci ce trebuie să facem noi? Și de ce ni se întâmplă asta tocmai nouă?

— Cuiva trebuia să i se întâmple. Voi nu aveți nimic excepţional – nu mai mult decât primul neutron care declanșează reacția în lanț într-o bombă atomică. Pur și simplu se întâmplă ca el să fie primul. Ar fi putut să fie orice alt neutron: așa cum Jeffrey ar fi putut să fie oricine din lume. Noi numim asta Trece rea Totală. De-acum nu

mai e cazul să păstrăm secretul și asta mă bucură enorm. Am așteptat această clipă încă de la venirea noastră pe Pământ. N-aveam de unde să știm când și unde va fi în cepe: asta până în momentul în care v-am cunoscut, la petrecerea lui Rupert. Atunci mi-am dat seama că, mai mult ca sigur, copiii soției dumneavoastră vor fi primii.

— Dar… pe atunci nu eram căsătoriți. Nici măcar nu…

— Da, știu. Însă mintea domnișoarei Morrel a fost canalul prin care, deși doar pentru o clipă, a trecut o informație pe care nicio ființă vie nu o cunoștea pe atunci. Ceva ce nu putea veni de cât de la o altă minte, strâns legată de a ei. Faptul că era o minte încă nenăscută nu conta prea mult, căci timpul e mult mai stra niu decât v-ați închipui.

— Încep să înțeleg. Jeff știe lucrurile astea: poate să vadă alte lumi și să-și dea seama de unde veniți. Iar Jean i-a surprins cumva gândurile, chiar dinainte să se nască.

— Ar mai fi multe de adăugat, dar nu-mi închipui că vă veți apropia vreodată de adevăr mai mult de-atât. De-a lungul istoriei, au existat oameni cu puteri inexplicabile, care păreau să depăşească hotarele timpului și ale spațiului. Nimeni nu i-a înțeles vreodată: aproape fără excepție, explicațiile pe care le găseau erau doar niște prostii. O știu prea bine, căci am citit foarte mult despre ei! Însă există o analogie care e… mă rog, sugestivă și utilă. Se regăsește de nenumărate ori în literatura voastră. Închipuiți-vă că fiecare minte de om e o insulă înconjurată de un ocean. Fiecare pare izolată, dar, de fapt, toate sunt legate prin roca de bază din care se ridică. Dacă ar dispărea oceanele, acesta ar fi sfârșitul în sulelor, care ar ajunge să facă parte dintr-un singur continent, însă și-ar pierde toată individualitatea. Telepatia, după cum i-ați spus voi, e ceva de genul acesta. În împrejurările potrivite, min ţi le pot fuziona, împărtășindu-și conținutul, pentru ca, odată des părțite, să păstreze amintirea acelei experiențe. În cea mai intensă formă a sa, această putere nu se mai supune regulilor timpului și spațiului. De aceea Jean a

putut intercepta cunoaşterea fiului său nenăscut.

Urmă o tăcere îndelungată, în timp ce George se lupta cu aceste gânduri năucitoare. Schema începea să prindă contur. Era o schemă incredibilă, însă cu o logică proprie. Și explica totodată (dacă acest cuvânt poate fi folosit pentru ceva atât de imposibil de înțeles) tot ceea ce se întâmplase după seara de la petrecerea lui Rupert Boyce. George îşi dădea acum seama că mai explica și curiozitatea lui Jean față de supranormal.

— Cine a început asta? întrebă George. Și încotro o să ducă totul?

— Nu vă pot răspunde la asta. Dar există multe rase în univers și unele dintre ele au descoperit aceste puteri cu mult înainte ca specia voastră – sau chiar a mea – să apară pe scenă. Au așteptat să vă alăturați lor, iar acum a sosit momentul.

— Și care e rolul vostru în toată povestea asta?

— La fel ca majoritatea oamenilor, și dumneavoastră ne-ați per ceput mereu ca pe stăpânii voștri, ceea ce nu e adevărat. N-am fost decât niște paznici, făcându-ne datoria care ne fusese impusă… de sus. Datoria aceasta e greu de definit: poate că ar fi mai bine să v-o închipuiți ca pe cea a unor moașe care su praveghează o naștere dificilă. Ne aducem contribuția la veni rea pe lume a ceva nou și minunat.

Rashaverak șovăi: pe moment s-ar fi zis că nu-și găsea cuvintele.

— Da, noi suntem moașele. Dar noi înșine suntem sterpi.

În acea clipă, George îşi dădu seama că se afla în fața unei tragedii care o depășea pe a lui. Era incredibil: și totuși, părea drept, într-o oarecare măsură. În ciuda puterilor și a inteligenței lor, overlorzii erau prizonierii unui impas evolutiv. Iată o rasă nobilă și măreață, aproape întru totul superioară omenirii: însă o rasă fără viitor și care era conștientă de asta. În comparație cu situația overlorzilor, problemele lui George păreau, dintr-odată,

lipsite de importanță.

— Acum știu de ce l-ați urmărit pe Jeffrey, spuse bărbatul. El era cobaiul din experimentul vostru.

— Întocmai, deși experimentul nu e controlat de noi. Nu noi l-am început, ci doar am încercat să-l observăm. N-am intervenit decât atunci când a trebuit s-o facem.

— Da, spuse George. Valul uriaș. Trebuie să ai grijă de specimenele valoroase.

Dar apoi i se făcu rușine de purtarea lui: sarcasmul său era demn de dispreț.

— Mai am doar o întrebare, zise el. Ce să facem cu copiii noștri?

— Bucurați-vă de ei cât mai puteți, răspunse cu blândețe Rashaverak. În curând nu vor mai fi ai voștri.

Sfatul era valabil pentru orice părinte și în orice epocă. Dar acum conținea o notă de amenințare și de groază pe care n-o mai sesizase niciodată.

CAPITOLUL 19

Veni și momentul în care lumea onirică a lui Jeffrey nu se mai distingea perfect de existența lui cotidiană. Nu mai mergea la școală, iar rutina vieții era de asemenea întreruptă pentru Jean și George, așa cum avea să se întrerupă, în curând, pentru întreaga lume.

Își evitau toți prietenii, de parcă și-ar fi dat seama că, în puțin timp, nimeni nu va mai avea timp să-i compătimească. Uneori, în liniștea nopții, când nu erau decât câțiva oameni în preajmă, le șeau la plimbări lungi. Din primele zile ale căsniciei lor, nicio dată nu fuseseră atât de apropiați ca cum, atât de uniți în fața unei tragedii încă necunoscute, care avea să-i copleșească în curând.

La început se simțiră puțin vinovați să-și lase copiii dormind singuri în casă, dar de-acum știau că Jeff și Jenny îşi puteau purta de grijă în moduri care depășeau puterea de înțelegere a părinților lor. Și, bineînțeles, overlorzii îi supravegheau tot timpul. Gândul acesta îi liniștea, le dădea senzația că nu sunt singuri în fața acestei probleme, ci că

ochii aceia înțelepți și compătimi tori le împărtășeau veghea.

Jennifer dormea: nu mai exista vreun alt cuvânt pentru a descrie starea în care se cufundase. Pentru cineva din afară, s-ar fi zis că era în continuare un bebeluș, dar în jurul ei exista deja o putere latentă atât de înspăimântătoare, încât Jean nu mai suporta să intre în camera copiilor.

Și nici n-avea de ce s-o facă. Entitatea care fusese Jennifer Anne Greggson nu era încă desăvârșită, dar până și în stadiul de crisalidă adormită își putea controla mediul înconjurător, astfel încât să-și poată satisface nevoile. Jean încercase o dată s-o hrănească, dar nu reușise. Ființa aceea alesese să-și ia alimentele în momentul dorit de ea și în modul dorit. Iar mâncarea dispărea din frigider într-un ritm lent și constant: totuși, Jennifer Anne nu se urnea niciodată din pătuțul ei.

Zgomotul moriștii încetase, iar jucăria aruncată zăcea pe po deaua camerei, unde nimeni nu îndrăznea să se atingă de ea, ca nu cumva Jennifer Anne să aibă nevoie de ea din nou. Uneori fe tița deplasa mobila (așezând-o în scheme stranii), iar lui George i se părea că vopseaua fluorescentă de pe pereți strălucea mai puternic decât înainte.

Jennifer nu le dădea bătăi de cap: se afla deja dincolo de ajutorul și de dragostea lor. N-avea să mai dureze mult, iar în timpul rămas, părinții se agățau cu disperare de Jeff.

Și el se schimba, dar încă îi recunoștea. Băiatul pe care îl va zuseră crescând încă din cețurile amorfe ale prunciei își pierdea personalitatea, dizolvându-se oră după oră în fața ochilor lor.

Totuși, uneori le vorbea ca de obicei, povestea despre jucăriile și despre prietenii lui, ca și cum nu și-ar fi dat seama ce-l aștepta. Însă, în cea mai mare parte a timpului, nu părea să-i observe și nu dădea semne c-ar fi fost conștient de prezența lor. Nu mai dormea, așa cum erau nevoiți s-o facă ei, în ciuda nevoii lor copleșitoare de a irosi

cât mai puține dintre aceste ultime ceasuri.

Spre deosebire de Jenny, băiatul nu părea să aibă puteri neobișnuite asupra obiectelor fizice: poate și pentru că n-avea atâta nevoie de ele, din moment ce crescuse mai mult. Ciudățenia sa consta doar în viața lui psihică, din care visele reprezentau de-acum doar o mică parte. Rămânea nemișcat ore în șir, cu ochii strâns închiși, de parcă ar fi ascultat sunete pe care nimeni altcineva nu le putea auzi. Cunoaşterea se scurgea în mintea lui – de undeva sau cândva: o cunoaştere care în curând avea să copleșească și să distrugă ființa pe jumătate formată care fusese Jeffrey Angus Greggson.

Iar Fey stătea de pază lângă el, privindu-l cu niște ochi triști și derutați, întrebându-se unde plecase stăpânul ei și când avea să se întoarcă la ea.

Jeff și Jenny fuseseră primii din toată lumea, dar în curând aveau să mai fie și alții. Ca o epidemie care se răspândea cu re peziciune dintr-un ținut într-altul, metamorfoza contamină întreaga rasă umană. Nu afecta aproape niciun copil de peste zece ani, dar, sub această vârstă, niciunul nu scăpa.

Era sfârșitul civilizaţiei, sfârșitul a ceea ce oamenii se străduiseră să construiască încă de la începuturile timpului. În nu mai câteva zile, omenirea îşi pierduse viitorul, căci atunci când i se iau copiii, se distruge sufletul oricărei rase și i se frânge orice dorință de supravieţuire.

Nu se instaură panica, așa cum s-ar fi întâmplat cu un secol în urmă. Lumea rămase amorțită, iar marile orașe erau încreme nite și cufundate în tăcere. Doar industriile vitale continuau să funcționeze. Era ca și cum planeta și-ar fi început perioada de doliu, jelind tot ceea ce n-avea să mai existe.

Iar atunci, așa cum făcuse odinioară, într-o epocă de-acum uitată, Karellen se adresă pentru ultima dată omenirii.

CAPITOLUL 20

— Misiunea mea aici e aproape încheiată, răsună vocea lui Karellen dintr-un milion de radiouri. Cel puțin acum, după o sută de ani, vă pot spune despre ce a fost vorba.

V-am ascuns multe lucruri, așa cum noi înșine ne-am ținut ascunși în prima jumătate a șederii noastre pe Pământ. Știu că unii dintre voi au fost de părere că acel mister era complet inutil. Sunteți obișnuiți cu prezența noastră și nu vă mai puteți în chipul cum ar reacționat strămoșii voștri dacă ne-ar fi văzut, însă cel puțin voi puteți înțelege de ce ne-am ascuns, fiindcă știți că am avut un motiv s-o facem.

Secretul suprem pe care nu vi l-am spus a fost tocmai scopul venirii noastre pe Pământ: acel scop pe marginea căruia ați făcut atâtea presupuneri. Până acum nu vi l-am putut dezvălui, căci secretul nu ne aparținea nouă.

Cu un secol în urmă, am venit în lumea voastră și v-am salvat de la autodistrugere. Nu cred că e cineva care să poată nega asta: însă nu ați bănuit niciodată în ce consta acea autodistrugere.

După ce am interzis armele nucleare și toate celelalte jucării mortale pe care le adunați în arsenalul vostru, am îndepărtat și riscul anihilării fizice. Voi ați crezut că acesta era singurul pe ricol. Noi am vrut să credeți asta, deși n-a fost niciodată așa. Cea mai mare primejdie cu care v-ați confruntat a fost de o cu totul altă natură. Și rasa voastră nu e singura vizată.

Multe lumi au ajuns la răscrucile puterii nucleare, au evitat dezastrul, s-au apucat să clădească civilizaţii pașnice și fericite și au fost apoi nimicite cu totul de forțe despre care nu știau nimic. În secolul XX, abia începuserăți să vă ciocniți de aceste forțe. De aceea a și trebuit să intervenim.

De-a lungul acelui secol, rasa umană s-a apropiat tot mai mult de marginea prăpastiei, fără să-i bănuiască vreodată existenţa. Peste acea prăpastie există doar o

punte. Puține rase au descoperit-o fără ajutor, iar unele dintre ele s-au întors din drum cât mai aveau încă vreme, evitând atât pericolul, cât și împlinirea. Lumile lor au devenit insule paradiziace ale mulțumirii lipsite de efort, care nu mai joacă niciun rol în devenirea universului. Însă aceasta n-ar fi fost niciodată și soarta – sau norocul vostru. Rasa voastră era prea importantă ca să permitem așa ceva. Însă voi ați fi gonit mai departe pe drumul distrugerii, târându-i și pe alții pe urmele voastre, căci n-ați fi găsit niciodată acea punte.

Mă tem că, de-acum încolo, aproape tot ce am de spus va trebui exprimat prin asemenea analogii. Nu aveți cuvinte și nici concepte pentru multe dintre lucrurile pe care vreau să vi le spun, iar, din păcate, nici noi nu le cunoaştem la perfecție.

Ca să înțelegeți, trebuie să vă cufundați în trecut și să recu pereţi multe lucruri ce le-ar fi fost familiare strămoșilor voștri, dar pe care voi le-ați uitat: lucruri pe care, de fapt, noi v-am ajutat, în mod intenționat, să le uitați. Căci șederea noastră aici s-a bazat pe o mare mistificare, pe o ascundere a adevărului pe care nu erați pregătiți să-l înfruntați.

În veacurile dinaintea sosirii noastre, savanții voștri au descoperit secretele lumii fizice și v-au condus pe drumul de la energia aburului la energia atomică. Ați lăsat în urmă superstiți de, iar știința a devenit singura religie adevărată a omenirii. Acesta era darul minorității occidentale pentru restul lumii, un dar care v-a distrus toate celelalte credințe. Cele care mai existau când am ajuns noi erau deja pe moarte. Se credea că știința putea explica totul: nu existau forțe care să nu intre în sfera sa de cuprin dere și nici evenimente pentru care să nu poată da socoteală. Poate că nu se va afla niciodată originea universului, dar tot ce s-a întâmplat ulterior a urmat legile fizicii.

Totuși, misticii voștri, deși erau rătăciți în propriile lor amă giri, au întrezărit o parte din adevăr. Există puteri ale minții și puteri care le depășesc pe cele ale minții și pe

care știința voastră nu le-ar fi luat niciodată în vizor fără ca întreaga sa structură să fie zdruncinată din temelii. De-a lungul epocilor, au existat numeroase relatări de fenomene stranii: fantome, telepatie, previzi uni, pentru care ați găsit nume, dar explicații – niciodată. La început, știința le-a ignorat, ba chiar le-a negat existența, în ciuda mărturiilor înregistrate pe parcursul a cinci mii de ani. Însă ele există, iar orice teorie a universului trebuie să le lămurească, dacă e să fie completă.

În prima jumătate a secolului XX, câțiva savanți de-ai voștri au început să cerceteze problema. Fără să știe, se jucau cu cutia Pandorei. Forțele pe care le-ar fi putut dezlănțui întreceau cu mult pericolul reprezentat de puterea atomului. Căci fizicienii nu puteau să distrugă decât Pământul, pe când parafizicienii ar fi răspândit haosul în întregul univers.

Nu se putea permite așa ceva. N-am cum să vă explic natura deplină a amenințării pe care o reprezentați pe atunci. Pentru noi n-ar fi fost o amenințare – și atunci n-avem cum s-o înțelegem. Hai să spunem că ați fi putut deveni un soi de cancer telepatic, un fel de mentalitate malignă care, în inevitabila sa disoluție, ar fi otrăvit alte minți, mult mai dezvoltate.

Așa că am venit noi pe Pământ; adică am fost *trimiși*. V-am în trecupt dezvoltarea pe toate palierele culturale, dar, mai ales, am cercetat toate studiile despre fenomenele paranormale. Sunt perfect conștient de faptul că, prin contrastul dintre civilizaţiile noastre, am înfrânat și toate celelalte forme de împlinire creativă. Dar acesta a fost doar un efect secundar, care nu are nicio importanță.

Acum trebuie să vă spun ceva ce vă va mira, un lucru aproape incredibil poate. Toate aceste potențialuri, toate aceste puteri la tente… noi nu le avem și nici nu le înțelegem. Intelectele noastre sunt mult mai puternice decât ale voastre, dar mințile voastre au ceva ce ne scapă. V-am studiat încă de la venirea noastră pe Pământ: am învățat foarte multe și mai sunt încă multe de aflat, dar mă îndoiesc că vom descoperi tot adevărul.

Rasele noastre au multe în comun: de aceea am și fost aleși noi pentru această misiune. Însă în alte privințe reprezentăm extremele a doua evoluții diferite. Mințile noastre au ajuns la capă tul dezvoltării lor. La fel ca ale voastre, în forma lor actuală. Și totuși voi puteți face un salt către următorul stadiu, iar aceasta e diferența dintre noi. Potențialul nostru s-a epuizat, pe când al vostru e încă nedezvăluit. Acest potențial e legat, în moduri pe care nu le înțelegem, de puterile despre care v-am vorbit: acele puteri care se trezesc acum în lumea voastră.

Am oprit ceasul și v-am făcut să bateți pasul pe loc în timp ce se dezvoltau aceste puteri, până când începeau să curgă prin canalele care li se pregăteau. Tot ce-am făcut pentru îmbunătăți rea planetei voastre, pentru ridicarea nivelului de trai, pentru în staurarea dreptății și a păcii – acestea sunt lucruri pe care le-am fi făcut oricum, odată ce-am fost nevoiți să intervenim în treburile voastre. Dar toată această transformare amplă v-a îndepăr tat de adevăr, servind astfel scopurilor noastre.

Noi suntem paznicii voștri și nimic mai mult. Probabil că v-ați întrebat adesea ce poziție ocupă rasa mea în ierarhia universului. Așa cum noi suntem deasupra voastră, și peste noi mai există ceva care ne folosește în propriile scopuri. N-am descoperit încă despre ce e vorba, deși i-am servit pe post de instrumente foarte multă vreme, fără să îndrăznim să ne răzvrătim. Ne-am primit ordinele în repetate rânduri și am pornit spre câte o lume aflată în prima fază a civilizaţiei sale, ca s-o îndrumăm pe calea pe care noi n-o putem urma niciodată: calea pe care ați pornit voi acum.

În repetate rânduri am studiat procesul pe care am fost trimişi să-l stimulăm, sperând că vom putea învăța să scăpăm de propriile noastre limitări. Dar n-am făcut altceva decât să intre zărim contururile vagi ale adevărului. Voi ne numiți overlorzi, adică superseniori, fără să vă dați seama de ironia acestui titlu. Hai să spunem că peste noi se află Supermintea, care se folosește de noi ca un olar de roata lui. Iar rasa voastră reprezintă lu’ tul

modelat pe acea roată.

Noi credem – este doar o ipoteză – că Supermintea încearcă să crească, să-și extindă puterile și cunoaşterea universului. Probabil că reprezintă deja suma mai multor rase, iar în urmă cu multă vreme a renunțat la tirania materiei. Detectează de îndată prezența ființelor inteligente, oriunde s-ar afla ele. Când a aflat că voi erați aproape gata, ne-a trimis aici să-i îndeplinim porunca – și anume să vă pregătim pentru transformarea ce se apropie.

Toate schimbările prin care a trecut rasa voastră au durat epoci la rând. Însă aceasta e o transformare a minții, nu a corpului. După toate criteriile evoluției, va fi un pas cataclismic și în stantaneu. A început deja și trebuie să acceptați acest lucru: generația voastră este ultima generație de *homo sapiens*.

În ceea ce privește natura acestei transformări, vă putem spune doar foarte puține. Nu știm cum se produce și la ce im puls declanșator recurge Supermintea atunci când consideră că a sosit momentul. N-am descoperit decât că începe cu un singur individ – un copil, de fiecare dată – și apoi se răspândește exploziv, ca formarea cristalelor în jurul primului nucleu într-o soluție saturată. Adulții nu vor fi afectați, căci mințile lor sunt deja constituite și nu mai pot fi modificate.

În câțiva ani se va sfârși totul, iar rasa umană va fi împărțită în două. Nu mai există cale de întoarcere și nici viitor pentru lumea pe care o cunoaşteți. Toate speranțele și visurile rasei voastre se termină aici. V-ați adus pe lume succesorii și tragedia voastră e că nu-i veți înțelege niciodată: pentru că nici măcar nu veți mai reuși vreodată să comunicați cu mințile lor. Căci ei nu vor mai avea minți, în sensul cunoscut de voi. Vor alcătui o singură entitate, așa cum și voi sunteți alcătuiți din mii de celule. Nu-i veți mai privi ca pe niște ființe umane – și veți avea dreptate.

V-am spus toate aceste lucruri ca să știți ce vă așteaptă. În câteva ore, se va declanșa criza. Misiunea și datoria mea este să-i ocrotesc pe cei pentru a căror

protecție am fost trimis aici.

În ciuda puterilor ce se trezesc în ei, ar putea fi distruși de mulțimile din jurul lor. Da, chiar și de părinții lor, când aceștia vor înțelege adevărul. Trebuie să-i iau de aici și să-i izolez, pentru protecția lor și a voastră deopotrivă. Navele mele vor începe evacuarea mâine. Nu vă voi condamna dacă veți încerca să vă împotriviți, dar va fi zadarnic. Acum se trezesc puteri mai mari decât ale mele: eu sunt doar unul dintre instrumentele lor.

Și atunci, ce voi face cu voi, cu supravieţuitorii, odată ce v-ați îndeplinit deja menirea? Cea mai simplă și mai milostivă soluție probabil ar fi să vă distrug: așa cum voi înșivă ați curma viața unui animal iubitaflat în suferință de moarte. Dar nu pot face asta. Viitorul vă aparține: vi-l veți putea alege în anii care v-au mai rămas. Sper însă că omenirea îşi va găsi odihna în pace, știind că nu a trăit în zadar.

Căci ceea ce ați adus pe lume e ceva foarte străin de voi, care s-ar putea să nu vă împărtășească deloc dorințele ori speranţele și pentru care cele mai mărețe realizări ale voastre ar putea părea niște jucării de copii. Totuși, e ceva minunat – și e creația voastră.

Când rasa noastră va fi dată uitării, o parte dintr-a voastră va mai dăinui încă. Așadar, nu ne condamnați pentru ceea ce sun tem siliți să facem. Și amintiți-vă: noi vă vom invidia pe veci.

CAPITOLUL 21

Jean încetase să mai plângă. Insula zăcea aurie în lumina crudă și indiferentă a soarelui, când nava îşi făcu încet apariția, peste culmile gemene din Sparta. Pe insula aceea stâncoasă, nu cu multă vreme în urmă, fiul ei scăpase de moarte printr-un mi racol pe care acum Jean îl înțelegea prea bine. Uneori se întreba dacă n-ar fi fost mai bine ca overlorzii să stea deoparte și să-l lase pradă sorții. Moartea ținea de ordinea firească a lucrurilor și ea îi putea face față, așa cum o mai făcuse deja. Dar ceea ce se

întâmpla era mai straniu decât moartea: și mai definitiv. Până în ziua aceea, oamenii muriseră, dar rasa dăinuise.

Copiii stăteau nemișcați și tăcuți, adunați în grupuri împrăştiate de-a lungul plajei, arătând la fel de puțin interes unul față de celălalt ca și față de familiile pe care le lăsau în urmă. Mulți purtau prunci, care erau prea mici ca să meargă sau care nu vo iau să-și pună în aplicare puterile care făceau inutil mersul. Căci, îşi spuse George, desigur că, din moment ce puteau mișca materia neînsuflețită, și-ar fi putut mișca și propriile corpuri. Chiar așa: de ce îi luau navele overlorzilor, la urma urmei?

Nu mai conta. Plecau cu toții, iar acesta era drumul pe care și-l aleseseră. Apoi George îşi dădu seama ce anume îi zgândărise memoria: undeva, cu multă vreme în urmă, văzuse un film vechi de o sută de ani despre un asemenea exod. Era mai mult ca sigur de la începutul Primului Război Mondial – sau al celui de-al Doilea. Se vedeau șiruri lungi de trenuri, pline de copii, care părăseau încet orașele amenințate, lăsând în urmă părinții pe care mulți dintre ei n-aveau să-i mai vadă niciodată. Puțini plângeau: unii erau deru tați și îşi țineau strâns valijoarele, dar majoritatea păreau să privească înainte nerăbdători, spre marea aventură care-i aștepta.

Și totuși, analogia era falsă. Istoria nu se repetă niciodată. Cei care plecau acum nu mai erau copii, indiferent ce erau. Iar de această dată n-avea să urmeze nicio reîntâlnire.

Nava aterizase pe marginea apei, cufundându-se adânc în nisipul moale. Uriașele panouri arcuite se deschiseră simultan în sus și rampele se întinseră spre plajă ca niște limbi de metal. Siluetele împrăștiate și de o singurătate indescriptibilă începură să se adune, să se strângă laolaltă într-o mulțime care se mișca la fel de sigură ca orice mulțime de oameni.

Singurătate? De ce s-o fi gândit la asta, se întrebă George. Căci tocmai singuri n-aveau să mai fie niciodată. Doar indivizii pot fi singuri, doar ființele umane. Acum că

barierele se prăbuşiseră, singurătatea avea să dispară pe măsură ce se dizolva personalitatea. Nenumăratele picături de ploaie aveau să se piardă în valurile oceanului.

Simți că Jean îl strângea tot mai tare de mână, într-un spasm brusc de emoție.

— Uite, şopti ea. Îl văd pe Jeff. Lângă a doua ușă.

Distanța era mare și nu putea fi prea sigur. Avea senzația că i se lăsase o negură peste ochi care-l împiedica să vadă bine. Însă era Jeff: de asta era sigur. George îşi recunoștea de-acum fiul, care pusese deja un picior pe rampa de metal.

Iar Jefi se întoarse și privi înapoi. Chipul lui se zărea ca o pată albă: la această distanță, bărbatul n-avea cum să-și dea seama dacă pe fața fiului său se citea vreun semn că l-ar fi recunoscut sau că îşi mai amintea ceva din ceea ce lăsa în urmă. Așa cum George n-avea să știe nici dacă Jefi se întorsese din pură în tâmplare sau dacă știuse, în acele ultime clipe când mai era încă fiul lor, că părinții îl priveau intrând într-o lume în care ei n-aveau să pătrundă niciodată.

Trapele imense începură să se închidă. Iar în acel moment, Fey îşi ridică botul și scoase un schelălăit slab și îndurerat. Apoi îşi întoarse ochii frumoși și limpezi către George și bărbatul înțelese că de-acum cățeaua îşi pierduse stăpânul. Iar el nu mai avea rivali.

Pentru cei care rămăseseră în urmă existau multe drumuri, dar numai o singură destinație. Unii spuneau: „Lumea e încă frumoasă; trebuie s-o părăsim într-o bună zi, dar de ce-ar trebui să ne grăbim plecarea?”

Însă alții, pentru care viitorul era mai de preț decât trecutul și pentru care viața nu mai avea rost, nu voiau să stea. Așa că s-au despărțit de viață singuri sau împreună cu prietenii, după dorința fiecăruia.

Așa se întâmplă și cu Atena. Insula se născuse din foc și în foc alese să moară. Cei care au vrut să plece, au făcut-o, dar mă joritatea au rămas să-și întâmpine sfârșitul

printre crâmpeiele frânte ale visurilor lor.

Nimeni n-ar fi trebuit să știe când avea să sosească momentul. Totuși, Jean se trezi în toiul nopții și rămase o clipă în pat, uitându-se lung la licărirea fantomatică de pe tavan. Apoi se în tinse să-l ia de mână pe George, care de obicei dormea profund, însă, de această dată, se trezi imediat. Nu-și spuseră nimic, căci cuvintele pe care le doreau ei nu existau.

Jean nu mai era copleșită de frică și nici măcar de tristețe. Depășise acele momente și acum se simțea detașată de orice emoție. Însă mai avea un singur lucru de făcut și știa că îi rămăsese foarte puțin timp pentru el.

Fără să scoată un cuvânt, George o urmă prin casa cufun dată în tăcere. Trecură prin raza de lumină a lunii care pătrundea prin luminatorul din atelier, mișcându-se la fel de domol ca umbrele pe care le crea, până când ajunseră în camera copiilor, de-acum pustie.

Nu se schimbase nimic. Desenele fluorescente pictate de George cu atâta grijă încă străluceau pe pereți. Iar morișca ce-i aparținuse odinioară lui Jennifer Anne încă se afla acolo unde o aruncase fetița, atunci când mintea ei păși în depărtarea necunoscută unde se afla acum.

Și-a abandonat jucăriile, își spuse George, dar noi n-o vom face. Se gândi la copiii faraonilor, înmormântați cu tot cu păpu şi le și mărgelele lor, în urmă cu cinci mii de ani. Așa va fi din nou. Nimeni nu ne va iubi vreodată comorile, își spuse el – le vom lua cu noi și nu ne vom mai despărți de ele.

Jean se întoarse încet către el şi-şi rezemă capul de umărul lui. George o îmbrățișă, iar dragostea pe care i-o purtase odi nioară îl năpădi iarăși, plăpândă, și totuși limpede ca un ecou dinspre un lanț muntos îndepărtat. De-acum era prea târziu să-i mai spună tot ce avea de zis și regretele care îl copleșiră se dat-o rău mai puțin trădările sale cât indiferenței lui din trecut.

Apoi Jean îi spuse domol, strângându-l și mai tare în

brațe:

— Rămas-bun, dragul meu.

George nu mai avu timp să răspundă, căci până și în acea clipă de pe urmă, tot rămase uimit și se întrebă cum de știuse ea că sosise momentul.

În adâncurile stâncii, fragmentele de uraniu începură să dea năvală, căutând fuziunea pe care n-o puteau realiza niciodată.

Iar insula se înălță în întâmpinarea zorilor.

CAPITOLUL 22

Nava overlorzilor cobora, lăsându-și în urmă dâra strălucitoare ca de meteorit prin inima constelației Carina. Își începuse frânarea nebunească printre planetele exterioare, dar chiar și când trecu pe lângă Marte, tot mai avea o fracțiune considera bilă din viteza luminii. Încet, imensele câmpuri ce înconjurau Soarele îi absorbeau avântul, iar la un milion de kilometri în urmă, energiile degajate de navă pictau cerul cu dâre de foc.

Jan Rodricks se întorcea acasă, mai bătrân cu șase luni, la lumea pe care o părăsise cu optzeci de ani în urmă.

De data aceasta nu mai era un pasager clandestin ascuns într-o încăpere secretă, ci stătea în spatele celor trei piloți (de ce oare aveau nevoie de atâția, se întreba el), urmărind figurile care apăreau și dispăreau de pe ecranul uriaș ce domina cabina de comandă. Culorile și formele proiectate nu aveau nicio no mă pentru el: presupunea că ofereau informații care, într-o navă construită de oameni, ar fi fost afișate în sisteme metrice. Însă uneori pe ecran apăreau câmpurile stelare apropiate și cu rând, spera el, avea să apară Pământul.

Era bucuros că se întorcea, în ciuda efortului pe care-l depusese ca să plece în spațiu. Se maturizase în ultimele luni: văzuse atât de multe, călătorise atât de departe, dar tânjea după propria lume. Acum înțelegea de ce overlorzii le închiseseră oamenilor calea că tre’ stele. Omenirea mai avea încă un drum lung de parcurs înainte să poată juca

vreun rol în civilizaţia pe care doar o întrezărise.

Poate că (deși refuza să accepte așa ceva) omenirea n-avea să fie niciodată altceva decât o specie inferioară, conservată într-o grădină zoologică îndepărtată, ai cărei paznici erau overlorzii. Poate că asta voise să spună Vindarten atunci când îi dăduse lui Jan avertismentul acela ambiguu, chiar înainte de plecare: „Poate că s-au întâmplat multe în timpul care s-a scurs pe planeta ta. S-ar putea să nu-ți mai recunoști lumea când o vei revedea”, îi zisese overlordul.

Poate că nu, îşi zise Jan: optzeci de ani reprezentau o pe noadă îndelungată și, cu toate că el era tânăr și adaptabil, s-ar fi putut să-i vină greu să înțeleagă toate schimbările care se produseseră. Însă un lucru era sigur: oamenii vor vrea să-i asculte po vestea și să afle ce apucase să vadă din civilizaţia overlorzilor.

Îl trataseră bine, după cum se și așteptase. Nu-și aducea aminte mai nimic din drumul parcurs la dus: când a dispărut efectul injecției, iar el s-a trezit, nava intra deja în sistemul overlorzilor. Atunci a ieșit din ascunzătoare și și-a dat seama ușurat că nu avea nevoie de tubul de oxigen. Aerul era dens și greu, dar putea să-l respire fără probleme. S-a trezit în sala uriașă a navei, luminată în roșu, printre nenumărate cutii și alte încărcături pe care te-ai aștepta să le găsești pe un pachebot sau pe un avion de marfa. I-a luat aproape o oră să găsească drumul spre cabina de comandă și să se prezinte echipajului.

Lipsa lor de mirare l-a derutat: știa că overlorzii afișau puține emoții, dar se așteptase la o reacție. În schimb, ei îşi vedeau mai departe de treburi, privind ecranul uriaș și manevrând numeroasele butoane de pe panourile de comandă. Abia atunci și-a dat seama că se pregăteau de aterizare, căci, din când în când, apă rea intermitent pe ecran imaginea unei planete, care se vedea din ce în ce mai mare.

Totuși, nu avea nici cea mai ușoară senzație de mișcare sau de accelerare, ci percepea doar o gravitație

absolut constantă, pe care o estimase a fi de cinci ori mai mare decât cea de pe Pământ. Probabil că forțele colosale care conduceau nava erau compensate cu o precizie desăvârșită.

Și apoi, cei trei overlorzi se ridicară simultan de pe scaunele de piloți, iar atunci Jan îşi dădu seama că se încheiase călătoria. Cei trei nu discutaseră cu pasagerul lor și nici măcar între ei și, când unul îi făcu semn să-l urmeze, Jan înțelese că ar fi trebuit să se gândească mai demult la asta: era posibil ca acolo, la acest capăt al liniei de aprovizionare a lui Karellen, să nu existe nimeni care să priceapă un singur cuvânt în engleză.

Overlorzii îl priviră cu un aer grav în timp ce trapele uriașe se deschiseră în fața ochilor nerăbdători ai lui Jan. Acesta era momentul suprem al vieții sale: devenea prima ființă umană care ajungea pe o lume scăldată în lumina altui soare. Razele ruginii ale lui NGS 549672 inundară nava, iar acolo, în fața lui, se așternea planeta overlorzilor.

La ce se așteptase? Nu era sigur. La clădiri imense, la orașe ale căror turnuri să se piardă printre nori, la mașinării ce-ar fi în trecut orice imaginație. Toate acestea nu l-ar fi surprins.

Dar ceea ce văzu era o câmpie aproape uniformă, întinzându-se spre un orizont nefiresc de apropiat și frântă doar de contururile a trei nave de-ale overlorzilor, aflate la câțiva ki lometri distanță.

Pe moment, Jan se simți năpădit de un val de dezamăgire. Apoi ridică din umeri, dându-și seama că, la urma urmei, nu te puteai aștepta să dai peste un port spațial într-o regiune atât de îndepărtată și de nelocuită.

Era frig, dar nu prea tare. Lumina soarelui mare și roșu, cobo rât foarte mult la orizont, era destul de bună pentru ochii umani, dar Jan se întrebă cât i-ar lua oare până să le simtă dorul nuanțe lor de verde și de albastru. Atunci zări semiluna aceea enormă și subțire care urca pe cer ca un arc plasat lângă soare. O privi un răstimp, înainte să-și dea seama că, de fapt, călătoria nu se înche

lase încă. Aceea era lumea overlorzilor, iar el probabil că se afla pe un satelit, care nu era decât baza de lansare a navetelor.

Îl duseră pe planeta lor într-o navă de dimensiunile unui avion terestru. Simțindu-se ca un pigmeu, Jan încercase să se urce pe unul dintre scaunele lor enorme, vrând să vadă, prin hublouri, planeta care se apropia.

Călătoria se dovedi atât de scurtă încât nu avu timp să observe decât câteva detalii ale globului care se mărea sub el. Se părea că și la o asemenea apropiere de casă, overlorzii foloseau aceeași versiune de navă stelară, căci în numai câteva minute în cepură să coboare într-o atmosferă adâncă și încărcată de nori. Apoi ușile se deschiseră și pătrunseră într-o încăpere boltită, cu un plafon care probabil că se rotise, închizându-se în spatele lor imediat, căci deasupra nu văzu nicio altă intrare.

Abia după două zile îşi părăsi și Jan clădirea. Era un vizita tor neașteptat și overlorzii n-aveau unde să-l cazeze. Ba chiar și mai rău, niciunul dintre overlorzi nu vorbea engleza. Comunicarea era practic imposibilă, iar Jan îşi dădu seama cu amărăciune că stabili rea unei legături cu o rasă extraterestră nu era la fel de ușoară cum fusese descrisă în cărți. Limbajul semnelor se dovedi complet ineficient, căci se baza prea mult pe gesturi corporale, pe expresii și pe atitudini care nu le erau comune oamenilor și overlorzilor.

Ar fi mai mult decât frustrant, îşi spuse Jan, dacă singurii overlorzi care îi vorbeau limba s-ar fi aflat cu toții pe Pământ. N-avea decât să aștepte și să spere. Cu siguranță că vreun savant sau vreun specialist în materie de rase străine va veni să se ocupe de el! Sau să fi fost cumva atât de neînsemnat încât să nu-și bată nimeni capul cu el?

N-avea cum să iasă din clădire, căci ușile enorme nu aveau co menzi vizibile. Când un overlord se apropia de ele, se deschideau pur și simplu. Jan încercase și el același lucru, agitase obiecte în aer ca să întrerupă orice

eventuală rază de lumină aflată mai sus, fă cuse cam tot ce-i dădea prin cap, dar fără niciun rezultat. Atunci și-a dat seama că un om din Epoca de piatră, pierdut într-o clădire dintr-un oraș modern, ar fi fost la fel de neajutorat. O dată încercase să iasă pe urmele unui overlord, dar fusese împins înapoi cu blândețe. Cum nu voia să-și supere gazdele, nu mai insistă.

Vindarten ajunse înainte ca pe Jan să-l încolțească dispera rea. Overlordul vorbea stricat engleză, mult prea repede, dar fă cea progrese uimitor de rapide. În doar câteva zile puteau discuta, fără mari probleme, orice subiect care nu necesita un vocabular specializat.

După ce Vindarten îl luă sub aripa lui, Jan nu mai avea de ce să-și facă griji. Totodată, nu mai avea nici prilejul de a face lucrurile dorite, căci îşi petrecea aproape tot timpul întâlnindu-se cu savanţii overlorzi, care se arătau nerăbdători să deruleze teste neclare cu ajutorul unor instrumente complicate. Jan era foarte precaut în privința acestor aparate, iar după o şedinţă cu un fel de dispozitiv de hipnoză, se alese cu o durere de cap care-l ținu câteva ore. Era cât se poate de dispus să coopereze, dar nu era sigur că overlorzii îi înțelegeau limitările, atât fizice, cât și psihice. Îi luă destul de mult timp până reuși să-i convingă că avea nevoie de somn la intervale regulate.

Între aceste teste, întrezări câteva imagini ale orașului și înţelese cât de dificil și de periculos i-ar fi fost să se aventureze prin el. Străzile erau practic inexistente și nu părea să existe transport de su prafață. Acolo trăiau niște creaturi care puteau să zboare și care n-aveau teamă de gravitație. Era absolut firesc să te trezești în fața unei prăpăstii de câteva sute de metri sau să descoperi că singura intrare într-o cameră era o deschidere în perete, plasată foarte sus. Jan începu să înțeleagă, într-o mie de feluri, că psihologia unei rase înaripate era fundamental diferită de cea a creaturilor terestre.

Era ciudat să-i vadă pe overlorzi zburând ca niște păsări un așe printre turnurile orașului lor, cu vârfurile aripilor mișcându-se în fâlfâiri lente și puternice. Iar aici

mai apărea o problemă științifică.

Planeta overlorzilor era imensă, mult mai mare decât Pământul. Totuși, gravitația era scăzută, iar Jan se întrebă de ce avea o al mosferă atât de densă. Îl interpelă pe Vindarten în această privință și află că, așa cum bănuise și el, aceea nu era planeta lor de origine. Overlorzii evoluaseră într-o lume mult mai mică și abiaul terior o cuceriseră pe aceasta, căreia nu-i schimbaseră doar atmosfera, ci și gravitația.

Arhitectura overlorzilor era tristă și funcțională: Jan nu zări ornamente, nu văzu niciun element care să nu servească unui scop precis, deși acel scop depășea, adesea, puterea lui de înţelegere. Dacă un om din Evul Mediu ar fi călcat în acest oraș scăldat în lumina lui roșie și ar fi dat cu ochii de ființele care-l populau, s-ar fi crezut, fără doar și poate, în iad. Până și Jan, cu toată curiozitatea și detașarea sa științifică, tot se mai trezea câteodată în pragul unei groaze irațională. Absența oricărui punct de referință cunoscut se poate dovedi extrem de descurajatoare chiar și pentru mințile cele mai reci și mai limpezi.

Erau atâtea lucruri pe care nu le înțelegea și pe care Vindarten nu putea sau nu voia să încerce să i le explice. Ce erau toate lumi nile acelea fugare și formele schimbătoare, lucrurile care tre’ ce-au atât de repede prin aer încât nu putea fi niciodată sigur de existența lor? Poate că erau ceva îngrozitor și copleșitor sau la fel de spectaculoase (și totuși obișnuite) ca firmele cu lumini de neon de pe Broadway-ul de altă dată.

Jan mai simțea și că lumea overlorzilor era plină de sunete pe care el nu le putea auzi. Uneori, distingea niște structuri ritmice complexe, care coborau și urcau pe spectrul sonor, numai ca să dispară la extremele domeniului auditiv. Vindarten nu părea să înţeleagă ce voia să spună Jan prin muzică, așa că nu reuși să rezolve niciodată această problemă în mod satisfăcător.

Orașul nu era prea mare: cu siguranță era mult mai

mic de cât fuseseră Londra sau New York-ul la apogeul dezvoltării lor. Conform lui Vindarten, pe planetă existau câteva mii de astfel de așezări, fiecare dintre ele fiind întemeiată cu un scop precis. Pe Pământ, locul cel mai asemănător ar fi fost un orășel univers sitar, cu singura excepție că aici gradul de specializare era net superior. Acest întreg oraș era dedicat, după cum află Jan în scurtă vreme, studierii culturilor străine.

Vindarten îl dusese la muzeu, într-una dintre primele le șiri ale lui Jan din camera lui goală. Posibilitatea de a ajunge într-un loc al cărui scop îl putea înțelege întru totul se dovedise un sprijin psihologic necesar pentru Jan. Pe lângă dimensiunile sale, acest muzeu semăna destul de mult cu unul de pe Pământ. Le luase destul timp să ajungă acolo, coborând ușor pe o plat formă imensă care se mișca precum un piston într-un cilindru vertical de lungime necunoscută. Nici aici nu existau comenzi vizibile, dar senzația de accelerare la începutul și la sfârșitul coborârii era destul de perceptibilă. Probabil că overlorzii nu-și iroseau pentru uz domestic dispozitivele de reglare a câmpului gravitațional. Jan se întreba dacă interiorul acestei lumi era perforat de excavații; și de ce limitaseră dimensiunile orașu lui, dezvoltându-l în subteran în loc să-l extindă în sus? Aceasta era o altă enigmă pe care n-o dezlegă niciodată.

Ți-ai fi putut petrece o viață întreagă explorând acele încăperi colosale, căci acolo se aflau capturile aduse de pe alte planete, create de mai multe civilizaţii decât și-ar fi putut închipui Jan. Dar n-avea timp să vadă prea multe. Vindarten îl conduse spre o fâșie de podea care, la prima vedere, părea un desen ornamen tal. Apoi Jan îşi aminti că pe această planetă nu existau orna mente și, în aceeași clipă, o forță invizibilă îl înșfacă ușor și-l mână înainte. Bărbatul se deplasa pe lângă vitrinele uriașe, vă zând privelişti din lumi inimaginabile, cu o viteză de douăzeci sau treizeci de kilometri pe oră.

Overlorzii rezolvaseră problema oboselii provocate de vizi tele la muzeu: nimeni nu mai era nevoit să meargă

pe jos.

Probabil că parcurseseră deja câțiva kilometri când ghidul lui Jan îl înșfacă din nou și, deschizându-și aripile enorme, îl ridică în aer, eliberându-l de acea forță care-i împingea înainte. În fața lor se întindea un coridor imens și aproape gol, scăldat într-o lu' mină familiară, pe care Jan n-o mai văzuse de când plecase de pe Pământ. Era slabă, astfel încât să nu dăuneze ochilor sensibili ai overlorzilor, dar era, fără îndoială, lumina soarelui terestru. Jan n-ar fi crezut niciodată că ceva atât de simplu și de banal i-ar fi trezit un asemenea dor în suflet.

Deci acesta era pavilionul dedicat Pământului. Făcură câțiva metri și văzură o machetă frumoasă a Parisului, o serie de co mori artistice din douăsprezece secole, grupate anapoda, apoi mașini de calcul moderne, securi din paleolitic, televizoare și turbina cu aburi a lui Heron din Alexandria. O ușă enormă se deschise în fața lor și iată-i intrând în biroul curatorului expoziţiei dedicate Pământului.

Jan se întrebă dacă overlordul dădea pentru prima oară ochii cu o ființă umană. Fusese vreodată pe Pământ sau aceasta era doar una dintre multele planete de care se ocupa și despre care nici măcar nu știa exact unde se afla? Era limpede că nu vorbea și nici nu înțelegea engleza, așa că Vindarten trebui să joace rolul de traducător.

Jan petrecuse câteva ore acolo, vorbind în fața unui reporto fon, în vreme ce overlorzii îi prezentau diferite obiecte terestre. După cum descoperi cu rușine, pe multe dintre acestea nu le putea identifica. Ignoranța lui în privința propriei rase și a realizări lor ei era imensă; se întrebă dacă overlorzii, cu toate talentele lor mentale superbe, puteau înțelege cu adevărat întregul ansamblu al culturii omenești.

Vindarten îl scoase din muzeu pe un traseu diferit. Plutiră din nou de-a lungul unor coridoare imense și boltite, dar de această dată trecură pe lângă creațiile naturii, nu ale minții conștiente. Sullivan și-ar fi dat viața

să ajungă aici, îşi spuse Jan, să vadă ce minuni a înfăptuit evoluția într-o sută de lumi. Dar apoi îşi aminti că probabil Sullivan murise deja.

Dintr-odată, se aflau într-o galerie suspendată în înaltul unei vaste încăperi circulare, care poate că avea o sută de metri în di ametru. Ca de obicei, nu exista niciun parapet de protecție, iar pentru o clipă Jan ezită să se apropie de margine. Însă Vindarten stătea chiar pe muchie, privind liniștit în jos, așa că Jan se în dreptă prudent spre el.

Podeaua se afla la numai douăzeci de metri dedesubt: mult, mult prea aproape. Ulterior, Jan rămase cu senzația certă că ghi dul său nu avusese de gând să-l ia prin surprindere și că nu se aşteptase deloc la reacția lui. Căci Jan scoase un țipăt și se îndepărtă dintr-un salt de marginea galeriei, într-un efort involuntar de a ascunde ceea ce se așternea dedesubt. Abia când ecourile mă bușite ale strigătului său se pierdură în atmosfera densă îndrăzni și el să avanseze din nou.

Era lipsit de viață, bineînţeles, nu cum crezuse Jan în acel prim moment de panică, atunci când i se păruse că îl privea fix. Umplea aproape în întregime imensul spațiul circular, iar lumina roșiatică scânteia și se modificau adâncurile sale cristaline.

Era un ochi gigantic.

— Ce te-a făcut să scoți sunetul acela? întrebă Vindarten.

— M-am speriat, mărturisi timid Jan.

— Dar de ce? Doar nu-ți închipuiai că ar exista vreun peri col aici?

Jan se întrebă dacă ar fi putut să-i explice ce e un act reflex, dar se hotărî să nu încerce.

— Orice lucru cu totul neașteptat e înfricoșător. Până nu apuci să analizezi o situație nouă, e mai bine să te aștepți la ce-i mai rău.

Inima încă îi bătea cu putere, în timp ce se uita lung la ochiul acela monstruos. Firește, putea fi un model mărit

la scală colosală, așa cum se făcea cu microbii și cu insectele în muze ele de pe Pământ. Și totuși, când îşi formulă întrebarea, Jan știa cu o certitudine maladivă că ochiul acela nu era reprodus în vorsiune amplificată.

Vindarten nu-i putea spune multe: aceasta nu era specialita tea sa și nici el nu era din cale afară de curios. Din descrierea overlordului, Jan încropi imaginea unui ciclop fioros aflat printre resturile asteroidale ale unui soare îndepărtat, cu creștere ne limitată de gravitație și bazându-se, pentru hrană sau viață, pe dimensiunea și pe puterea hotărâtoare a singurului său ochi.

S-ar fi zis că Natura nu cunoștea stavile atunci când era nevoită să facă ceva, iar Jan simți o plăcere irațională când descoperi ceva ce overlorzii nu îndrăzneau să încerce. Aduseseră de pe Pământ o balenă în mărime naturală, dar mai departe nu erau dispuși să meargă.

La un moment dat, Jan urcase, fără oprire, până când pereții ascensorului deveniseră din ce în ce mai opalescenți și căpăta seră o transparență de cristal. S-ar fi zis că stătea suspendat în aer, printre cele mai înalte culmi ale orașului, și că nimic nu-l proteja de prăpastia de dedesubt. Dar amețeala care îl cuprinse nu era mai puternică decât cea simțită într-un avion, căci nu avea nicio senzație de contact cu solul îndepărtat.

Se afla deasupra norilor, împărțind cerul cu câteva piscuri din metal sau din piatră. Dedesubt, stratul de nori se încolăcea leneș, ca o mare de un trandafiriu roșiatic. Pe cer se zăreau două luni pa lide și micuțe, nu prea departe de soarele sumbru. În apropierea acelui disc roșu și umflat se afla o umbră mică, întunecată și perfect circulară. Poate că era o pată solară sau o altă lună în tranzit.

Jan urmărea încet cu privirea linia orizontului. Perdeaua de nori se întindea până la marginile acestei lumi enorme, dar într-un loc, la o distanță imposibil de estimat, se zărea un petic pestriț care-ar fi putut marca turnurile altui oraș. Se uită lung la el, după care îşi continuă cu grijă

cercetarea atentă.

Rotindu-se la 180 de grade, dădu cu ochii de munte: nu era la orizont, ci dincolo de el – un singur pisc dantelat, înălțându-se spre marginea lumii și cu pantele inferioare ascunse, la fel cum trupul unui aisberg se întinde sub linia de plutire.

Încercă să-i aproximeze dimensiunea, însă nu reuși deloc. Părea greu de crezut că existau asemenea munți, chiar și într-o lume cu o gravitație așa de scăzută. Se întrebă dacă overlorzii se jucau pe pantele muntelui și dacă dădeau rotocoale, ca vultu rii, în jurul acelor coline imense.

Iar apoi, ușor, muntele începu să se schimbe. La început era de un roșu mat și aproape sinistru, cu câteva pete șterse, greu de distins, pe culmi. Încerca să se concentreze asupra lor când îşi dădu seama că se mișcau.

În primă instanță, nu-i veni să-și creadă ochilor. Apoi se strădui să-și reamintească faptul că toate aceste idei preconcepute n-aveau niciun rost aici: nu trebuia să permită minții să res pingă mesajele trimise de simțuri în încăperile ascunse ale cre ierului. Nu trebuia să încerce să înțeleagă, ci doar să observe, înțelegerea va veni mai târziu sau poate deloc.

Muntele – căci încă îl considera astfel, din moment ce nu găsea alt cuvânt potrivit – părea însuflețit. Își aminti de ochiul monstruos închis în camera-i boltită; dar nu, așa ceva era de neconceput. Ce privea acum nu putea fi viață organică: bănuia că nu era nici măcar materie în sensul cunoscut de el.

Roșul întunecat se aprinsese, ajungând la o nuanță mai în cinsă. De-acum era brăzdat de dungi de un galben intens, astfel încât Jan avu impresia, pentru o clipă, că se uita la un vulcan revărsând șuvoaie de lavă. Însă aceste șuvoaie se deplasau în sus, după cum îşi dădea el seama, după petele și scânteierile lor.

Iar acum altceva se ridica din norii roșietici de la poalele muntelui: un inel uriaș, perfect orizontal și perfect

circular, având acea culoare pe care Jan o lăsase atât de departe în urma lui. Căci cerul de pe Pământ nu avusese niciodată o nuanță de albăs trui atât de frumoasă. În lumea overlorzilor, nu mai zărise nică ieri asemenea culori și i se puse un nod în gât, din cauza dorului și a singurătății pe care aceste nuanțe i le trezeau.

Inelul albastru se lărgea pe măsură ce se înălța: de-acum era mai sus decât muntele, iar arcul său cel mai apropiat se îndrepta cu repeziciune către el. Jan îşi spuse că mai mult ca sigur trebuia să fie un soi de vârtej: un inel de fum care atinsese deja câțiva ki lometri în diametru. Însă nu se vedea mișcarea de rotație la care se aștepta, iar inelul, pe măsură ce creștea, nu părea să fie mai puțin solid.

Umbra lui se apropie repede, înainte ca inelul însuși să treacă pe deasupra lui Jan, înălțându-se și mai mult în spațiu. Bărbatul continuă să-l privească până când inelul se micșoră de tot, transformându-se într-un firicel albăstrui, greu de urmărit pe cerul acela roșu. Când dispăru de tot, probabil că avea mulți kilometri în diametru. Și continua să crească.

Își întoarse privirea către munte, care de-acum era auriu și fără nicio pată. Poate că doar i se părea lui (căci de-acum era în stare să creadă orice), dar muntele părea mai înalt și mai îngust și s-ar fi zis că se rotea ca pâlnia unui ciclon. Abia atunci, pe când era încă paralizat de uimire, îşi aminti și Jan de camera video. O ridică la ni velul ochilor și focaliză pe enigma imposibilă și înfiorătoare.

Vindarten apăru brusc în fața sa. Cu o fermitate implacabilă, mâinile lui uriașe acoperiră obiectivul camerei și-l siliră să coboare aparatul. Jan nu încercă să se împotrivească: n-ar fi avut niciun rost, firește, dar simți o groază subită față de lucrul acela care se înălța la marginea lumii și nu mai vru să știe nimic despre el.

În decursul excursiilor lor, overlorzii nu-i interziseseră să facă fotografii, iar Vindarten nu-i dădu

nicio explicație pentru această intervenție. În schimb, petrecu destul de mult timp cerându-i lui Jan să explice în amănunt ceea ce văzuse.

Abia atunci bărbatul îşi dădu seama că ochii lui Vindarten văzuseră cu totul altceva. Atunci înțelese, pentru prima oară, că și overlorzii îşi aveau stăpânii lor.

Acum se întorcea acasă, lăsând în urmă toată uimirea, frica și misterul. Era aceeași navă, credea el, deși, bineînţeles, mem brii echipajului se schimbaseră. Oricât de mult ar fi trăit, era greu de crezut că overlorzii s-ar fi desprins de casa lor atâtea de centi cât le lua orice călătorie interstelară.

Efectul relativ de dilatare a timpului acționa în ambele sen suri și în cazul lor: overlorzii îmbătrâneau doar câteva luni într-o călătorie dus-întors, dar, la revenirea acasă, toți prietenii lor aveau cu optzeci de ani mai mult.

Dacă și-ar fi dorit, Jan ar fi putut, fără nicio îndoială, să-și pe treacă toată viața pe planeta lor. Însă Vindarten îl avertizase că nicio altă navă nu urma să mai plece spre Pământ în următorii ani și-l sfătuise să nu piardă ocazia să se întoarcă acum. Poate că overlorzii îşi dăduseră seama că până și în acest interval relativ scurt, mintea lui aproape că-și atinsese capătul puterilor. Sau poate că bărbatul devenise între timp o bătaie de cap pentru ei și nu-și mai puteau pierde vremea cu el.

De-acum nu mai conta însă, căci înaintea lui se zărea Pământul.

Îl văzuse astfel de sute de ori înainte, dar întotdeauna prin ochiul îndepărtat și mecanic al camerelor de televiziune. Însă acum se afla el însuși în spațiu, asistând la ultimul act al visului său, în timp ce Pământul se rotea sub ochii lui, pe eterna-i orbită.

Semiluna uriașă verde-albăstruie se afla în primul pătrar: mai bine de jumătate din discul vizibil zăcea încă în întuneric. Erau puțini nori: câteva fâșii risipite de-a lungul liniei ecuatoriale.

Calota arctică scânteia puternic, dar strălucirea ei era depășită în intensitate de reflexia orbitoare a soarelui în Pacificul de nord.

Ai fi putut crede că planeta era o lume a apelor: această emisferă era aproape lipsită de pământ. Singurul continent vizi bil era Australia, o ceață întunecată în pâcla atmosferei, de-a lungul marginii globului.

Nava intra în conul uriaș de umbră al Pământului: semiluna strălucitoare se micșoră, reducându-se la un arc de foc încins și dispărând, apoi, cu totul. Dedesubt se întindeau întunericul și noaptea.

Lumea dormea.

Abia atunci îşi dădu seama și Jan ce era în neregulă. Conti nentele se întindeau nevăzute pe suprafața Pământului, căci nu se mai zăreau salbele scânteietoare de lumini. Unde erau strălucitoarele spirale ale orașelor oamenilor? În toată acea emisferă întunecată nu se vedea nicio scânteie care să străpungă bezna. Dispăruseră fără urmă milioanele de kilowați care îşi împroșcau odinioară strălucirea către stele. Jan avea senzația că privea Pământul așa cum arătase el înainte de nașterea omului.

Aceasta nu era întoarcerea așteptată, dar nu putea face al teeva decât să privească, în timp ce frica de necunoscut îi încol țea în suflet. Se întâmplase ceva: ceva inimaginabil. Și totuși nava îşi continua coborârea printr-o curbă lungă care o purtă din nou în emisfera luminată de soare. Jan nu văzu nimic în timpul aterizării, căci imaginea Pământului dispăru brusc de pe ecrane, fiind înlocuită cu șirurile de linii și lumini care n-aveau niciun înțeles pentru el. Când imaginea reapăru, se aflau deja la sol. În zare se conturau clădiri uriașe, nenumărate mașinării și un grup de overlorzi care le urmăreau.

De undeva se auzi șuierul înăbușit al aerului, în timp ce presiunea de pe navă era uniformizată, iar apoi urmă sunetul deschiderii uşilor imense. Jan nu mai zăbovi: giganții tăcuți îl priviră cu îngăduință sau cu indiferență în timp ce ieșea în fugă din cabina de comandă.

Era acasă, vedea din nou lumina strălucitoare a soarelui atât de cunoscut, respira aerul cu care îi erau obișnuiți plămânii. Rampa fusese deja coborâtă, dar trebui să aștepte o clipă pentru ca lumina de afară să nu-l mai orbească.

La mică distanță de însoțitorii săi, Karellen stătea lângă un vehicul uriaș de transport, plin cu lăzi. Jan nu se întrebă cum de-l recunoscuse pe Supraveghetor și nici nu rămase surprins să vadă că overlordul nu se schimbase deloc. Acesta era cam singurul aspect pe care-l găsise așa cum prevăzuse.

— Te așteptam, spuse Karellen.

CAPITOLUL 23

— În primele zile, spuse Karellen, nu era periculos să mer gem printre ei. Dar deja nu mai aveau nevoie de noi; misiunea noastră se încheiase atunci când i-am adunat pe toți și le-am pus la dispoziție un continent întreg. Privește.

Peretele din fața lui Jan dispăru. Acum privea, de la o înălțime de câteva sute de metri, un ținut împădurit și frumos. Iluzia era atât de desăvârșită încât, în acel moment, pe Jan îl luă amețeala.

— Asta e după cinci ani, când a început faza a doua.

Dedesubt se zăreau siluete mișcându-se, iar camera se nă puşti asupra lor ca o pasăre de pradă.

— Imaginea aceasta te va mâhni, spuse Karellen. Dar încearcă să ții minte că standardele tale nu mai sunt valabile și că nu te uiți la copii umani.

Totuși, tocmai aceea fu senzația imediată a lui Jan și niciun fel de logică n-o putea risipi. Parcă ar fi fost niște sălbatici prinși într-un soi de dans ritualic complex. Erau goi și murdari, iar părul încâlcit le cădea pe ochi. Din câte îşi dădea seama Jan, erau de toate vârstele, de la cinci la cincisprezece ani, și totuși se mişcau cu aceeași viteză, precizie și completă indiferență față de tot ce era în jur.

Apoi Jan le zări fețele. Înghiți în sec și se sili să nu întoarcă privirea: chipurile lor erau mai goale decât fețele

morților, căci până și trăsăturile unui cadavru sunt cioplite de trecerea timpului, ca să vorbească în locul buzelor atunci când acestea devin inerte. Însă pe chipurile copiilor nu se vedea mai multă emoție sau trăire decât pe fața vreunui șarpe sau a unei insecte. Până și overlorzii erau mult mai umani decât ei.

— Cauți ceva ce nu mai există, zise Karellen. Adu-ți aminte: sunt la fel de lipsiți de identitate precum celulele din trupul tău. Dar laolaltă reprezintă ceva mult mai important decât tine.

— De ce se tot mișcă așa?

— Noi l-am denumit Dansul cel Lung, răspunse Karellen. Ei nu dorm niciodată, iar asta a durat aproape un an. Sunt trei sute de milioane și se mișcă trasând aceleași figuri, de-a lungul întregului continent. Am analizat la nesfârșit aceste figuri, dar nu au nicio noimă, poate și pentru că noi nu vedem decât dimensiunea lor fizică, adică micul fragment desfășurat aici, pe Pământ. Poate că îi pregătește încă ceea ce noi numim Supermintea, modelându-i astfel încât să formeze o singură entitate, înainte să-i poată ab sorbi pe toți în ființa ei.

— Dar cum se descurcă cu hrana? Și ce se întâmplă dacă se ci ocnesc de obstacole, să zicem… de copaci, de stânci sau de apă?

— Apa nu contează: nu se pot îneca. Atunci când au dat de obstacole, câteodată s-au mai rănit, dar n-au reacționat nicio dată. Iar în privința hranei… ei bine, la început erau destule fructe și animale. Dar între timp au depășit această necesitate, precum și multe altele. Căci hrana e, în mare măsură, o sursă de energie, iar ei au învățat să recurgă la surse mult mai mari.

Tabloul pâlpâi ca și cum un val de căldură ar fi trecut peste el. Când se limpezi iarăși, mișcarea de dedesubt încetase.

— Privește din nou. Asta e după încă trei ani.

Siluetele micuțe, atât de neajutorate și de înduioșătoare dacă n-ai fi știut adevărul, stăteau nemișcate

în păduri, în poieni și pe câmpii. Camera rătăcea neîncetat de la una la alta. Deja chipurile lor se îmbină într-un tipar comun, îşi spuse Jan. Vă zuse odinioară niște fotografii realizate prin suprapunerea a zeci de imagini pentru a crea o față „comună”. Rezultatul era la fel de gol și de pustiu ca acesta.

Păreau cufundați în somn sau într-o transă: stăteau cu ochii strâns închiși și s-ar fi zis că nu erau mai conștienți de cele din jur decât copacii sub care se aflau. Ce gânduri – se întrebă Jan – treceau prin rețeaua complicată în care mințile lor erau doar niște fire separate dintr-o țesătură enormă? O țesătură care – îşi dădea el seama acum – cuprindea multe lumi și multe rase și care creștea în continuare.

Totul se petrecuse atât de repede încât îi orbi ochii și îi ameți mintea. Jan privea un ținut frumos și roditor, care n-avea nimic ciu dat, decât poate nenumăratele statuete împrăștiate – deloc la întâmplare, totuși – de-a lungul și de-a latul întinderii sale. Iar apoi, într-o clipită, toți copacii și iarba, toate vietățile care populau acest ținut, pâlpâiră un moment și dispărură brusc. În urmă nu rămaseră decât lacurile neclintite, râurile unduitoare, colinele cafenii și domoale, despuiate acum de covorul lor verde. Dar mai rămăseseră și silue tele tăcute și indiferente care provocaseră acea distrugere.

— De ce-au făcut-o? izbucni Jan.

— Poate pentru că prezența altor minți îi deranjează, chiar și cea a unor creiere rudimentare precum cele ale plantelor și animalelor. Credem că, într-o zi, însăși lumea materială i-ar putea stânjeni la fel de mult. Iar pe urmă cine știe ce se va întâmpla? Acum înțelegi de ce ne-am retras după ce ne-am făcut treaba. Încă mai încercăm să-i studiem, dar nu pătrundem nicio dată pe teritoriul lor și nici nu ne trimitem instrumentele acolo. Nu îndrăznim decât să-i observăm din spațiu.

— Asta era cu mulți ani în urmă, zise Jan. Ce s-a întâmplat între timp?

— Mai nimic. Nici nu s-au clintit în tot acest timp și nici n-au părut să sesizeze dacă e zi sau noapte, vară sau iarnă. Încă își testează puterile: unele râuri și-au schimbat cursul, iar acum e unul care curge în amonte. Dar n-au făcut niciun lucru care să pară a avea un scop anume.

— Și ei v-au ignorat cu totul?

— Da, deși asta nu e de mirare. Entitatea din care fac parte ne cunoaşte prea bine. Nu pare să-i pese dacă încercăm s-o studiem. Când va vrea să plecăm sau va avea o nouă misiune pentru noi, în altă parte, se va manifesta destul de clar. Până atunci, rămânem aici pentru ca savanții noștri să strângă toate informaţiile posibile.

Deci acesta e sfârșitul omului, își spuse Jan cu o resemnare mai presus de orice tristețe. Era un sfârșit pe care nu-l antici pase niciun profet; un sfârșit care respingea deopotrivă optimismul și pesimismul.

Și totuși, era un sfârșit potrivit: avea inevitabilitatea sublimă a unei capodopere. Jan întrezărise o parte din imensitatea îngrozitoare a universului și știa deja că nu mai exista loc pentru om. Își dădea seama, în sfârșit, cât de zadarnic fusese, în ultimă în stanță, visul care îl ademenise către stele.

Căci calea către astre era o cale bifurcată, iar niciunul dintre aceste două drumuri nu ducea la împlinirea speranțelor sau a temerilor omenirii.

La capătul uneia dintre căi se aflau overlorzii. Aceștia își păstraseră individualitatea și personalitatea independentă, aveau con știință de sine și pronumele „eu” însemna ceva în limba lor. Aveau emoții, cel puțin unele dintre ele fiind împărtășite de omenire. Dar Jan își dădea seama acum că ei erau blocați într-un impas din care n-aveau să iasă niciodată. Mințile lor erau de zece, ba poate chiar de o sută de ori mai puternice decât ale oamenilor. Dar asta n-avea nicio înrâurire asupra rezultatului final. Erau la fel de neajutorați, la fel de copleșiți de inimaginabila complexitate a unei galaxii cu sute de mii de milioane de sori și a unui cosmos cu sute de mii de

milioane de galaxii.

Iar la capătul celeilalte căi? Acolo se afla Supermintea, orice ar fi fost ea, având aceeași relație cu omul precum acesta cu o amibă. Potențial infinită, mai presus de moarte, oare de câtă vreme absorbea rasă după rasă în timp ce se extindea printre astre? Oare avea și ea dorințe, scopuri pe care să le intuiască vag, dar să nu le atingă totuși niciodată? Acum asimilase în ființa ei tot ceea ce realizase vreodată rasa umană. Iar aceasta nu era o tragedie, ci o împlinire: miliardele de scântei efemere ale conștiinței care alcătuiseră omenirea n-aveau să mai pâlpâie ca niște licurici în noapte. Dar nu trăiseră totuși în zadar.

Jan știa că ultimul act nu avusese loc încă. Ar putea începe mâine sau abia peste câteva secole. Nici măcar overlorzii nu puteau fi siguri.

Acum le înțelegea scopul, pricepea ce făcuseră cu oamenii și de ce mai zăboveau încă pe Pământ. Față de ei îl încerca un sentiment de smerenie, dar și de admirație pentru răbdarea dârză care îi făcuse să aștepte aici atâta vreme.

Nu ajunse să afle niciodată întreaga poveste a simbiozei stra nii dintre Superminte și slujitorii ei. Conform lui Rashaverak, Supermintea fusese prezentă dintotdeauna în istoria rasei lor, deși nu-i folosise decât după ce dezvoltaseră o civilizaţie bazată pe știinţă și putuseră colinda spațiul pentru a-i îndeplini poruncile.

— Dar de ce are nevoie de voi? întrebă Jan. Având niște puteri atât de colosale, cu siguranță c-ar putea face orice ar vrea.

— Nu, spuse Rashaverak. Are limitele ei. Știm că, în trecut, a încercat să acționeze direct asupra minților altor rase și să le influenţeze dezvoltarea culturală. A dat greș de fiecare dată, poate și pentru că efortul e prea mare. Noi suntem interpreții, paznicii. Sau, dacă e să folosim o metaforă de-a voastră, noi îngrijim cârn pul până se coace recolta. Supermintea culege roadele, iar noi tre’ cern la

altă misiune. Aceasta e a cincea rasă la a cărei apoteoză am asistat. De fiecare dată învățăm ceva.

— Și nu vă displace să fiți instrumentele Superminții?

— Relația noastră are anumite avantaje. De altfel, nicio fiinţă inteligentă nu poate respinge inevitabilul.

Ideea aceea, cugetă Jan cu amărăciune, nu fusese niciodată acceptată de omenire. Existau multe lucruri care sfidau logica și pe care overlorzii nu le înțeleseseră niciodată.

— Pare ciudat, zise Jan, că Supermintea v-a ales pe voi să-i fa ceți treaba, când voi n-aveți nicio picătură din puterile parafizice latente în oameni. Cum comunică cu voi și cum vă aduce la cunoştință ce vrea să faceți?

— Asta e o întrebare la care nu-ți pot răspunde. Și nici nu pot să-ți spun de ce trebuie să-ți ascund adevărul. Poate că într-o zi vei afla o parte din el.

Jan rămase nedumerit o clipă, dar știa că n-avea rost să în siste în această direcție. Trebuia să schimbe subiectul și să spere că mai târziu va putea afla câte ceva.

— Atunci spune-mi altceva, zise el, căci acesta e un lucru pe care nu l-ați explicat niciodată. În trecutul îndepărtat, când rasa voastră a venit pentru prima oară pe Pământ, ce s-a întâmplat și unde ați dat greș? De ce ați devenit, pentru noi, simbolul fricii și al răului?

Rashaverak zâmbi. N-o făcea la fel de bine precum Karellen, dar era o imitație acceptabilă.

— Nimeni n-a bănuit vreodată, iar acum înțelegi de ce n-am putut să vă spunem. Un singur lucru ar fi putut avea un asemenea impact asupra omenirii. Iar acel lucru nu s-a petrecut la începuturile istoriei, ci *tocmai la sfârșitul său*.

— Ce vrei să spui? întrebă Jan.

— Când navele noastre v-au străpuns văzduhul acum un secol și jumătate, aceasta era prima întâlnire dintre două rase, deși, îlreşte, noi vă studiaserăm deja de la distanță. Și totuși, vouă v-a fost frică de noi și ne-ați recunoscut, după cum ne așteptaserăm. Nu era chiar o

amintire. Ai avut deja dovada că timpul e mult mai complex decât și-ar fi imaginat vreodată știința voastră. Căci acea amintire nu era din trecut, ci din viitor: din anii de pe urmă, când rasa voastră știa că totul se sfârșise. Am făcut tot ce-am putut să alinăm acel sfârșit, dar n-a fost unul ușor. Iar pentru că ne-am aflat acolo, pentru voi am devenit una cu moartea rasei voastre. Da, deși era vorba despre un eveniment care avea să se producă peste zece mii de ani! A fost ca și cum un ecou deformat ar fi răsunat în cercul închis al timpului, din viitor spre trecut. Hai să nu-i spunem memorie, ci premoniție.

Ideea era greu de înțeles, iar pentru o clipă, Jan se luptă cu ea în tăcere. Și totuși ar fi trebuit să fie pregătit: văzuse deja destule dovezi că efectul și cauza îşi puteau inversa ordinea firească.

Probabil că există o anume memorie a rasei, iar acea memorie este, cumva, independentă de timp. Pentru ea, viitorul și trecutul sunt totuna. Tocmai de aceea, cu mii de ani în urmă, oamenii întrezăriseră o imagine deformată a overlorzilor, printr-o pâclă de teamă și groază.

— Acum înțeleg, zise ultimul om.

Ultimul Om! Lui Jan îi venea foarte greu să se obișnuiască cu ideea. Când plecase în spațiu, acceptase posibilitatea unui exil etern din rândurile oamenilor, dar nu se ciocnise încă de singurătate.

Cu trecerea anilor, s-ar fi putut simți copleșit de dorința de a vedea o altă ființă umană, dar, pentru moment, compania overlorzilor îl împiedica să se simtă absolut singur.

Până în urmă cu zece ani, încă mai existaseră oameni pe Pământ, dar aceștia fuseseră niște supraviețuitori degenerați, așa că Jan nu pierduse nimic nemaigăsindu-i acolo. Din motive pe care overlorzii nu le puteau explica, dar pe care Jan le bănuia a fi în bună parte psihologice, nu mai apăruseră copii care să le ia locul celor plecați. *Homo sapiens* era o specie dispărută.

Poate că, într-unul dintre orașele încă intacte, se afla manus crisul vreunui nou Gibbon, care consemna ultimele zile ale rasei umane. Dacă ar fi fost așa, Jan nu era sigur că ar fi vrut să-l citească: Rashaverak îi spusese deja tot ce voia să știe.

Cei care nu aleseseră calea autodistrugerii, căutaseră uita rea în activități tot mai febrile, în sporturi aprige și sinucigașe care adesea nu se mai deosebeau de niște mici războaie. Pe mă sură ce populația scăzuse, supravieţuitorii din ce în ce mai bă trânti se adunaseră laolaltă, ca o armată înfrântă, strângând rândurile pentru retragerea finală.

Acest ultim act, înainte să cadă pentru totdeauna cortina, probabil că fusese luminat cu străfulgerări de eroism și devotament, întunecate de cruzime și egoism. Jan n-avea să știe nicio dată dacă totul se sfârșise în disperare sau în resemnare.

Avea destule lucruri cu care să-și ocupe mintea. Baza overlorzilor se afla cam la un kilometru de vila părăsită, iar Jan îşi petrecu luni întregi ticsindu-și casa cu echipament adus din cel mai apropiat oraș, situat la aproape treizeci de kilometri. Zburase acolo cu Rashaverak, a cărui prietenie – bănuia el – nu era cu totul altruistă. Psihologul overlord studia încă ultimul exemplar de *homo sapiens*.

Probabil că orașul fusese evacuat înainte de sfârșit, căci ca sale, ba chiar și multe dintre clădirile publice, se aflau încă în stare bună. Cu puțină muncă ar fi reușit să repornească generatoa rele, astfel încât străzile largi să strălucească încă o dată, răspândind iluzia vieții. Jan cochetă cu această idee, dar apoi renunță, considerând-o prea morbidă. Singurul lucru pe care nu voia să-l facă era să se lase cuprins de dorul trecutului.

Cu ce se afla acolo putea să trăiască liniștit până la sfârșitul vieții, dar ceea ce-și dorea cel mai mult era un pian electronic și anumite partituri de Bach. Niciodată nu avusese destulă vreme pentru muzică pe cât i-ar fi plăcut, iar acum avea să recupereze timpul pierdut. Când nu cânta

el însuși, asculta înregistrări ale marilor simfonii și concerte, astfel încât tăcerea nu se așternea niciodată în vilă. Muzica devenise talismanul său împotriva sân gurătății care, într-o zi, mai mult ca sigur avea să-l copleșească.

Adesea pornea în lungi plimbări pe dealuri, când se gândea la tot ce se petrecuse în cele câteva luni în care lipsise de pe Pământ. Cu optzeci de ani în urmă, când îşi luase rămas bun de la Sullivan, nici prin cap nu-i trecea că în curând avea să se nască ultima generație de oameni.

Ce tânăr nechibzuit fusese! Totuși, nu era sigur că-și regreta plecarea: dacă ar fi rămas pe Pământ, ar fi asistat la acei ani de pe urmă, peste care se așternuse de-acum vălul timpului. În schimb, făcuse un salt peste ei, direct în viitor, și aflase răspunsurile la multe întrebări pe care niciun alt om n-avea să le afle vreodată. Curiozitatea sa era aproape satisfăcută, dar uneori se întreba ce așteaptă overlorzii și ce o să se întâmple atunci când răbdarea le va fi, în sfârșit, răsplătită.

Însă, în cea mai mare parte a timpului, cu resemnarea ce se pogoară de obicei asupra unui om numai la sfârșitul unei vieți lungi și încărcate, stătea în fața claviaturii și umplea aerul cu acordurile dragului său Bach. Poate că se amăgea singur, poate că aceasta era o festă pe care i-o juca mintea în semn de milă, dar lui Jan i se părea acum că asta îşi dorise să facă mereu. Ambiția sa secretă îndrăznise să iasă la lumina deplină a conștientului.

Jan fusese dintotdeauna un pianist bun – iar acum era cel mai bun din lume.

CAPITOLUL 24

Vestea îi veni de la Rashaverak, dar Jan o bănuise deja. În primele ceasuri ale dimineții, se trezise dintr-un coșmar și nu putuse să adoarmă la loc. Nu-și mai amintea visul, care fusese foarte stra niu, căci Jan credea că poți să-ți aduci aminte visele dacă te străduiești suficient, imediat după ce te-ai trezit. Însă tot ce-și amintea era că

fusese din nou copil, pe o câmpie întinsă și pustie, unde asculta o voce puternică ce-l chema într-o limbă necunoscută.

Visul îl tulburase: se întreba dacă nu era cumva primul asalt al singurătății asupra minții sale. Ieșise agitat din vilă și se în dreptase către peluza neîngrijită.

Luna plină scălda peisajul într-o lumină aurie, atât de strălu citoare încât Jan vedea perfect în jur. Cilindrul enorm și scânteietor al navei lui Karellen se afla dincolo de clădirile bazei overlorzilor, dominându-le și reducându-le la proporțiile de construcții ridicate de om. Jan îşi îndreptă privirea către navă, încercând să-și aducă aminte emoțiile pe care i le stârnise odinioară. Fusese o vreme când acea navă reprezentase un țel de neatins, un simbol a tot ceea ce nu se aștepta să realizeze vreodată. Iar acum nu mai însemna nimic.

Cât de liniștită și de nemișcată părea! Firește, overlorzii probabil că erau la fel de activi ca întotdeauna, dar pentru moment nu se zărea nici urmă de ei. Se simțea de parcă ar fi fost singur pe Pământ – așa cum și era, dintr-un punct de vedere cât se poate de real. Își ridică ochii către lună, căutând o imagine familiară pe care să-și odihnească gândurile.

Iar pe suprafața lunii recunoscu imediat mările străvechi. Fusese în spațiu, călătorise patruzeci de ani-lumină și totuși nu păşise niciodată pe acele câmpii pustii și prăfuite aflate la mai puțin de două secunde lumină. Pe moment, se amuză încercând să identifice craterul Tycho. Când îl descoperi, rămase mirat să constate că acea pată sclipitoare se afla mai departe de linia cea tră lă a lunii decât crezuse el. Și abia atunci și dădu seama că ovalul întunecat al Mării Crizelor lipsea cu desăvârșire.

Fața pe care satelitul său o întorcea acum Pământului nu era cea care privise lumea încă din zorii vieții. Luna începuse să se rotească în jurul propriei axe.

Asta nu putea însemna decât un singur lucru: în capătul celălalt al Pământului, în ținuturile pe care le

despuiaseră atât de brusc de viață, ei îşi reveneau din transa lor îndelungată. Așa cum, la trezire, un copil întinde brațele pentru a întâmpina o nouă zi, așa îşi încordau și ei mușchii, jucându-se cu puterile abia descoperite.

— Ai ghicit, spuse Rashaverak. Nu mai rămânem pentru că nu mai suntem în siguranță. Chiar dacă ei ne ignoră încă, nu ne putem asuma riscul. Vom pleca de îndată ce terminăm de încărcat echipamentul – probabil în două-trei ore.

Overlordul ridică privirea spre cer, ca și cum s-ar fi temut de apariția bruscă a unui nou miracol. Dar totul era liniștit: luna scăpătase și numai câțiva nori goneau pe cer, purtați de vântul dinspre asfințit.

— Nu contează prea mult dacă se apucă să manevreze Luna, adă rugă Rashaverak. Dar cum ar fi dacă ar face-o și cu Soarele? Vom lăsa aici câteva instrumente, bineînţeles, ca să știm ce se întâmplă.

— Eu rămân, zise Jan brusc. Am văzut destul din univers. Un singur lucru mă mai interesează acum, și anume soarta pla netei mele.

Pământul se cutremură ușor sub picioarele lor.

— Mă așteptam la asta, continuă Jan. Dacă au modificat mișca rea de rotație a Lunii, se va schimba și momentul cinetic. Așadar Pământul îşi încetinește viteza de rotație. Nu știu dacă mă nedu merește mai mult *cum* reușesc ei să facă asta sau *de ce* o fac.

— Încă se joacă, zise Rashaverak. Ce logică au oare faptele unui copil? Și, în multe privințe, entitatea în care s-a transformat rasa voastră e un copil deocamdată. Nu e încă gata să fuzioneze cu Supermintea. Dar va fi în curând, iar atunci întregul Pământ îți va aparține doar ție.

Overlordul nu termină propoziția, dar Jan o făcu în locul lui.

— Asta dacă Pământul va mai exista, bineînţeles.

— Înțelegi care e riscul și totuși vrei să rămâi?

— Da. M-am întors acasă acum cinci ani… sau să fie

șase? Orice s-ar întâmpla, n-o să mă plâng.

— Chiar speram că vei dori să rămâi, începu Rashaverak domol. E ceva ce-ai putea face pentru noi…

Lumina Navei stelare se diminuă și apoi se stinse, undeva din colo de orbita lui Marte. Doar el călătorise pe drumul acela, îşi spuse Jan, doar el dintre miliardele de ființe umane care trăiseră și muri seră pe Pământ. Și nimeni altul n-avea să-l mai străbată în veci.

Lumea era a lui. Avea la dispoziție tot ce-i trebuia: toate bogăţiile râvnite vreodată de cineva. Dar nu-l mai interesau. Nu să te mea nici de singurătatea planetei pustii, nici de prezența care îşi petrecea acolo ultimele clipe înainte să pornească în căutarea necunoscutei sale moșteniri. În clocotul de neconceput al acelei plecări, Jan nu se aștepta ca el și problemele sale să supravieţuiască.

Era mai bine așa. Făcuse tot ce-și dorise să facă, iar continua rea unei vieți lipsite de sens, în această lume pustie, i s-ar fi părut un regres insuportabil. Ar fi putut să plece odată cu overlorzii, dar la ce bun? Căci știa, așa cum nimeni nu știuse vreodată, că vorbele lui Karellen erau adevărate: „Stelele nu sunt pentru oameni”.

Întoarse spatele nopții și păși prin enorma intrare în baza overlorzilor. Dimensiunea ei nu-l afecta deloc: imensitatea nu mai avea nicio putere asupra minții sale. Luminile roșii erau aprinse, alimentate de energii care le-ar fi putut întreține încă multe se cole. De ambele părți se așterneau mașinăriile abandonate de overlorzi, aparate ale căror secrete Jan n-avea să le cunoască niciodată. Trecu pe lângă ele și urcă greoi treptele uriașe până când ajunse în camera de comandă.

Spiritul overlorzilor stăruia acolo; instrumentele lor erau încă vii, îndeplinind porunca stăpânilor lor, aflați de-acum foarte de parte. Ce-ar fi putut să adauge el la informațiile pe care deja le lansau în spațiu aceste aparate? se întrebă Jan.

Se sui pe scaunul imens și îşi căută o poziție cât mai

comodă. Microfonul, gata pregătit, îl aștepta; probabil că îl urmărea și vreun dispozitiv asemănător unei camere de televiziune, dar Jan nu reuşi s-o localizeze.

Dincolo de pupitrul de comandă și de instrumentele sale cu panouri lipsite de sens, ferestrele uriașe se căscau spre noaptea înstelată, spre o vale adormită sub o lună convexă și spre lanțul muntos îndepărtat. De-a lungul văii șerpuia un râu, sclipind pe alocuri când razele lunii atingeau vreun petic de apă învolbu rată. Totul era atât de liniștit. Poate că așa fusese și la nașterea omului… la fel ca acum, la sfârșitul lui.

Undeva în spațiu, la multe milioane de kilometri depărtare, Karellen aștepta. Era ciudat să te gândești că nava overlorzilor lăsa în spate Pământul aproape cu aceeași viteză cu care o nu m-au semnalele pe care le trimitea el, Jan. Aproape la fel, dar nu chiar identică. Avea să fie o urmărire îndelungată, însă cuvintele sale îl vor ajunge pe Supraveghetor și astfel îşi va achita datoria față de overlorzi.

Jan se întrebă câte oare din cele întâmplate fuseseră rezultatul planurilor lui Karellen și câte fuseseră improvizații desăvâr ştie. Oare Supraveghetorul îl lăsase în mod intenționat să evadeze în spațiu, cu un secol în urmă, astfel încât să poată juca rolul pe care îl îndeplinea acum?

Nu, această ipoteză părea prea fabuloasă. Însă Jan era sigur acum că overlordul era implicat într-un complot amplu și.com plicat. Chiar în timp ce slujea Superminții, o studia cu toate în strumentele de care dispunea. Jan bănuia că Supraveghetorul nu era mânat doar de curiozitatea științifică; poate că overlorzii visau să scape din robia lor neobișnuită, într-o bună zi, când în vățaseră destule despre puterile pe care le slujeau.

Părea greu de crezut că Jan ar putea contribui cu ceva la acea cunoaştere prin ceea ce făcea acum.

— Spune-ne ce vezi, îi zisese Rashaverak. Imaginile pe care le vezi vor fi transmise și de instrumentele noastre, însă s-ar putea ca mesajul perceput de creierul tău să fie

foarte diferit, ceea ce ne-ar fi de mare folos.

În fine, avea să facă tot ce-i stătea în putere.

— Deocamdată nimic de raportat, începu el. Acum câteva minute am văzut dâra navei voastre dispărând pe cer. E aproape lună plină, iar jumătatea ei cunoscută de pământeni e îndreptată spre cealaltă parte. Dar presupun că voi știți deja asta.

Jan se opri, simțindu-se cam ridicol. Exista ceva nepotrivit, ba chiar ușor absurd, în ceea ce făcea.

Acesta era apogeul istoriei, iar el parcă ar fi fost un comenta tor de radio aflat în fața unei curse de mașini sau a unui ring de box. Dar apoi ridică din umeri și dădu acest gând la o parte. Presupunea că sublimul nu era prea departe de ridicol în toate mo mentele de măreție; dar, pe de altă parte, numai el i-ar mai fi putut simți prezența acolo.

În ultima oră au fost trei cutremure ușoare, continuă Jan. Con trolul lor asupra rotației Pământului e cu siguranță extraordinar, dar nu e chiar perfect… Știi, Karellen, o să-mi vină foarte greu să spun ceva ce nu v-au transmis deja instrumentele voastre. Mi-ar fi fost de folos dacă mi-ați fi spus la ce să mă aștept și dacă m-ați fi prevenit cam cât aș avea de așteptat. Dacă nu se întâmplă nimic, revin cu informații peste șase ore, după cum am stabilit…

— Hei! Probabil că așteptau să plecați voi. A început să se pe treacă ceva. Stelele pălesc, ca și cum un nor uriaș ar acoperi cu repeziciune tot cerul. Dar nu e un nor, de fapt. Pare să aibă un fel de structură: întrezăresc o rețea nedeslușită de linii și de fi şi-i care îşi tot schimbă pozițiile. E aproape ca și cum stelele s-ar fi încurcat într-o pânză de păianjen fantomatică.

Strălucirea pare să se deplaseze către o parte a cerului… aș teaptă o clipă cât să mă mut la cealaltă fereastră.

Da, ar fi trebuit să-mi închipui. E o imensă coloană arzătoare, ca un copac de foc, care se întinde la orizont,

spre vest. E foarte departe, se ridică din celălalt capăt al lumii. Știu de unde vine: de la ei, care sunt în sfârșit pe cale să se contopească cu Supermintea. Perioada lor de probă s-a încheiat: acum părăsesc ultimele rămășițe ale materiei.

Pe măsură ce focul acela urcă din Pământ, observ că rețeaua de vine mai compactă și mai puțin nebuloasă. Pe alocuri, pare aproape solidă. Și, totuși, lumina slabă a stelelor încă pătrunde prin ea.

Tocmai mi-am dat seama. Nu e chiar la fel, dar ceea ce am văzut ridicându-se deasupra lumii voastre, Karellen, semăna foarte mult cu asta. Era cumva o parte din Superminte? Presupun că mi-ați ascuns adevărul ca să n-am idei preconcepute, ca să fiu un observa tor obiectiv. Ce n-aș da să știu ce vă arată acum aparatele voastre, să fac o comparație cu ceea ce-și închipuie că vede mintea mea!

Așa vă vorbește și vouă, Karellen, prin asemenea culori și forme? Mi-am adus aminte de ecranele de comandă de pe nava voastră, de figurile afișate ce vă vorbeau într-un limbaj vizual pe care ochii voștri îl puteau citi.

Acum arată întocmai ca perdelele unei aurore boreale, dansând și licărind printre stele. Dar chiar asta și este, sunt convins: o imensă furtună auroralã. Întregul peisaj e luminat… e mai multă lumină decât ziua… nuanțele de roșu, auriu și verde se fugăresc pe cer… ah, e mai presus de cuvinte, nu e drept să fiu singurul care vede asta… nu mi-am închipuit niciodată asemenea culori…

Furtuna se domolește, dar enorma rețea nebuloasă e încă pe cer. Cred că aurora era doar un produs secundar al acelor energii, oricare ar fi ele, eliberate acum la hotarele spațiului.

O clipă. Am observat altceva. *Îmi scade greutatea.* Ce vrea să însemne asta? Am scăpat un creion și-l văd căzând lent de tot. S-a întâmplat ceva cu gravitația. Se apropie un vânt puternic: văd copacii scuturându-și crengile în vale.

Bineînţeles: atmosfera se pierde. Spre cer urcă acum

pietre și rămurele, ca și când Pământul însuși ar încerca să-i urmeze în spațiu. Vijelia ridică un nor uriaș de praf. Nu prea mai văd… poate că se va limpezi în câteva momente.

Da, acum e mai bine. Orice obiect ce putea fi deplasat a fost zburat de pe Pământ… norii de praf au dispărut. Mă întreb cât timp va rezista clădirea asta. Îmi e din ce în ce mai greu să respir: trebuie să încerc să vorbesc mai rar.

Acum pot vedea din nou cu claritate. Coloana aceea arzătoare imensă e tot acolo, dar se comprimă, se îngustează… arată întocmai ca pâlnia unei tornade, gata să se retragă printre nori. Și… ah, e greu de descris, dar adineauri tocmai am simțit că mă năpădește un val uriaș de emoție. Nu era bucurie sau tristețe; era o senzație de împlinire, de realizare. Să fi fost doar în imaginația mea? Sau a venit cumva din afară? Nu știu.

Și acum… iar asta nu poate fi doar în imaginația mea… lumea pare pustie. Absolut pustie. Ca și cum ai asculta la un apa rat de radio care a amuțit subit. Iar cerul s-a înseninat din nou: pânza cețoasă a dispărut. Spre ce lume se va îndrepta acum, Karellen? Și veți fi și voi acolo, ca s-o slujiți din nou?

Straniu… în jurul meu totul e neschimbat. Nu știu de ce, dar tocmai mi s-a părut că…

Jan se opri. Se străduI câteva clipe să-și găsească cuvintele, apoi închise ochii în încercarea de a-și recăpăta stăpânirea de sine. De-acum nu mai era timp pentru frică sau panică; avea o datorie de îndeplinit: o datorie față de om și o datorie față de Karellen.

Începu să vorbească: mai întâi domol, ca și cum tocmai s-ar fi trezit din vis.

— Clădirile din jurul meu, pământul, munții… totul e ca de şti dă… pot vedea prin lucruri. Pământul se dizolvă. Mi-am pierdut aproape toată greutatea. Aveai dreptate: au terminat cu joaca.

N-au mai rămas decât câteva secunde. Iată că dispar munții, ca niște fire de fum. Adio, Karellen, Rashaverak…

îmi pare rău pentru voi. Deși nu reușesc s-o înțeleg, am văzut în ce s-a transformat rasa mea. Tot ce-am înfăptuit vreodată s-a dus acolo, către stele. Poate că asta încercau să spună vechile religii. Dar se înșe l-au toate: credeau că omenirea era așa de importantă, când nu suntem decât o rasă din… știți din câte? Totuși, acum am deve nit ceva ce voi nu veți putea fi niciodată.

Gata, a dispărut și râul. Pe cer nu se vede nicio schimbare deocamdată. Abia mai pot să respir. Ce ciudat să văd luna încă strălucind acolo sus. Mă bucur c-au lăsat-o, dar se va simți singură acum…

Lumina! De sub mine… din adâncurile Pământului… strălu când în sus, printre pietre, prin pământ, prin orice… devine tot mai puternică, și mai puternică, orbitoare…

Într-o explozie mută de lumină, nucleul Pământului îşi slo bozi energiile adunate acolo. O scurtă vreme, undele gravitaţionale traversară și răstraversară sistemul solar, tulburând ușor orbitele planetelor. Iar apoi, ceilalți copii ai Soarelui îşi un mare din nou vechile căi, ca niște dopuri de plută pe luciul unui lac îi liniştit ținând piept încrețiturilor minuscule de pe suprafața apei, stârnite de căderea unei pietre.

Nu mai rămăsese nimic din Pământ. Absorbiseră până și ulţi mii atomi ai substanței lui. Pământul îi hrănise, în momentele cumplite ale acelei metamorfoze extraordinare, așa cum substanțele nutrivite acumulate în bobul de grâu hrănesc planta tânără ce crește către soare.

La șase mii de milioane de kilometri de orbita lui Pluto, Karellen stătea în fața unui ecran care se întunecase brusc. Ra portul era complet, iar misiunea se încheiase. Se întorcea acasă după atâta vreme. Îl apăsa povara secolelor și o tristețe pe care nicio logică n-o putea risipi. Nu deplângea destinul oamenilor, ci pe al propriei sale rase, căreia niște forțe de neînvins îi interzi ce-au pe veci accesul la măreție.

În ciuda tuturor realizărilor lor, îşi spuse Karellen, în ciuda puterii lor asupra universului fizic, semenii lui nu erau mai buni decât un trib care-și petrecuse toată existența într-o câmpie întinsă și prăfuită. În depărtare se aflau munții unde sălăşluiau puterea și frumusețea, unde tunetul răsuna vesel deasupra ghețurilor și unde se rul era tăios și limpede. Acolo soarele continua să strălucească, acoperind piscurile de glorie, când tot ținutul de la poalele lor era deja învăluit de umbre. Iar ei puteau doar să privească și să se mi nuneze: nu aveau să escaladeze niciodată înălțimile acelea.

Totuși, Karellen știa că semenii săi vor rezista până la sfârşit; fără să dispere, îşi vor aștepta propriul destin, oricare ar fi fost acesta. Vor sluji Supermintea fiindcă nu aveau de ales, dar nici măcar în robia aceea nu-și vor pierde sufletele.

Pe imensul panou de control pâlpâi o luminiță sumbră și rubinie. Fără vreun efort conștient, Karellen citi mesajul con ținut în acele figuri schimbătoare. Nava sa părăsea marginile sistemului solar; energiile care propulsau Nava stelară scădeau rapid, dar îşi îndepliniseră deja rolul.

Karellen ridică mâna și imaginea se schimbă din nou. O singură stea orbitoare strălucea în centrul ecranului: de la o asemenea distanță, nimeni nu și-ar fi dat seama că Soarele avusese vreodată planete în jurul său ori că una dintre ele era de-acum pierdută. O bună vreme Karellen se uită lung la acel abis care se lărgea cu repeziciune, în timp ce amintirile îi galopau prin fața minții vaste și labirintice. În semn tăcut de rămas-bun, îi să lută pe oamenii pe care îi cunoscuse, atât pe cei care îl ajuta seră, cât și pe cei care-i puseseră piedici în misiunea sa.

Nimeni nu îndrăzni să-l tulbure sau să-i întrerupă șirul gândurilor. Iar în cele din urmă Karellen se întoarse cu spatele la soarele care se făcea tot mai mic.